

A hold tőző oldalán

Murakami Haruki

Férfiak nő nélkül

G GEOPEN

1051 1051

Murakami Haruki

Férfiak nő nélkül

Geopen Könyvkiadó
2016

A mű eredeti címe:

ONNA NO INAI OTOKOTACHI by Haruki Murakami

Copyright © 2014 Haruki Murakami

All rights reserved.

Originally published by Bungeishunju Ltd., Tokyo.

Koi Suru Zamuza (“Samsa in Love”) by Haruki Murakami

Copyright © Haruki Murakami, 2013

Originally published in Japan in 2013 in the anthology, KOI SHIKUTE:

Ten Selected Love Stories, by Chuokoron-Shinsha, Inc., Tokyo.

Hungarian translation © Nagy Anita, 2015

Kiadja a Geopen Könyvkiadó, 2015

Felelős kiadó: Babucs Éva

Felelős szerkesztő: Rácz I. Péter

Borító: Váradi Gábor

Elektronikus verzió: Takács Gábor

ISBN 978-615-5331-80

www.geopen.hu

Geopen a Facebookon

Vezess helyettem

Sokszor ült már női vezető mellett, és Kafuku meglátása szerint nagyjából két típusba lehetett sorolni a vezetési stílusukat. Kissé túl agresszívan vagy kissé túl óvatosan vezettek, vagy egyik, vagy másik. Az utóbbira – és ezért nyilván hálával tartozunk – sokkal több példa akadt. Nagy általánosságban a női vezetők körültekintőbbek és óvatosabbak, mint a férfiak. A körültekintő és óvatos vezetéssel szemben persze nem támaszthatunk kifogást. És mégis, ez a vezetési stílus időnként ingerli a többi autóst.

Ugyanakkor úgy tűnik, az „agresszív” női vezetők közül sokan biztosak benne, hogy jól vezetnek. Gyakran gúnyolódnak az óvatoskodó női vezetőkön, és büszkék rá, hogy ők nem azok. Azt azonban nem látszanak észrevenni egy-egy vakmerő sávváltás alkalmával, hogy a körülöttük vezetők kicsit erősebben lépnek a fékre, egy sóhaj vagy néhány keresetlen szó kíséretében.

Akadnak persze, akik egyik csoportba sem tartoznak. Ők a se nem túl agresszíven, se nem túl óvatosan, hanem teljesen *átlagosan* vezető nők. Közöttük igazán kiváló autósokat is találni. Kafuku azonban, ki tudja, miért, rajtuk is mindig feszültséget érzett. Nem tudta volna megmondani, hogy pontosan milyen jelekből detektálja ezt, de az anyósülésen ülve megcsapta a szorongás levegője, és átragadt rá a nyugtalanság. Rémesen megszomjazott, vagy fölösleges, érdektelen témákról kezdett fecsegni, hogy megtörje a csendet.

A férfiak között is vannak persze jó és kevésbé jó vezetők. De ahogyan ők vezetnek, azon általában nem érezni ezt a bizonyos feszültséget. Ami nem úgy értendő, hogy a férfiak elengedik magukat. Valójában talán bennük is ott a feszültség. Mégis úgy tűnik, hogy erőlködés nélkül – bizonyára nem is tudatosan – le tudják választani magukról. Odafigyelnek a vezetésre, de közben teljesen természetesen eltársalognak. Úgy, hogy ez egy dolog, az meg egy másik. Kafukunak sejtelme sincs, hogy mi okozza ezt a különbséget.

A mindennapokban alig fordul elő, hogy külön kategóriákban gondolkodna nőkről meg férfiakról. A két nem képességei között sem érez különbséget. Foglalkozása természetéből adódóan nagyjából ugyanannyi férfival és nővel dolgozik együtt, és igazság szerint nyugodtabbnak érzi magát, amikor nőekkel dolgozik. A nők általában odafigyelnek a részletekre, és van fülük a lényeg meghallására. Kizárólag az autóvezetésre vonatkozóan azonban az volt a helyzet, hogy amikor női vezető mellé ült be, egy pillanatra sem tudott megfélemedezni a tényről, hogy nő ül a kormánynál. Ezt a véleményét azonban még senkivel sem osztotta meg. Nem tartotta csevegésre alkalmas témának.

Így aztán, amikor elárulta, hogy személyi sofőrt keres, és Óba, az autószerelő műhely tulajdonosa egy fiatal nőt javasolt, Kafuku nem tudott túl vidám képet vágni. Óba elmosolyodott az arckifejezése láttán. Mint aki azt akarja mondani, hogy értem én, mire gondol.

– Kafuku úr, ez a lány tényleg jól vezet. Erről én magam kezeskedem. Egy találkozót megérne.

– Rendben. Ha maga mondja – felelte Kafuku. Minél sürgősebben kellett a sofőr, Óba pedig megbízható. Jó tizenöt éve ismerték egymást. A fickó drótkeményiségű hajával úgy néz ki, mint egy kobold, autóval kapcsolatos ügyekben azonban bátran lehet adni a véleményére.

– A beállításokra ránéznék a biztonság kedvéért, de ha ott nincs gond, akkor holnapután kettőkor tökéletes állapotban tudom odaadni az autót. Idehívom a lányt. Mi lenne, ha elmennének egy rövid próbavezetésre a környéken? Ha nem szimpatikus, mondja meg nyugodtan! Velem teljesen fölösleges udvariaskodnia.

– És hány éves?

– Szerintem a húszas évei közepén jár. Mondjuk, soha nem kérdeztem tőle – felelte Óba. Aztán vágott egy kis grimaszt: – Ahogy már mondtam, abban tényleg semmi hiba, ahogy vezet, de...

– De?

– Hogy is mondjam, kicsit nehéz természet.

– Milyen értelemben?

– Mufurc, szótlán, egyfolytában bagózik – mondta Óba. – Meglátja majd, ha találkoznak, de nem egy aranyos kislány típus. Szinte soha nincs egy mosoly az arcán. És megmondom őszintén, eléggé *csúnyácska*.

– Nem számít. Egy szépségkirálynő mellett én is csak fészkelődnék, és az se jönne jól, ha mindenféle pletyka kezdene terjengeni.

– Akkor talán pont jó lesz.

– A lényeg, hogy jól vezet, igaz?

– Nagyon megbízhatóan. Nem úgy értem, hogy *nőhöz képest*, hanem mindentől függetlenül kiválóan.

– És hol dolgozik most?

– Azt én sem tudom. Van, hogy éjjel-nappali üzletláncoknál pénztáros, van, hogy csomagkihordó cégeknél sofőrködik. Rövid távú alkalmi munkákból tartja fenn magát. Olyasmiből, amit azonnal ott lehet hagyni, ha akad egy jobb lehetőség. Egy ismerős ajánlására jött hozzánk érdeklődni, de most nekünk se megy jól az üzlet, nem tudok új alkalmazottakat fölvenni. Időnként, ha épp szükség van rá, szólok neki, ennyi. Szerintem nagyon megbízható lány. Az például biztos, hogy egy korty alkoholt sem iszik.

Az ital emlegetésére Kafuku arca elborult. Jobb keze önkéntelenül az ajka felé indult.

– Akkor holnapután kettőkor találkozónék vele – mondta. Éppen az keltette föl az érdeklődését, hogy a lány mufurc, szótlan és nincs benne semmi aranyos.

Két napra rá, délután kettőkor megjavítva várta a sárga Saab 900 kabrió. A horpadást – elöl a jobb oldalon – kijavították, a festést is olyan gondosan vitték föl, hogy alig lehetett látni, honnan kezdődik. Ellenőrizték a motort és a sebességváltót, kicserélték a fékbetétet meg az ablaktörlőlapátokat. Az autót lemosták, a felniket megtisztították és polírozták. Óba alapos munkát végzett, mint mindig. Kafuku jó tizenkét éve jár ezzel a Saabbal, több mint százezer kilométer van az autóban. Lassanként a vászontető is kezdi föladni. Szakadó esőben beázásokra is föl kell készülni. Kafuku egyelőre mégsem akarja újra cserélni. Eddig egyáltalán nem volt vele nagyobb baj, de ami a legfontosabb, ragaszkodott ehhez a kocsihoz. Télen-nyáron leengedett tetővel szerette vezetni. Télen jó vastag kabátot vett, sálát tekert a nyaka köré, nyáron meg kalapban, sötét lencsés nap szemüvegben ült a kormány mögé. Élvezte, hogy kézi váltót használhat Tokió útjain, amikor meg lámpára várt, az eget bámulta. Elnézegette a tovaúszó felhőket meg a vezetékekre telepedő madarakat. Mindez nélkülözhetetlen része volt az életének. Komótosan körbejárta a Saabot, és

mint aki egy versenyre készülő ló állapotát méri föl, mindenütt, részletekbe menően megvizsgálta.

Amikor megvásárolta ezt az autót, újonnan, még élt a felesége. Ő választotta a sárga színt. Az első néhány évben gyakran kirándultak kettesben. A felesége nem vezetett, szóval a sofőrködés mindig Kafuku dolga volt. Elég szép távolságokat megtettek. Izunak, Hakonénak vagy Naszunak is nekivágtak. Utána majd tíz évig azonban Kafuku szinte mindig egyedül ült az autóban. A felesége halála után több nővel is volt viszonya, de valamiért egyszer sem akadt alkalom, amikor ők beülhettek volna mellé. Többé Tokió területét sem hagyta már el, kivéve, ha a munkája úgy kívánta.

– Azért pár helyen bizony van már egy kis *kopás*, de még bírja – mondta Óba, aki olyan gyengéden járatta tenyerét a műszerfalon, mintha egy hatalmas testű kutya fejét simogatná. – Megbízható autó ez. A hasonló évjáratú svéd autókat nagyon jól összerakták. Az elektronikára oda kell figyelni, de alapvetően semmi gond nincs vele. És elég szépen rendben is tartottuk.

Míg Kafuku aláírta a szükséges iratokat és végighallgatta a magyarázatot a számla egyes tételeiről, megérkezett az a bizonyos lány. Százhatvanöt centi magas lehet, és bár kövérnek nem kövér, széles vállú, elég mokány termet. A tarkóján jobb oldalon van egy olíwabogyó méretű, ovális, lila folt, de úgy tűnik, nem zavarja, hogy kilátszik. Dús, koromfekete haja copfba van kötve, hogy ne zavarja. Semmilyen szempontból nem lehetett szépnek nevezni, és amint Óba megmondta, rémesen mogorvának tűnt. Az arcán halvány pattanásnyomok. A szeme nagy, pupillája koromfekete, és valami kételkedő árnyalatot lehet benne fölfedezni. Attól, hogy nagy a szeme, csak még inkább feltűnik ez az árnyalat. Lapátfülei vannak, valósággal olyanok, mint kihalt vidékre telepített jelfogó készülék. Májushoz képest vastag, halszálkamintás férfizakó, barna vászonnadrág, fekete Converse cipő volt rajta. A zakó alatt hosszú ujjú fehér póló, és elég nagy mellek.

Óba bemutatta Kafukut. A lány családneve pedig Vadari. Teljes neve Vadari Miszaki.

– A Miszakit csak hiragana szótagokkal írom.^[1] Ha szükséges, készítek önéletrajzot – mondta olyan hangsúllyal, hogy azt akár kihívónak is lehetett érzékelni.

Kafuku megrázta a fejét:

– Önéletrajz egyelőre nem szükséges. Ugye tudja kezelni a kézi váltót?
– A kézi váltót szeretem igazán – felelte élesen a lány. Mintha egy hajlíthatatlan vegetáriánust kérdeztek volna, hogy megeszi-e a salátát.
– Régi autó, GPS sincs benne.
– Szükségtelen. Egy darabig csomagkihordóként dolgoztam. Tokió térképe a fejemben van.
– Akkor elvinne egy próbaútra itt a környéken? Jó idő van, engedjük le a tetőt!

– Hova menjünk?

Kafuku kicsit elgondolkodott. Most Sinohasi közelében vannak:

– Forduljunk jobbra a Tengendzsi kereszteződésnél, aztán tegyük le az autót a Meidzsija föld alatti parkolójában, mert vásárolnék náluk egy kicsit, utána menjünk föl az emelkedőn az Ariszugava parknál, és ha elhagytuk a francia nagykövetséget, soroljunk be a Meidzsi főútra. Aztán jöjjünk vissza ide.

– Értettem – felelte a lány. Vissza se kérdezett az útvonalról. Átvette a kulcsot Óbától, majd gyorsan beállította az ülést meg a tükröket. Úgy tűnt, minden kapcsoló helyével tisztában van. Kinyomta a kuplungot, végigpróbálta a sebességeket. Kabátja mellényzsebéből zöld színű Ray Ban napszemüveg kandikált ki. Aztán Kafukura pillantott, biccentett. Vagyis készen áll.

– Kazettás magnó – jegyezte meg csak úgy magának, mikor meglátta a berendezést.

– A kazettát szeretem – magyarázta Kafuku. – Könnyebb kezelni, mint a CD-t. És a szövegemet is tudom vele gyakorolni.

– Rég láttam ilyet.

– Amikor elkezdtem vezetni, nyolcsávósak voltak – mondta erre Kafuku.

Miszaki nem válaszolt, mindenesetre az arckifejezése alapján fogalma sem volt, mi az, hogy nyolcsávós.

Amint arról Óba kezeskedett, a lány kiválóan vezetett. Végig simán kezelte az autót, a legkisebb bizonytalankodás nélkül. Nagy volt a forgalom, a lámpáknál is sokszor kellett várni, Miszaki mégis figyelt rá, hogy egyenletes maradjon a fordulatszám. Abból lehetett tudni, ahogyan a pillantása vándorolt. Ha azonban Kafuku lehunyta a szemét, szinte egyáltalán nem vette észre az újabb és újabb sebességváltásokat. Amikor nagyon fülelt a motorhangra, akkor is épp csak annyit tudott kivenni, hogy

ez most talán egy másik sebességfokozat. Miszaki a fék- és gázpedált is puhán, érzéssel kezelte. Kafuku azonban azért volt hálás mindenképp, hogy a lány végig elengedte magát vezetés közben. Sőt, egyenesen úgy tűnt, hogy amikor vezet, kevésbé feszült, mint amikor nem. Megenyhült arcának mogorva kifejezése, tekintetébe némi lágyság költözött. Csak abban nem volt változás, hogy alig beszélt. Ha nem kérdezik, ki se nyitja a száját.

Ez azonban nem zavarta Kafukut. Ő maga sem túl jó társalgó. Hozzá közel állókkal értelmes társalgást folytatni nincs ellenére, de egyébként hálás érte, ha csendben lehet. Belesüppedt az anyósülésbe, és elmélázott a város mellette tovatűnő képén. Minthogy mindig a kormányon ült, ebből a szemszögből új volt neki a látvány.

A forgalmas Gaien Nisi úton megkérte néhányszor Miszakit, hogy parkoljon be két autó közé, a padkával párhuzamosan, kérését a lány összeszedetten, pontosan teljesítette. Jók a megérzései. Kiválóan reagál. A hosszú lámpáknál rágyújtott. Úgy tűnik, a Marlboro a kedvenc márkája. Amint a lámpa zöldre váltott, azonnal elnyomta a cigit. Vezetés közben nem dohányszag. A csikkeken nem maradt rúzsnyom. A körme sincs kifestve. Alig sminkel.

– Lenne néhány kérdésem – szólalt meg az Ariszugava park környékén Kafuku.

– Kérdezzen! – felelte Vataru Miszaki.

– Hol tanult meg vezetni?

– A hokkaidói hegyekben nőttem föl. Kamaszkorom óta vezetek. Ott autó nélkül nem lehet megenni. A városunk egy völgyben van, a nap se nagyon süt be, az év majdnem felében jegesek az utak. Ha akar, ha nem, az ember megtanul jól vezetni.

– Na de a padka mellé parkolást nem lehet gyakorolni a hegyekben.

Erre Miszaki nem felelt. Vagyis nyilván ostoba kérdés volt, szükségtelennek látja, hogy válaszoljon.

– Hallotta Óbától, hogy miért van sürgősen szükségem egy sofőrre?

Miszaki egyenesen előre figyelve, hangsúlytalanul mondta:

– Kafuku úr színész, jelenleg heti hat napon játszik. A színházba kocsival jár, saját maga vezet. Se a metrót, se a taxit nem szereti. Mert az autóban akarja gyakorolni a szövegét. Nemrégiben azonban koccanásos balesetet okozott, a jogosítványát is elvesztették. Egy kicsit ivott is, meg a látásával is gond van.

Kafuku bólintott. Mintha egy másik ember álmát hallgatná.

– Megvizsgált a rendőrség által kirendelt szemorvos, és zöldhályoggyanút állapított meg. Azt mondta, egy bizonyos szög kiesik a látóteremből. Jobb szélen. Addig ezt egyáltalán észre se vettem.

Ami az ittas vezetést illeti, azt szép csendben el lehetett simítani, mert nem ivott túl sokat. Kafuku azt is meg tudta oldani, hogy semmi ne szivárogon ki a médiának. A látásproblémáját azonban nem hagyhatta figyelmen kívül az ügynöksége. Mert ha ez igaz, akkor esélyes, hogy nem fogja észrevenni a jobb hátulról, vagyis számára holttérből közeledő autókat. Utasították, hogy semmiképp se vezessen, amíg nem volt meg a kontrollvizsgálat, és nem hozott megnyugtató eredményt.

– Kafuku úr – kérdezte most Miszaki –, szólíthatom így? Ez az igazi neve?

– Ez bizony – mondta Kafuku. – Szerencsehozó névnek hangzik, de szerintem nem működik. Egyetlen ember sincs a rokonságban, akit gazdagnak nevezhetnék.

Egy időre csend lett. Azután Kafuku megnevezte az összeget, amit havi díjként fizetni tud a személyi sofőrökéért. Nem valami nagy pénz. De ez volt a maximum, amit az ügynöksége állni tudott. Kafuku nevét ismerik valamennyire, de azért nem az a színész, aki filmek vagy tévésorozatok főszerepében tetszeleghet, és amit a színházban meg tud keresni, az véges. Példa nélküli luxus, hogy egy színésznek az ő szintjén személyi sofőrt biztosítsanak, ha csak néhány hónapra is.

– A munkaidő az időbeosztásomtól függően változik, de jelen pillanatban főleg színházi előadásaim vannak, vagyis délelőttönként általában nem lesz dolga. Nyugodtan alhat délig. Este pedig úgy intézem, hogy legkésőbb tizenegykor végezzek. Ha annál később lenne szükségem autóra, taxizni fogok. Heti egy szabadnapot biztosítok.

– Megfelel – válaszolta Miszaki kurtán.

– Azt hiszem, maga a munka nem túlságosan megterhelő. Lehet, hogy inkább a tétlen várakozás lesz kemény.

Miszaki ezt nem kommentálta. Szorosra zárta az ajkát. Arc kifejezése azt üzenté, hogy „egész halom ennél keményebb dolgon átmentem én már”.

– Amikor le van engedve a tető, dohányozhat. De amikor föl van húzva, jobb szeretném, ha nem gyújtana rá.

– Értettem.

- Magának van valamilyen kívánsága?
  - Nincs különösebb – és figyelő tekintettel, közben mélyet lélegezve visszaváltott. Majd hozzátette: – Mert tetszik ez a kocsi.
- A fennmaradó időben mindketten hallgattak. Visszaértek az autószerelő műhelyhez, Kafuku félrehívta Óbát, és közölte vele:
- Fölveszem a lányt.

A következő naptól Miszaki Kafuku személyi sofőrjeként dolgozott. Délután fél négykor megjelent Kafuku ebiszui lakásánál, kiállt a sárga Saabbal a föld alatti garázsából, és elvitte a férfit a színházba, a Ginzára. Ha nem esett az eső, leengedve hagyta a tetőt. A színházba menet az anyósülésen üldögélő Kafuku mindig egy kazettához igazodva, hangosan olvasta a szövegét. Csehov *Ványa bácsijának* adaptációjából, melyben a Meidzsi-kori Japánba került át a helyszín. Kafuku játszotta Ványa bácsit. Tökéletesen tudta már a szöveget, de csak akkor volt igazán nyugodt, ha mindennap átismételte. Ez nagyon régi szokása volt.

Hazafelé Beethoven vonósnégyeseit hallgatta. Azért szerette ezt a zenét, mert lényegileg lehetetlen megunni, ráadásul akkor se zavarja, ha közben gondolkodni akar valamin, vagy ellenkezőleg, ha egyáltalán semmin se akar gondolkodni. Ha könnyebb zenére vágyott, régi amerikai rockot hallgatott. Beach Boys, The Rascals, Creedence, The Temptations: Kafuku fiatal éveinek slágerei. Miszaki nem kommentálta a Kafuku választotta zenéket. A férfi nem tudta eldönteni, hogy vajon tetszenek-e neki vagy szenved tőlük, esetleg el sem jutnak a füléig. A lányon nem látszottak az érzelmei.

Kafuku, ha ott van mellette valaki, feszélyezve érzi magát és képtelen hangosan gyakorolni a szövegét, Miszaki jelenléte azonban nem zavarta. Ebben a tekintetben jól jött neki a lány érzelemmentessége és mogorvasága. Akármilyen hangerővel gyakorolhatta mellette a szöveget, a lány teljesen úgy viselkedett, mintha semmit sem hallana. Lehet, hogy tényleg nem is hallott semmit. Mindig a vezetésre koncentrált. Vagy talán a zen egy olyan különleges tartományában lubickolt, melybe az autóvezetés juttatja el.

Kafukunak arról sem volt elképzelése, hogy milyen benyomást tesz vajon erre a lányra. Még csak azt sem sejtette, hogy Miszaki egy kicsit azért szimpatikusnak találja-e, vagy a legkisebb érdeklődést sem érzi iránta és nem törődik vele, netán úgy utálja, hogy a hányinger kerülgeti, de

elviseli, mert kell neki a munka. Mégsem töprengett ezen túl sokat. Tetszett neki, hogy a lány olyan simán és biztosan vezet, és az is, hogy nem beszél fölöslegesen és nem mutatja ki az érzelmeit.

Amint vége az előadásnak, Kafuku azonnal lemossa a sminkjét, átöltözik, és halogatás nélkül távozik a színházból. Nem szeret sokáig ott lézengeni. A többi színésszel alig tart fenn magánjellegű kapcsolatot. Mobilról felhívja Miszakit, szól, hogy hozza a kocsit a művészbejáróhoz. Mire ő odaér, ott várja a sárga Saab kabrió. Fél tizenegy után meg is érkeznek ebiszui lakásához. Ez szinte mindennap ugyanígy zajlott.

Időnként más munkát is elvállal. Egy folytatásos tévésorozat felvételei miatt hetente egyszer el kell járnia egy tokiói tévécsatornához. Sima krimisorozat, de magas a nézettsége, és jól fizetnek. Egy jóst játszik benne, aki a főszereplő nyomozónőt segíti. Hogy azonosulni tudjon a szereppel, álruhában többször is kiült a városba, igazi jósnak adta ki magát, és jóstolt a járókelőknek. Még az is elterjedt róla, hogy bejön, amit mond. Estére végez a forgatással, és onnan siet is a színházba, a Ginzára. Ez a szakasz a legrizikósabb. Hétfévenként, miután végzett a matiné előadással, estévenként egy színiiskolában tanít színjátszást. Szeretett fiatalokat tanítani. Ilyenkor is mindig Miszaki hozta-vitte. Minden gond nélkül, terv szerint juttatta el a legkülönbébb helyekre, és Kafuku is megszokta, hogy az anyósülésen ül a lány vezette Saabban. Még az is előfordult, hogy mélyen elaludt.

Az idő melegedésével Miszaki vékony nyári zakóra cserélte a halszállkamintás férfizakót. Vezetés közben feltétlenül viselte valamelyik zakót a kettő közül. Valószínűleg sofőregyenruhának tekinti. Aztán megérkezett a monszun, egyre többször föl kellett húzniuk az autó tetejét.

Kafuku ott a vezető melletti ülésen gyakran gondolt elhunyt feleségére. Mióta Miszaki beállt hozzá személyi sofőrnek, valamiért sokszor eszébe jutott az asszony. Ő is színész volt, mi más, Kafukunál két évvel fiatalabb, gyönyörű nő. Kafukut „karakterszínész”-ként tartották számon, és legtöbbször elég jellegzetes mellékszerepekkel keresték meg. Arca keskeny és hosszúkás, a haja meg már fiatal korában gyérülésnek indult. A főszerepek nem illenek hozzá. A felesége viszont igazi szépség volt, a rá osztott szerepek és a bevétele is ennek megfelelő. Éveik gyarapodásával azonban a közvélemény inkább Kafukut kezdte nagyra értékelni mint egyéni modorú színészt. Ők ketten így is kölcsönösen elismerték egymás

teljesítményét, a népszerűség meg a bevétel egyszer sem volt téma közöttük.

Kafuku szerette a feleségét. Első találkozásuktól fogva (huszonkilenc éves volt akkor) nagyon vonzódott hozzá, és ez így maradt az asszony haláláig (amikor Kafuku negyvenkilenc éves volt). Házasságuk évei alatt egyszer sem aludt más nővel. Nem mintha nem lett volna rá alkalma, de nem érzett hozzá kedvet.

A felesége azonban időnként lefeküdt más férfiakkal. Kafuku ismeretei szerint összesen négygyel. Már úgy érte, hogy négy olyan férfi volt, akivel rendszeres szexuális kapcsolatot tartott fenn. Az asszony természetesen a leghalványabban sem utalt ilyesmire, de Kafuku azonnal tudta, ha egy másik férfi ölelte, valami idegen helyen. Mindig is nagyon jók voltak a megérzései, és ha igazán szeretjük a másikat, megérezzük az ilyesmit, ha akarjuk, ha nem. Felesége elejtett szavaiból arra is könnyen rájött, hogy ki a másik férfi. Mindig színészek voltak a partnerei, akikkel éppen együtt forgatott. És legtöbbször nála fiatalabbak. Abban a néhány hónapban, amíg tartott a film forgatása, a kapcsolatuk is tartott, a forgatás befejeztével pedig általában magától elhalt. Ugyanaz a történet ismétlődött meg négyszer, ugyanolyan minták szerint.

Kafuku nem tudta megérteni, miért kell a feleségének más férfiakkal lefeküdnie. Most sem érti. Ők ketten ugyanis, mióta csak összeházasodtak, mindig jó viszonyban voltak, házaspárként is, de a mindennapokat együtt görgető társakként is. Amikor idejük engedte, mindenről szenvedélyesen és őszintén beszélgettek, és igyekeztek megbízni a másokban. Kafuku úgy gondolta, lelkiileg és szexuálisan is összepasszolnak. A környezetük is szerető, ideális párnak tartotta őket.

El kellett volna határoznia magát, és megkérdeznie a feleségét, amíg élt, hogy akkor meg miért kellett más férfiakkal lefeküdnie. Egyszer már ott készült az ajkán a kérdés. Hogy mégis mit kerestél bennük? Hogy mégis mi hiányzott belőlem? Néhány hónappal a felesége halála előtt történt. Persze mégsem tudta megkérdezni az erős fájdalomtól gyötört, a halállal viaskodó asszonytól. És ő elmúlt Kafuku világából, egyetlen magyarázó szó nélkül. Egy fel nem tett kérdés, egy meg nem adott válasz. Míg a krematóriumban urnába helyezte felesége hamvait és csontjait, ezen töprengett szótlánul, mélyen. Olyan mélyen, hogy azt sem hallotta volna meg, ha egyenesen a fülébe suttognak valamit.

Természetesen fájdalmas volt elképzelnie, amint a feleségét egy másik férfi karja öleli. Hogyne lett volna az. Ha lehunyta a szemét, mindenféle élethű jelenet kergette egymást a fejében. Nem akart ő ilyesmiről fantáziálni, de képtelen volt tőlük megszabadulni. Azok meg éles késként, lassan, könyörtelenül marcangolták. Néha arra gondolt, milyen jó lenne, ha semmiről sem tudna. Alapvető felfogása és az élethez való hozzáállása azonban az volt, hogy a tudás minden esetben jobb, mint a nem tudás. Akkor is tudnom kell *minderről*, ha borzasztó kínt okoz. Az embert csakis a tudás acélozhatja meg.

A képzelődésnél is nagyobb gyötrellem volt azonban tudni a felesége titkát, és úgy élni a mindennapokat, mint mindig, nehogy az asszony rájöjjön, hogy tudja. Folyton kedvesen mosolyogni, miközben kitépik a szívét, és ő láthatatlanul vérzik befelé. Intézni a szokásos ügyes-bajos dolgokat, semmiségekről beszélgetni, szeretkezni a feleségével, mintha mi sem történt volna. Átlagos hús-vér ember erre valószínűleg nem is képes. Kafuku azonban profi színész. Az a foglalkozása, hogy túllépjen hús-vér önmagán, és tökéletes alakítást nyújtson. És ő minden erejét beleadta az alakításba. Ebbe a nézők nélküli színjátékba.

Ettől eltekintve azonban – vagyis azt a tényt leszámítva, hogy a felesége időnként titokban más férfiakkal is lefeküdt – a házasságuk szinte tökéletesen kielégítő és zökkenőmentes volt. Mindkettejük szakmai karrierje szépen alakult, és anyagilag is biztonságban éltek. A majd húsz év alatt, míg férj és feleség voltak, megszámlálhatatlanul sokszor szexeltek, és legalábbis Kafukunak megelégedésére szolgáltak ezek az alkalmak. Azután, hogy a felesége méhnyakrákot kapott és nagyon rövid idő alatt belehalt, Kafukut több nővel is összehozta a sors, és úgy alakult, hogy az ágyon is osztozott velük. De ezekben az együttlétekben nem találta meg azt a bensőséges örömet, amit a feleségével átélt. Csupán valami halvány *déjà vu* fogta el, mintha kopírozna egy korábban megtapasztalt élményt.

Minthogy ügynökségének szabályos formanyomtatványra volt szüksége a munkabér kifizetéséhez, Kafuku megkérte Miszakit, hogy adja meg a jelenlegi címét, születési helyét és idejét, valamint a jogosítványa számát. A lány egy Kita kerület, Akabane negyedbeli lakásban lakott, Hokkaidó XX. járás Kami-Dzsúnitaki városban született, és épp betöltötte a huszonnegyedik évét. Kafukunak elképzelése sem volt, hogy Kami-

Dzsúnitaki város merre található Hokkaidón belül, hogy mekkora, és milyen emberek lakják. Ám hogy Miszaki huszonnégy éves, az szíven ütötte.

Kafukunak volt ugyanis egy gyereke, aki mindössze három napot élt. Egy kislány, aki élete harmadik napjának éjszakáján, a kórház újszülöttsztyán halt meg. Hirtelen, minden előjel nélkül megállt a szíve. Virradatkor már nem élt. A kórház azt a magyarázatot adta, hogy szívbillentyű-rendellenességgel született. Csak hát Kafukuéknak nem állt módjukban ellenőrizni ezt. Meg aztán a gyerekük nem támad föl attól, hogy tudják halálának valódi okát. Szerencsájukra vagy szerencsétlenségükre még nem adtak neki nevet. Ha az a gyerek élne, pont huszonnégy éves lenne. Névtelen gyerekének születésnapján Kafuku mindig összetette a kezét egy imára, csak úgy egymagában. És arra gondolt, hány éves lenne most, ha élne.

Gyermekük hirtelen elvesztése természetesen mindkettejüket nagyon megviselte. A veszteség súlyos, sötét űrt hagyott maga után. Hosszú időbe telt, míg összeszedték magukat. A lakásukba zárkóztak, rengeteg időt töltöttek lényegében szótlantul. Mert úgy érezték, ha kinyitják a szájukat, valami ostobaság fogja elhagyni. Az asszony rászokott a borozgatásra. Kafuku pedig egy darabig szinte ijesztő szenvedéllyel hódolt a kalligráfiának. Úgy érezte, hogy amint a fekete ecsetet húzza a fehér papíron, és a legkülönfélébb írásjegyeket festi, meglátja, mi lakik a saját szívében.

Azáltal azonban, hogy kölcsönösen támaszai voltak egymásnak, apránként enyhült a fájdalomuk, és túljutottak ezen a kritikus időszakon. Utána a korábbinál is nagyobb elmélyültséggel összpontosítottak a munkájukra. Már-már megszállottan vetették magukat a rájuk osztott szerepek megformálásába. „Ne haragudj, de én már nem akarok gyereket”, mondta az asszony, és a férfi rábólintott. Rendben, akkor ne próbálkozzunk többet. Legyen úgy, ahogy te jónak látod.

Ha visszagondol, a felesége akkoriban kezdett el más férfiakkal lefeküdni. Lehet, hogy a gyereke elvesztése ébresztette föl benne ezt a vágyat. De ez nem több feltételezésnél Kafuku részéről. Pusztán csak egy *lehet*.

– Kérdezhetek valamit? – szólalt meg Miszaki.

Kafuku, aki gondolataiba merülve bámulta a környező tájat, meglepetten pillantott a lányra. Mert jó két hónap alatt sokat ültek együtt az autóban, de csak elvétve fordult elő, hogy Miszaki magától mondjon valamit.

– Persze – felelte.

– Kafuku úr miért lett színész?

– Egyetemista koromban egy barátnőm hívására beléptem a diákszínjátszókörbe. Nem mintha eredetileg érdekelt volna a színház. Igazából a baseballcsapatba akartam bekerülni. Gimnáziumban a második és harmadik bázis közötti terület állandó védője voltam, és jó védő voltam! Csakhogy az egyetemi baseballcsapat túl erős volt nekem, és akkor csak úgy lazán, hogy jó, éppenséggel kipróbálhatom, beléptem a színjátszókhöz. Meg persze azzal a lánnyal is együtt akartam lenni. Csináltam már egy ideje, amikor lassan rájöttem, hogy szeretek játszani. Mikor játszom, átalakulhatok valami mássá, ami nem én vagyok. Aztán mikor vége, visszatérek önmagamhoz. Ez tetszett.

– Tetszik, hogy valami más lehet, mint saját maga?

– Ha tudom, hogy majd visszatérhetek az eredeti önmagamhoz.

– Nem fordult elő, hogy nem akart visszatérni?

Kafuku eltöprengett. Ezt először kérdezték tőle. Az úton dugó volt. A takebasi kijárat felé tartottak a gyorsforgalmi úton.

– De hát hova máshova lehetne visszatérni? – felelte.

Miszaki nem nyilvánított véleményt.

Egy ideig csend volt. Kafuku levette baseballsapkáját, megvizsgálta a formáját, és visszatette a fejére. A sárga Saab kabrió nagyon törekenynek tűnt egy hatalmas, szinte megszámlálhatatlanul sokkereű vontató mellett. Tisztára mint egy tanker mellé beúszó, kisméretű kirándulójó.

– Talán tolakodásnak veszi – mondta Miszaki valamivel később. – De érdekelne. Szóval kérdezhetek valamit?

– Kérdezzen! – felelte Kafuku.

– Kafuku úrnak miért nincsenek barátai?

Kafuku kíváncsi pillantást vetett a lány profiljára:

– Honnan tudja, hogy nincsenek barátaim?

Miszaki kicsit felhúzta a vállát:

– Erre azért rájön az ember, ha majdnem két hónapja mindennap hoz-visz valakit.

Kafuku egy ideig elmélyülten nézte a vontató óriási kerekeit. Aztán megszólalt: – Most, hogy mondja, régen sem igazán volt senki, akit

barátomnak nevezhettem volna.

– Már gyerekkorában sem?

– Gyerekkoromban voltak barátaim, és jól megvoltunk. Együtt baseballoztunk vagy úsztunk. De felnőttként többé már nem igazán vágytam barátokra. Főleg azután nem, hogy megnősültem.

– Úgy érti, többé nem igazán volt szüksége barátokra, mert ott volt a felesége?

– Lehet, hogy így volt. Mert mi jó barátai is voltunk egymásnak.

– Hány éves korában nősült?

– Harmincévesen. Ugyanabban a filmben játszottunk, így ismerkedtünk meg. Ő a főszereplő melletti segédszerepet játszotta, nekem valami apró szerepem volt.

Az autó lassan araszolt a csúcsforgalomban. Mint mindig, amikor fölmentek a gyorsforgalmira, fel volt húzva a tető.

– Mondja, maga egyáltalán nem iszik alkoholt? – kérdezte Kafuku, hogy témát váltson.

– Az a helyzet, hogy nem fogadja be a szervezetem – felelte Miszaki. – Anyám gyakran csinált bajt az alkohol miatt, talán ennek is köze van hozzá.

– Most is csinál még bajt az édesanyja?

Miszaki megrázta párszor a fejét:

– Anyám meghalt. Részegen vezetett, egy hibás kormányozdulat miatt kipörgött, lesodródott az útról, és nekiment egy fának. Szinte azonnal meghalt. Tizenhét éves voltam.

– Sajnálom – mondta Kafuku.

– Magának kereste a bajt – felelte szárazon Miszaki. – Egyszer úgyis megtörtént volna. Csak az volt a kérdés, hogy előbb vagy utóbb.

Egy időre csend állt be.

– És az édesapja?

– Nem tudom, hol van. Nyolc éves voltam, amikor lelépett otthonról, azóta egyszer sem találkoztunk. Nem is keresett. Anyám végig engem hibáztatott ezért.

– Hogyhogy?

– Egyke vagyok. Ha én aranyosabb, szebb kislány lettem volna, apám biztosan nem megy el. Anyám mindig ezt hajtogatta. Hogy itthagyt, mert csúnyának születtem.

– Maga nem csúnya – mondta halkán Kafuku. – Csak az édesanyja akarta ezt hinni.

Miszaki kicsit felvonta a vállát:

– Normál esetben nem volt jellemző, de ha ivott, anyám fecsegni kezdett. Ugyanazt hajtogatta újra meg újra. Megbántott. Sajnálom, hogy ezt kell mondanom, de amikor meghalt, őszintén szólva szinte megkönnyebbültem.

Ezúttal még hosszabbra nyúlt a csend.

– És magának vannak barátai? – kérdezte Kafuku.

Miszaki a fejét rázta:

– Nincsenek.

– Miért?

A lány nem válaszolt. Csak figyelmesen, állhatatosan nézett előre.

Kafuku lehunyta a szemét, megpróbált aludni egy kicsit, de nem sikerült. Újra és újra megálltak, majd elindultak, Miszaki minden alkalommal óvatosan váltott. A szomszéd sávban haladó vontató hol a Saab előtt, hol mögötte bukkant föl, mint a sors hatalmas árnya.

– Majdnem tíz éve, hogy utoljára szereztem egy barátot – szólalt meg Kafuku, aki letett az alvásról és kinyitotta a szemét. – Pontosabban inkább *barátfélét*. Az illető elég rendes pasas volt, nálam hat vagy hét évvel fiatalabb. Szeretett iszogatni, én meg vele tartottam, iszogatás közben beszélgettünk erről-arról.

Miszaki aprót biccentett, várta a folytatást. Kafuku kissé habozott, majd elszánta magát és kimondta:

– Az az igazság, hogy az a pasas egy darabig lefeküdt a feleségemmel. Nem tudta, hogy én tudom.

Miszakinak kellett egy kis idő, hogy megeméssze a hallottakat:

– Vagyis az a férfi szexelt Kafuku úr feleségével?

– Úgy bizony. Azt hiszem, három vagy négy hónapon keresztül, többször is szexelt a feleségemmel.

– És Kafuku úr hogy tudta ezt meg?

– A feleségem persze titkolta, csak hogy én egyszerűen tudtam. Hosszú lenne elmagyarázni, de egészen biztos. Nem csak én képzelem.

Miszaki, míg az autó állt, két kézzel megigazította a visszapillantó tükröt.

– És Kafuku urat nem akadályozta a barátkozásban, hogy a felesége meg az a férfi lefeküdtek?

– Éppen ellenkezőleg – mondta Kafuku. – Azért barátkoztam össze a pasassal, mert a feleségem lefeküdt velem.

Miszaki csendben volt. Várta a magyarázatot.

– Hogy is mondjam... Meg akartam érteni. Hogy miért feküdt le velem a feleségem, hogy miért kellett velem lefeküdnie. Eleinte legalábbis ez motivált.

Miszaki nagy levegőt vett. Melle lassan megemelkedett a zakó alatt, majd visszaereszkedett:

– És ez nem volt borzasztó érzés? Együtt iszogatni meg beszélgetni egy fickóval, akiről tudja, hogy lefeküdt a feleségével.

– Hogyne lett volna borzasztó – felelte Kafuku. – A végén mindig olyasmin gondolkodtam, amire nem akartam gondolni. Eszembe jutott, amire nem akartam emlékezni. De én játszottam. Mert ez a foglalkozásom.

– Egy másik személyiséggé válni.

– Pontosan.

– És aztán visszatérni az eredetihez.

– Úgy van – mondta Kafuku. – Ha akarok, ha nem, visszatérek az eredetihez. De amikor visszatérek, egészen kicsit máshol találok magam, mint előtte. Ez a szabály. Azt nem lehet, hogy minden tökéletesen ugyanúgy legyen, mint annak előtte.

Kicsit szemerkélni kezdett, Miszaki néhányszor beindította az ablaktörlőt.

– Na és akkor sikerült megértenie, Kafuku úr? Hogy miért feküdt le a felesége azzal a férfival.

Kafuku megrázta a fejét:

– Nem, nem sikerült. Azt hiszem, benne több dolog is megvolt, ami belőlem hiányzott. Vagyis inkább *sok* ilyen lehetett. De hogy ezek közül mi fogta meg a feleségemet, azt már nem tudom. Mert a cselekvéseink nem ilyen aprólékos, hajszálpontosan meghatározható szinten zajlanak. Az emberi kapcsolatok, különösen férfi és női kapcsolata, hogy is nevezem, nagyobb léptékű kérdés. Homályosabb, öntörvényűbb, szívszorítóbb.

Miszaki ezen eltöprengett. Aztán megszólalt:

– De úgy is barátok maradtak azzal a férfival, hogy nem sikerült megértenie, amit akart?

Kafuku megint levette a sapkáját, ezúttal a térdére fektette. Tenyerével a feje búbját dörzsölgette.

– Hogy is mondjam csak... Ha egyszer beleélem magam a játékba, nehéz megtalálni az alkalmat, amikor kiszállhatok. Akármilyen megterhelő is lelkileg, amíg a játék nem nyeri el megfelelő jelentését, nem lehet leállítani. Ahogyan a zene befejezése sem megnyugtató, amíg nem jut el egy bizonyos akkordhoz. Érti, mire gondolok?

Miszaki kihúzott egy szál Marlborót a dobozából, a szájába tette, de nem gyújtott rá. Soha nem dohányzik, ha fel van húzva a tető. Csak a szájába vesz egy szálát.

– És az a férfi meg Kafuku úr felesége ezalatt is lefeküdtek egymással?

– Nem – felelte Kafuku. – Ha odáig elmentem volna, az, hogy mondjam... Az már túl technikás lett volna. A fickóval nem sokkal a feleségem halála után barátkoztam össze.

– És *igazi* barátok lettek? Vagy csak színjáték volt?

Kafuku elgondolkodott:

– Mindkettő. Apránként előttem is elmosódott a határvonal. Mert az átélt játék ide vezet.

Kafuku már elsőre szimpatikusnak találta a fickót. Takacukinak hívták, magas volt és jóképű, úgynevezett szépfiú szerepeket játszó színész. A negyvenes évei elején járt, és nem volt túlságosan tehetséges. Semmi különleges nem volt benne. A repertoárja is korlátozott. Általában rokonszenves, kellemes középkorú férfiakat játszik. Mindig mosolygós, de arcán néha melankólia árnya suhan át. Idősebb nők körében megingathatatlan a népszerűsége. Kafuku véletlenül ismerkedett vele össze, egy tévécsatorna várótermében. Fél évvel a felesége halála után történt: Takacuki odament hozzá, bemutatkozott, és részvétét nyilvánította. Csak egyszer, de volt szerencsém együtt játszani a feleségével egy filmben. Akkor nagyon sokat segített nekem, tette hozzá odaadó arckifejezéssel. Kafuku köszönetet mondott. Időrendben tudomása szerint Takacuki foglalta el az utolsó helyet azoknak a férfiaknak a listáján, akikkel a feleségének dolga volt. Nem sokkal azután, hogy befejeződött a kapcsolatuk, az asszony kivizsgáláson esett át egy kórházban, és előrehaladott stádiumú méhnyakrákot találtak nála.

– Lenne egy kérésem – vetette föl Kafuku, amikor nagyjából végére értek a bemutatkozásnak.

– Miről lenne szó?

– Ha nem terhelem, szakítana rám egy kis időt? Gondoltam, egy kis iszogatás közben elnosztalgiázhatnánk a nejemről. Sokszor emlegette önt.

Takacukit hirtelenül érte a kérés, meglepettnek látszott. Pontosabb talán, hogy sokkot kapott. Kissé összehúzta előnyös vonású szemöldökét, és óvatosan kémlelte Kafuku arcát. Hogy nincs-e itt valami mögöttes jelentés. De semmiféle hátsó szándékot nem tudott beazonosítani. Kafuku arcán pontosan az a csendes kifejezés ült, ami ülni szokott egy olyan férfi arcán, aki nemrégén veszítette el a feleségét, régi társát. Olyan volt az arca, akár egy tó vizének tükre hullámverés után.

– Csak beszélgetni szeretnék róla valakivel – tette hozzá. – Otthon gubbasztani időnként elviselhetetlen, őszintén szólva. De talán terhére lennék.

Takacuki erre kicsit megnyugodni látszott. Szóval Kafuku nem a viszonyukra gyanakszik.

– Ó, dehogy lenne. Erre szívesen szakítok időt. Ha csekélységem megteszi beszélgetőpartnernek – felelte, és könnyed mosolyra húzódott a szája. A szeme sarkában nyájas szarkalábak tűntek föl. Igen-igen vonzó mosoly volt. Ha középkorú nő lennék, most biztos elpirulnék, gondolta Kafuku.

Takacuki fejben gyorsan végigfutott a programján:

– A holnap este megfelelne, nyugodtan el tudnánk beszélgetni. Kafuku úr ráér?

A holnap este neki is megfelel, mondta Kafuku. De hogy milyen könnyű leolvasni erről a pasasról az érzelmeit, ámult el. Ha egyenesen belenézne mindkét szemébe, talán egészen a szemfenékgig ellátna. Se kiábrándultság, se rosszindulat nincs benne. Nem az a típus, aki az éj leple alatt és egy jó mély vermet, és alig várja, hogy valaki arra járjon. Színészként azonban nem lesz valami nagy sikertörténet.

– És hol találkozunk? – kérdezte Takacuki.

– Önre bízom. Ha megjelöl egy helyet, ott leszek – felelte Kafuku.

Takacuki egy ismert ginzai bár nevét mondta be. Ha ott lefoglalnak egy bokszt, zavartalanul beszélgethetnek, és hallani sem fogja őket senki. Kafuku ismerte a helyet. Kezet fogtak, elbúcsúztak. Takacuki keze puha volt, ujjai hosszúak és vékonyak. Tenyere meleg, kissé nyirkos az izzadságtól. Talán mert idegeskedett.

Takacuki távozása után Kafuku letelepedett egy székre a váróteremben, maga elé tartotta jobbját, amivel épp lejtolt, és hosszasan bámulta. Még élénken érezte rajta Takacuki kezének érintését. Az járt a fejében, hogy *az a kéz*, azok az ujjak a feleségem meztelen testét simogatták. Ráérősen, egyetlen porcikáját sem kifelejtve. Lehunyta a szemét, hosszú és mély levegőt vett. Azt kérdezte magától, hogy mégis mire is készülök én éppen. De akárhogy is, *ezt* muszáj volt megtennie.

Ahogy a bár egy csendes sarkában whiskyzték, Kafuku egyvalamit megértett. Azt, hogy Takacuki még mindig szereti az ő feleségét. Mintha még nem emésztette volna meg a tényt, hogy az asszony meghalt, hogy testét elégették, és csak csont meg hamu maradt utána. És Kafuku tudta, hogy mit érez. Míg a feleségéről beszélgettek, Takacukinak időnként majdnem elfutotta a könny a szemét. Kafukunak szinte kedve lett volna kinyújtani feléje a kezét. Ez a fickó nem tudja eltitkolni az érzéseit. Egy-két ügyes *keresztkérdés*, és valószínűleg mindent rögvest bevallana.

Takacuki elbeszélése alapján feltételezhető volt, hogy kettejük viszonyának Kafuku felesége vetett véget. „Szerintem jobb lenne, ha nem találkoznánk többet”, mondta talán. És többé valóban nem kereste a találkozást. Néhány hónapig fenntartja a viszonyt, majd egy ponton határozottan lezárja. Nem hagy eldöntetlen helyzeteket. Amennyire Kafuku tudta, az asszony románcainak (ha nevezhetjük őket így) ez volt a szokásos forgatókönyve. Takacuki azonban a jelek szerint nem volt rá felkészülve, hogy csak ilyen egyszerűen szakítson az asszonnyal. Bizonyára tartós kapcsolatra vágyott volna vele.

Mikor a rák az utolsó stádiumba jutott, és az asszony bekerült egy tokiói kórház hospice részlegébe, Takacuki üzent, hogy szeretné meglátogatni, de ez a kérése is határozott elutasításra talált. Onnantól, hogy kórházba került, Kafuku felesége szinte senkivel sem érintkezett. Az ápolószemélyzetten kívül csak három ember, az édesanyja, a húga meg Kafuku léphettek be a kórtermébe. Takacuki mintha még mindig nem tette volna magát túl azon, hogy egyszer sem látogathatta meg a betegsége alatt. Hogy az asszony rákos, azt néhány héttel a halála előtt tudta meg. A hír úgy érte, mint derült égből villámcsapás, és még most sem tudja elfogadni a tényt. Kafuku jól ismerte ezt a lelkiállapotot. Kettejük érzései azonban mégsem teljesen azonosak. Kafuku mindennap látta végsőkéig gyötört feleségét az utolsó időkben, aztán a hamvasztóban is ott volt, hogy

összeszedje hófehér csontjait. Ő azért átment az elfogadás néhány fázisán. És ez igen jelentős különbség.

Valósággal mintha még én vigasztalnám ezt a pasast, gondolta Kafuku, ahogy emlékeikről meséltek egymásnak. Vajon mit érezne a felesége, ha ezt látná? Kafukut fura érzés fogta el. De hát a halottak valószínűleg semmit nem gondolnak, semmit nem éreznek. Ez a halál egyik előnyös tulajdonsága, mármint Kafuku szempontjából.

És fény derült még valamire. Arra, hogy Takacuki hajlamos többet inni a kelletténél. Kafuku a foglalkozásából adódóan sok nagyivóval találkozott már (de hogy miért isznak olyan lelkesen a színészek?), és akárhogy nézte, Takacukit sem lehetett megfontolt, mértékletes alkoholfogyasztónak nevezni. Ha Kafukut kérdik, a lényegre tekintve kétféle alkoholista van a világon. Ott vannak egyrészt azok, akiknek azért muszáj inniuk, hogy pótoljanak magukban valamit, másrészt meg azok, akiknek azért, hogy megszabaduljanak valamitől. Ahogyan Takacuki ivott, az egyértelműen az utóbbi eset volt.

Hogy mitől akart megszabadulni, azt Kafuku nem sejti. Lehet, hogy egyszerűen csak a természete gyengeségétől, lehet, hogy egy régi érzelmi sérüléstől. De az is lehet, hogy jelenleg küzd egy nehéz ügygel. Vagy talán ez az összes együtt. Akármilyen is az, hord magában valamit, „amit lehetőleg el szeretne felejteni”, és hogy azt elfelejtse, avagy hogy enyhítse a fájdalmát, muszáj alkoholt innia. Míg Kafuku megivott egy pohárral, addig Takacuki ugyanabból kettővel. Elég szép tempó.

Vagy talán idegességében iszik ilyen iramban. Azért mégiscsak annak a nőnek a férjével iszogat édes kettesben, akivel korábban viszonya volt. Az lenne a csoda, ha nem lenne ideges. Kafuku mégis úgy vélte, nem csak erről van szó. A fickó eleve csak így képes alkoholt inni.

Nagyon figyelte a másikat, közben óvatosan, saját tempóját tartva iszogatózott. Ahogy egyik pohár ürült ki a másik után, és Takacuki idegessége enyhült kissé, Kafuku megkérdezte tőle, hogy nős-e. Tíz éve nős, van egy hétéves kislánya, felelte ő. Csakhogy bizonyos okokból tavaly óta külön él a feleségétől. Hamarosan valószínűleg el is válnak, és akkor biztosan nagy problémát jelent majd, hogy ki kapja a szülői felügyeleti jogokat. Azt az egyet mindenképpen el akarja kerülni, hogy ne találkozhasson szabadon a gyerekével. Mert őrá feltétlenül szüksége van. Mutatott is egy képet róla. Szép arcú, szelíd kisfiú.

Takacukinak, mint általában azoknak, akik rendszeresen isznak, amint leért az alkohol, rögtön megeredt a nyelve. Magától, pedig nem is kérdezték, olyasmit is elmondott, amit feltehetőleg nem lett volna szabad elmondania. Kafukura leginkább a hallgatóság szerepe jutott, megértően hümmögött, ha meg vigasztalni kellett Takacukit, ügyesen vigasztalta. És a lehető legtöbb információt begyűjtötte róla. Úgy viselkedett, mint aki nagyon szimpatizál vele. Mindez egyáltalán nem esett nehezére. Mindig is nagyon jó hallgatóság volt, Takacukival pedig *valóban* rokonszenvezett. Mindemellett van egy nagyon fontos közös tulajdonságuk. Még mindig szeretik ugyanazt a gyönyörű, halott nőt. Kettejük helyzete más, az igaz, de ezt a hiányt ugyanúgy nem tudták még betölteni. Tehát mindenben megértik egymást.

– Takacuki úr, nem lenne kedve egy újabb találkozóhoz? Nagyon örülök, hogy beszéltünk. Rég nem éreztem magam ilyen jól – mondta Kafuku búcsúzóban. A számlát korábban kifizette. Egyébként is úgy tűnt, Takacuki fejében föl sem bukkan a gondolat, hogy a számlát rendeznie kell valakinek. Alkohol hatására elfelejt ezt-azt. Legfőképpen a lényeges ügyeket.

– Persze hogy lenne! – nézett föl a poharából Takacuki. – Mindenképpen! Beszélgetés közben az én mellemről is legördült néhány súly.

– A sors keze, hogy találkoztunk! – mondta Kafuki. – Lehet, hogy elhunyt feleségem hozott össze bennünket.

Ami bizonyos értelemben igaz is volt.

Mobilszámot cseréltek. Kezet ráztak, elbúcsúztak.

Így barátkoztak össze. Vagy inkább így lettek ivócimborák, akik jól megértik egymást. Időpontot egyeztettek, találkoztak, tokiói bárokban iszogattak, és beszélgettek parttalanul. Enni egyszer sem ettek együtt. Mindig olyan helyre mentek, ahol inni lehet. Kafuku soha nem látta, hogy Takacuki valami könnyű rágcálnivalón kívül mást is evett volna. Már-már azt gondolta, hogy ez a fickó talán nem is eszik rendes ételt. Továbbá, leszámítva, hogy néha sört is ivott, egyszer sem rendelt más alkoholt, mint whiskyt. A malátawhiskyk voltak a kedvencei.

Változatos témákról beszélgettek, de aztán mindig Kafuku elhunyt nejeire terelődött a szó. Ha Kafuku az asszony fiatal éveiről sztorizott, Takacuki arcán óriási odafigyeléssel hallgatta. Valósággal úgy, mint aki

mások emlékeinek összegyűjtésével és felügyeletével van megbízva. Kafuku pedig egyszer csak azt vette észre, hogy élvezi ezeket a beszélgetéseket.

Aznap este egy aojamai bárban iszogattak. Csendes kis helyen, egy Nezu Múzeum mögötti sikátor mélyén. A pultban mindig egy negyven körüli, szótlan férfi dolgozott, a sarokban egy polcon sovány szürke macska aludt összegömbölyödve. Környékbeli kóbor macska, úgy látszik, ideszokott az üzletbe. A lemezjátszón régi dzsesszlemez forgott. A két férfi szerette a bár hangulatát, korábban is jártak itt néhányszor. Ki tudja, miért, de legtöbbször esett, amikor találkoztak, és hát aznap is szemerkélt.

– Tényleg csodálatos nő volt – mondta Takacuki, az asztalon nyugvó két kezén merengve. Szép kezek egy középkorú férfitől. Nem ráncosodnak feltűnően, a körmök sincsenek elhanyagolva. – Kafuku urat bizonyára boldoggá tette, hogy egy ilyen nő a felesége, hogy vele élhet.

– Igen – felelte Kafuku. – Ahogy mondja. Azt hiszem, boldog voltam. De amennyire boldog voltam, éppen annyira szenvedtem is.

– Például mitől?

Kafuku fölemelte poharát, whisky volt benne jéggel, és alaposan meglötyögtette a jégdarabokat.

– Egyszer talán elvesztem őt. Ha elképzeltém, máris belesajdult a szívem.

– Nagyon megértem az érzést – mondta Takacuki.

– Milyen tekintetben?

– Abban, hogy... – kereste Takacuki a helyes kifejezést – ...hogymilyen lehet elveszteni egy olyan csodálatos nőt, mint amilyen ő volt.

– Szóval úgy általában egy ilyen csodálatos nőt.

– Igen – felelte Takacuki, és bólintott néhányat, mintha saját magát akarná meggyőzni. – Ezt én persze csak elképzelni tudom.

Kafuku egy darabig hallgatott. A lehető leghosszabbra, a legvégsőig húzta ki a csendet. Aztán megszólalt:

– De hát végül is elvesztettem. Apránként már életében elvesztettem, a végén pedig mindenestül. Mint mikor egy hatalmas hullám tövestül kitép valamit, amit úgymint kikezdett már az erózió... Sejti, mire gondolok?

– Azt hiszem, sejtem.

Ó, haver, dehogy sejted, gondolta magában Kafuku.

– Nekem az a legfájdalmasabb – szólalt meg aztán –, hogy *igazából* nem ismertem őt, de legalábbis egy minden bizonnyal fontos részét. Most

meg, hogy már meghalt, valószínűleg örökre ismeretlen marad az a rész. Mint apró, feltörhetetlen, a tenger legmélyére süllyesztett páncélszekrény tartalma. Elszorul a szívem, ha erre gondolok.

Takacuki ezen eltöprengett kissé. Aztán megszólalt:

– Csak hát, Kafuku úr, ismerhetünk egyáltalán tökéletesen valakit? Még ha nagyon szeretjük is az illetőt.

– Mi majdnem húsz évig éltünk együtt, házaspárként is intenzív volt a kapcsolatunk, és közben egymásban kölcsönösen megbízó barátok is voltunk. Akik a világon mindent őszintén megbeszélnek. Én legalábbis így éreztem. De lehet, hogy mégsem így volt. Hogy mondjam... Lehet, hogy az én oldalamon volt egy végzetes jelentőségű vakfolt.

– Vakfolt – ismételte el Takacuki.

– Lehet, hogy nem láttam meg benne valami fontosat. Vagyis talán néztem, de *valójában* mégsem láttam.

Takacuki elcsendesedett egy kis időre. Aztán felhajtotta az italt, ami ott volt még előtte, és kért még egy ugyanolyat a pultostól.

– Megértem az érzést – szólalt meg.

Kafuku rezzenéstelen tekintettel nézett Takacuki szemébe. Takacuki egy ideig állta a pillantását, de végül elfordult.

– Milyen vonatkozásban érti meg? – kérdezte Kafuku csendesen.

Megjelent a pultos az újabb adag jeges whiskyvel, és újra cserélte a nedvességtől feldagadt papír poháralátétet. Ők ketten ezalatt hallgatásba burkolóztak.

– Milyen vonatkozásban érti meg? – ismételte meg a kérdést Kafuku, amint a pultos távozott.

Takacuki eltöprengett. Tekintete mélyén ott remegett valami. A fickó nem tudja, mitévő legyen, találgatta Kafuku. Borzasztóan küzd az érzéssel, hogy itt és most vallomást tegyen. De aztán csak lecsendesítette magában a háborgást. Majd megszólalt:

– Hiszen úgysem érthetjük igazán, hogy mi jár a nők fejében, nem? Ezt akartam mondani. Bárki is az a nő. Egyszóval érzésem szerint itt nem arról van szó, hogy kimondottan Kafuku úrnak lenne egy vakfoltja. És ha mégis van ott egy vakfolt, hát akkor mindannyiunknak van. Szerintem okosabb, ha nem bántja magát ilyesmivel.

Kafuku elgondolkodott kicsit azon, amit Takacuki mondott. Aztán így felelt:

– De ez mindenképpen csak általánosságban igaz.

– Valóban – ismerte el Takacuki.

– Csakhogy én most néhai feleségemről és saját magamról beszélek. Hm, jobban örülnék, ha nem általánosítana ilyen könnyen.

Takacuki elég hosszú időre elhallgatott. Aztán megszólalt:

– Amennyire én tudom, Kafuku úr felesége igazán csodálatos nő volt. Amit én tudok, az persze egyetlen századnyi része sincs annak, amit ön tud a feleségéről. De akkor is biztos vagyok benne, hogy az volt. És akárhogy is van, Kafuku úrnak hálásnak kell lennie azért, hogy húsz évet együtt tölthetett egy ilyen csodálatos emberrel. Én őszintén így gondolom. De akármilyen jól megértjük egymást valakivel, akármennyire szeretjük, egy másik ember szívébe belezárni, hát az lehetetlen kívánság. Aki ilyesmit kíván, az csak magának okoz fájdalmat. A saját szívünkbe azonban, ha megtesszük az erőfeszítéseket, belezárhatunk, a befektetett erőfeszítéseink arányában. Végső soron az a feladatunk, hogy megfelelően és őszintén kiegyezzünk a saját szívünkkel, nem? Ha *igazán* látni akarunk egy másik embert, arra nincs más mód, csak az, hogy elmélyülten és tiszta tekintettel megfigyeljük saját magunkat. Én így gondolom.

Úgy tűnt, ezek a szavak egy valahova mélyen Takacukiba rejtett, különleges helyről sorjáznak elő. Talán csak egészen rövid időre, de feltárult annak a helynek a kapuja. Szavai átéltek, szívből jövőnek hangzottak. Az legalábbis nyilvánvaló volt, hogy nem színészkedik. A fickó ekkora színjátékra nem képes. Kafuku szótlanul a másik szemébe nézett. Takacuki ezúttal nem fordította el a tekintetét. Jó ideig bámultak egymás szemébe. És egymás pillantásának mélyén egy távoli állócsillag ragyogását fedezték föl.

Búcsúzóul ismét kezet ráztak. Kint eső szemerkélt. Amint eltűnt szem elől a bézs esőkabátot viselő Takacuki, aki esernyőt se nyitva gyalogolt bele az esőbe, Kafuku, mint mindig, egy ideig saját jobb kezét bámulta. És arra gondolt, hogy *az a kéz* a felesége meztelen testét simogatta.

Aznap azonban valami okból nem fogta el légszomj erre a gondolatra. Csak annyi jutott eszébe, hogy ilyen is van. Nyilván ilyen is van. Hiszen az csak a test, mondogatta magának. Hiszen végül apró csontok és hamu lesznek belőle, hát nem? Más, lényegesebb dolgoknak is kell lenniük.

És ha mégis van ott egy vakfolt, hát akkor mindannyiunknak van.

Kafuku fülében hosszan visszhangzottak ezek a szavak.

– Sokáig tartott a barátságuk azzal az emberrel? – kérdezte Miszaki, közben az előttük álló kocsisort nézte.

– Végül majdnem fél évig tartott, havonta úgy kétszer összejöttünk valahol egy bárban, és iszogattunk – felelte Kafuku. – Utána egyáltalán nem találkoztunk. Ha felhívott is, nem törődtem vele. És én se kerestem. Egy idő után már nem telefonált.

– Ő most biztos csodálkozik.

– Valószínűleg.

– Lehet, hogy megbántódott.

– Megeshet.

– Miért vetett véget hirtelen a találkozóknak?

– Hát mert szükségtelenné vált a színjáték.

– Vagyis mivel szükségtelenné vált a színjáték, az is szükségtelenné vált, hogy barátok legyenek?

– Ez is benne van – mondta Kafuku. – De van itt valami más is.

– Micsoda?

Kafuku sokáig hallgatott. Miszaki, szájában a meg nem gyújtott cigarettával, futólag Kafuku arcára pillantott.

– Gyújtson csak rá, ha akar! – szólalt meg Kafuku.

– Hogy mi?

– Meggyújthatja a cigarettát.

– De hát be van csukva a tető.

– Nem gond.

Miszaki lehúzta az ablakot, és meggyújtotta a Marlborót a szivargyújtóval. Mélyen letüdözte, közben összehúzta a szemét, mint akinek ez most nagyon jól jön. Egy darabig a tüdejében tartotta, aztán szép lassan kifújta az ablakon a füstöt.

– Ez az életébe fog ám kerülni!

– Ha már itt tartunk, az fog az életembe kerülni, hogy élek – mondta rá Miszaki.

Kafuku nevetett:

– Ez is egy szempont.

– Most láttam először nevetni Kafuku urat – jegyezte meg Miszaki.

Az lehet, gondolta Kafuku, most, hogy így felhívták rá a figyelmét. Lehet, hogy nem színészkedésből elég régen nevetett.

– Mindig akartam mondani – szólalt meg –, hogy ha jól megnézzük, maga nagyon is helyes. Szó sincs róla, hogy csúnya lenne.

– Köszönöm. Én se tartom csúnyának magamat. Egyszerűen csak nem vagyok szép. Pont, mint Szonya.

Kafuku meglepetten pillantott Miszakira:

– Szóval elolvasta a *Ványa bácsit*!

– Ahogy nap mint nap részletekben, ráadásul teljesen összevissza sorrendben hallgattam, érdekelni kezdett a történet. Bennem is van kíváncsiság! – mondta Miszaki. – „Ó, milyen szörnyű, hogy nem vagyok szép! Milyen szörnyű!”^[2] Szomorú színdarab.

– Reménytelen történet – mondta Kafuku. – „Ó, istenem... Negyvenhét éves vagyok; ha – mondjuk – megérem a hatvanat, még tizenhárom van hátra. Sok! Hogy élem le ezt a tizenhárom évet? Mit csinálok majd, mivel töltöm meg?” Akkoriban hatvan körül haltak az emberek. Talán még jobb is, hogy Ványa bácsi nem a mostani korban született.

– Utánanézttem, és Kafuku úr meg az apám ugyanabban az évben születtek.

Kafuku erre nem válaszolt. Némán a kezébe vett néhány magnókazettát, és megvizsgálta, milyen számok címe van a címkéjükre írva. Mégsem rakott be zenét. Miszaki kitette bal kezét az ablakon, benne az égő cigarettával. Csak akkor vette egy kis időre ajkai közé a cigarettát, amikor lomhán mozdult egyet a kocsisor, és mindkét kezére szüksége volt, amíg sebességet váltott.

– Megmondom őszintén, valahogy meg akartam büntetni a fickót – szólalt meg Kafuku, mint aki be akar vallani valamit. – A fickót, aki lefeküdt a feleségemmel – tette vissza a kazettákat a helyükre.

– Megbüntetni?

– Ki akartam vele tolni, de nagyon. Azt terveztem, hogy úgy teszek, mintha a barátja lennék, elaltatom a gyanakvását, megtalálom a legsebezhetőbb pontját, és oda sújtok le, hogy megkapja a magáét.

Miszaki összehúzott szemöldökkel gondolkodott a hallottakon:

– A sebezhető pontját, mint például?

– Azt már nem tudom. De olyan típus, aki nem figyel *a háta mögé*, ha iszik, úgyhogy előbb-utóbb biztos találtam volna valamit. Egy botrányt – a jó hírnevét kikezdő ügyet – nem olyan nehéz kirobbantani. Márpedig akkor a válóperes tárgyaláson nem kapja meg a gyereke felügyeleti jogát, és azt nem tudná elviselni. Abból nem tudna fölállni.

– Gonosz.

– Az bizony, gonosz történet.

– Vagyis bosszút akart állni rajta, mert lefeküdt a feleségével?

– Kicsit más ez, nem bosszúállás – mondta Kafuku. – De sehogy se tudtam elfelejteni a dolgot. Minden erőmmel próbáltam elfelejteni. De nem ment. Nem tudtam kiverni a fejből a képet, hogy a feleségemet egy másik férfi öleli. Újra meg újra felbukkant előttem a látvány. Valósággal, mint egy bolygó lélek, ami megtelepszik a mennyezet sarkában, és figyeli az embert. Azt hittem, ez majd eltűnik, ahogy telik az idő a feleségem halála után. De nem tűnt el. Sőt, erősebbnek éreztem a jelenlétét, mint korábban. A magam részéről muszáj volt elrekkentenem valahova. Ehhez pedig le kellett számolnom a dühvel, ami bennem volt.

Mégis miért beszélek erről egy Hokkaidó Kami-Dzsúnitaki városából származó nőnek, aki annyi idős, hogy a lányom lehetne? – töprengett Kafuku. De már belekezdett a mesélésbe, nem hagyhatta abba.

– Ezért meg akarta büntetni azt az embert – mondta a lány.

– Igen.

– De végül semmit nem csinált, igaz?

– Igaz. Semmit nem csináltam – felelte Kafuku.

Erre Miszaki mintha kicsit megkönnyebbült volna. Apró, rövid levegőt vett, majd egyszerűen kipöckölte az ablakon az égő cigarettát. Kami-Dzsúnitakiban talán ez a módi.

– Nehezen tudnám elmagyarázni, de egy pillanatban hirtelen minden mindegy lett. Mintha csak úgy lehullott volna rólam egy teher – mondta Kafuku. – Már dühöt sem éreztem. Meglehet, valójában nem is düh volt az bennem, hanem valami más.

– Én azért azt hiszem, ez egészen biztosan javára vált Kafuku úrnak. Mármost hogy nem bántott meg egy embert, semmilyen formában sem.

– Én is így gondolom.

– De még most sem érti, hogy a felesége miért szexelt azzal a férfival, és miért *pont vele*, igaz?

– Igaz. Azt hiszem, még most sem értem. Ez még mindig ott van bennem, kérdőjellel a végén. A fickó egyenes és jó benyomást hagyó ember. Úgy tűnik, őszintén szerette a feleségemet. Nem pusztán szórakozásból feküdt le vele. A halála mélyen megrázta. Az is fáj még neki, hogy visszautasításra talált, amikor meg akarta látogatni a halála előtt. Kénytelen voltam szimpatikusnak találni, annyira, hogy azt gondoltam, tényleg lehetnénk akár barátok is.

Kafuku itt szünetet tartott a beszédben, és befelé figyelt. Az igazsághoz lehető legközelebb eső szavakat kereste.

– De világosan kimondom: a fickó nem egy *nagy szám*. Lehet, hogy jó természete van. Jóképű, a mosolya is szép. És legalább azt meg kell adni, nem számító alak. De nem olyan ember, aki iránt tiszteletet éreznénk. Őszinte, de nincsenek benne távlatok. Gyenge, színészként másodosztályú. Ehhez képest a feleségem erős akarátú, elkötelezett nő volt. Olyan ember, aki hajlandó rászáni az időt, és nyugodtan, csendben gondolkodni. Most is túske a szívemben, hogy ennek ellenére miért vonzódott egy ilyen *semmi* pasashoz, és miért kellett lefeküdni vele.

– És valósággal úgy érzi, hogy ez a sértés bizonyos értelemben önnek szól?

Kafuku elgondolkodott egy kicsit, aztán őszintén beismerte:

– Lehet, hogy igen.

– Nem lehet, hogy a felesége nem is vonzódott ahhoz az emberhez? – kérdezte Miszaki tömören. – És pont azért feküdt le vele.

Kafuku úgy nézte Miszaki profilját, mintha távolban elterülő tájat figyelne. A lány gyorsan beindította néhányszor az ablaktörlőt, eltávolította a vízcseppeket a szélvédőről. Az újra cserélt ablaktörlőlapátok olyan panaszosan nyikorogtak, mint egy kifogásait soroló ikerpár.

– A nőekkel van ez így – tette hozzá Miszaki.

Nem talált szavakat, Kafuku tehát csendben maradt.

– Olyan ez, mint egy betegség, Kafuku úr. Nem segít, ha töprengünk rajta. Azt is, hogy apám otthagyt bennünket, és azt is, hogy anyám bántott engem, mind valami betegség tette. Hiába gondolkodom rajta. Nincs más, mint megbirkózni vele, lenyelni, és csak csinálni tovább.

– Miközben mindannyian színészkedünk – mondta Kafuku.

– Azt hiszem, erről van szó. Többé-kevésbé.

Kafuku mélyen belesüppedt a bőrülésbe, lehunyta a szemét, és minden idegszálával koncentrált, hogy megérezze, mikor fog váltani a lány. Ez persze lehetetlen volt. Minden túlságosan simán, titokban zajlott. Csak a járó motor Kafuku fülében zúgó hangja változott kissé. Akár egy ide-oda szálldosó bogár szárnyának zaja. Közeledik, majd távolodik.

Kafuku arra gondolt, alszik egy kicsit. Egy darabig mélyen alszik, majd felébred. Tíz vagy tizenöt perc, ilyesmi. Utána megint színpadra áll és játszik. Megvilágítják, elmondja a szövegét. Megtapsolják, lemegy a

függöny. Kilép önmagából, megint visszatér önmagába. De ahova visszatér, már nem pontosan az a hely, mint annak előtte.

– Alszom egy kicsit – mondta.

Miszaki nem válaszolt. Szótlánul vezetett tovább. Kafuku hálás volt ezért a csendért.

Tegnap

Tudomásom szerint a Kitaru nevű fickó az egyetlen, aki japán szöveget írt (de azt mindjárt kanszai nyelvjárásban) a Beatles *Yesterday* című számához. A fürdőkádból gyakran kornyikálta világgá a japán változatot:

*A tegnap az ...
Holnap már tegnapelőtt
Tegnapelőtt meg holnap*

Úgy rémlik, így kezdődött, de hát nagyon rég volt, nem mernék megesküdni rá, hogy pontosan emlékszem. Az viszont biztos, hogy Kitaru szövege az elejétől a végéig szinte teljesen értelmetlen, nonszensz, az eredetire még csak nem is hasonlító katyvasz volt. A jól ismert, melankolikusán szép dallam, meg a kissé laza – vagy mondjuk inkább úgy, hogy cseppet sem fennkölt – kanszai nyelvjárás fura elegyet alkotott, mely szinte eltökélten ment szembe mindennel, ami építő jellegű. Az én fülemnek legalábbis így hangzott. Nevethetnékem is támadt a hallatán, közben mintha valami rejtett jelentést is ki tudtam volna olvasni belőle. De akkoriban csak fejcsóválva hallgattam.

Kitaru megítélésem szerint szinte tökéletesen beszélt a kanszai nyelvjárást, pedig Tokió Óta kerületében, Denen Csófu negyedben született és nevelkedett. Én magam Kanszai régióban születtem és ott is nevelkedtem, de szinte tökéletesen beszéltem a köznyelvet (vagyis a tokiói dialektust). Ha így nézzük, tulajdonképpen elég furcsa páros lehettünk.

Kitaruval akkor ismerkedtünk meg, amikor a Vaszeda Egyetem főbejáratához közeli kávézóban dolgoztunk. Én a konyhán voltam, Kitaru pincérkedett. Ha akadt egy kis szabad időnk, beszélgettünk. Mindketten húszévesek voltunk, a születésnapunk között is csak egy hét volt.

- A Kitaru ritka családnév, nem? – kérdeztem.
- Ja-ja, elég ritka – felelte Kitaru, a jellegzetes kanszai hanglejtéssel.
- A Lotte baseballcsapatában volt egy ilyen nevű dobójátékos.

– Ja-ja, de nem vagyunk rokonok. Mondjuk nem túl gyakori név, az igaz, szóval esetleg lehet valami közünk egymáshoz.

Én akkor másodéves voltam a Vaszeda bölcsészkarán. Kitarunak nem sikerült a felvételi, a Vaszeda felvételi előkészítőjébe járt. Annak ellenére azonban, hogy már második éve gyarapította a fel nem vettek táborát, egyáltalán nem úgy nézett ki, mint aki mindent belead a tanulásba. Ráérő idejében csupa olyan könyvet olvasott, aminek semmi köze nem volt a felvételi vizsgához. Jimmy Hendrix életrajzát, könyveket a sógi játék trükkjeiről, „Miből lett az univerzum?”, és hasonlókat. Azt mondta, hogy Óta kerületből, a szülői házból jár be.

– A szülői házból? – lepődtem meg. – Teljesen azt hittem, hogy te Kanszaiból származol.

– Nem, nem! Denen Csófuban születtem, ott is nőttem föl.

Nem tudtam hova tenni az információt.

– Akkor meg hogy lehet, hogy beszéled a kanszai dialektust? – kérdeztem.

– Utólag sajátítottam el. Elszántam magam, hogy megtanulom.

– Hogyhogy utólag sajátítottad el?

– Hát megtanultam, na. Az igéket, a főneveket, a hanglejtést meg mindent. Lényegileg ugyanúgy, mint az angol- vagy franciatanulásnál. Párszor még nyelvgyakorlaton is voltam Kanszaiban.

Odavoltam. Életemben először hallottam olyan emberről, aki fogja magát, és „utólag elsajátítja” a kanszai nyelvjárást, mintha angolt vagy franciát tanulna. Nagy város ez a Tokió! – ámultam el. Kicsit úgy, mint Szansiró, a regényhős vidéki fiú, aki feljön a nagyvárosba.^[3]

– Gyerekkorom óta fanatikus Hanshin Tigers-rajongó vagyok, ha Tokióban volt meccsük, mindig elmentem, csakhogy hiába vettem föl a csíkos mezt, hiába voltam ott a lelátón, amíg tokióiul beszéltem, mindenki átnézett rajtam. Nem fogadtak be. Akkor gondoltam, hogy nincs más, meg kell tanulnom a kanszai dialektust, szóval belevetettem magam a tanulásba, és meg kell mondjam, vért izzadtam.

– Összesen ennyi volt a motivációd, hogy megtanuld a kanszai nyelvjárást? – hitetlenkedtem.

– Bizony. Ennyire a mindenem volt a Hanshin Tigers. Azóta csakis kanszai nyelvjárásban beszélek az iskolában is, otthon is. Még álmomban is – felelte Kitaru. – Mit szólsz, majdnem tökéletesen nyomom, nem?

– De, valóban. Biztos voltam benne, hogy Kanszaiból származol – mondtam. – Viszont a dialektus, amit beszélsz, ugye nem a Hjógo megyei, kisebb városokban beszélt változat? Inkább az a nyelv, amit Oszakában használnak, ott is a sűrűjében.

– Fú, nagyon képen vagy! Gimnazista koromban, a nyári szünetben Oszaka Tennódzsi kerületében laktam egy családnál, nyelvet tanulni. Az milyen jó hely! Az állatkert is ott volt egy sétányira.

– Egy családnál laktál nyelvet tanulni – ámultam el.

– Ha a felvételire is olyan lelkesen készülnék, mint ahogy a kanszai dialektust tanultam, biztosan nem vágtak volna ki már kétszer is – mondta Kitaru.

Van benne valami, gondoltam. De még azt is Kanszaiban tanulta, hogy földobja a labdát, aztán saját maga csapja le.

– És te hova valósi vagy?

– Kóbe közelébe – feleltem.

– Kóbe közelébe, de pontosan hova?

– Asijába.

– Az milyen jó város! Miért nem ezzel kezdted? Minek kell bonyolítani?

Elmagyaráztam. Ha megkérdezik, honnan származom, és azt mondom, Asijából, azonnal beskatulyáznak, hogy gazdag a családom. Pedig Asijában is laknak gazdagok is, szegények is. Az én családom pedig nem különösebben gazdag. Apám egy gyógyszergyártónál dolgozik, anyám könyvtáros. A házunk kicsi, a családi autónk egy krémszínű Toyota Corolla. Egyszóval, ha megkérdik, hova valósi vagyok, mindig azt válaszolom, „Kóbe közelébe”, hogy fölöslegesen ne alakuljanak ki rólam előítéletek.

– Na, akkor ugyanaz az eset vagy, mint én! – jegyezte meg Kitaru. – Az én családom meg a hírneves Denen Csófuban lakik, már ha a címet nézzük, de megmondom őszintén, a lepukkant részén. A házunk, na, az is lepukkant. Egyszer majd eljöhetsz megnézni. Azt fogod mondani, hogy „Eeeeez Denen Csófu? Viccelsz?” De hát ezzel nem érdemes foglalkozni. Ez csak egy lakcím. Úgyhogy én mindig benyomom az elején! Hogy Denen Csófuban születtem, ott is nőttem fel, na, erre mit léptek?

Lenyűgözött. És barátok lettünk.

Mióta Tokióban élek, több okból sem használom a kanszai nyelvjárást. A gimnázium végéig mindig abban beszéltem, egyetlenegyszer sem szólaltam meg a tokiói dialektusban. Vagy egy hónapja voltam Tokióban, amikor meglepődve konstatáltam, hogy természetesen és folyékonyan beszélem ezt a számomra új nyelvet. Talán olyan vagyok, mint egy kaméleon (ha én magam nem is veszem észre). Vagy talán az átlagosnál jobb nyelvérzésem van. Akárhogy is, mindenki hitetlenkedett, ha elárultam, hogy Kanszaiból származom.

Emellett ott volt az is, hogy új emberként akartam újjászületni: ez is fontos oka annak, hogy elhagytam a kanszai nyelvjárás használatát.

Amikor bekerültem egy tokiói egyetemre, a Tokió felé tartó Sinkanszen expresszvonatban végig az járt a fejemben, hogy ha végignézek életem eddig eltelt tizennyolc évén, hát szinte csak nagyon kínos eseményeket tudok felidézni. És különösebben nem is túlzok. Őszintén szólva csupa olyan csúnya történet, amire emlékezni sem szeretnék. Minél tovább gondolkodtam, annál jobban utáltam magamat. Akad persze néhány szép emlékem is. Előfordult párszor, hogy büszke voltam magamra. Ezt elismerem. De mindent összevéve sokkal több olyasmi történt, amibe belepirulok, vagy amiért legszívesebben a fejem fognám. Ha visszagondolok, reménytelenül közepszerű és végtelenül kiábrándító volt az életem és a gondolkodásom. Legnagyobbrészt unalmas, középkategóriás limlom. Az egészet össze akartam fogni, hogy bedugjam egy nagy fiók mélyére. Vagy föl szerettem volna gyújtani, hogy csak úgy füstöljön (mondjuk, fogalmam sincs, miféle füst szállt volna ott föl). A lényeg, hogy mindent le akartam *nullázni*, és teljesen más emberként akartam új életet kezdeni Tokióban. Ki akartam próbálni a saját magamban rejlő új lehetőségeket. A kanszai dialektus elhagyása és az új beszédmód magamra szedése praktikus (egyben szimbolikus) lépés volt ebbe az irányba. Hiszen végeredményben az a nyelv formál meg bennünket, amit beszélünk. Tizennyolc éves önmagamnak legalábbis így tűnt.

– De mégis mi volt olyan nagyon kínos? – érdeklődött Kitaru.

– Minden, úgy, ahogy van.

– Nem jössz ki a családdal?

– Nem mondhatnám, hogy nem jövünk ki – válaszoltam. – De akkor is kínos. Csak velük lennem is kínos.

– Fura szerzet vagy – mondta Kitaru. – Mégis mi kínos van abban, hogy együtt vagy a családdal? Én elég jól érzem magam velük.

Hallgattam. Nem tudom megmagyarázni. Arra se lenne válaszom, ha megkérdeznék, ugyan mi bajom a krémszínű Corollánkkal. Mikor annyi az egész, hogy alig volt hely előttünk az úton, plusz a szüleimet nem érdekelte, hogy a látszatra költsenek.

– Az őseim egyfolytában azt hajtogatják, hogy miért nem tanulok, ami persze az idegeimre megy, de mit lehet tenni. Nekik ez a dolguk. Az ilyesmit el kell nekik nézni.

– Jó neked, hogy ilyen lazán veszed – adóztam csodálattal.

– És barátnőd van? – kérdezte Kitaru.

– Most nincs.

– Szóval korábban volt?

– Nemrég még volt.

– Szakítottatok?

– Úgy bizony – mondtam.

– És miért szakítottatok?

– Hosszú történet, és most nincs kedvem elmondani.

– A lány is Asijába való? – érdeklődött Kitaru.

– Nem. Sukugavában lakott. Ami mondjuk nincs messze.

– És mindent megengedett?

Megráztam a fejem.

– Nem, mindent nem.

– Ezért szakítottatok?

Kicsit elgondolkodtam.

– Ez is benne volt.

– De majdnem mindent megengedett?

– Ja, tényleg majdnem mindent.

– Konkrétan meddig engedte?

– Erről nem akarok beszélni – válaszoltam.

– Szóval ez is egy a „kínos ügyeid” közül.

– Igen – feleltem. Ez is olyasmi volt, amire nem akartam emlékezni.

– Hát haver, te sem vagy könnyű eset – összegezte Kitaru.

A fura szövegű *Yesterday*t Kitaru előadásában Denen Csófu-i házuk fürdőszobájában hallottam először. (A környék sem volt olyan lepukkant, mint állította, és a házuk sem. Teljesen átlagos ház volt, teljesen átlagos helyen. Régeinek régi, de sokkal nagyobb, mint a mi házuk Asijában). Nem volt különösebben feltűnő, ennyi az egész. Egyébként pedig sötétkék

Golf parkolt előtte, a legújabbnál eggyel korábbi modell. Kitaru, amint hazaért, késlekedés nélkül beült a kádba. És ha egyszer beleült, nem nagyon mászott ki belőle. Így aztán sokszor bevittem a fürdőszoba előterébe egy kerek kis sámlit, és azon ülve beszélgettem vele a résre nyitott ajtón keresztül. Kitarunak, ha nem menekült a fürdőbe, az édesanyja hosszúra nyúló beszédeit kellett hallgatnia (elsősorban véget nem érő panaszkodását arról, hogy miért nem tanul már rendesen, és milyen lehetetlen egy fia van neki). Ott énekelte el nekem – mondjuk, nem tudom, hogy nekem énekelte-e – jó hangosan azt a számot a hihetetlen szöveggel.

– De hát ennek a szövegnek semmi értelme! – mondtam. – Nekem úgy hangzik, mintha gúnyt űznél a *Yesterday* című számból!

– Ne marhászkodj! Hogy űznék már gúnyt belőle? Na és ha mégis, John nagy kedvelője volt a nonszensznek. Ugye hogy ugye!

– A *Yesterday* szövegét Paul írta.

– Biztos vagy benne?

– Tévedés kizárva – jelentettem ki határozottan. – Paul írta a szöveget, egyedül vette föl egy stúdióban, ő gitározik és énekel. Ehhez adta hozzá utólag a vonósnégyes kíséretet. A többi tagnak egyáltalán semmi köze a számhoz. Beatles-számnak túl lagymatagnak tartották. Az mondjuk igaz, hogy Lennon–McCartney név alatt fut.

– Nahát. Nem követem az ilyen bennfentes információkat.

– Egyáltalán nem bennfentes információ. Széles körben számon tartott tény – válaszoltam.

– De nem mindegy? Ki törődik ilyen apróságokkal? – szólt ki lezseren Kitaru a gőzből. – Én csak itthon, a fürdőszobánkban éneklek. Nem adtam ki lemezen. Szerzői jogot sem sértek, a világon senkinek nem vagyok útjában. Ne kötekedj mindenem!

Azzal megint belecsapott a refrénbe, jó messzire zengőn, ahogy azt a fürdőszobában illik. A magas hangokat is nagy élvezettel harsogta. *Tegnap még a lány is szééépen / ottan vooolt...* satöbbi, satöbbi. Kezével könnyedén paskolta a vizet, a lágy placcsanások szolgáltatták a zenei aláfestést. Talán nekem is be kellett volna szállnom az éneklésbe, de nem tudtam rávenni magam. Eléggé kifárasztja az embert, ha egy órán keresztül üldögél a fürdőben ázó barátja mellett, és közben még összevissza fecsegnie is kell az üvegajtón keresztül.

– Hogy bírod ilyen sokáig a vízben? Teljesen kiázol, nem? – kérdeztem.

Én magam mindig is gyorsan elintéztem a fürdést. Nagyon hamar elunom a tétlen kúszolást a forró vízben. A kádban olvasni sem lehet, és zenét hallgatni sem. Ezek hiányában pedig nem tudom elütni az időt.

– Egy hosszú fürdőtől kitisztul a fejem, és elég jó ötleteim támadnak. Csak úgy minden átmenet nélkül – közölte Kitaru.

– Olyan ötleteid, mint például a *Yesterday* szövege?

– Hát, egynek az is jó – válaszolta Kitaru.

– Ahelyett, hogy ötleteléssel töltöd az időt, nem kellene inkább egy fokkal komolyabban tanulnod a felvételire? – kérdeztem.

– Huhúúú, hogy te milyen hervasztó alak vagy! Majdnem ugyanazzal jössz, mint anyám! Remélem, fiatal létedre nem akarsz nekem az életről bölcsekedni!

– Két éve nem jutsz be az egyetemre, nincs még elegendő?

– Még szép, hogy elegendő van! Minél hamarabb egyetemista akarok lenni, hogy nyugiban lehessenek. A barátnőmmel is normálisan randizhatnék.

– Akkor tanulj egy kicsit elszántabban!

– Hááát, ez az... – nyújtotta el Kitaru. – Réges-rég csinálnám én, ha képes lennék rá.

– Az egyetem ótvar hely – mondtam. – Csalódsz, amikor bekerülsz. Ez tuti. De nem bekerülni még ótvarabb, vagy nem?

– Jól mondod – ismerte el Kitaru. – Annyira jól mondod, hogy kifogytam a szavakból.

– Akkor meg miért nem tanulsz?

– Mert nincs motivációm – jelentette ki Kitaru.

– Motiváció? – kérdeztem vissza. – Az nem elég jó motivációnak, hogy normálisan randizhatnál a barátnőddel?

– Hát, ez az – mondta megint Kitaru. Félig sóhajnak, félig morgásnak tetsző hang tört elő a torkából. – Hosszú lenne, ha belekezdnék, de tudathasadt állapotban vagyok.

Kitaru általános iskola óta járt egy lánnyal. Nevezzük gyerekkori barátnőnek. Az iskolában ugyanarra az évfolyamra jártak, de a lányt azonnal fölvtették a Dzsócsi Egyetemre, ő tehát egyetemista. Francia irodalom szakos, a teniszkлуб tagja. Kitaru mutatott róla egy képet: olyan szép lány, hogy majdnem elfütyentettem magam. Jó az alakja, étellel teli az arckifejezése. Mostanában azonban nem sokat látják egymást.

Megbeszélték, és abban maradtak, hogy amíg Kitaru nem veszik föl, jobb lesz pihentetni a kapcsolatukat, nehogy a tanulás rovására menjen. A javaslattal Kitaru állt elő. A lány pedig beleegyezett, hogy „hát, ha így akarsz...”. Telefonon gyakran beszélnek, de találkozni hetente egyszer találkoznak, ha egyáltalán találkoznak, és az sem igazán randi, hanem inkább „láthatás”. Elüldögélnek kettesben egy tea fölött, elmesélik, melyikükkel mi újság. Megfogják egymás kezét. Szelíd csókot váltanak. De ennél tovább nem mennek. Elég régmódi, ahogy előadják.

Maga Kitaru, ha jóképűnek nem is mondható, az arcvonásai kellemesek. Nem magas termet, de vékony, és ahogyan a haját hordja meg a ruháit megválasztja, visszafogottságot és jó ízlést sugall. Amíg csendben van, jól nevelt, érzékeny nagyvárosi fiatalembernek tűnik. A barátnője meg ő szép pár. Ha mindenképpen valami hiányosságot akarnánk említeni, akkor is csak azt mondhatnánk, hogy az arcvonásai nagyon finomak, és olyan benyomást tesznek, hogy „ennek a fickónak valószínűleg se egyénisége, se saját véleménye”. Csakhogy amint kinyitja a száját, ez az első benyomás úgy lesz hirtelen semmivé, mint homokvár egy fickádozó labrador retriever lábai alatt. Az embereket meghökkenti a folyékonyan ömlő kanszai nyelvjárás, és mellé Kitaru messzire süvítő, átható hangja. Mindez elképesztő ellentétben áll a kinézetével. A kontraszt eleinte engem is nagyon zavarba hozott.

– Te, barátnő nélkül elég magányosan telik az idő, nem? – kérdezte egy szép napon Kitaru.

Nem mondom, hogy nem, feleltem.

– Te, Tanimura, akkor nem akarsz az én barátnőmmel járni?

Nem tudtam felfogni, hogy mit akar mondani.

– Hogy érted, hogy járni vele?

– Rendes lány! Szép is, őszinte is, elég okos is. Ezt garantálom. Nem bánád meg, ha járnál vele – felelte.

– Nem feltételeztem, hogy megbánám – mondtam, és még mindig nem értettem, hova akar kilukadni. – De miért kellene nekem a te barátnőddel járnom? Ennek semmi értelme.

– Azért, mert rendes gyerek vagy – vágta rá Kitaru. – Ha nem lennél az, nyilván nem mondtam volna.

Ez semmire nem magyarázat. Mégis milyen logikai kapcsolat van a között, hogy én rendes gyerek vagyok (már ha tényleg az vagyok), és hogy járjak Kitaru barátnőjével?

– Erika (ez a neve) meg én ugyanabból a helyi általános iskolából ugyanabba a középiskolába mentünk tovább – magyarázta Kitaru. – Vagyis olyan, mintha eddigi életünket szinte végig együtt töltöttük volna. Magától értetődően lett belőlünk pár, és a környezetünkben mindenki jóváhagyását adta ránk. A barátaink, a szüleink, a tanáraink. Egy hézagmentesen, harmonikusan összeilleszkedő pár.

Azzal Kitaru szorosán összeillesztette jobb és bal tenyerét.

– Ha mindkettőnket felvesznek szépen az egyetemre, akkor az életben sehol egy bökkenő, minden szép és jó lett volna, de én ugyebár elhasaltam, ahogy azt kell, és most, hát látod. Nem tudom, hogy hol és mi romlott el, de apránként elkezdtek nem működni a dolgaim. Erről persze senki más nem tehet, az egész az én hibám.

Csendben figyeltem.

– Úgyhogy én, mondjuk így, kettészakadtam – mondta Kitaru. És eltávolította egymástól két kezét.

Kettészakadt?

– Hogy érted? – kérdeztem.

Kitaru egy ideig figyelmesen nézegette saját két tenyerét. Aztán megszólalt:

– Úgy értem, hogy az egyik önmagam aggodalmaskodik. Hogy míg én abba az idétlen előkészítőbe járok, és az idétlen felvételre tanulok, addig Erika élvezzi az egyetemisták életét. Teniszezget, meg miegymás. Új barátai is vannak, és szerintem más fickókkal randizgat. Ha elkezdek ezen gondolkodni, bepánikolok, hogy mindenről lemaradok, egyedül csak én. Megérted az érzést, ugye?

– Azt hiszem, igen – feleltem.

– Na de, a másik önmagam éppen ellenkezőleg, egy kis megkönnyebbülést érez. Mert ha mi minden gond nélkül, bökkenő nélkül, harmonikus párként, simán és könnyedén haladunk előre az életben, annak az útnak mégis mi lesz a végén? Akkor már nem jobb, ha most elválnak az útjaink, aztán ha rájövünk, hogy igenis szükségünk van egymásra, akkor megint összejövünk? Néha arra gondolok, ez is egy lehetőség. És ezt érted?

– Mintha érteném is meg nem is – feleltem.

– Úgy értem, hogy elvégzem az egyetemet, beállok dolgozni valami céghez, összeházasodunk Erikával, mindenki örül nekünk, összeillő házaspár leszünk, lesz mondjuk két gyerekünk, beíratjuk őket a jó öreg

Denen Csófu-i általánosba Óta kerületben, vasárnaponként kijárunk játszani a Tama folyó partjára, obladi oblada... Szerintem persze ez az élet sem rossz. Csak valami bizonytalanság is van bennem, hogy szabad-e az életnek ennyire simának, akadálymentesnek, kellemesnek lennie.

– Szóval azzal van bajod, ha valami magától értetődő, zökkenőmentes és kellemes. Jól értem?

– Ja, nagyjából.

Nem tudtam fölfogni, hogy mi a probléma a magától értetődő, zökkenőmentes és kellemes étellel, de úgy döntöttem, nem megyek bele, mert sejtettem, hogy belebonyolódnánk.

– De ettől még miért kell nekem a barátnőddel járnom? – kérdeztem.

– Ha úgyszólván egy másik fickóval kell lennie, akkor nem jobb, ha veled van? Téged én is jól ismerlek. Plusz, tőled legalább megtudnám, mi van veled.

Továbbra sem értettem, hogy mi ebben a logika, de találkozni azért volt kedvem Kitaru barátnőjével. A fénykép alapján feltűnő szépség, és meg akartam tudni, miért van egy olyan fura szerzettel, mint Kitaru. Mindig is félénk voltam, kíváncsinak viszont borzasztóan kíváncsi.

– Na és ti hol tartottatok a barátnőddel? – érdeklődtem.

– A szexre gondolsz? – kérdezett vissza Kitaru.

– Arra hát. Végigmentetek?

Kitaru a fejét rázta:

– Na látod, az nem megy. Gyerekkora óta ismerem, öregem, nagyon fura érzés lenne, ha ennyi idő után nekiállnék levetkőztetni, meg simogatni, meg fogdosni. Más lánnyal szerintem nem éreznék így, de hogy az ő bugyijába nyúljak, egyáltalán hogy ilyen helyzetben képzeljem el magunkat, egyszerűen nem tűnik helyesnek. Érthető, nem?

Nekem aztán nem volt az.

Kitaru folytatta:

– Csókolózni persze szoktunk, egymás kezét is megfogjuk. Van, hogy ruhán át a mellét is megsimogatom. De azt is félig viccből, félig játékból. Ha ráizgultunk, akkor sincs a levegőben, hogy onnan tovább kellene mennünk.

– De hogy mi van a levegőben, meg ilyesmi, a helyzetet részben te magad teremtetted meg, nem? – kérdeztem. – Azt szokás nemi vágnak nevezni.

– Na, az nem úgy megy. A mi esetünkben az ilyesmi nem működik. Nem mintha el tudnám magyarázni – mondta Kitaru. – De mondjuk például, rejszolásnál egy konkrét csajt képzelsz magad elé, nem?

Ja, olyasmi, feleltem.

– Hát, én Erikát egyszerűen nem bírom odaképzelní. Olyan érzés, mintha *rosszat csinálnék*. Szóval valami másik lányra gondolok. Akit nem is bírok különösebben. Na, erre mit lépsz?

Kicsit elgondolkodtam, de semmiféle konklúzióra nem jutottam. Mások maszturbálási szokásaiban igazán nem vagyok járatos. A saját magaméival kapcsolatban is vannak homályos részek.

– Lényeg a lényeg, egyszer össze kellene futnunk hármásban, nem? – mondta Kitaru. – Utána nyugodtan átgondolhatod.

Kitaru, a barátnője (teljes nevén Kuritani Erika) meg én vasárnap délután találkoztunk egy cukrászdában, Denen Csófu állomás közelében. Erika magasságra Kitarut közelítette, szépen le volt barnulva, gondosan vasalt, rövid ujjú fehér blúzt és sötétkék miniszoknyát viselt. A jó házból való, elit környékről származó egyetemista lány mintaképe. Pontosan olyan szép volt, mint amilyennek a fényképen látszott, de élőben nem is annyira a szépsége ragadta meg a figyelmet, hanem a minden porcikájából áradó, egyértelmű életerő. Feltűnően más volt, mint Kitaru, aki halványabb benyomást tett.

Kitaru bemutatott bennünket egymásnak.

– Annyira örülök, hogy Aki talált egy barátot – mondta Kuritani Erika. Kitaru utóneve Akijosi. Erika volt a világon az egyetlen, aki Akinak hívta.

– Azért nem kell eltúlozni! Rengeteg barátom van – szólt közbe Kitaru.

– Nem igaz – vágta rá határozottan Kuritani Erika. – Alig találsz barátokat, mert olyan vagy, amilyen. Tokióban nőttél föl, erre direkt kanszai nyelvjárásban beszélsz, az meg szinte fáj, hogyha kinyitod a szád, csak a Hanshin Tigersről meg a sógíról tudsz beszélni. Még szép, hogy egy ennyire *félresikerült* alak nem tud normális emberekkel meglenni.

– Most miért? Nem azért, de ez is elég fura arc – mutatott rám Kitaru. – Asijában nőtt föl, erre direkt tokiói nyelvjárásban beszél.

– Az a megszokott, nem? – mondta erre a lány. – Legalábbis megszokottabb, mint a fordítottja.

– Halló, halló, ez kultúrák közötti diszkrimináció! – felelte Kitaru. – A kultúrák egyenrangúak, olyan nincs, hogy a tokiói nyelvjárás fölötte áll a

kanszai nyelvjárásnak!

– Figyelj, az lehet, hogy egyenrangúak, de a Meidzsi-restauráció óta mégis a tokiói nyelvjárás számít a sztenderd japán nyelvnek – mondta erre Kuritani Erika. – Hogy csak egy bizonyítékot hozzak, például Salinger *Franny és Zooey*-jének sincs kanszai dialektusban készült fordítása!

– Ha lenne, én megvenném! – replikázott Kitaru.

Valószínűleg én is, gondoltam magamban, de inkább hallgattam. Jobb lesz nem beleszólni.

– A lényeg, hogy ez a közmegegyezés! Aki, te egyszerűen csak makacsul és elfogultan gondolkodsz!

– Mi az, hogy makacsul és elfogultan gondolkodom? A kultúrák közötti diszkrimináció szerintem sokkal károsabb elfogultság!

Kuritani Erika bölcsen úgy döntött, hogy nem megy bele ebbe a vitába, inkább témát váltott:

– A teniszklubunkban van egy asijai lány – fordult felém. – Szakurai Eikónak hívják, ismered?

– Ismerem – feleltem. Szakurai Eiko. Fura orrú, langaléta csaj, a szülei egy óriási golfpályát üzemeltetnek. Eléggé beképzelt, és nem valami jó természet. Melle is alig van. Az az egy igaz, hogy világéletében kiválóan teniszezett, versenyekre is gyakran járt. Ha lehet, többet az életben ne lássam.

– A gyerek elég rendes srác, de most nincs barátnője – magyarázta Kitaru Kuritani Erikának. Rólam beszél. – Kinézetre is elmegy, viselkedni is tud, és velem ellentétben elég normálisan gondolkodik. Mindenféléhez ért, bonyolult könyveket olvas. Ránézésre fürödni is szokott, szerintem veszélyes betegségei sincsenek. Ígéretes, kellemes fiatalember, na.

– Rendben – mondta Kuritani Erika. – A klubban több, elég helyes elsőéves van, szívesen bemutatom nekik.

– Neeem, nem erről beszélek – mondta Kitaru. – Nem randiznál vele te magad? Engem még nem vettek föl az egyetemre, és nem tudok annyit lenni veled, amennyit szeretnék. Most nem úgy mondom, hogy helyettem, de szerintem ez a srác jó lenne neked, és valamennyire én is megnyugodnék.

– Mi az, hogy megnyugodnál? – kérdezte Kuritani Erika.

– Na, hát úgy értem, hogy mindkettőtököt ismerlek, így én is csak nyugodtabb lennék, mint ha valami vadidegen pasival kavarnál, nem?

Kuritani Erika összehúzta a szemét, és olyan figyelmesen nézte Kitaru arcát, mintha egy hibás perspektívájú tájképet vizsgálna. Aztán nagy sokára megszólalt:

– Szóval azt mondd, nem gond, ha a barátoddal járok? Teljes komolysággal ajánlod, hogy legyen belőlünk pár, *mert elég rendes srác?*

– Szerintem nem olyan rossz ötlet! Vagy talán már van is valakid?

– Nincs, nincsen senkim – felelte csendesen Kuritani Erika.

– Akkor meg miért nem jársz ezzel az arccal? Kulturális csereprogramként.

– Kulturális csereprogram – ismételte el a lány. Aztán rám nézett.

Nem úgy tűnt, hogy bármi, amit mondani tudnék, jó irányba terelné a társalgást, szóval inkább csendben maradtam. Fogtam a kávéskanalam, és olyan érdeklődéssel nézegettem a mintát a nyelén, mint múzeumi kurátor egy egyiptomi sírból előkerült tárgyat.

– Mi az, hogy kulturális csereprogram? – kérdezte a lány Kitarutól.

– Na, hát szóval az, hogy nekünk nem jönne most rosszul, ha egy új nézőpontot is beemelnénk...

– Ezt érted kulturális csereprogramon?

– Na, én csak azt akarom mondani, hogy...

– Jól van – vágott közbe határozottan Kuritani Erika. Ha lát a közelben egy ceruzát, talán fogja és kettétöri. – Ha te mondd, vágjunk bele a kulturális csereprogramba!

Belekortyolt a teájába, aztán visszatette a csészét az aljra, és felém fordult. Majd elmosolyodott:

– Nos tehát! Beszéljünk meg egy randit, ha már Aki is ennyire ajánlja! Jól hangzik, nem? Mikor érsz rá?

Szóhoz se jutottam. Megoldásra váró problémáim egyike, hogy döntő pillanatokban nem találok a megfelelő szavakat. Lehet, hogy új helyen lakom, lehet, hogy új nyelvet beszélek, de az ilyen alapvető problémáim nem akarnak rendeződni.

Kuritani Erika piros, bőrkötéses noteszt vett elő a táskájából, kinyitotta, és szemügyre vette a programját:

– Most szombaton jó lenne?

– Szombatra nincs semmi programom – nyögtem ki.

– Akkor a most szombatban maradunk! És hova menjünk?

– A fickó szeret moziba járni – mondta Kitaru a lánynak. – Az az álma, hogy egy nap filmforgatókönyveket írjon. Még egy ilyen tanulócsoporthoz

is jár.

– Akkor menjünk moziba! És milyen filmet nézzünk meg? Illetve, azt te mondd meg! A horrorfilmeket nem szeretem, de bármi másra szívesen beülök.

– Nagyon ijedős csaj – magyarázta nekem Kitaru. – Gyerekkorunkban, mikor a Kórakuen vidámparkban, az Elvarázsolt kastélyban voltunk kettesben, fogtam a kezét, de...

– *Mozi után* pedig együnk valamit! – mondta nekem Kuritani Erika, félbeszakítva Kitarut. Aztán felírta a telefonszámát egy jegyzetlapra, és átnyújtotta.

– Ez az otthoni számom. Hívj föl, ha kitaláltad, mikor és hol találkozunk!

Nekem akkoriban nem volt telefonom (kérem, vegyék tekintetbe, hogy mindez akkoriban történt, amikor mobiltelefonok még a láthatáron sem voltak), úgyhogy a munkahelyünk számát adtam meg. Aztán a karórámra pillantottam.

– Bocs, de itt kell hagyjalak benneteket – mondtam annyira derűsen, amennyire bírtam. – Holnapra be kell fejeznem egy házi dolgot.

– Nem ér az rá? – kérdezte Kitaru. – Miért nem maradsz beszélgetni, ha már így hármásban találkoztunk? Itt a közelben van egy jó hajdinatészta étterem is...

Kuritani Erika nem nyilvánított véleményt. Letettem az asztalra a kávé árát, és felálltam. Bocs, de elég fontos dolgot, mondtam. Valójában egyáltalán nem számított.

– Holnap vagy holnapután hívlak! – mondtam Kuritani Erikának.

– Várom – felelte, és hihetetlenül elragadó mosoly jelent meg az arcán. Érzésem szerint kissé túlságosan elragadó ahhoz, hogy igazi legyen.

Otthagytam őket a cukrászdában, és míg az állomás felé gyalogoltam, azt kérdeztem magamtól, mégis mit művelek én itt. Azon rágódni, hogy miért történt így valami, de azután, hogy már megtörtént, szintén egy megoldásra váró problémám.

Azon a szombaton Sibujában találkoztunk Kuritani Erikával, és egy New Yorkban játszódó Woody Allen-filmet néztünk meg. Múltkori találkozásunk és beszélgetésünk alapján az volt ugyanis az érzésem, hogy tetszene neki a Woody Allen-vonal. Plusz úgy gondoltam, Kitaru biztos nem hívja ilyen

filmekre. A film szerencsére jó volt, és derűs hangulatban hagytuk el a mozit.

Sétálgattunk kicsit az alkonyi városban, aztán beültünk egy kis szakuraokai olasz étterembe, pizzát rendeltünk, chiantit ittunk hozzá. Kellemes étterem volt, és nem is túl drága. Tompított világítás, az asztalokon gyertya (akkoriban szinte minden olasz étteremben gyertya égett a kockás vászonnal terített asztalokon). Ott aztán sok mindenről elbeszélgettünk. Olyasmiről, amiről másodéves egyetemisták szoktak az első randin (valószínűleg nevezhetjük randinak). A filmről, amit most láttunk, az egyetemi mindennapokról, a hobbinokról. A társalgás sokkal simábban haladt, mint számítottam rá, Erika többször is elnevette magát. Nem szép, hogy dicsekszem, de úgy látszik, tudom, hogy kell megnevettetni a lányokat.

– Aki mesélte, hogy nemrégén szakítottál a barátnőddel, akivel gimnázium óta jártatok.

– Ja-ja – feleltem. – Három évig jártunk, de nem jött össze. Sajnos.

– Aki azt mondta, a szex miatt mentetek szét. Hogy is mondjam... Szóval nem adta meg, amit szerettél volna?

– Ez is benne van. De nem csak ez. Azt hiszem, ezt el tudtam volna fogadni, ha igazán szeretem. Ha biztos lettem volna benne, hogy szeretem. De nem így volt.

Kuritani Erika bólintott.

– Ha végigmentünk volna, valószínűleg akkor is ugyanide jutunk – tettem hozzá. – Ez szép lassan ki is derült azután, hogy eljöttem Tokióba, és lett közöttünk egy kis távolság. Sajnálom, hogy nem jött össze, de ez van.

– És ez fáj neked? – kérdezte a lány.

– Mi értesz *ez* alatt?

– Hát hogy eddig ketten voltatok, de hirtelen egyedül maradtál.

– Időnként igen – ismertem be.

– De fiatal korunkban talán ilyen magányos, nehéz időszakokon is át kell esnünk, nem? Mármint a felnőtté válás egy lépéseként.

– Te így látod?

– A fának is kemény teleket kell túlélnie, hogy teherbíróra és nagyra nőjön. Állandó langymelegben még az évgyűrűi sem alakulnak ki.

Megpróbáltam elképzelni a saját évgyűrűimet. De csak egy háromnapos Baumkuchen, a fatörzs alakú sütemény maradék karikáiként rémlettek föl

előttem. Elmondtam Erikának, nevetett.

– Igen, tényleg lehet, hogy az embernek szüksége van ilyen időszakokra – mondtam. – Bár sokkal jobb, ha tudjuk, hogy egyszer véget érnek.

Erika elmosolyodott:

– Ne aggódj! Biztos, hogy te előbb-utóbb találsz valakit.

– Hát, remélem – feleltem. Tényleg reméltem.

Kuritani Erika egy darabig magában töprengett valamin. Én addig egymagam ettem a pizzát, amit kihoztak.

– Figyelj, megbeszélhetnék veled valamit?!

– Persze – válaszoltam. Közben meg azt gondoltam, hogy na, nem jól kezdődik. Az is krónikus problémáim egyike, hogy mások rögtön megtalálnak életbe vágóan fontos megbeszélőnivalóikkal. És annak is elég jó esélyt adtam, hogy amit Kuritani Erika elő fog itt vezetni, az számomra nem lesz kellemes „megbeszélőnivaló”.

– Elég nagy bajban vagyok – kezdett bele.

Pillantása jobbra-balra vándorolt, mint egy macskáé, amikor valamit kutat.

– Szerintem te is látod, hogy Aki szinte egyáltalán nem készül a felvételre, pedig már második éve, hogy nem veszik föl. Az előkészítőbe sem jár rendszeren. Vagyis valószínűleg jövőre sem fogják fölvenni. Ha egy kicsit engedne az egyetem színvonalából, valahova azért csak bejutna, de ő csakis a Vaszedát tudja magának elképzelni. A fejébe vette, hogy oda kell bekerülnie. Szerintem ennek semmi értelme, de beszélhetünk neki, én is, a szülei meg a tanárai is, oda se hallgat. Akkor viszont örülten tanulnia kellene, de hát azt meg nem.

– De vajon miért nem tanul?

– Őszintén hiszi, hogy csak szerencse kell hozzá – felelte Kuritani Erika. – Hogy a felvételre tanulni időpocsékolás, az élet megrövidítése. Számomra hihetetlenül furán gondolkodik.

Végül is ez is egy vélemény, gondoltam magamban, de ennek persze óvakodtam hangot adni.

Kuritani Erika felsóhajtott, és folytatta:

– Az általános iskolában nagyon jól tanult! A jegyeivel a legjobbak közé tartozott az osztályban. Középiskolában viszont úgy kezdtek el romlani az osztályzatai, mintha egy lejtőn csúsznának lefelé. Van egy kis zseni beütése, elvileg nagyon okos, de a szorgalmas tanulást nem neki találták ki. Képtelen beilleszkedni az iskolai keretek közé, mindig külön utakon

kell járnia, és valami szokatlant csinálnia. Pont az ellentétem. Én nem vagyok különösebben okos, de szorgalmasan, rendszeren tanulok.

Én magam nem tanultam kimondottan lelkesen, de gond nélkül, simán bekerültem az egyetemre. Lehet, hogy csak szerencsém volt.

– Nagyon szeretem Akit, sok jó tulajdonsága van. De időnként nehezen tudom követni az extrém gondolatmeneteit. Ott van például, ahogy beszél. Miért kell direkt a kanszai nyelvjárást erőltetnie valakinek, aki Tokióban született és Tokióban nőtt fel? Felfoghatatlan. Először csak szórakoztató tréfának tartottam, de nem az. Komolyan csinálja.

– Talán egyszerűen valaki más akart lenni, mint aki addig volt, nem? – mondtam erre. Csak az egészséget velem ellentétes módon kezeli.

– És ehhez muszáj kizárólag kanszai nyelvjárásban beszélnie?

– Jó, ez szerintem is tényleg elég szélsőséges megoldás.

Kuritani Erika kezébe vett egy szelet pizzát, és kiharapott belőle egy nagyobb bélyeg méretű darabot. Töprengve rágcsálta, aztán megszólalt:

– Senki mást nem ismerek, akitől ezt megkérdezhetném, úgyhogy megkérdezhetem tőled?

– Megkérdezheted – mondtam. Mi mást mondhattam volna?

– Nagy általánosságban kérdelem, hogy ha egy fiú meg egy lány jó ideje együtt vannak, és szoros köztük a kapcsolat, akkor a fiú ugye kívánni szokta a lányt?

– Nagy általánosságban szerintem igen.

– Ha csókolóznak, akkor ugye sokkal tovább is szeretne menni?

– Normál esetben igen.

– Ezzel te is így voltál?

– Persze – válaszoltam.

– De Aki nem. Hiába vagyunk kettesben, annál tovább nem akar menni.

Kis időbe telt, mire összeszedtem a szavakat a válaszadáshoz. Aztán ezt mondtam:

– Az ilyesmi teljesen egyéni, és mindenki teljesen máshogy fejezi ki a vágyait. Kitaru szeret téged, de mindig annyira magától értetődően ott voltál mellette, hogy talán nehezen tud továbblépni abba az irányba, ami másnak egyértelmű.

– Komolyan így gondolod?

Megráztam a fejem:

– Semmit nem tudok kijelenteni. Mert soha nem éltem át ilyet. Csak azt mondom, hogy *ez is lehetséges*.

– Néha azt hiszem, hogy nem is kíván engem.
– Én azt hiszem, hogy kíván. Lehet, hogy egyszerűen csak szégyelli bevallani.

– Csakhogy mi már húszévesek vagyunk. Már nem az az életkor, amikor szégyellősködni kellene.

– Talán mindenki fölött kicsit *máshogy* múlik az idő – feleltem.

Ezen Kuritani Erika eltöprengett kicsit. Úgy láttam, legyen az bármi, ha elgondolkodik valamin, komolyan és őszintén szembenéz vele.

– Kitaru szerintem nagyon keres valamit – folytattam. – A saját maga, átlagostól eltérő módján, a saját maga ritmusában, nagyon őszintén és átéléssel. Csak még maga sem tudja, hogy mit keres. Ezért nem képes alkalmazkodni a környezetéhez, és előbbre jutni. Mert nagyon nehéz úgy keresni, hogy nem tudod, mit keresel.

Kuritani Erika felnézett, és egy darabig szótlánul a tekintetembe fúrta a tekintetét. Fekete szemében apró, szépségesen ragyogó pontként tükröződött a gyertyafény. Muszáj volt elfordítanom a tekintetem.

– Bár te nyilván sokkal jobban ismered őt, mint én – tettem hozzá mentegetőzve.

Erika megint felsóhajtott:

– Az az igazság, hogy Aki mellett egy másik fiúval is járok. A teniszklubból ismerem, egy évvel fölöttem jár.

Most rajtam volt a hallgatás sora.

– Tényleg nagyon szeretem Akit, szerintem senki más iránt nem tudnék ilyen őszintén és természetesen érezni. Amikor nem vagyunk együtt, sajog a szívem, mindig ugyanott. Mint egy szuvas fog. Nem viccelek. A szívemben van egy neki fönntartott hely. De közben belül sürgetést érzek, hogy valami mást is megismerjek, és sokkal többet megtapasztaljak. Nevezhetjük ezt akár kíváncsiságnak, akár kutakodásnak, akár esélykeresésnek. És ez is természetes érzés, hiába próbálom elnyomni, nem tudom.

Ahogy egy életerős növény is kinövi a cserepet, ötlött fel bennem.

– Ezt értem azon, hogy elég nagy bajban vagyok – foglalta össze Kuritani Erika.

– Akkor legjobb, ha őszintén elmondod Kitarunak, amit érzel – mondtam óvatosan. – Ha titokban valaki mással jársz, és ez valahogy kiderül, azzal nyilván megbántod Kitarut, ami elég rossz forgatókönyv lenne, nem?

- De el tudja majd fogadni? Mármint azt, hogy mással járok.
- Szerintem meg fogja érteni az érzéseidet – feleltem.
- Gondolod?
- Én így gondolom, igen.

Erika érzéseinek ingadozását vagy bizonytalanságát nyilván Kitaru is érteni fogja. Hiszen ő maga is ugyanezen megy keresztül. Ebben az értelemben tényleg egy hullámhosszon vannak. Abban azonban már egyáltalán nem voltam biztos, hogy Kitaru higgadtan el tudja majd fogadni, amit Erika most csinál (vagy *esetleg* csinálni fog). Én úgy láttam, Kitaru ennyire nem erős. De hogy a lány titkol előle valamit és hazudik neki, azt valószínűleg még kevésbé tudná elviselni.

Kuritani Erika némán figyelte a gyertya lángját, amint aprókat remeg a légkondicionálóból áradó levegőben. Aztán megszólalt:

– Elég gyakran látom ugyanazt az álmot. Egy hajón utazunk Akival. Hosszú útra indult, hatalmas hajón. Kettesben vagyunk egy kis kabinban, éjszaka van, a kerek hajóablakból látszik a telihold. Csakhogy a hold tiszta, átlátszó jégből van. Az alsó fele a tengerbe merül. „Úgy néz ki, mintha a hold lenne, de igazából jégből van, talán húsz centi vastag, ha megvan – magyarázza Aki. – Elolvad, amint reggel felkel a nap. Jól nézd meg, míg látod!” Többször is álmodtam ugyanezt. Nagyon szép álmom. Mindig ugyanaz a hold. Mindig húsz centi vastag. Alsó fele a tengerbe merül. Én Akira dőlök, gyönyörű a holdfény, kettesben vagyunk, csendesen hullámoz a víz. De ébredéskor nagyon szomorúnak érzem magam. Már nem látni a jégholdat.

Kuritani Erika egy kis szünetet tartott. Aztán folytatta:

– Milyen jó lenne, ha Akival kettesben folytathatnánk azt az utazást. Minden este összebújnánk, és néznénk a jégholdat a kerek ablakból. A hold reggel elolvad ugyan, de este újra megjelenik. Bár lehet, hogy mégsem. Egy este talán nem jön föl többé. Ez a gondolat nagyon megrémít. Ha arra gondolok, mit álmodom vajon holnap, annyira félek, hogy szinte hallom, ahogy zsugorodnak a tagjaim.

Másnap a munkahelyünkön Kitaru megkérdezte, mi volt a randin.

- Csókolóztatok?
- Hogy csókolóztunk volna? – kérdeztem vissza.
- Nem haragudnék – mondta.
- De ha mondom, hogy semmi ilyen nem volt!

– A kezét sem fogtad meg?
– A kezét sem fogtam meg.
– Akkor mit csináltatok?
– Megnéztünk egy filmet, sétáltunk, kajáltunk, beszélgettünk – soroltam.

– Ennyi?
– Első randin normál esetben nem nagyon nyomulsz.
– Aha – mondta Kitaru. – Én nem nagyon voltam normál randin. Szóval nem értek hozzá.

– Jól éreztem magam veled. Ha ilyen barátnőm lenne, semmi szín alatt nem engedném el magam mellől.

Kitaru ezen eltöprengett. Mondani akart valamit, de meggondolta magát, és inkább lenyelte. Helyette megkérdezte:

– És mit ettetek?

Mondtam, hogy pizzáztunk, és chiantit ittunk hozzá.

– Pizza és chianti? – lepődött meg Kitaru. – Fogalmam se volt, hogy szereti a pizzát. Mindig csak tésztát ettünk vagy menüt valami kifőzdében. Szóval bort is iszik! Azt sem tudtam, hogy bírja az alkoholt.

Maga Kitaru egy kortyot sem iszik.

– Biztos van még pár dolog, amit nem tudsz róla – feleltem.

Kitaru összes kérdésére válaszoltam, mindent részletesen elmeséltem a randiról. A Woody Allen-filmet (a cselekményt is részleteznem kellett), a vacsorát (mennyibe került, közösen fizettük-e), mi volt Erikán (fehér, pamut egyrésztes ruha, a haja feltűzve), milyen fehérneműt viselt (azt meg honnan tudjam), miről beszélgettünk. Arról természetesen hallgattam, hogy Erika kísérleti jelleggel egy nála kicsit idősebb fickóval kavar. A jéggholdas álmról sem tettem említést.

– Megbeszéltetek egy következő randit?

– Nem – feleltem.

– De miért nem? Tetszett neked, nem?

– Igen, nagyon tetszett. De ezzel nem lehet a végtelenségig játszani. Ő a te barátnőd, nem? Hiába mondod, hogy csak rajta, hogy tudnám megcsókolni?

Kitaru gondolkodóba esett. De aztán megszólalt:

– Na figyelj, én a középiskola utolsó éve óta rendszeresen járok pszichológushoz. Mert az ősöm meg a tanáram azt mondták, hogy járjak. Mindenféle gond volt velem az iskolában. Mert nem vagyok teljesen

átlagos, érted. De attól, hogy pszichológushoz jártam, semmi nem lett jobb. Annyira komolynak hangzik, hogy „pszichológus”, de nem valami nagy számok ám. Olyan képet vágni, mintha hú de érteném, bólogatva hallgatni, amit mások elmondanak, hát ez nekem is menne.

– Most is jársz terápiára?

– Ja. Most havi kétszer. De akár a kukába is dobhatnám a pénzt. Erika nem mondta, hogy járok?

Megráztam a fejem.

– Megmondom őszintén, nekem nem világos, hogy miben nem átlagos a gondolkodásom. Én úgy látom, hogy amit csinálok és ahogy csinálom, az teljesen átlagos. Mégis mindenki azt hajtogatja, hogy a legtöbb dolgom nem az.

– Mondjuk szerintem is van köztük néhány szokatlan – feleltem.

– Például micsoda?

– Például ijesztően tökéletesen beszéled a kanszai nyelvjárást egy tokióihoz képest, aki csak utóbb tanulta meg.

Kitaru elismerte, hogy ebben a kérdésben igazam van:

– Ez mondjuk igaz. Ez talán tényleg nem megszokott.

– Lehet, hogy sokan idegenkednek az ilyesmitől.

– Meglehet.

– Átlagosan huzalozott agyú emberek nem merülnének ennyire bele.

– Igazad lehet.

– De amennyire én látom és tudom, ha esetleg nem is nevezhetünk teljesen átlagosnak, ezzel senkinek nem vagy kifejezetten a terhére.

– Per pillanat nem.

– Akkor gond egy szál se, nem? – mondtam. Azt hiszem, abban a pillanatban kicsit dühös voltam (bár magam sem tudom, kire). Éreztem, hogy ingerülten beszélek. – Akkor mégis hol itt a probléma? Nem elég, hogy *per pillanat* senkinek nem vagy terhére? Kezdjük ott, hogy mennyivel látunk tovább a *per pillanat* szintjénél? Ha kanszai nyelvjárásban akarsz beszélni, hát beszélj abban, ahogy a szádon kifér! Ha nincs kedved a felvételtanulni, hát ne tanulj! Ha nem akarsz Kuritani Erika bugyijába nyúlni, hát maradj ki belőle! Ez a te életed! Csináld, amit jónak látsz! Senkire nem kell tekintettel lenned!

Kitaru csodálkozásában kissé eltátott szájjal bámult rám:

– Tanimura, te tényleg rendes gyerek vagy! Időnként mondjuk kicsit túl normális.

– Azon nem lehet segíteni – feleltem. – A személyiségeket nem tudom megváltoztatni.

– Ahogy mondod. A személyiséget nem lehet megváltoztatni. Pont erről beszélek.

– Kuritani Erika viszont nagyon rendes lány – mondtam. – Tényleg törődik veled. Történjék bármi, ne engedd el. Mert olyan helyes lányt még egyszer nem találsz.

– Tudom. Nagyon jól tudom – mondta Kitaru. – De nem segít, hogy tudom.

– Ezt most jól megmondtad magadnak...

Két héttel később Kitaru felmondott a kávézóban. Pontosabban egyszerűen nem jött többet. Azt sem üzentte meg, hogy szabadságot kérne. Szezon volt, a tulajdonos dühöngött, hogy „még egy ilyen link alakot”. Egyheti bére kifizetetlen maradt, de Kitaru azért sem jött be. A tulaj megkérdezte, hogy nem tudom-e az elérhetőségét, azt feleltem, nem. Igazság szerint sem a telefonszámát, sem a lakcímét nem tudtam. Csupán azt tudtam, merre laknak Denen Csófuban, és mellé még Kuritani Erika otthoni elérhetőségét.

Kitaru nekem egy szóval sem említette, hogy felmond a kávézóban, és egyáltalán nem keresett azután sem, hogy már nem jött be dolgozni. Egyszerűen csak fogta magát és eltűnt előlem. És ezzel nagyon megbántott. Hiszen én azt hittem, elég jó barátságba kerültünk. Eléggé megviselt, hogy csak így egyszerűen elhajított. Mert más barátot még nem sikerült szereznem Tokióban.

Az azonban elgondolkodtatott, hogy Kitaru nagyon szótlan volt az utolsó két napon. Akkor sem válaszolt rendesen, ha kérdeztem tőle valamit. Aztán meg eltűnt. Felhívhattam volna Kuritani Erikát, hogy megkérdezzem, tud-e róla valamit, de valahogy nem tudtam rászánni magam. A kettejük dolgát bízuk most már rájuk! Én legalábbis így voltam vele. Nem lenne egészséges még jobban belekeveredni bonyolult és kényes kapcsolatukba. Nekem a saját szerény kis világomban kell valahogy elboldogulnom.

Nem sokkal a fenti események után valami okból nagyon sokszor eszembe jutott a volt barátnőm. Kitaru és Kuritani Erika bizonyára megmozgattak bennem valamit. Írtam is a lánynak egy hosszú levelet, és

bocsánatát kértem a viselkedésemért. Mert kedvesebb is lehettem volna vele. De nem kaptam választ.

Első pillantásra tudtam, hogy Kuritani Erika az. Addig mindössze kétszer láttam életemben, legutolsó találkozásunk óta ráadásul eltelt tizenhat év. Mégsem voltak kétségeim. Arca ugyanolyan étellel teli és szép volt, mint régen. Egyrészes, fekete csipkeruhát, hozzá fekete magas sarkút viselt, kecses nyaka körül pedig kétsoros igazgyöngy nyakláncot. Ő is azonnal megismert. Egy akaszakai szállodában tartott borkóstoló fogadáson voltunk. Minthogy estélyi öltözéket követelő rendezvény volt, magam is szmokingban és nyakkendőben feszítettem. Elég hosszúra nyúlna, ha elmesélném, mit kerestem én egy ilyen helyen. Erika a fogadást adó reklámügynökség képviselője volt. Hihetetlenül rátermetten végezte a munkáját.

– Miért nem kerestél azután? Pedig úgy szerettem volna beszélgetni még veled – fordult hozzám.

– Mert kissé túl szép voltál hozzám – mondtam.

Nevetett.

– Akkor is jó ilyesmit hallani, ha csak hízelgésből mondják.

– Én még életemben nem hízelegtem senkinek – feleltem.

Erika még szélesebben mosolygott. Pedig amit mondtam, az se hazugság nem volt, se hízelgés. Erika túl szép volt ahhoz, hogy engem komolyan érdekelhessen. Régen is így volt, és most is. Tetejébe a mosolya kissé túl megnyerő volt ahhoz, hogy igazi legyen.

– Nem sokkal később odatelefonáltam a munkahelyedre, de azt mondták, hogy már nem dolgozol ott – mondta Erika.

Kitaru távozása után rémesen unalmasnak éreztem a munkát, és két héttel később én is felmondtam a kávézóban.

Kuritani Erika meg én röviden összefoglaltuk, hogy melyikünkkel mi történt az elmúlt tizenhat évben. Én diploma után egy kis kiadónál helyezkedtem el, de három év után eljöttem onnan, azóta szabadúszó író vagyok. Huszonhét éves koromban megnősültem. Gyerekünk egyelőre nincs. Erika még szingli volt. Rengeteg a munkám, iszonyatosan le vagyok terhelve, férjhez menni végképp nincs időm, tréfálkozott. A magam részéről úgy sejtettem, hogy elég sok kapcsolata volt, mióta nem találkoztunk. Volt valami a belőle áradó levegőben, ami ezt súgta. A Kitaru-témát ő hozta föl először.

– Aki most szusiséf Denverben – mondta.
– Denverben?
– Denver, Colorado állam. Legalábbis ez állt a képeslapon, amit két hónapja kaptam tőle.

– Miért pont Denver?

– Fogalmam sincs – felelte Kuritani Erika. – Előtte Seattle-ből küldött képeslapot, ott is szusiséfként dolgozott. Az egy éve volt. Időnként, amikor eszébe jut, dob egy képeslapot. Mindig nagyon fura képeslapot, csak néhány odavetett sorral. Van, hogy a saját címét se írja oda.

– Szusiséf – ismétellem meg. – Végül nem ment egyetemre?

Erika bólintott:

– Nyár vége lehetett, amikor hirtelen kijelentette, hogy többet nem felvételizik. Hogy ezt tovább húzni csak időpocsékolás. Aztán beiratkozott egy oszakai szakácsiskolába. Mondván, hogy a kanszai konyhát is rendesen meg akarja ismerni, és onnan a Kósien Stadionba, a Hanshin Tigers otthonába is el tud járni. Természetesen megkérdeztem tőle, hogy „te csak úgy fogod magad, egyedül döntesz egy ilyen fontos dologban, és eltűnsz Oszakában? És velem mi lesz?”

– És mit mondott?

Erika elhallgatott. Csak pengeélesre szorította a száját. Úgy nézett ki, mintha mondani szeretne valamit, de ha kimondaná, rögtön elerednének a könnyei. Márpedig nem tehetjük tönkre azt a finom sminket a szemén. Azonnal témát váltottam:

– Mikor legutóbb találkoztunk, olcsó chiantit ittunk egy sibujai pizzériában, nem igaz? Ma pedig a Napa-völgyből származó borokat kóstolunk. Fura, hogy mit hoz az élet.

– Nagyon jól emlékszem – felelte Erika. Közben sikerült összeszednie magát. – Egy Woody Allen-filmet láttunk. Mi is volt a címe?

Megmondtam neki.

– Elég jó film volt!

Egyetértettem. Egyike Woody Allen legjobb filmjeinek.

– És a teniszklubos fiúval, akivel akkor jártál, jól alakultak a dolgok? – kérdeztem rá.

Erika a fejét rázta:

– Sajnos nem igazán. Hogy is mondjam, nem igazán értettük meg egymást. Fél évig jártunk, aztán szakítottunk.

– Kérdezhetek valamit? – szólaltam meg. – Mondjuk elég személyes kérdés.

– Kérdezz csak. Meglátjuk, tudok-e rá válaszolni.

– Remélem, nem sértelek meg ezzel a kérdéssel.

– Igyekszem nem megsértődni.

– Ugye lefeküdtél azzal a fickóval?

Kuritani Erika meglepetten pillantott rám. És kissé elpirult.

– Miért kérdezel ilyet?

– Magam sem tudom – mondtam. – Csak régóta motoszkál bennem a kérdés. De ne haragudj, hogy fölhoztam. Elnézést.

Kuritani Erika kicsit megrázta a fejét:

– Semmi baj. Nem sértődtem meg, nem erről van szó. Csak meglepődtem egy kicsit, mert nagyon váratlanul ért a kérdés. Hiszen olyan régen történt.

Szép nyugodtan körüljártam a tekintetem a teremben. Mindenfelé elegánsan öltözött emberek, kezükben pohár. Luxusborok dugója pukkan, egyik a másik után. A zongoránál ülő fiatal nő a *Like Someone in Love*-ot játssza.

– A válasz „igen” – szólalt meg Kuritani Erika. – Lefeküdtem vele párszor.

– Kíváncsiság, kutakodás, esélykeresés – mondtam.

Erika egészen kicsit elmosolyodott:

– Igen, kíváncsiság, kutakodás, esélykeresés.

– Így növesztjük évgyűrűinket.

– Ha te mondod – felelte.

– És ugye jól gondolom, hogy először nem sokkal a mi sibujai randink után feküdtél le vele?

Erika fellapozta emlékei közt az oldalt, melyen ez a bejegyzés szerepelt.

– Igen, azt hiszem. Talán egy héttel utána. Elég jó emlékszem mindenre, ami akkoriban történt. Mert nekem az volt az első.

– Kitarunak meg nagyon jó antennái vannak – néztem Erika szemébe.

Ő lesütötte a szemét, és egyenként végigtapogatta a nyaklánc gyöngyszemeit. Mint aki meg akar győződni róla, hogy továbbra is mind a helyén van. Majd felsóhajtott, mintha eszébe jutott volna valami:

– Hát igen. Valóban, ahogy mondod. Akinak elég jók voltak a megérzései.

– De azzal a fickóval végül nem jött össze.

Erika bólintott, majd hozzátette:

– Én sajnos nem vagyok valami okos. A hosszabb utat kellett megtennem. Sőt, talán továbbra is kerülő utakon keringek.

De hiszen mindannyian mindig kerülő utakon járunk, akartam volna mondani, de csendben maradtam. Bölcs mondások pufogtatása szintén egy megoldásra váró problémám.

– Kitaru megnősült vajon?

– Úgy tudom, még nőtlen – felelte Kuritani Erika. – Legalábbis még nem értesített, hogy megnősült. Talán mindketten úgy vagyunk összerakva, hogy soha ne jöjjön össze a házasság.

– Vagy pedig még mindketten egy kerülő úton tartotok felé.

– Az is lehet.

– Arra nincs esély, hogy újra találkoztok, és megint összejöttök?

Erika nevetett, lehajtotta, majd kissé megrázta a fejét. Nem értettem pontosan, hogy mit jelent a mozdulata. Talán azt, hogy nem, erre semmi esély. Talán azt, hogy ezen nincs értelme gondolkodni.

– Most is álmodsz még a jégholdról? – kérdeztem.

Úgy nézett fel, mintha megbökték volna, és rám pillantott. Végül mosoly ömlött el az arcán. Szelíden, ráérősen. Szívből jövő, természetes mosoly volt.

– Te emlékszel arra az álomra?

– Valamiért nagyon jól emlékszem.

– Pedig nem is a te álmod!

– Az álmok biztos szükség szerint kölcsönözhetőek – mondtam. Lehet, hogy tényleg csak úgy pufogtatom a bölcs mondásokat.

– Szép gondolat – felelte Kuritani Erika. Arcán továbbra is ott játszott a mosoly.

Valaki megszólította hátulról. Lassan vissza kell mennie dolgozni.

– Már nem látom azt az álmot – mondta még utoljára. – De most is tisztán emlékszem rá. Nem tudom elfelejteni azt a tájat, meg amit közben éreztem. Talán soha nem is fogom.

Aztán egy ideig elnézett valahova messze a vállam fölött. Mint aki a jégholdat kutatja az éjszakai égbolton. Majd hirtelen megfordult, és sebes léptekkel távozott. Talán a mosdóba indult, hogy megigazítsa szemén a sminket.

Amikor például vezetek, és a rádióból megszólal a *Yesterday* a Beatlestől, hirtelen mindig beugrik a fura dalszöveg, amit Kitaru énekelt a fürdőszobában. És megbánom, hogy nem írtam le szó szerint. Annyira fura szöveg volt, hogy egy darabig pontosan emlékeztem rá, de aztán egyre bizonytalanabbul, és végül szinte teljesen elfelejtettem. Csak részleteket tudok felidézni belőle, és most már az sem biztos, hogy azokra pontosan úgy emlékszem, ahogyan Kitaru énekelt. Mert az emlékezet elkerülhetetlenül újratemtődik.

Húszéves korom körül többször is megpróbáltam naplót írni, de sehogy se jött össze. Akkoriban csak úgy zajlottak körülöttem az események, örültem, ha lépést tudtam tartani velük, arra már végképp nem volt érkezésem, hogy megálljak, és mindent, ami történt, leírogassak egy füzetbe. Meg aztán túlnyomórészt nem is voltak ezek feltétlenül rögzítésre méltó események. A magam részéről épp csak arra voltam képes, hogy az erős ellenszélben nagy nehezen nyitva tartsam a szemem, egyenletesen lélegezzek, és lépéseket tegyek előre.

Kitarura azonban meglepően jól emlékszem. Alig néhány hónapig voltunk barátok, mégis, valahányszor meghallom a rádióban a *Yesterday*, megjelennek előttem a vele kapcsolatos emlékeim és a beszélgetéseink. Az, ahogy Denen Csófu-i házuk fürdőszobájában hosszas eszmecsereket folytatunk erről-arról. Az, hogy a Hanshin Tigers ütősorának gyenge pontjairól, a szex egynémely macerás vonatkozásáról, a felvételre készülés hiábavalóságáról, Óta kerület Denen Csófu Általános Iskolájáról, ugyanazon étel tokiói és Kanszai régióbeli elnevezésének filozófiai különbségeiről, a kanszai nyelvjárás szókincsének érzelmi gazdagságáról beszélgetünk. Meg az, hogy Kitaru nyomatékos ajánlására egyetlenegy, különös randin találkozom Kuritani Erikával. Az, hogy az olasz étteremben, a gyertya fölött Erika a bizalmába avat. És ilyenkor úgy érzem, mintha mindez szó szerint csak tegnap történt volna. A zene arra is jó, hogy ilyen mértékben élethűen, időnként szívfájdítóan tisztán felébressze az emlékeinket.

Mégis, ha visszanezdek húszéves önmagamra, csakis az jut eszembe, hogy milyen végtelenül elhagyatott és magányos voltam. Barátnőm sem volt, aki testem-lelkem felmelegítette volna, és olyan barátom sem, akivel őszintén beszélgethettem volna. Nem tudtam, mihez kezdjek a napjaimmal, és a jövőmről sem volt elképzelésem. Leginkább mélyen önmagamra voltam zárkózva. Előfordult, hogy egy hétig nem beszéltem

senkivel. Így ment ez egy évig. Egy hosszú évig. De azt magam sem tudom megmondani, hogy ez az időszak ama kemény télnek bizonyult-e, amely értékes évgyűrűket hagyott bennem.

Azt hiszem, akkoriban én magam is minden este a jégholdat néztem egy kerek hajóablakból. A húsz centi vastag, keményre fagyott, átlátszó holdat. Mellettem azonban senki sem állt. Egymagamban bámultam a holdat, hideg szépségét senkivel sem tudtam megosztani.

*A tegnap az ...
Holnap már tegnapelőtt
Tegnapelőtt meg holnap*

Remélem, Kitaru boldogan él Denverben (vagy valami más, távoli városban). Vagy ha nem is boldogan, de legalább nélkülözés nélkül, egészségben telik számára a ma. Mert hogy holnap miről álmodunk, azt senki sem tudhatja.

Önműködő szerv

Nem túl sokan, de azért akadnak, akikből olyan mértékben hiányzik az őszintétlenség és a kicsinyesség, hogy kénytelenek megdöbbenően technikás alkalmazkodással élni az életüket. Tokai doktor is közéjük tartozott.

Ezeknek az embereknek több-kevesebb finomhangolásra van szükségük, hogy (mondjuk így) a környező, elhajlásokkal teli világhoz tudják idomítani egyenes természetű önmagukat, ám legtöbbször észre sem veszik, hogy mekkora energiát emésztenek föl a technikák, melyek segítségével élnek. Meggyőződésük, hogy végtelenül természetesen, mindenfajta csel és lelemény nélkül, teljes nyíltsággal viselkednek. Ha azonban úgy adódik, hogy egy váratlanul behatoló napsugár rávilágít életvezetésük mesterséges, illetve *nem természetes* voltára, a felismerés döbbenete időnként fájdalmas, máskor tragikomikus helyzetekhez vezethet. Vannak persze szerencsések (más szó nincs rájuk), nem is kevesen, akik halálukig nem látják meg ezt a napsugarat, vagy ha meglátják is, semmi különöset nem éreznek a láttán.

Az alábbiakban szeretném összefoglalni mindazt, ami tudomásomra jutott a Tokai nevű személyről. A leírtak nagy részét közvetlenül az ő szájából hallottam, de helyenként hozzá közel álló – és megbízható – emberektől gyűjtött közlések is szerepelnek. Sőt, a saját megfigyeléseimen alapuló, „gondolom, így lehetett” típusú, privát feltételezéseim is bekerültek itt-ott. Mint formázható, a tények közötti hézagokat kiválóan kitöltő húspástétom. Egyszóval tehát figyelmeztetnék mindenkit, hogy egyáltalán nem egy kizárólag objektív tényeken alapuló beszámolót tart a kezében. Szerzői minőségemben nem is ajánlhatom, hogy Tisztelt Olvasóim bírósági eljárásban benyújtandó bizonyítékként vagy kereskedelmi ügyletet alátámasztó dokumentumként használják föl az alább leírtakat (bár elképzelésem sincs, hogy miféle ügylet jöhetne itt szóba).

Ha azonban hátrálnak egy kicsit (előtte kéretik meggyőződni róla, hogy nem egy szakadékba hátrálnak bele!), és megfelelő távolságból szemlélik

jelen beszámolót, akkor mindjárt nem tűnik majd olyan lényeges kérdésnek, hogy az apró részletek pontosan megfelelnek-e a valóságnak: ezt nyilván be fogják látni. És akkor a Tokai doktor nevű karakter is plasztikusan, élénk színekkel fog megjelenni – már legalábbis a szerző reményei szerint. A doktor ugyanis – mi is lenne a jó kifejezés? –, olyan ember volt, aki kevés okot adott „félreértésre”.

Ami nem jelenti azt, hogy szimpla, könnyen kiismerhető ember lett volna. Bizonyos vonatkozásokban bonyolult volt és összetett, nehezen megfejthető. És persze fogalmam sincs, hogy tudattalanjában miféle árnyak lakoztak, és miféle eredendő bűnöket cipelt. Ugyanakkor, minthogy *következetesen* viselkedett, talán mégis kijelenthető, hogy viszonylag könnyű megrajzolni a portréját. Kissé önhitt kijelentésnek hangzik, de rám – márpedig én írásból élek – ilyen benyomást tett annak idején.

Tokai ötvenkét éves volt, de sohasem volt nő. Soha együtt sem élt senkivel. Egymagában lakott két hálószobás lakásában, egy elegáns azabui ház ötödik emeletén. Bátran nevezhetjük megrögzött agglegénynek. A házimunka nagyját gond nélkül ellátja, főz, mos, vasal, takarít, havonta kétszer egy profi takarítócég szolgáltatását is igénybe veszi. Nagyon szereti a tisztaságot, és a házimunka sem esik neheze. Ha kell, finom koktélokot is összeüt, és az alapvető ételeket is elkészíti, a szójaszósztban párolt hústól és krumplitól kezdve a papírban sült tengeri sügérig (mint általában a hobbiszakácsok, ő sem sajnálja a pénzt a hozzávalókra, a végeredmény legtöbbször tehát ízletes). Szinte sohasem érezte egy nő hiányát a háznál, szinte sohasem unatkozott, ha egymagában volt otthon, és szinte sohasem fogta el magányos érzés attól, hogy egyedül alszik. Szinte sohasem, már legalábbis *egy bizonyos időpontig*.

Foglalkozására nézve plasztikai sebész volt. Roppongin üzemeltette a Tokai Szépségklinikát, melyet szintén plasztikai sebész édesapjától vett át. Magától értetődik, hogy rengeteg nővel volt alkalma megismerkedni. Egyáltalán nem jóképű, de azért kellemesek az arcvonásai (neki magának egyébként egyszer sem jutott eszébe, hogy plasztikai műtétnek vesse alá magát), a klinikája kiválóan működik, óriási bevételt hoz. Tokai jó nevelést kapott, finom a modora, művelt, beszédteméből sosem fogy ki. Nem kopaszodik (noha elkezdett viszonylag feltűnően őszülni), és bár itt-ott magára szedett egy kis fölösleget, szorgalmasan jár edzeni, és egyelőre tartja fiatalkori súlyát. Tehát, noha ez a nyílt fogalmazás talán sokak

határozott nemtetszésével találkozik majd, barátnőben sohasem szenvedett hiányt.

Nem tudni, miért, de Tokait fiatal korától fogva hidegen hagyta a nősülés és a családalapítás gondolata. Meglepő magabiztossággal tudta, hogy a házasság nem neki való. Azokat a nőket tehát, lehettek bármilyen vonzóak, akik komoly kapcsolatot kerestek egy férfival, a házasság lehetőségét is belekalkulálva, eleve elkerülte. Ebből következően lényegileg csakis férjes asszonyokat választott barátnőjének, vagy olyan nőket, akiknek mellette volt egy „komoly” barátjuk. Amíg tartja magát ehhez a fölálláshoz, addig az sem fordulhat elő, hogy a partnere újra meg újra fölhozza a házasság témáját. Még egyszerűbben: Tokai a barátnői számára mindig a „kettes számú férfi” volt, kényelmes, „esőnapokra fönttartott barát”, vagy pedig a megfelelő időben előhúzzható „szerető”. És az igazat megvallva, Tokai, ha nőkről volt szó, az ilyen viszonyokban működött legjobban, ezekben érezte magát legkellemesebben. Egyéb férfi-nő kapcsolatokban, például amelyekben partnernek tekintették, és elvárták, hogy a felelőségeken is osztozzon valamilyen formában, Tokait mindig nyugtalanság fogta el.

Az a tény, hogy a barátnői nemcsak vele, hanem más férfiakkal is lefekszenek, nem okozott neki szívfájdalmat. Hiszen a test az végső soron csak test. Tokai így látta (elsősorban orvosi szempontból), és javarészt a barátnői is így látták (elsősorban női szempontból). Tokai a maga részéről beérte azzal, ha a barátnői csak rá figyelnek – amikor vele vannak. Hogy mire figyelnek és mit csinálnak, amikor nem vele vannak, az teljes egészében az ő hatáskörükbe tartozik, ez nem olyan kérdés, amivel neki foglalkoznia kellene. Hogy beleszóljon, az meg végképp ki van zárva.

Tokai számára őszinte örömet jelentett önmagában az, ha egy nővel vacsorázhatott, borozgathatott és kedélyesen elbeszélgethetett. A szex pusztán az ezek folyományaként következő, „további örömforrás” volt, és nem végső cél. Amire Tokai mindennél jobban vágyott, az a bensőséges, intellektuális érintkezés volt ezekkel a vonzó nőkkel. Ami utána jön, az egy másik téma. Így aztán a nők ösztönösen vonzódtak hozzá, felszabadultak a társaságában, végeredményben pedig örömmel elfogadták. Csak az én szerény véleményem, de azt hiszem, a nők (különösen a vonzó nők) borzasztóan unják azokat a férfiakat, akiknek egyfolytában a szexért csorog a nyáluk.

Néha arra gondol, meg kellett volna számolnia, hogy az eddig eltelt vagy harminc év alatt hány nővel került a fent részletezett típusú kapcsolatba. De Tokait alapvetően nem nagyon érdekli a mennyiség. Őt mindenképpen a minőség izgatta. Barátnői kinézetével sem törődött különösebben. Azzal már megelégedett, ha egy nőn nem látott olyan hibát, ami szakmai szempontból izgatta volna, vagy ha a külseje nem volt olyan unalmas, hogy a láttán ásítani támadt kedve. A külsőt, amennyiben úgy döntünk, és amennyiben bedobjuk a megfelelő mennyiségű pénzt, szinte akárhogy meg lehet változtatni (szakmabeliként rengeteg megdöbbentő példát ismert a témában). Sokkal nagyobbra értékelte a gyors eszű, humorérzékkel megáldott, ragyogó intellektusú nőket. Azok a nők, akikkel nem lehetett beszélgetni, akiknek nem volt saját véleményük, elcsüggesztették, minél csodásabb volt a külsejük, annál inkább. Az értelmi képességeket semmiféle műtéttel nem lehet javítani. Sziporkázóan szellemes nőkkel finom étel fölött társalogni, vagy az ágyban, ölekezés közben csevegni erről-arról: Tokai kincseiként dédelgette ezeket a perceket.

Nőügyekben egyetlenegyszer sem volt komolyabb problémája. Nem kedvelte a zavaros, érzelmektől terhes konfliktusokat. Amint a láthatáron megjelentek a vészterhes fekete felhők, ő gyakorlattan, előrelátóan, a legkisebb kapkodás nélkül, és lehetőleg úgy, hogy ne bántsa meg a másikat, kivonult a helyzetből. Olyan gyorsan és természetesen, mintha árnyék olvadna bele az egyre közelebb lopakodó szürkületbe. Veterán agglegény lévén tökéletes birtokában volt az efféle technikáknak.

A szakítás a barátnőivel már-már szabályos rendszerességgel következett be az életében. Azoknak a férjezetlen barátnőinek a többsége, akiknek mellette barátjuk is volt, egy bizonyos meghatározott időszakban azzal fordult hozzá, hogy „nagyon sajnálom, de többet nem találkozhatunk, mert nemsokára férjhez megyek”. Általában kicsivel a harmincadik vagy kicsivel a negyvenedik születésnapjuk előtt döntöttek a házasság mellett. Mint ahogy naptárból fogy óriási mennyiség az év vége közeledtével. Tokai mindig nyugodtan, a megfelelő mértékben szomorkás mosollyal fogadta ezeket a bejelentéseket. Kár, de hát mit lehet tenni? Attól még, hogy neki egyáltalán nem való a házasság, azért mégiscsak szent kötelék. Tiszteletben kell tartani.

Ezen alkalmakkor értékes nászajándékot vett, és boldogságot kívánt a barátnőinek: „Gratulálok az esküvődhöz. Kívánom, hogy mindenkinél

boldogabb légy. Okos, elbűvölő és szép nő vagy, minden jogod megvan hozzá!” És őszintén így is gondolta. Ezek a nők (minden bizonnal) tiszta kedvességből csodálatos percekkel és életük egy értékes részével ajándékozták meg. Már pusztán ezért hálásnak kell lennie. Ennél többet mit kívánhatna?

Csakhogy a házasság szent kötelékébe örvendetes módon belépett barátnőinek jó egyharmada néhány évvel később felhívta Tokait. És derűs hangsúllyal azt kérdezte, hogy „Nincs kedved kimozdulni egy kicsit?”. Majd ismét kezdetét vette egy kellemes, szentnek ugyanakkor nehezen nevezhető kapcsolat. A gondtalan nőtlen-férjezetlen párosításból egy nőtlen férfi és egy férjes asszony valamivel bonyolultabb (ugyanakkor annyival örömtelibb) kapcsolatára váltottak. Persze lényegében ugyanazt csinálták, mint régen, ha kissé ügyesebben kellett is megoldaniuk. Azon barátnőinek kétharmada, aki férjhez ment, és akivel már nem találkoztak, többé nem kereste. Nyilván csendesen, teljes megalégedésben telnek a házasságuk mindennapjai. Kiváló háziasszonyok lettek, néhány gyerekük is született talán. A csodás mellbimbókból, melyeket Tokai annak idején gyengéden becézgetett, most anyatej folyik. És ő ennek is tudott örülni.

Tokai szinte összes barátja házas volt. Gyerekeik is voltak. Sokszor járt látogatóban ezeknél a barátainál, és egyetlenegyszer sem irigykedett rájuk. A gyerekek kicsinek elég aranyosak, de mire a felső tagozatos vagy középiskolás korba értek, szinte kivétel nélkül mindannyian utálták és megvetették a felnőtteket, elképesztő balhékat okoztak, mintha bosszúból csinálnák, és kegyetlenül próbára tették a szüleik ideg- és emésztőrendszerét. A szülőknek ugyanakkor más sem járt az eszükben, mint hogy betolják a gyereket valami híres iskolába, folyton az osztályzatain idegeskedtek, a házaspárok között nem szűnt az efeletti civakodás és egymásra mutogatás. A gyerekek otthon szinte a szájukat sem nyitották ki, vagy a szobájukba zárkóztak és egyfolytában cseteltek az osztálytársaikkal, vagy fura számítógépes pornójátékokba merültek. Tokai a legkisebb kedvet sem érezte magában, hogy neki is legyen néhány hasonló gyereke. A barátai mind azt mondták, hogy „azért jó ám, ha az embernek gyereke van”, de Tokai egyáltalán nem tudott hitelt adni az effajta reklámszövegnek. A barátai csak azt akarják, hogy ő is cipelje a terhet, amit ők cipelnek. Csak azt képzelik, hogy a világon mindenkinek kötelessége ugyanolyan rosszul járni, ahogy ők jártak.

Minthogy én magam fiatalon nősültem, és megszakítás nélkül nő is maradtam, noha gyerekem az nincs, Tokai véleményét (ha találni is benne némi sematikus előítéletet és retorikai túlzást) bizonyos mértékig megértem. Sőt, azt gondolom, szinte teljesen igaza van. Persze nem minden eset ilyen szomorú. Széles e világban léteznek – nagyjából olyan sűrűn, mint fociban a mesterhármas – szép és boldog családok, melyekben szülők és gyerekek mindvégig jó kapcsolatot ápolnak. Egyáltalán nem vagyok benne biztos, hogy belőlem ilyen ritkaságszámba menő, szerencsés szülő vált volna, azt meg (egyáltalán) nem hiszem, hogy Tokai ez a típus lenne.

Remélem, a kifejezés nem ad okot félreértésekre, de ha egyetlen szóval akarnám jellemezni, akkor „megnyerő” embernek nevezném Tokait. Nem akart minden helyzetből győztesként kikerülni, irigység vagy kisebbségi érzés, szélsőséges elfogultság vagy rátartiság sem volt benne, nézeteit nem védte körömszakadtig, és túlérzékenység vagy politikai nézeteire vonatkozó engesztelhetetlenség sem jellemezte, vagyis legalábbis első látásra semmi hasonló, a személyiség egyensúlyára veszélyt jelentő vonást nem lehetett benne fölfedezni. Környezete nagyon kedvelte őszinte és barátságos természetéért, kifinomult udvariasságáért, derűs és pozitív hozzáállásáért. Eme előnyös tulajdonságai különösen a nők – vagyis az emberiség nagyjából fele – irányában nyilvánultak meg koncentráltan és eredményesen. Tokai nők iránti, minden részletre kiterjedő odafigyelése és törődése persze a szakmája gyakorlásához is nélkülözhetetlen képesség, de az ő esetében ez nem kötelességből elsajátított, tanult technika volt, hanem veleszületett, magától értetődő adottság. Mint a szép hang vagy a hosszú ujjak. Így tehát (hozzátéve persze, hogy jó orvos volt) nagyon jól ment a klinikája. Nem kellett képes magazinokban hirdetnie magát, így is mindig tele volt előjegyzéssel.

Mint Tisztelt Olvasóim is tudják, a Tokaihoz hasonló „megnyerő emberek” gyakran sekélyesek, középszerűek és unalmasak. Tokai nem volt az. Mindig élveztem a hétfégi közös sörözés egy óráját. Kiváló társalgó volt, soha nem fogyott ki a témából. Humorában nem voltak zavaró mellézköngék, egyenes volt és lényegretörő. A plasztikai sebészetről is sok érdekes történetet mesélt (természetesen soha nem szegte meg az orvosi titoktartás követelményét), és nőikkel kapcsolatban is számos érdekfeszítő információval szolgált. De soha, egyetlenegyszer sem csúszott át közönségesbe. A barátnőiről csakis tisztelettel és szeretettel

beszélt, és mindig gondosan ügyelt rá, hogy ne adjon ki olyan információt, amelynek alapján be lehetne azonosítani őket.

– Uriemberek nem sokat beszélnek az adóról, amit befizettek, és a nőkről, akikkel lefeküdtek – jelentette ki egyszer.

– Ezt ki mondta? – kérdeztem.

– Én mondom – felelte Tokai rezzenéstelen arccal. – Az adóról néha persze muszáj beszélni a könyvelővel.

Tokai számára magától értetődő volt, hogy egyszerre két vagy három „barátnője” is legyen. Mivel a barátnőinek férjük vagy barátjuk volt, a férjekkel és barátokkal tervezett programok élveztek előnyt, egyértelmű, hogy Tokaira kevesebb idő jutott. Azt tehát, hogy egyszerre több barátnőt tartson, Tokai teljesen természetesnek találta, és nem tartotta tisztességtelen eljárásnak. Az érintett nőknek persze nem árulta el. Alapvető hozzáállása az volt, hogy lehetőség szerint nem hazudik, de olyan információt, amit nem muszáj kiadni, nem ad ki.

A klinikáján hosszú évek óta dolgozott egy tehetséges titkár, aki egy gyakorlott légiirányító precizitásával tervezte Tokai ilyen jellegű programjait. A munkaügyek beosztása mellett észrevétlenül az ő hatáskörébe csúszott át a doktor munkaidő utáni, privát hölgyprogramjainak tervezése is. Ez a titkár Tokai eseménydús magánéletének minden részletével tisztában volt, de mindig tartózkodott a fölösleges véleménynyilvánítástól, arcán egyetlen rosszalló kifejezés sem suhant át a doktor igencsak elfoglalt beosztásának láttán, mindössze a megfelelő hivatalos távolságtartással intézte az ügyeket. Kiváló érzékkel irányította a forgalmat, úgy, hogy soha ne ütközzenek a barátnők időpontjai. A fickó nagyjából azt is követte – hiszik vagy nem –, hogy az aktuális barátnők mikor menstruálnak. Ha pedig Tokai utazni indult valamelyikükkel, beszerezte a vonatjegyet és lefoglalta a szállást. Egészen biztos, hogy a kiváló titkár nélkül Tokai csodálatos magánélete nem működhetett volna ilyen csodálatosan. Tokai hálája jeléül az összes adandó alkalommal megajándékozta ezt a jóképű (és természetesen meleg) titkárt.

Tokai és barátnői viszonyáról szerencsére egyszer sem szereztek tudomást a férjek és barátok, nagy botrányok sem kerekedtek soha, Tokai sem került kellemetlen helyzetbe. A doktor eleve óvatos természet volt, barátnőit is elővigyázatra intette. Hogy ne kapkodjanak, ne ismételjék ugyanazt a mintát, és ha muszáj hazudni, minél egyszerűbbet hazudjanak:

tanácsait ebben a három pontban foglalhatjuk össze (mintha sirályokat tanított volna repülni, de azért a biztonság kedvéért).

Mégsem volt teljesen problémamentes az élete. Rengeteg nővel tartott fönn technikásan épített kapcsolatot, ráadásul hosszú éveken át, az mégiscsak elképzelhetetlen, hogy egyáltalán ne akadjanak gondok. Előbb-utóbb a majommal is előfordul, hogy mellényúl a faágnak. Tokai barátnői között kissé figyelmetlenek is akadtak, előfordult, hogy gyanakvó barátjuk odatelefonált a klinikára, és a doktor magánélete, továbbá erkölcsi felől érdeklődött (a remek titkár ügyes retorikával kezelte a helyzetet). Egy olyan férjes asszony is akadt a barátnők között, aki túl mélyen belebonyolódott a doktossal folytatott viszonyba, és némileg elvesztette az ítélőképességét. A férje véletlenül egy küzdősport elég híres versenyzője volt, de ebből sem lett nagyobb baj. Az a kellemetlen helyzet sem állt elő tehát, hogy a doktornak törött vállal kelljen operálnia.

– Pusztán csak szerencséje volt, nem? – kérdeztem.

– Valószínűleg – nevetett a doktor. – Valószínűleg *mázhim* volt. De azért nem ilyen egyszerű. Okosnak nem merném magam nevezni, de ilyen téren elég tapintatos vagyok.

– Tapintatos – ismételt el utána.

– Hogy magyarázzam, ha veszély készülődik, azonnal átlátom a helyzetet... – mondta habozva. Mint aki hirtelen egyetlen példát se tudna mondani. Vagy túl kellemetlen lenne példát mondania.

– A tapintatról jut eszembe: egy régi François Truffaut-filmben van egy jelenet, amiben a nő azt mondja a pasasnak, hogy vannak az udvarias emberek, meg a tapintatos emberek. Természetesen mindkettő jó tulajdonság, de a tapintatosság általában fölötte áll az udvariasságnak. Látta ezt a filmet?

– Nem, szerintem nem – felelte Tokai.

– A nő utána konkrét példa által magyarázza el. Egy férfi benyit az ajtón, látja, hogy odabent egy nő öltözködik, és per pillanat meztelen. Az a férfi, amelyik azonnal becsukja az ajtót, azzal, hogy „bocsánat, asszonyom”, udvarias. Amelyik viszont becsukja az ajtót, de azzal, hogy „bocsánat, uram”, az tapintatos.

– Aha – csodálkozott el Tokai. – Nagyon érdekes definíció. Értem, mit akar mondani. Magam is kerültem párszor hasonló helyzetbe.

– És mivel tapintatos, minden alkalommal sikeresen meg is oldotta?

Tokai olyan arcot vágott, mint akitől most nehezet kérdeztek.

– Azért nem szeretném túlértékelni magam. Biztos tényleg csak jól jött ki a lépés. Szóval inkább udvarias férfi vagyok, akinek jól jött ki a lépés. Talán egyszerűbb, ha így fogjuk föl.

Az mindenesetre biztos, hogy Tokainak vagy harminc éven át *jól jött ki a lépés*. Hosszú idő. Aztán egy nap váratlanul szerelembe esett. Mintha a ravasz róka sétált volna bele a csapdába figyelmetlenségből.

Tokai egy tizenhat évvel fiatalabb férjes asszonyba szeretett bele. A férj, aki két évvel volt idősebb a nőnél, egy külföldi érdekltségű számítástechnikai cégnél dolgozott, volt egy gyerekük is. Egy ötéves kislány. Tokai és a nő között akkor vagy másfél éve tartott a kapcsolat.

– Tanimura úr, önnel előfordult már, hogy elhatározta, nem fog valakit túlságosan szeretni, és minden erejével ezen is volt? – kérdezte tőlem egy alkalommal Tokai. Nyár elején, azt hiszem. Több mint egy éve ismertük már egymást.

Velem még nem történt ilyen, feleltem.

– Velem sem. De most történik – mondta erre Tokai.

– Minden erejével azon van, hogy ne szeressen meg valakit túlságosan?

– Így van. Jelen pillanatban ezen erőlködöm.

– De miért?

– Rendkívül egyszerű okból. Ha túlságosan megszeretném azt a valakit, tehetetlennek és nyomorultnak érezném magam. Elviselhetetlenül fájna. Igyekszem nem megszeretni, mert beleszakadna a szívem.

Úgy tűnt, komolyan is gondolja. Arcán nyoma sem volt a szokásos derűnek.

– És konkrétan milyen erőfeszítéseket tesz? – kérdeztem. – Mármint arra, hogy ne szeresse meg túlságosan.

– Minden lehetőt megpróbálok. Konkrétan próbálok őt minél negatívabban látni. Kiemelem és listázom a hibáit, illetve hát a *nem annyira előnyös* tulajdonságait. Úgy ismétlgetem magamban ezeket, mint valami mantrát, és egyre hajtogatom, hogy nem, ezt a nőt nem szereted meg a szükségesnél jobban.

– És működik?

– Nem igazán – rázta a fejét Tokai. – Először is nem nagyon találok benne hibát. Ráadásul az az igazság, hogy még a hibái is nagyon vonzanak. Végül pedig ott van az, hogy már azt sem tudom megítélni, mit jelent számomra „a szükségesnél jobban szeretni”, és mi az, ami még nem esik

ebbe a tartományba. Nem tudom kivenni a kettő közötti határvonalat. Életemben először van bennem ilyen bizonytalanság és kilátástalanság.

Erre megkérdeztem, hogy vele, hiszen olyan sok nővel volt már dolga, sose fordult-e elő, hogy ennyire elveszítse a nyugalmát.

– Soha – vágta rá, majd előkotort egy régi-régi emléket: – Gimnazista fiúként, bár csak rövid időre, megtapasztaltam valami hasonlót. Azt, hogy belefájdul a szívem, ha egy bizonyos személyre gondolok, és mégsem tudok szinte semmi másra gondolni... De az egy rövid kis reménytelen szerelem volt. Ez most egészen más. Meglett felnőtt ember vagyok, és testi kapcsolat is van köztünk. És mégis össze vagyok zavarodva. Valósággal az az érzésem, még a belső szerveim is föladják a normális működést. Főleg az emésztésem meg a légzésem.

Azzal Tokai elhallgatott egy időre, mintha emésztő- és légzőszervei állapotát akarná fölmérni.

– Ahogy elhallgatom, az az érzésem, hogy miközben minden erejével igyekszik elkerülni, hogy túlságosan megszeresse ezt a nőt, egyben abban reménykedik, hogy nem veszíti el.

– Pontosan így van. Ami természetesen önellentmondás. Tudathasadás. Egyszerre remélek két teljesen ellentétes dolgot. Akárhogy erőlködöm, semmi haszna. Ami mindegy is. Mert egyszerűen nem veszíthetem el őt. Ugyanis ha elvesztem, én magam is elveszek.

– De ennek a nőnek férje és gyereke van.

– Így igaz.

– És ő maga mit gondol a kapcsolatukról?

Tokai kissé félrehajtotta a fejét, míg a válaszon gondolkodott.

– Csak találgatni tudom, hogy mit gondol a kapcsolatunkról, és a találgatás csak még inkább összezavar. Azt mindenesetre világossá tette, hogy válni nem akar. Mert ott a gyerek, és nem akarja tönkretenni a családját.

– De közben önnel sem szakít.

– Egyelőre találkozunk, amikor alkalmat találunk rá. Hogy később mi lesz, nem tudom. Retteg a lebukástól, egy nap talán fölszámolja a kapcsolatunkat. Vagy a férje tényleg tudomást szerez rólunk, és akkor azért nem találkozhatunk majd többé. Vagy egyszerűen csak rám un. Sejtelmem sincs, hogy mit hoz a holnap.

– Mindenesetre ön mindennél jobban fél ezektől az eshetőségektől.

– Ha ezeken gondolkodom, semmi másra nem tudok gondolni. Enni se bírok rendesen.

Tokai doktorral a lakásomhoz közeli edzőteremben ismerkedtem meg. Hétvégenként, délelőtt jelent meg a squashütőjével, és egy idő után én is bekerültem a játékp partnerei közé. Udvarias volt, edzett, nem idegeskedett azon, hogy nyer-e vagy veszít, ideális partner volt egy kellemes meccshez. Noha kicsit idősebb voltam nála, egy generációba tartoztunk (amiről itt beszámolok, az régebben történt), és squashból is nagyjából azonos szinten álltunk. Izzadva kergettük a labdát, utána beültünk egy korsóra a közeli sörözőbe. Mint legtöbben, akik jó családban nőttek föl, kiváló oktatásban részesültek, és szinte soha életükben nem voltak anyagi problémáik, Tokai doktor is jószerivel csak magára tudott gondolni. Ennek ellenére, mint fentebb már beszámoltam róla, kellemes és érdekes beszélgetőpartner volt.

Mikor megtudta, hogy író vagyok, Tokai már nem csupán sztorizgatott, hanem apránként saját magáról is mind többet elárult. Talán úgy vélte, hogy akár a pszichológusoknak és a papoknak, az íróknak is jogukban áll (avagy kötelességük) meghallgatni mások vallomásait. Nem ő volt az egyetlen, hasonló tapasztalatom számos más emberrel is volt már, a legkülönfélébb típusúakkal. Persze az is igaz, hogy nem esik nehezemre mások történeteire figyelni, Tokai doktor vallomásait pedig kitüntetett figyelemmel és nem szűnő érdeklődéssel hallgattam. A doktor egyenes volt és őszinte, és képes volt viszonylag tárgyilagosan szemlélni önmagát. Szinte egyáltalán nem félt megmutatni a gyengeségeit. Márpedig ez olyasmi, amire igen sokan egyszerűen képtelenek.

Tokai tovább magyarázta:

– Nála szebb, csodásabb testű, jobb ízlésű, szellemesebb barátnőm is volt már, több is. De az ilyen összehasonlításnak semmi értelme. Azért, mert ő különleges a számomra. *Mindenestül*, talán így pontos. Minden egyes tulajdonsága a többivel szorosan összefonódva ad ki egy egészet. A tulajdonságait képtelenség egyesével kiemelni, és méricskélni meg elemezgetni, hogy melyekben múl felül másokat, és melyekben marad alul. És az az egész nagyon vonz. Mint egy erős mágnes. Minden észérven túl.

Sült krumpli és savanyított zöldségek, meg nagy pohár Black and Tan fölött üldögéltünk.

– Van az a vers, hogy *A találkozónk / utáni szív fájdalom / halkan azt súgja, / csak hitted, hogy gyötrelmem, / mit előtte átéltél* – szólalt meg Tokai.

– A szerzője Acutada közélet tanácsos – mondtam rá. Saját magam számára is rejtély, hogy honnan emlékeztem rá.

– Az egyetemen tanultam, hogy a „találkozónk” szó a régi japán irodalomban férfi és nő testi kapcsolattal is járó randevúját jelenti. Akkor csak bólogattam, hogy „aha, vagy úgy”, és ennyi időskoromra élem át, hogy miről beszélt a költő. Mélységes mély veszteségérzet, amit azután érzel, hogy ölelted a neked oly drága nőt, majd elbúcsúztatok. Légszomj. Ha belegondolunk, ezek az érzések ezer év alatt sem változtak. Rá kellett döbennem, hogy én, aki eddig nem tapasztaltam meg mindezt, nem is voltam teljes jogú felnőtt. Mit mondjak, elég későn jöttem rá.

Szerintem ilyesmiben nincs túl későn vagy túl korán, mondtam. Jobb későn rájönni, mint soha, hát nem?

– Azért mégis lehet, hogy ezeket az érzéseket fiatalon kellett volna átélnem – felelte Tokai. – Akkor biztosan kialakult volna velük szemben némi védettségem.

Nem lehet ezt ilyen egyszerűen elintézni, gondoltam magamban. Tudok pár embert, akik ismerték ezeket az érzéseket, de nem alakult ki az a bizonyos védettségük, és gonosz, lappangó kórokozók telepedtek meg bennük. Erről persze egyetlen szót sem szóltam. Csak belebonyolódnánk.

– A barátnőmmel másfél éve tart a viszonyunk. A férje sokat van külföldön munkaügyben, olyankor találkozunk, együtt vacsorázunk, aztán feljön a lakásomra, és szeretkezünk. A kapcsolatunkba azért ment bele, mert megtudta, hogy a férje megcsalta. A férj bocsánatot kért, megígérte, hogy befejezi a másik nővel, és soha többet nem csinál ilyet. Csakhogy a barátnőm ettől még nem nyerte vissza a lelke nyugalalmát. Tulajdonképpen azért feküdt le velem, hogy újra egyensúlyba kerüljön. A *bosszú* szó túl erős lenne, mindenesetre a nőknek szükségük van arra, hogy újrahangolják az érzelmi viszonyokat. Szokványos eset.

Nem voltam biztos benne, hogy mindez olyan *szokványos*-e, mindenesetre csendben figyeltem tovább.

– Mindig felszabadultan, jól éreztük magunkat együtt. Élénk beszélgetések, csak kettőnk bizalmas titkai, ráérős és gyengéd szex.

Szerintem szép pillanatokon osztoztunk. Ő sokat nevetett. Nagyon vidáman tud nevetni! Csakhogy ahogy haladt a kapcsolat, én apránként egyre jobban beleszerettem, innen már nincs visszaút, és mostanában gyakran elgondolkodom. Azon, hogy *mégis ki vagyok én*.

Úgy rémlett, nem hallottam (vagy rosszul hallottam) az utolsó szavakat, és megkértem Tokait, hogy ismétlje el őket.

– Gyakran gondolkodom azon, hogy *mégis ki vagyok én* – ismételte el.

– Nehéz kérdés – mondtam.

– Az bizony. Nagyon nehéz kérdés – értett egyet a doktor. És mintha meg kívánná erősíteni, hogy nehéz, bólintott néhányat. Nyilván nem jutott el hozzá a kérdésemben rejlő enyhe irónia.

– Tényleg, ki is vagyok én? – folytatta. – Plasztikai sebészként eddig mindenféle kétely nélkül vettem magam a munkába. Medikuséveim alatt végigcsináltam a gyakorlatot a plasztikai sebészetben, először apám mellett segédkeztem, aztán mikor neki megromlott a látása és nyugalomba vonult, én lettem a klinika vezetője. Nem azért, hogy dicsérjem magam, de szerintem a jó plasztikai sebészek közé tartozom. Ebben a szakmában tényleg nem mind arany, ami fénylik, vannak lehengető reklámkampánnyal dolgozó, valójában elég hanyag munkát végző helyek. A mi klinikánk viszont mindig lelkiismeretesen végezte a dolgát, egyetlenegyszer sem volt problémás ügyünk beteggel. Erre mint profi nagyon büszke vagyok. A magánéletemet illetően sincs okom panaszra. Sok barátom van, egyelőre egészséges is vagyok. A magam módján élvezem az életet. Csakhogy mostanában sokat töprengök azon, hogy *az a magam, az mégis kicsoda*. Még hozzá elég *komolyan eltöprengök*. Hogy mégis ki lennék én, ha elvinnék tőlem a plasztikai sebészeti tudásomat és karrieremet, ha elvesznének jelenlegi kellemes életkörülményeim, és kilöknének a világba, mint egyetlen darab, mindenféle címke nélküli meztelen embert.

Tokai egyenesen az arcomba bámult. Mint aki valami választ vár.

– De hogy jutott eszébe hirtelen ilyesmi? – kérdeztem.

– Nemrégén a náci koncentrációs táborokról olvastam egy könyvet, talán annak is köszönhető, hogy ilyesmin kezdtem töprengeni. A könyvben szó esett egy belgyógyász orvostól, akit a háború alatt Auschwitzba hurcoltak. Egy Berlinben praktizáló orvost, zsidó származású polgárt egy nap a családjával együtt letartóztatnak és deportálnak. Addig családja szeretetétől, az emberek tiszteletétől, betegek bizalmától övezve,

megelégedésben élt egy elegáns házban. Volt néhány kutyája, hétvégenként amatőr csellistaként Schubert- és Mendelssohn-kamarazenét játszott a barátaival. Vagyis nyugalmas, gazdag mindennapokat élt. Egy nap azonban fordulatot vesznek az események, és a földi pokolba küldik. És ott már se nem a tehetős berlini polgár, se nem a köztisztviselőben álló orvos, szinte még csak embernek sem számít. Elszakítják a családjától, úgy bánnak vele, mint egy gazdátlan kutyával, enni is alig kap. A táborparancsnok tudja róla, hogy híres orvos, és minthogy esetleg még hasznát vehetik, az elgázosítástól megmenekül, de ki tudja, mit hoz a holnap. Ha az öröknek éppen olyan kedvük van, talán egyszerűen halálra ütlegetik. A családtagjait valószínűleg már mind megölték.

Tokai tartott egy kis szünetet.

– Akkor jutott eszembe. Hogy a rettenetes sors, ami ennek az orvosnak jutott, egy az egyben az én sorsom lehetett volna, ha más helyen és időben vagyok. Ha valami okból – ha ilyen okot nem is tudok most elképzelni – egy nap hirtelen kirángatnának a mostani életemből, megfosztanának az összes kiváltságomtól, és a létezésem egy puszta szám szintjére süllyedne, hát akkor mégis ki lennék én? Becsuktam a könyvet, és elgondolkodtam. Eltekintve a plasztikai sebészeti tudásomtól és belém helyezett bizalomtól, egy mindenféle érdem vagy képesség nélküli, egyszerű ötvenkét éves férfi vagyok. Egészségesnek éppen egészséges, de kevésbé teherbíró, mint fiatalon. A kemény fizikai munkát nem bírnám sokáig. Ha az erősségeimet kellene felsorolnom, nos, nagyjából annyi, hogy jól választok pinot noirt, tudok néhány éttermet, szusiéttermet meg bár, ahol már ismernek, jó szemmel választok elegáns ékszert a nőknek, és tudok egy kicsit zongorázni (egyszerűbb műveket azonnal leblattolok). De mindennek semmi haszna nem lenne, ha Auschwitzba deportálnának.

Egyetértettem. Ott sem a pinot noirra vonatkozó ismereteknek, sem az amatőr zongoratudásnak, sem a kifinomult csevegésnek nem lenne semmi haszna.

– Ne haragudjon a kérdésért, de Tanimura úrnak sosem jutott még eszébe ez? Mármint hogy mégis ki lenne önből, ha elvinnék az írásra való képességét?

Erre elmagyaráztam neki. Hogy az én indulásom a „senki se vagyok, pusztán egyetlen egyszerű ember” állapot, és jószerivel pucéran indultam az életbe. Valami véletlen hozta úgy, hogy elkezdjek írni, és szerencsére mára meg tudok belőle élni. Ezért aztán annak tudatosítására, hogy

érdemek vagy képességek nélküli, egyetlen egyszerű ember vagyok, nincs szükségem olyan nagyszabású elképzelések beemelésére, mint az auschwitzi koncentrációs tábor.

Tokai egy időre igencsak elgondolkodott. Mint aki most hallott először arról, hogy ilyen felfogás is létezik.

– Vagy úgy. Lehet, hogy ez megkönnyíti az életet.

Erre habozva szóvá tettem, hogy ha egy ember, aki ugyebár senki se, pucéron indul bele az életbe, azt talán mégsem nevezhetjük olyan könnyűnek.

– Persze – mondta Tokai. – Persze, igaza van. Nyilván nagyon nehéz a semmiből kezdeni az életet. Ebben a tekintetben én szerencsésebb vagyok, mint mások. Ha azonban elértünk egy bizonyos életkort, kialakítottuk a magunk életstílusát, megvan már a társadalmi pozíciónk is, és akkor támadnak óriási kétségeink, hogy emberként mennyit érünk, az egy másik értelemben *megterhelő*. Elkezdjük ugyanis úgy látni, hogy eddigi életünk tökéletesen értelmetlen volt és hiábavaló. Fiatalon még lenne esély a változtatásra, és reménykedni is tudnánk. Ebben a korban azonban már súlyosan ránk nehezedik a múlt. Újrakezdeni pedig nem egyszerű.

– És minderről a náci koncentrációs táborokról szóló könyv apropóján kezdett komolyan gondolkodni – mondtam.

– Igen, fura mértékben *személyesen* viseltek meg a leírtak. Vegyük hozzá, hogy ráadásul azt sem látom, hova tartunk a barátnőmmel, szóval egy darabig egy enyhébb életközepi válságban voltam. *Mégis ki vagyok én*, végig csak ezen gondolkodtam. De gondolkodhatok akár mennyit, nem találok a kijáratot. Ugyanott keringek körbe-körbe. Nem érdekel semmi, amiben eddig örömet leltem. Sportolni sincs kedvem, ruhákat vásárolni sem, a zongora fedelét felnyitni is nehezemre esik. Az evés sem érdekel. Ha semmit nem csinálok, akkor csak a barátnőm jár az eszemben. De még munka közben is, amint a betegekkel foglalkozom, betolakodik a gondolataimba. Van, hogy önkéntelenül majdnem kicsúszik a számon a neve.

– És milyen gyakran találkoznak?

– Az attól függ, mindig eltérő gyakorisággal. A férje időbeosztása határozza meg. Ezt is nagyon nehezen viselem. Ha a férje hosszabb kiküldetésre megy, akkor sokat találkozunk. A gyereket olyankor vagy a szüleire bízva, vagy fogad egy bébiszittert. De amikor a férje Japánban van, hetekig nem láthatom. Ezek az időszakok igencsak megterhelnek. Ha

arra gondolok, hogy ez esetleg így marad, és soha nem is látom többé, hát akkor, elnézést az elkoptatott kifejezésért, de úgy érzem, beleszakadok.

Csendben hallgattam. Igen, közhelyes kifejezést használt, de elkoptatottnak nem éreztem. Ellenkezőleg, inkább nagyon is valóságosnak hangzott.

Lassan beszívta a levegőt, aztán kifújta:

– Nekem általában több barátnőm is volt egyszerre. Most talán el fog képedni, de előfordult, hogy akár négy vagy öt is egyszerre. Ha jött egy olyan időszak, amikor egyikükkel nem tudtam találkozni, találkoztam a másikkal. És mindent viszonylag könnyedén megoldottam. Mióta azonban őt szeretem, szinte meglepő, mennyire nem érzem vonzónak a többi nőt. Amikor mással találkozom, az ő képe akkor is mindig ott van a fejemben. Sehova sem tudom kiűzni. Elég súlyos állapotban vagyok.

Súlyos állapot, gondoltam. Felrémltettem előttem, ahogy Tokai telefonon mentőt hív: „Halló, sürgősen kérek egy mentőt. Elég súlyos állapotban vagyok. Légzési nehézségek, bármelyik pillanatban beleszakadni készülő szív...”

Tovább folytatta:

– Az az egyik óriási probléma, hogy minél jobban megismerem, annál jobban beleszeretek. Másfél éve tart a viszonyunk, de most sokkal jobban bele vagyok bolondulva, mint másfél éve voltam. Úgy érzem, az ő szíve mostanra szorosan összekapcsolódott az én szívemmel. Az ő szívének moccanására megmozdul az enyém is. Mint két összekötözött csónak. És hiába próbálnánk elvágni a kötelet, ahhoz nem létezik elég éles vágószerszám. Soha életemben nem éreztem még ilyet. És ez elbizonytalanít. Hogy mégis mi lesz velem, ha ez így megy tovább, és egyre jobban belebonyolódok ebbe az érzésbe.

– Értem – feleltem erre. Tokai azonban valami kézzelfoghatóbb választ várt volna.

– Tanimura úr, mondja, mit csináljak?

Konkrét stratégiával nem tudok szolgálni, válaszoltam, de a hallottak alapján nekem úgy rémlik, hogy amit ön most érez, az tulajdonképpen normális és érthető. Szerelmesnek lenni lényegileg ennyit tesz. Nem tudunk uralkodni a saját érzéseinken, és úgy érezzük, egy irracionális erő rángat ide-oda. Vagyis szó sincs róla, hogy ön most valami sose látott-sose hallott, rendkívüli tapasztalatot szerezne. Egyszerűen csak komolyan beleszeretett egy nőbe. Úgy érzi, nem akarja elveszíteni, akit szeret.

Mindig vele akar lenni. Ha többé nem láthatná, azzal vége lenne a világnak. Ezek természetes, gyakran megfigyelhető érzések. Mindez se nem furcsa, se nem különleges, hanem teljesen általános epizód egy ember életében.

Tokai doktor karba fonta a kezét, és ezúttal is eltöprengett azon, amit mondtam. Úgy tűnt, nem tudja megemészteni a hallottakat. Talán azt a gondolatot volt nehéz elfogadnia, hogy mindez „teljesen általános epizód egy ember életében”. De az is lehet, hogy amit érzett, az tényleg meghaladta kicsit a „szerelmesnek lenni” kereteit.

Megittuk a sörünket, hazafelé készülődtünk, Tokaiból akkor bukott ki hirtelen:

– Tudja, Tanimura úr, pillanatnyilag a bennem rejlő düh ijeszt meg és zavar össze leginkább.

– Düh? – kérdeztem vissza némileg meglepetten. Úgy éreztem ugyanis, hogy az a Tokaihoz a legkevésbé sem illő érzés. – És mire dühös?

Tokai a fejét ingatta.

– Magam sem tudom. Az biztos, hogy nem a barátnőmre. De amikor nem vele vagyok, amikor nem tudunk együtt lenni, érzem magamban elhatalmasodni a dühöt. Én sem tudom megragadni, hogy mire irányul. De olyan szörnyű düh, amelyet még soha életemben nem éreztem. A lakásom teljes berendezését, ami csak a kezem ügyébe kerül, kedvem lenne kihajigálni az ablakon. A székeket, a tévét, a könyveket, a tányérokat, a bekeretezett képeket, a világon mindent. Ha valami fejbe talál és agyonüt egy járókelőt, ki a fenét érdekel? Órülség, de amikor rám jön, komolyan így gondolom. Egyelőre persze tudok uralkodni a dühömön. Valójában semmi ilyet nem követek el. Csak hát lehet, hogy eljön a nap, amelyiken nem tudom többé uralni a dühömet. És lehet, hogy akkor tényleg kárt teszek valakiben. Rettegek ettől. Akár már inkább magamban tegyek kárt.

Nem emlékszem, hogy erre mit mondtam. Azt hiszem, néhány lehetőleg nem bántó, vigasztaló szót. Akkor ugyanis még nem értettem, mit jelent és mit enged sejteni a „düh”, amiről beszél. Talán jobb lett volna, ha képes vagyok összeszedettebben válaszolni. Bár ha *összeszedettebben* válaszolok is, attól valószínűleg még ugyanazt az utat járta volna be a későbbiekben. Azt hiszem.

Fizettünk, ki-ki hazatért a saját otthonába. Tokai kezében az ütőjét tartalmazó táskával taxiba ült, az autóból integetett. Akkor láttam őt utoljára. Nyári meleg volt, szeptember vége felé jártunk.

Ezután Tokai már nem járt le az edzőterembe. Hétvégenként beugrottam, csak hogy vele találkozhasak, de nem volt ott. A többiek sem tudtak róla semmit. De hát egy edzőteremben gyakran előfordul ilyesmi. Valaki, aki rendszeresen lejárt, egy nap hirtelen teljesen eltűnik. Az edzőterem nem munkahely. Mindenkinek szabadságában áll jönni vagy nem jönni. Nem is aggódtam különösebben. Így telt el két hónap.

Egy november végi péntek délután felhívott Tokai titkára. A titkárt Gotónak hívták. Mély és lágy hangon beszélt. Barry White zenéje jutott eszembe a hangjáról. Késő éjszakai rádióműsorokban gyakran hallható dallamok.

– Rettenetesen sajnálom, hogy ilyen hirtelen és telefonon kell közölnöm önnel, de Tokai doktor múlt csütörtökön meghalt, most hétfőn volt a temetése, szűk családi körben.

– Meghalt? – nyögtem bele döbbsen a telefonba. – De hiszen két hónapja, amikor találkoztunk, jól nézett ki, mégis mi történt?

A vonal másik végén kis csend állt be. Aztán Gotó megszólalt:

– Az igazat megvallva, Tokai doktor a halála előtt megkért, hogy juttassak el valamit Tanimura úrnak, ez a valami itt van nálam. Ha nem veszi tolakodásnak, röviden összefuthatnánk valahol? Akkor elmondanám a részleteket is. Bármikor, bárhova el tudok menni.

Azt javasoltam, hogy kicsivel később, még aznap találkozzunk. Megfelel, mondta Gotó. Helyszínül egy kávézót jelöltem meg, az Aojama úttól egy utcával beljebb. Az időpont este hat óra. Ott nyugodtan, zavartalanul, csendesen elbeszélgethetünk. Gotó nem ismerte a helyet, de megnyugtató, hogy gyorsan kinyomozza, merre van.

Amikor hat óra előtt öt perccel megérkeztem a kávézóba, Gotó már bent üldögélt, és ahogy közelebb léptem hozzá, gyorsan föl pattant. A telefonban hallott mély hang alapján mokány termetű férfit képzeltem el, a valódi Gotó azonban magas volt és vékony. Igen-igen jóképű volt, amint azt Tokai is megmondta. Barna gyapjúöltönyt viselt, hozzá hófehér, legombolós nyakú inget és sötét, mustárszínű nyakkendőt. Kifogástalan a megjelenése. Viszonylag hosszú haja is gondosan be volt szárítva. Frufruja sikkesen lógott kissé a homlokába. A harmincas évei közepén járhat, és ha Tokaitól nem hallottam volna, hogy meleg, akkor semmi másnak nem véltem volna, mint teljesen átlagos, jó megjelenésű fiatalembernek (még

bőven olyan benyomást tett, mint egy fiatalember). Sűrű borostája volt. Egy dupla eszpresszó fölött üldögélt.

Gyorsan bemutatkoztunk, aztán én is kértem egy dupla eszpresszót.

– Tokai doktor halála nagyon hirtelen jött, nem igaz? – kérdeztem.

A fiatalember úgy húzta össze a szemét, mintha erős fénysugárral világítottak volna bele.

– Nos, igen. Rendkívül hirtelen. Szinte megdöbbenően hirtelen. Ugyanakkor azonban borzasztóan hosszú, fájdalmas haldoklás után.

Némán vártam a további magyarázatot. Csakhogy Gotó egy darabig – nyilván míg ki nem hozták az italom – nem akart még részletekbe bocsátkozni a doktor haláláról.

– Én őszintén tiszteltem Tokai doktor urat – mondta, mint aki szeretné kicsit elterelni a szót. – Orvosnak is, embernek is csodálatos volt. Rengeteget tanultam tőle, nagyon türelmes volt. Majdnem tíz éve dolgozom a klinikán, és azt hiszem, én nem lennék az, aki ma vagyok, ha nem találkozom vele. Tökéletesen hiányzott belőle minden kétszínűség. Mosolygós volt, sose kérkedett, kivételezés nélkül, mindenkire odafigyelt a környezetében, mindenki szerette is. Egyetlenegyszer sem hallottam, hogy megjegyzést tett volna valakire.

Ha most belegondolok, én sem hallottam.

– Tokai úr sokat emlegette önt – mondtam. – Azt mondta, ön nélkül a klinikát se tudná vinni, és a magánélete is összeomlana.

Gotó szája szögletében erre szomorú, alig kivehető mosoly jelent meg.

– Ó nem, nem vagyok én olyan jelentős személy. Csak szerettem volna, amennyire tőlem telik, a színpad mögött hasznára lenni Tokai doktor úrnak. Ennek érdekében semmilyen erőfeszítést nem sajnáltam. És mindent örömmel tettem.

Meghozták a kávé, és amint a pincérnő távozott, Gotó végre elkezdett a doktor halálának körülményeiről beszélni.

– Az első változás, amire felfigyeltem, az volt, hogy a doktor úr már nem ebédelt. Addig, ha valami egyszerűt is, de feltétlenül evett az ebédszünetben, mindennap. Akármilyen sok volt a munka, az étkezésre mindig gondosan odafigyelt. Csakhogy egy bizonyos időszaktól kezdve egyáltalán semmit nem evett ebédre. Hiába mondtam, hogy „valamit muszáj ennie”, azt válaszolta, hogy „ne törődjön vele, egyszerűen csak nincs étvágyam”. Ez október elején történt. Aggasztott ez a változás. A doktor úr ugyanis nem szeretett a mindennapok kialakult rutinján

változtatni. Mindennél fontosabbnak tartotta a szabályos napi időbeosztást. Azután jött hozzá még más is. Egyszer csak már nem járt le az edzőterembe. Addig hetente háromszor ott volt, lelkesen úszott, squashmeccseket játszott, erősített, de ezek iránt is teljesen elvesztette az érdeklődését. És a megjelenésére sem ügyelt már! Mindig szerette a tisztaságot, elegáns volt, de azt kell mondanom, fokozatosan egyre ápolatlanabb lett. Volt, hogy napokig ugyanabban a ruhában járt. Úgy tűnt, valami egyfolytában, nagyon nyomja a szívét, egyre szótlanabb lett, végül szinte egyáltalán nem beszélt, és gyakran úgy tűnt, mintha nem tudna magáról. Ha szóltam hozzá, mintha meg se hallotta volna. Munkaidő utáni hölgytalálkozói is megszűntek.

– És mivel ön felügyelte a napi időbeosztását, egyértelműen érzékelte ezeket a változásokat.

– Pontosan. A randevúk nagyon fontos, napi rendszerességű események voltak a doktor úr számára. Mondhatni, vitalitásának forrásai. Hogy ezeket hirtelen tökéletesen beszüntesse, az, akárhogy nézzük, nem normális. Az ötvenkét év még nem az az életkor, amikor valaki begubózik. Gondolom, Tanimura úr is tudja, hogy Tokai doktor úr meglehetősen aktív életet élt, ami a nőügyeket illeti.

– Nos, nem az az ember volt, aki ezt rejtegette. Nem úgy értem, hogy kérkedett vele, hanem hogy egyszerűen őszinte volt.

Gotó bólintott.

– Igen, rendkívül őszinte volt ezen a téren. Velem is sok mindent megosztott. Éppen ezért döbrentettek meg, és nem is kevésbé, a doktor úr életében hirtelen bekövetkezett változások. És már semmit nem árult el nekem. Akármi is volt az, ami történt vele, magába zárta, megtartotta saját titkának. Persze próbáltam puhatolózni. Hogy talán valami baj van, vagy aggasztja valami? De a doktor úr csak a fejét rázta, nem mondta el, mi jár a fejében. Szinte már nem is szólt hozzám. Csak napról napra sorvadott, a szemem láttára. Egyértelmű volt, hogy alig eszik. A magánéletébe azonban nem avatkozhattam bele csak úgy. A doktor úr barátságos természet volt, a privát szférájába azonban senkit nem engedett be egykönnyen. Én magam elég régen voltam mellette személyi titkárként, nevezzük így, de a lakásán addig csak egyetlenegyszer jártam. Akkor, amikor otthon felejtett valami fontosat, és hazaszalasztott érte. A lakásán valószínűleg csak azok a nők járhattak kedvükre ki-be, akikkel közeli

viszonyban volt. Nekem nem maradt más, mint a távolból aggódni és találgatni.

Gotóból ezután előtört egy újabb kis sóhaj. Mintegy a rezignáció jeleként a nők felé, akikkel a doktor *közeli viszonyban volt*.

– Minden nappal szemmel láthatóan egyre jobban sorvadt? – kérdeztem.

– Úgy van. A szeme beesett, az arca megfakult, mint egy papírlap. A léptei is egyre bizonytalanabbá váltak, végül járni sem tudott rendesen, és a szikét sem volt képes megtartani. Mondanom sem kell, nem volt olyan állapotban, hogy műthessen. Szerencsére volt egy kiváló asszisztense, ideiglenesen ő végezte helyette a beavatkozásokat. Csakhogy ez nem mehetett így a végtelenségig. Mindenkit végigtelefonáltam, egyik előjegyzést töröltem a másik után, a klinika lényegileg a leálláshoz közeledett. Végül a doktor úr már egyáltalán nem járt be. Ez október vége felé lehetett. Hiába telefonáltam a lakására, senki nem vette föl. Két teljes napig nem lehetett elérni. Minthogy volt kulcsom a lakáshoz, a harmadik napon, reggel fogtam a kulcsot, és beengedtem magam. Valójában persze nem lett volna szabad, de borzasztóan aggódtam.

Amint kinyitottam az ajtót, fojtogató szag csapott meg. A padló, amerre néztem, telis-tele volt széthagyott holmikkal. Ruhák, úgy otthagya, ahogy levetették őket. Az öltönytől kezdve a nyakkendőn keresztül az alsóneműig minden. Mintha hónapok óta heverték volna ott. Az ablakok zárva voltak, a levegő teljesen befűledt. A doktor úr az ágyban volt, és csak feküdt csendben, mozdulatlanul.

Úgy tűnt, a fiatalember előtt néhány pillanatra ismét felrémlik a látvány. Lehunyta a szemét, majd apró mozdulattal megrázta a fejét:

– Első pillantásra azt hittem, talán már meghalt. Egy pillanatra kihagyott a szívem. De akkor látom, hogy nem, nem halt meg. Felém fordította lesoványodott, halálsápadt arcát, kinyitotta a szemét, és rám nézett. Néha pislogott. Alig pihegve, de lélegzett. Egyszóval csak mozdulatlanul feküdt, nyakig betakarózva. Megszólítottam, de nem reagált. Kiszáradt ajka szorosan összezárva, valósággal mintha bevarrták volna. A szakálla is eléggé megnőtt. Először is ablakot nyitottam, kiszellőztettem. Úgy ítélt meg, hogy semmiféle sürgős intézkedésre nincs szükség, a doktor úr pedig ránézésre nem szenvedett, tehát úgy döntöttem, először is rendet teszek a lakásban. Ennyire nagy volt a felfordulás. Összeszedtem a szétdobált ruhákat, kimostam, amit mosógéppel ki lehetett mosni, amit meg tisztítóba kellett adni, azt egy

zsákba gyűjtöttem. Leengedtem a fürdőkádban álló, zavaros vizet, és kisikáltam a kádat. A víz nagyon régen ott állhatott, mert a kád falán csíkot hagyott utána a makacs vízkő. Ez elképzelhetetlen volt a doktor úrtól, aki annyira szerette a tisztaságot. Nyilván a rendszeres takarítást is lemondta, a bútorokat fehér por lepte be. Meglepő módon azonban a mosogatón szinte egyáltalán nem lehetett koszt felfedezni. Nagyon tiszta volt. Vagyis a konyhát jó ideje nem használták. Ott csak néhány ásványvizes flakont találtam, annak nem láttam nyomát, hogy a doktor úr evett volna valamit. Kinyitottam a hűtőt, leírhatatlan bűz áradt belőle. Megromlottak a benne tárolt élelmiszerek. Tófu, zöldségek és gyümölcsök, tej, szendvicsek, sonka, ilyesmi. Mindet belegyömöszöltem egy nagy szemeteszsákba, és levittem a ház alagsorába, a szeméttárolóba.

A fiatalember most kezébe vette a kiürült eszpresszós csészét, és minden szögből megszemlélte. Aztán rám nézett.

– Azt hiszem, több mint három órába telt, hogy a lakást az eredetihez közeli állapotába hozzam. Végig nyitva tartottam az ablakokat, úgyhogy nagyjából a förtelmes szag is megszűnt. A doktor úr azonban továbbra sem szólalt meg. Csak a szemével követte, ahogy ide-oda járkálok a lakásban. Attól, hogy le volt fogyva, a réginél sokkal nagyobbnak és fényesebbnek látszott a szeme. Csakhogy azokban a szemekben semmiféle érzelmet nem lehetett fölfedezni. Engem néztek, de valójában semmit sem láttak. Hogy is mondjam? Csak követtek, mint *valamilyen tárgyat*, pont, mint egy automata kamera, amit úgy állítottak be, hogy a mozgó objektumokra fókuszáljon. A doktor úrnak már egyáltalán nem számított, hogy az ott éppen én vagyok-e, vagy hogy mit művelek körülötte. Nagyon szomorú szemek voltak. Soha életemben nem felejttem őket.

Aztán egy elektromos borotvával lenyírtam a szakállát. Az arcát is megtörölgettem egy benedvesített törölközővel. Egyáltalán nem ellenkezett. Akármit csináltam, csak hagyta, hogy megtörténjen vele. Utána felhívtam a háziorvosát. Elmondtam, mi a helyzet, az orvos azonnal jött is. Megvizsgálta, egy-két egyszerűbb tesztet is elvégzett. Tokai doktor ezalatt sem szólt egy szót sem. Csak bámult ránk érzelmeket nem tükröző, üres szemeivel.

Mit mondjak... Lehet, hogy nem helyénvaló a kifejezés, de a doktor úr már nem úgy nézett ki, mint egy élő ember. Olyan volt, mint egy régi szerzetes, akit, hogy üdvözülhessen, élve egy üregbe temettek, és rég mumifikálódnia kellett volna, csakhogy képtelen volt szabadulni a földi

vágyaktól, nem bírt múmiává lenni, és kimászott a föld színére. Rémes hasonlat, igen. De akkor pontosan így éreztem. A lélek már elveszett. Remény sincs, hogy visszatérjen. Ennek ellenére a test szervei kitartóan, önműködően dolgoznak tovább. Ez volt a benyomásom.

Ezen a ponton a fiatalember megrázta néhányszor a fejét:

– Bocsásson meg, kérem. Túl sokat beszéltem. Rövidebbre fogom. Tömören szólva, Tokai doktor úr az anorexia vagy valami hasonló tüneteit mutatta. Szinte egyáltalán nem evett, csak vízen élt. De nem, egész pontosan nem is anorexia volt. Nyilván tudja, hogy anorexiában szinte kizárólag fiatal nők betegszenek meg. A szépség kedvéért, meg hogy lefogyjanak, egyre kevesebbet esznek, egy idő után azonban maga a testsúlyvesztés lesz a cél, és onnantól szinte egyáltalán nem esznek. Szélsőséges esetben előfordul, hogy a testsúlyuk nullára csökkenése válik az ideáljukká. A lényeg, hogy középkorú férfiaknál nem fordul elő az anorexia. És mégis, Tokai doktor úr pontosan annak a tüneteit mutatta. Ő természetesen nem a szépségért csinálta. Azért hagyta abba az evést, már legalábbis ahogy én látom, mert tényleg *szó szerint* egy falatot sem bírt lenyelni.

– Belebetegedett a szerelembe? – kérdeztem.

– Olyasmi – felelte Gotó. – És közben esetleg saját létezésének lenullázódására is vágyott. Talán meg akarta semmisíteni önmagát. Hiszen átlagos ember másképp képtelen lenne elviselni az éhezés gyötrelmét. A doktorban ennél a gyötrelmenél bizonyára erősebb volt az öröm, hogy fizikai kiterjedése a nullához konvergál. Amint bizonyára így éreznek az egyre soványabb fiatal nők is, akiket hatalmában tart az anorexia.

Megpróbáltam elképzelni, ahogy Tokai múmiaszerűvé aszalódik, szívében a kizárólagossá lett szerelemmel. De csak a derűs, egészséges, ínycsok, jól öltözött Tokai jelent meg előttem.

– Az orvos vitamininjekciót adott neki, kihívott egy nővért, infúziót is kapott. De hát egy vitamininjekció nem sokat ér, az infúziót meg, ha akarja, simán ki tudja húzni. Én nem ülhetek egyfolytában az ágya mellett. Ha erőszakkal etetnék, csak kihányná. És aki tiltakozik ellene, azt kórházba se vihetjük erőszakkal. Abban a pillanatban Tokai doktor úr már lemondott róla, hogy tovább éljen, és úgy döntött, hogy saját létezését megpróbálja minél inkább a nullához közelíteni. Tehettünk volna vele bármit, adhattunk volna akárhány vitamininjekciót, ezt a folyamatot lehetetlen volt megállítani. Nem volt más hátra, mint ölbe tett kézzel

nézni, ahogy az éhezés elpusztítja a testét. Fájdalmas időszak volt. Valamit tenni kellene, de semmit nem lehet tenni. Csak az jelentett vigaszt, hogy a doktor úrnak valószínűleg szinte egyáltalán nem voltak fájdalmai. Én legalábbis egyszer sem láttam azokban a napokban, hogy fájdalom torzítaná el az arcát. Mindennap meglátogattam, megnéztem a postát, kitakarítottam, az ágya mellé ültem, és beszéltem hozzá, mondtam, ami eszembe jutott. Beszámoltam, mi a helyzet a klinikán, fecsegtem neki erről-arról. De hát a doktor úr egy szót sem szólt. Semmiféle reakciót sem mutatott. Még csak abban sem voltam biztos, hogy eszméletén van. Csak nézett rám, mozdulatlanul, némán, azokkal a kifejezéstelen, óriási szemekkel. Furcsán átlátszó volt a tekintete, az embernek az volt az érzése, hogy egészen a szeme fenekéig elláthatna.

– Talán egy nővel történt valami? – kérdeztem. – Magától a doktor úrtól hallottam, hogy nagyon belebonyolódott egy férjes és kisgyerekes asszonnyal folytatott viszonyba.

– Úgy van. A doktor úr akkor már egy ideje őszinte és komoly érzelmekkel viseltetett az iránt az asszony iránt. Vagyis már nem a szokásos, könnyed, kedvtelésből folytatott kapcsolat volt. És úgy tűnt, valami súlyos történet kettejük között. A doktor úrból amiatt tűnt el az élni akarás. Fölhívtam az asszonyt a lakásán. De nem ő vette föl, hanem a férje. Azt mondtam neki, hogy „klinikai előjegyzésének ügyében keresem a feleségét”. Már nem lakik itt, mondta erre a férje. Mire megkérdeztem, hol érhetném el telefonon. Azt én honnan tudjam, mondta a férj hűvösen, és letette a kagylót.

A fiatalember elhallgatott, kis szünet után mondta:

– Hogy a mondandóm rövidre fogjam, sikerült kiderítenem, hogy hol van az asszony. Elhagyta a férjét és a gyerekeit, elköltözött, és egy másik férfival élt.

Egy pillanatra szóhoz sem jutottam. Először nem is értettem, amit hallok. Majd kinyögtem:

– Vagyis a nő a férjét is, Tokai doktort is ejtette.

– Röviden erről van szó – mondta a fiatalember, mint akinek neheze esik ilyet mondani. Aztán kissé elfelhősödtek a vonásai: – Volt egy harmadik férfi. A részleteket nem ismerem, de úgy tudom, egy fiatalabb férfi. Ez szigorúan csak a magánvéleményem, de az volt az érzésem, hogy nem a legdicséretesebb fajta férfi lehet. A nő jószerivel szökve távozott otthonról. Tokai doktor úr pedig valószínűleg nem volt több, mint egy pont

jókor jövő ugródeszka. És hát, azt hiszem, ki is használták. Nyoma maradt, hogy a doktor úr elég nagy összegeket költött erre az asszonyra. Átvizsgáltam a bankszámlája és a hitelkártyája kimutatását, és elég szokatlan, nagy pénzmozgásokat találtam. Drága ajándékokat vásárolhatott. Vagy talán kölcsönkért tőle a nő. Hogy mire mentek el azok a pénzek, arra nem maradt világos bizonyíték, és nem derültek ki részletek, de az bizonyos, hogy elég szép summát tesznek ki az abban a rövid időszakban felvett összegek.

– Ez nagyon lesújthatta a doktort – sóhajtottam gondterhelten.

A fiatalember bólintott.

– Azt hiszem, azt valahogy még elviselte volna, ha az asszony azzal hagyja el, hogy „Nem tudom otthagyni a férjem és a gyerekeim. Tegyük pontot a kapcsolatunk végére, egyszer és mindenkorra.” A jelek szerint őszintén szerette az asszonyt, úgy, ahogy addig senkit, tehát nyilván ez is nagyon megviselte volna, de a halálba azért nem hajszolja magát. Ha elfogadható magyarázatot kap, akkor bármilyen mélyre zuhan, előbb-utóbb csak kibukkan a felszínre. De ennek a harmadik férfinak a megjelenése, meg a tény, hogy rafináltan kihasználta, igen súlyos csapást mért rá.

Szótlanul figyeltem tovább.

– Amikor meghalt, a doktor úr mindössze harminc-egynéhány kilót nyomott. A normál súlya hetven kiló fölött volt, ami azt jelenti, hogy kevesebb mint a felére fogyott. A bordái úgy meredeztek, mint tengerparti sziklák apály idején. Az ember legszívesebben elfordította volna a tekintetét. A náci koncentrációs táborokból épp kiszabadított, csontsoványra fogyott zsidó fogvatartottak jutottak róla eszembe, akiket régen egy dokumentumfilmben láttam.

Koncentrációs tábor. Igen, vagyis a doktor bizonyos értelemben pontosan meglátta előre a sorsát. *Mostanában sokat töprengek azon, hogy ki is vagyok én.*

A fiatalember folytatta:

– Orvosi értelemben a halál közvetlen oka szívelégtelenség. A szíve nem volt elég erős ahhoz, hogy fenntartsa a vérkeringését. Ha azonban engem kérdez, szerintem a szerelem okozta a halálát. Szó szerint belebetegedett a szerelembe. Többször is felhívtam azt az asszonyt, vázoltam a helyzetet, és kérleltem. Szinte földre borulva, könyörögve kértem. Hogy jöjjön el látogatóba, elég csak egyszer, elég, ha éppen csak

benéz egy kicsit. Mert ha ez így marad, azt a doktor úr nem éli túl. De nem jött el. Azt persze nem gondolom, hogy ha a nő megjelenik nála, akkor a doktor úr nem halt volna meg. Mert fel volt készülve a halálra. De azért lehet, hogy ott történt volna valami csoda. A doktor úr egészen más érzésekkel halhatott volna meg. Habár az is lehet, hogy a nő feltűnése csak összezavarta volna. Lehet, hogy még több szenvedést okozott volna neki. Ebben nem tudok okos lenni. És megmondom őszintén, ebben az ügyben szinte semmiféle vonatkozásban sem tudok okos lenni. Egy valamiben azonban biztos vagyok. Hogy senki más nincs a világon, aki annyira szerelmes volt, hogy egy falatot sem bírt lenyelni, és ez ténylegesen az életét követelte. Nem gondolja?

Egyetértettem. Való igaz, ilyesmiről még nem hallottam. Ebben a tekintetben Tokai úr nyilván különleges eset volt. Ezt ki is mondtam, mire Gotó két keze mögé rejtette az arcát, és egy darabig hangtalanul sírt. Nyilván őszintén szerette Tokai doktort. Meg akartam volna vigasztalni, de igazából semmit sem tehettem. Gotó valamivel később abbahagyta a sírást, nadrágzsebéből tiszta fehér zsebkendőt húzott elő, és letörölte a könnyeit.

– Bocsásson meg, igazán restellem magam.

Nincs azon semmi restellnivaló, ha megsiratunk valakit, mondtam. És ha egy drága halottunkat siratjuk, főleg nincs.

– Nagyon köszönöm. Segít, hogy ezt mondja – mondta Gotó.

Aztán az asztal alól előhúzott egy squashütő-táskát, és felém nyújtotta. A táskában egy vadonatúj Black Knight ütő volt. Luxuskategória.

– Ezt Tokai doktor úr bízta rám. Előjegyezte egy internetes oldalon, de mire megérkezett, már nem volt lelki ereje játszani. Megkért, hogy adjam át önnek. Mikor közeledett a vég, egy időre váratlanul eszméletére tért, és ellátott néhány szükséges utasítással. Az egyik utasítása erre az ütőre vonatkozott. Kérem, használja, ha alkalma nyílik rá.

Megköszöntem, és átvettem az ütőt. Aztán megkérdeztem, mi lett a klinikával.

– Pillanatnyilag zárva tartunk, előbb-utóbb vagy végleg bezárjuk, vagy berendezéssel együtt eladjuk – mondta a fiatalember. – Természetesen az adminisztrációs ügyeket is át kell adni, egy darabig még én is segédkezem, de hogy utána mi legyen, azt még nem döntöttem el. Egy kis időre van szükségem, hogy mindezt feldolgozzam. Jó ideje képtelen vagyok összeszedetten gondolkodni.

Szívemből kívántam, hogy ez a fiatalember összeszedje magát a megrázkódtatás után, és jól alakuljon a további élete.

– Tanimura úr, talán tolakodónak tart, de lenne egy kérésem. Az, hogy mindig őrizze meg emlékezetében Tokai doktor urat! Végtelenül tiszta lélek volt. És én azt hiszem, mást nem is tehetünk a halottainkért, mint hogy a lehető legtovább emlékezünk rájuk. És ez nem olyan könnyű, mint amilyennek hangzik. És nem kérhetjük akárkitől.

Pontosan így van, feleltem. A lehető legtovább emlékezni a halottainkra nem olyan egyszerű, mint amilyennek az emberek tartják. Igyekszem majd minél többet gondolni a doktorra, ígértem meg. Azt nem tudom megítélni, hogy Tokai doktor valóban végtelenül tiszta lélek volt-e, de az kétségtelen, hogy bizonyos tekintetben *nem volt mindennapi*, és megérdemli, hogy emlékezünk rá. Aztán kezet ráztunk Gotóval, és elbúcsúztunk.

Nos tehát, én tulajdonképpen azért írom ezt a szöveget, hogy Tokai doktor megmaradjon az emlékezetemben. Számomra ugyanis felejtés ellen az írás a leghatásosabb eszköz. Hogy az érintetteknek ne okozzak gondot, a neveket és a helyeket megváltoztattam, de maguk az események nagyjából így mentek végbe, és valóban megtörténtek. Remélem, a Gotó nevű fiatalember is olvassa valahol ezeket a sorokat.

Van még valami, amire jól emlékszem Tokai doktor kapcsán. Mostanra már nem tudom felidézni, hogy milyen összefüggésben mondta ezt, de egy alkalommal kifejtette nekem meglátását általában a női nemről.

Az volt a magánvéleménye, hogy minden nőben van egy veleszületett, különleges, önműködő szerv, mely lehetővé teszi, hogy a nők hazudni tudjanak. Abban akadnak egyéni eltérések, hogy milyen helyzetben, mit és hogy hazudnak. De annyi biztos, hogy egy bizonyos pillanatban minden nő hazudik, és még hozzá fontos dologban. Lényegtelen ügyekben is hazudnak persze, de ez mindegy is, a fő, hogy a döntő pillanatban nem haboznak hazudni. És a legtöbb nőnek még csak egy kis pír sem fut át az arcán, a hangja sem remeg meg. Az egésztest ugyanis nem maga a nő, hanem a beleszerelt, önműködő szerv hajtja végre, saját hatáskörében. Éppen ezért nem fordulhat elő – különleges kivételektől eltekintve –, hogy a hazugság bántja a nők patyolattiszta lelkiismeretét vagy megzavarja békés álmukat.

Tokai doktor tőle szokatlan, határozott hangnemet ütött meg, tehát igen jól emlékszem. Fenti véleményével alapvetően én is kénytelen vagyok egyetérteni, bár konkrét részletekben akadhat köztünk némi

nézetkülönbség. Arról lehet itt szó, hogy ő meg én a magunk egyéni útvonalán jutottunk fel ugyanarra a kietlen hegycsúcsra.

Halála előtt bizonyára a legkisebb öröm nélkül nyugtázta, hogy fenti meglátásában nem tévedett. Mondanom sem kell, hogy nagyon sajnálom a Tokai doktorral történeteket. Fájó szívvel gyászolom őt. Nyilván óriási elszánás kellett hozzá, hogy felhagyjon az evéssel, és éhezéstől kínozva pusztuljon. Elképzelni is lehetetlen, hogy mit szenvedhetett testileg és lelkileg. Ugyanakkor bizonyos értelemben szinte irigylem, amiért annyira mélyen tudott szeretni egy nőt – tegyük most félre, hogy milyen nőt –, hogy saját létezésének lenullázását is képes volt kívánni. Ha akarta volna, folytathatta és tökélyre vihette volna addigi, technikás életvitelét. Megtehetette volna, hogy egyszerre több nővel is könnyed viszonyt folytat, zamatos pinot noirt iszogat, a nappalijában álló zongorán eljátssza a *My Wayt*, és a hatalmas város egy szegletében továbbra is élvezzi az élet szépségeit. Ennek ellenére olyan gyötrelmes szerelembe esett, hogy egy falatot sem tudott lenyelni, egy teljesen ismeretlen világba lépett, sosem látott képek tárultak a szeme elé, és ezek eredményeképpen a halálba üzte saját magát. Vagy ahogy a Gotó nevű fiatalember fogalmazott: *a semmihez közelítette*. Nem tudom megítélni, hogy melyik életében volt igazán boldog, és melyik élete volt a valódi élet. Tokai doktor annak a bizonyos évnek szeptembere és novembere között megélt sorsával kapcsolatban, ahogy a Gotó nevű fiatalember sem, úgy én sem tudok okos lenni, szinte semmiféle vonatkozásban.

Továbbra is squasholok, Tokai halála óta azonban, azért is, mert elköltöztem, más edzőterembe járok. Az új helyen majdnem mindig ugyanazzal a profi partnerrel játszom. Pluszpénzbe kerül, de kényelmesnek így kényelmesebb. Tokai ütőjét szinte soha nem használom. Ennek egyik oka, hogy túl könnyű nekem az az ütő. És amint kézbe veszem és megérzem, mennyire súlytalan, eszembe jut a doktor lesoványodott teste.

Az ő szívének moccanására megmozdul az enyém is. Mint két összekötözött csónak. És hiába próbálnánk elválni a kötelet, ahhoz nem létezik elég éles vágószerszám.

Rossz csónakhoz volt kötve, vélhetjük utólag. De kimondhatjuk ilyen egyszerűen? Azt hiszem, ahogyan az a nő (feltételezhetően) egy önműködő szerv által hazudott, úgy a doktorban meg – akkor is, ha a hangsúlyok persze máshova esnek – egy önműködő szerv szerette. És ez az

akaratuk által nem befolyásolható, kívülről vezérelt működés volt. Utólag és kívülállóként könnyű fölényesen ítélni fölöttük, vagy szomorúan csóválni a fejünket. De ha nem avatkozna be időnként az a szerv, amely magaslatokba repít, majd a mélybe taszít bennünket, zavarba ejti szívünket, gyönyörűséges ábrándokat villant elénk, és időnként a halálba úz, akkor bizonyára elég rideg lenne az életünk. Vagy pedig pusztán csak technikázások sorozataként érne véget.

Természetesen nincs mód, hogy megtudjuk, Tokai mit gondolt, mire jutott magában az önként választott halállal szembenézve. Azonban a szörnyű gyötrelém és szenvedés közepette is, ha csak egy kis időre, de annyira azért visszatért a tudata, hogy képes legyen kifejezni, nekem hagyja sose használt squashütőjét. Lehet, hogy ezzel üzeni akart valamit. Lehet, hogy élete végéhez közeledve talált valamilyen választ a *mégis ki vagyok én* kérdésére. És lehet, hogy ezt tudtomra akarta hozni. Van egy ilyen érzésem.

Seherezádé

A nő minden szex után mesélt valami érdekeset és varázslatosat Habarának. Akár az *Ezeregyéjszaka* Seherezádéja. A mesében írtakkal ellentétben Habarának persze esze ágában sem volt lefejeztetni őt hajnalhasadtakor (mellesleg a nő soha nem is maradt nála reggelig). Mesélni meg azért mesélt, mert így tartotta kedve. Emellett bizonyára fel akarta vidítani Habarát, aki kénytelen volt egymagában a lakásba zárkózni. De leginkább, találgatta Habara, magát a bizalmas beszélgetést élvezte egy férfival az ágyban – különösen a szex utáni ernyed, bensőséges pillanatokban.

Habara elnevezte a nőt Seherezádénak. Szemtől szembe nem szólította így, de azokon a napokon, amikor eljött hozzá, bejegyezte kis naplójába egy golyóstollal, hogy „Seherezádé”. Címszavakban – hogy ha valaki később elolvassná a naplót, ne értse, miről van szó – följegyezte az aznap hallott történetet is.

Habara nem tudja, hogy ezek igaz történetek-e, vagy első szótól az utolsóig kitalációk, esetleg részben igazak, részben kitalációk. Ezt lehetetlen volt megállapítani. Valóság és feltételezések, megfigyelések és álmok keveredtek bennük kibogozhatatlanul. Habara nem is törődött azzal, hogy mi igaz belőlük és mi nem, csak önfeledten hallgatta a nőt. Akár valóság, akár valótlanság, akár a kettőből szövődő bonyolult minta, hát mit számít az neki?

Seherezádé nagyon értett hozzá, hogy meséivel rabul ejtse hallgatója szívét. Ha ő mesélte, minden történetből különleges elbeszélés vált. Ahogyan a szavait válogatta, ahogyan hatásszünetet tartott, ahogyan a mese szálait szötte: mind tökéletes volt. Felkeltette hallgatója érdeklődését, aztán ravaszul várakoztatta, elgondolkodtatta és találgatásokra készítette, végül pontosan azt szállította, amit az várt. Már-már lenyűgöző technikája, ha csak időlegesen is, elfeledtette a környező valóságot. Olyan tökéletesen törölte a makacsul kapaszkodó emléktöredékeket vagy a feledni kívánt aggodalmakat, mint vizes rongy a

táblát. Hát nem bőven elég ennyi? – gondolta Habara. Mi az, hogy elég: Habarának éppen erre volt most mindennél nagyobb szüksége.

Seherezádé harmincöt éves, négy évvel idősebb a férfinál, és elsősorban főállású háziasszony (ápolói képesítése van, és úgy tűnik, szükséges esetekben időnként behívják dolgozni), van két általános iskolás gyereke. A férje egy cégnél dolgozik. A házuk autóval húsz percre van innen. Ez volt (nagyjából) az összes, amit elárult magáról Habarának. Akinek természetesen nem áll módjában meggyőződni arról, hogy mindez igaz-e vagy sem. Ettől azonban még semmi okot nem lát a kételkedésre. A nő nem árulta el a nevét. „Minek neked a nevem?” – kérdezte. És igaza volt. Ő a férfi számára csak „Seherezádé”, és ez pillanatnyilag semmiféle kényelmetlenséget nem okoz.

A nő – noha nyilván tudja, hogy hívják – sem szólította Habarát a nevére, egyszer sem. Mintha balszerencsés vagy helytelen lenne a szájára vennie, mindig gondosan elkerülte, hogy kimondja.

Seherezádé külsőre egyáltalán nem hasonlított az *Ezeregyéjszaka* szépséges hölgyére, a legnagyobb jóindulattal sem. Egy vidéki városban élő háziasszony volt, aki itt-ott kezd némi fölösleget magára szedni (valósággal mintha pástétommal töltének ki rajta a réseket), és ránézésre kitartóan menetel a középkor felé. Kissé már tokát eresztett, szeme sarkába fáradt ráncok vésődtek. Frizurája, öltözködése, sminkje, ha hanyagnak nem is mondható, nem különösebben figyelemre méltó. Maga az arca egyáltalán nem rossz, csak nem volt rajta semmi, ami odavonzotta volna a tekintetet, és elmosódott benyomást tett. A legtöbb embernek valószínűleg nem időzne el ezen a nőn a pillantása, ha elmennének egymás mellett az utcán vagy együtt utaznának a liftben. Lehet, hogy tíz évvel ezelőtt ő is életteli, aranyos leányzó volt. Meglehet, néhány férfi utána is fordult, hogy jobban megnézze. De ha így volt is, annak a felvonásnak már vége, és jelenleg semmiféle jel nem utalt rá, hogy újrakezdődne.

Seherezádé hetente kétszer kereste föl a Házat. Nem mindig azonos napon jött, hétvégén azonban sohasem. Akkor nyilván a családjával kell lennie. Érkezése előtt egy órával feltétlenül telefonált. Mielőtt jött, bevásárolt a közeli élelmiszerboltban, jól megpakolta az autóját. Egy kis kék Mazdát. Régi modell, hátsó lökhárítóján feltűnő horpadás, a felnik feketék a kosztól. Seherezádé beállt a Ház parkolójába, kinyitotta a ferdehátú autó hátsó ajtaját, kivette a teli zacskókat, majd becsöngetett, mindkét kezében a csomagokkal. Habara a kukucskálón keresztül

meggyőződött róla, hogy ő az, nyitotta a zárat, levette a láncot, és beengedte a nőt. Ő azonnal a konyhába sietett, hogy szortírozza és a hűtőbe pakolja a magával hozott élelmiszereket. Utána elkészítette a bevásárlólistát a következő alkalomra. Kiváló háziasszony lehet, hatékonyan dolgozott, fölösleges mozdulatok nélkül. Míg nem végzett, szinte meg sem szólalt, és arcán végig feszült odafigyelés látszott.

Mikor elkészült, egyikük sem mondta ugyan, de mintha láthatatlan tengeráram vinné őket, magától értetődő természetességgel a hálószoba felé vették az irányt. Seherezádé ott némán és sebesen megszabadult a ruháitól, és bebújt Habara mellé az ágyba. Jószerivel szó nélkül ölelkeztek, és mintha egy rájuk osztott feladat megoldásán működnének együtt, egy bizonyos műveleti sorrenden végighaladva közösültek. Ha a nő éppen menstruált, kézzel juttatta célba Habarát. Hatékony, némileg hivatalos mozdulatai a férfi eszébe idézték, hogy persze, ápolónői képesítése van.

Szex után az ágyban heverészve beszélgettek. Illetve, beszélni csakis a nő beszélt, Habara csak belehümmögött időnként a figyelem jeleként, néha kérdezett valamit. Amikor aztán négyet mutatott az óra, Seherezádé, ha a történet kellős közepén tartott is, rövidre zárta (valahogy mindig a legizgalmasabb résznél lett négy óra), kipattant az ágyból, összeszedte és magára kapkodta a padlóra szétdobált ruháit, és hazamenéshez készülődött. Vacsorát is kell még csinálnom, mondta.

Habara az előszobáig kísérte, visszatette az ajtóra a láncot, majd a függöny rései közül figyelte, amint elhúz a piszkos kis kék autó. Hat órakor összedobott valami egyszerű ételt a hűtő tartalmából, és megette csak úgy egymagában. Egy időben szakácsként dolgozott, a főzés egyáltalán nem esett nehezére. A vacsorához Perrier-t ivott (alkoholt egyáltalán nem fogyaszt), aztán egy kávé mellett megnézett egy DVD-t, vagy olvasott (az olyan könyveket szerette, melyeket jó sokáig tart elolvasni, aztán meg sokszor újra kell olvasni). Más, különösebb dolga nincsen. Beszélgetnie sincs kivel. Telefonálnia sincs kinek. Minthogy nincsen számítógépe, az internethez sincs hozzáférése. Újságot nem járát, tévét nem néz. (Amire megvan a maga jó oka.) A Házat természetesen nem hagyhatja el. Ha valamilyen okból Seherezádé nem jöhetne többé, akkor tényleg teljesen el lenne vágva a világtól.

Ez az eshetőség azonban nem aggasztotta túlságosan. Ha így lesz, azt saját erőből kell majd megoldania. Kemény helyzet lesz, de nyilván túl fog

jutni rajta. Hiszen nem vagyok egy lakatlan szigetre számúzve, gondolta. Nem is, mert *én magam vagyok a lakatlan sziget*. Habara mindig is jól megvolt egyedül. Az ő idegei aztán nem mondják fel egykönnyen a szolgálatot attól, hogy egymagában kell lennie. Inkább az kavarta föl, hogy akkor nem beszélgethetne többet az ágyban Seherezádéval. Tömörebben: az, hogy nem hallhatná Seherezáde meséinek folytatását.

Nem sokra rá, hogy megállapodott a Házban, Habara elkezdte növeszteni a szakállát. Eleve elég sűrű a borostája. Az egyik célja természetesen az volt, hogy más benyomást tegyen az arca, de nem csak erről volt szó. Legfőképpen azért növesztett szakállat, mert nem tudott mit kezdeni az idejével. Azzal is telt az idő, hogy ollóval és borbélyborotvával formára igazította. És mióta szakállas volt, folyton simogathatta az állát, a barkóját meg az orra alját, hogy kiélvezze a selymes érintést. Eddig álmában sem gondolta volna, de az unalom meglepően jól elűzhető pusztán azzal, hogy növeszti a szakállát.

– Egyik előző életemben ingola voltam – mondta egyszer Seherezáde az ágyban. Olyan magától értetődően, mintha azt közölné, hogy „az Északi-sark fönt van, egész északon”.

Habarának halvány sejtelve sem volt, hogy az ingolát eszik-e vagy isszák, így aztán nem kommentálta a hallottakat.

– Tudod, hogyan eszi meg az ingola a pisztrángot? – kérdezte a nő.

Nem én, felelte Habara. Arról is most hallott először, hogy az ingola pisztrángot eszik.

– Az ingolának nincsen állkapcsa. Nagyon hasonlít az angolnára, de ebben eltér tőle.

– Szóval akkor az angolnának van állkapcsa.

– Még sosem néztél meg rendesen egy angolnát? – hitetlenkedett a nő.

– Szoktam néha angolnát enni, de hogy van-e állkapcsa, azt még nem vizsgáltam meg.

– Akkor legközelebb nézd meg! Például egy tropikáriumban. Az angolnának állkapcsa is van, és foga is. Az ingolának viszont egyáltalán nincs állkapcsa. Cserébe a szája olyan, mint egy szívókorong. Folyómélyi meg tó mélyi kövekre tapad vele, és fejfelé, lágyan lebeg. Mint a vízínövények.

Habara elképzelte, ahogy a sok ingola, mint erdőnyi vízínövény, lebeg a víz mélyén. Valószínűtlen kép volt. Habara azonban tudta, hogy a valóság

elég gyakran átkukucskál a valószerűtlenbe.

– Az ingolák tényleg a vízínövények közé vegyülve élnek. Ott rejtőzködnek. És ha elhalad fölöttük egy piztráng, fölsuhannak, és rászívják magukat a hasára. Tudod, a szívókoronggal. Szorosan hozzátapadnak, élőködnek rajta, mint egy pióca. A szívókorongban fogazott nyelv rejtőzik, azzal, mint valami reszelővel, átlukasztják a hal testét, és szép lassan eszik a húsát.

– Piztráng se lennék – mondta Habara.

– Hát, tudod, az ókori Róma tele volt ingolatelepekkel, az engedetlen rabszolgákat élve belehajították egy tenyésztóba ingolaeleségnek.

Római rabszolga se lettem volna, gondolta Habara. Persze másféle rabszolga se.

– Általános iskolás koromban láttam először ingolát egy tropikáriumban, és ahogy olvastam ott a leírást az életmódjáról, rádöbentem, hogy én ingola voltam egy előző életemben – folytatta Seherezádé. – Világosan emlékszem. Arra, hogy egy vízmélyi köre tapadok, a vízínövények közé vegyülve lebegek ide-oda, és figyelem a fönt elúszó kövér halakat.

– Arra nem emlékszel, ahogy piztrángokba marsz?

– Arra nem.

– Jaj de jó – nyugtázta Habara. – Ez minden, ami előjön ingolakorodból? Hogy lebegsz ide-oda a víz mélyén?

– Az előző életeinkre nem emlékezhetünk csak úgy – mondta a nő. – Ha minden jól megy, egy véletlen folytán felmerülhet bennünk emlékeink egy kis töredéke. Teljesen váratlanul, akkor is csak úgy, mintha egy kis lukon kémlelnénk át valami fal túloldalára. Az egésznek csupán egy kis részletét láthatjuk. Te emlékszel valamire az előző életeidből?

– Semmire – felelte Habara. Őszintén szólva nem is lett volna kedve az előző életeiben kutakodni. Épp elég volt neki ez a mostani.

– De ott a tó fenekén nem volt ám olyan rossz! Rászívtam magam egy köre, fejjel lefelé lebegtem, és figyeltem a fönt elhaladó halakat. Egyszer egy óriási teknőst is láttam. Olyan hatalmas és sötét árnyat vetett, mint egy ellenséges űrhajó a *Csillagok háborújában*. Aztán voltak hosszú, hegyes csőrű fehér madarak, úgy kapkodták a halakat, mint a bérgyilkosok. Ha fölrepültek, a kék égen vonuló felhőknek láttad őket a víz mélyéről. De nekünk nem kellett aggódnunk a madarak miatt, mert egész a mélyben, a vízínövények között rejtőztünk.

– És te ezt mind látod magad előtt.

– Teljesen világosan – felelte Seherezádé. – Látom a fényeket, érzem a ringatózó víz érintését. Sőt, arra is emlékszem, hogy min gondolkodtam. És néha újra bele tudom magam képzelni ebbe a képbe.

– Emlékszel, min gondolkodtál?

– Igen.

– Szóval te ott gondolkodtál valamin.

– Persze!

– És min gondolkodik egy ingola?

– Hát *ingolához illő témákon!* Ingolás kérdéseken, ingolás összefüggésekben. Mindez azonban nem fordítható le a mi nyelvünkre. Mert ezek a vízben élők gondolatai. Úgy képzeld el, mint mikor az anyaméhben voltunk. Ott is gondolkodunk, de azokat a gondolatokat sem lehet a kinti világ szavaira átfordítani. Nem igaz?

– Te talán arra is emlékszel, ami az anyaméhben történt veled? – döbönt meg Habara.

– Persze hogy emlékszem – mondta magától értetődő természetességgel Seherezádé. Aztán apró mozdulattal, furcsálkodva félrebillentette a férfi mellén nyugvó fejét: – Te talán nem?

Nem, én nem, mondta Habara.

– Akkor egyszer majd mesélek róla. Arról, amikor magzat voltam.

Habara aznap azt jegyezte be a naplójába, hogy „Seherezádé, ingola, előző életek”. Ezt aztán nem fogja érteni, aki esetleg beleolvass a naplójába.

Habara négy hónappal korábban találkozott először Seherezádéval. Akkor szállították a Házba, egy apró vidéki városba Kantó régió északi részén, és a közelben lakó nőt jelölték ki „kapcsolattartójának”. Az ő feladata volt az élelmiszer meg a szükséges apróságok megvásárlása és beszállítása a Házba, ahonnan Habara nem teheti ki a lábát. Könyveket és újságokat, meg CD-eket is vett, a férfi kívánságainak megfelelően. Előfordult, hogy a saját ízlése szerint válogatott filmeket is hozott DVD-n (Habara számára rejtély volt, hogy mi alapján választ).

Seherezádé továbbá, az érkezését követő héttől kezdve szinte magától értetődően invitálta a férfit az ágyba. Az óvszer is eleve oda volt készítve. Lehet, hogy Seherezádé ezt is utasításba kapta, a többi „támogató tevékenység” mellé. Akárhogy is, nagyon természetesen, habozás nélkül,

az események természetes folyományaként terjesztette elő, Habara meg minek is ellenkezett volna. Követte a nőt az ágyba, és noha nem teljesen értette, hogy történhet ez, szeretkezett vele.

A szexet Seherezádéval nehezen lehetett volna szenvedélyesnek nevezni, de azért elejétől a végéig gépiesnek sem. Akkor is, ha a nő kötelességből (vagy nyomatékos ajánlásra) kezdett bele, úgy tűnt, egy ponttól azért talált benne valamennyi örömet. Testének apró rezdüléseiből Habara érzékelte ezt, és örült neki, nagyon is. Hiszen nem ketrecbe zárt megvadult állat ő, hanem érzelmek széles skálájával rendelkező ember. Lehet, hogy a nemi vágy pusztá kielégítésére szolgáló aktusnak is van némi létjogosultsága, de hát abban nincs túl sok öröm. Ettől persze Habarának még sejtelme sem volt arról, hogy érintkezéseiket Seherezádé milyen mértékben tekinti rá kirótt feladatnak, és honnan kezeli saját személyes ügyeként.

Ez nem csak a szexre vonatkozott. Habara nem tudta megítélni, hogy Seherezádé számára mennyiben pusztá kötelezettség mindaz, amit rendszeresen megtesz érte, és milyen mértékben van jelen a személyes szimpátia (ha nevezhetjük egyáltalán szimpátiának). Seherezádéről sok tekintetben nehéz volt leolvasni az érzelmeit és a szándékait. Például szinte mindig egyszerű pamutbugyit hordott. Amilyet a harmincas éveik derekán járó háziasszonyok valószínűleg hordani szoktak – Habara itt persze csak feltételezésekbe tudott bocsátkozni, hiszen sosem volt még dolga a harmincas éveik derekán járó háziasszonnyal. Áruházak árleszállításain lehet ilyen bugyikat kapni. Bizonyos napokon azonban extravagáns fazonú, férficsalogató darabokban jelent meg. Nem tudni, hogy hol szerezte be őket, de már ránézésre is drága holmik voltak. Gyönyörű selymek, finom csipkék, harsány színek. Habarának sejtelme sem volt, hogy miből és honnan születik ez a szinte szélsőséges különbség.

A másik, ami zavarba ejtette, hogy a kettejük közötti szex meg Seherezádé meséi milyen elválaszthatatlanul egybefornak. Nem lehetett tudni, hogy hol kezdődik az egyik, és hol végződik a másik. Habara még soha nem tapasztalt ilyet, és ez kissé össze is zavarta: itt van valaki, akibe nem is szerelmes, itt ez a szenvedélyesnek nem igazán nevezhető szex, és ő fizikailag mégis erősen kötődik ehhez a nőhöz, mintha *hozzá lenne fércelve*.

– Tizenéves koromban történt – kezdte egy nap az ágyban Seherezádé, mint aki egy titkot készül elmondani. – Időnként besurrantam egy idegen házba, mármint tolvajkodni.

Habara – mint Seherezádé történeteire szinte soha – most sem tudott semmi frappánsat szólni.

– Te voltál már besurranó tolvaj?

– Nem emlékszem ilyenre – mondta kongó hangon Habara.

– Pedig az ember rákap, ha egyszer kipróbálta!

– Attól még törvénybe ütközik.

– Bizony. Ha rajtakapnak, letartóztatnak. És a birtokháborítás meg a rablás (vagy rablás kísérlete) elég súlyos bűncselekménynek számít. De hiába tudod, hogy nem lenne szabad, rászoksz!

Habara némán várta a folytatást.

– Tudod, mi a legjobb egy idegen házban, ahol nincsenek otthon? A csend. Nem tudom, mitől, de minden olyan néma. Lehet, hogy egy lakói nélküli idegen ház a világ legcsendesebb helye. Ez volt a benyomásom. És ha abban a *néma csendben* leültem a padlóra, és nyugton maradtam, magától vissza tudtam térni ingolakoromba – mondta Seherezádé. – Csodálatos érzés volt. Ugye, már említettem, hogy egyik előző életemben ingola voltam?

– Igen, már mondtad.

– Na, olyan érzés volt. A szívókorongommal erősen odatapadok egy vízmélyi kőhöz, és lágyan lebegek a vízben, farkammal az égnek. Mint a vízínövények körülöttem. Minden nagyon csendes, egyetlen hangot sem hallani. Mondjuk, lehet, hogy nincs is fülem. Derült napokon a fénysugarak nyílegyenesen hatolnak a mélybe a víztükörről. De a fény időnként megtörik, mint a prizma, amikor fönt mindenféle színű és formájú hal halad el. Semmire sem gondolok. Vagyis hát, csak olyan ingolás gondolataim vannak. Homályos, mégis nagyon tiszta gondolatok. Nem átlátszóak, még sincs bennük semmi zavaros. Én én vagyok, közben mégsem én. Csodálatos feloldódni ebben az érzésben.

Seherezádé másodikos gimnazista volt, amikor először besurrant egy idegen házba. Szerelmes volt egy osztálytársába a helyi önkormányzati fenntartású gimnáziumból. A fiú focizott, magas volt, jól is tanult. Nem volt kimondottan jóképű, de ápoltnak tűnt, és borzasztó kellemes benyomást tett. Csakhogy, mint a gimnazista lányok szerelme általában, ez

is beteljesületlen szerelem volt. A fiú egy másik osztálytársnő iránt látszott érdeklődni, Seherezádét egy pillantásra sem méltatta. Egyszer sem szólt hozzá, talán észre sem vette, hogy egy osztályba járnak. De Seherezádé nem és nem tudta elfelejteni ezt a fiút. Levegőt is alig kapott, ha ránézett, néha szinte hányingere volt. Úgy érezte, ha nem csinál valamit, beleőrül. Hogy szerelmet valljon, az szóba sem jöhetett. Az úgyszem szokott működni.

Egy nap Seherezádé lógott az iskolából, és elment a fiú házához. Gyalog negyedórára lakott tőle. A fiú édesapja, aki egy cementgyártónál dolgozott, néhány évvel azelőtt meghalt egy közlekedési balesetben, az autópályán. Édesanyja a szomszéd város privát fenntartású középiskolájában tanított japán nyelv és irodalmat. A húga iskolás. Vagyis napközben üres a házuk. Seherezádé ezt mind kinyomozta jó előre.

A bejárati ajtó természetesen zárva volt. Seherezádé, próba szerencse, benézett az ajtó előtti szőnyeg alá. Ott meg is találta a kulcsot. Nyugodt kisvárosi lakóövezet volt, bűncselekmény alig fordult elő. Az emberek nem nagyon idegeskedtek olyasmin, hogy bezárták-e az ajtót, és gyakran a szőnyeg vagy egy virágcserep alá dugták a kulcsot, ha egy családtag netalán rászorul, mert elfelejtette a sajátját magával vinni.

Seherezádé a biztonság kedvéért becsöngetett, várt egy darabig, és miután meggyőződött róla, hogy senki nincs otthon, továbbá hogy senki nem figyeli a szomszédságból, fogta a kulcsot, és beengedte magát. Odabent aztán bezárta az ajtót. Levette a cipőjét, bedugta egy nejlonzsákba, és a hátizsákjába süllyesztette. Utána hang nélkül felsettenkedett az emeletre.

A fiú szobája az emeleten volt, pontosan, ahogy számított rá. Kicsi, fakeretes ágy, gyönyörűen beágyazva. Könyvekkel teli polc, ruhásszekrény, íróasztal. Könyvszekrény tetején mini hifi és néhány CD. A falon az FC Barcelona naptára és zászlója, de semmi egyéb dekoráció. Sehol egy fotó vagy egy kép. Csak a puszta krémszínű fal. Az ablak előtt fehér függöny. A szobában szép rend és tisztaság. Se szanaszét hagyott könyvek, se levetett és szétdobált ruhák. Az írószerek is kijelölt helyükön az asztalon. Látszik, hogy a szoba tulajdonosa pedáns természet. Vagy az édesanyja mindennap gondosan rendet tesz helyette. Vagy talán mindkettő. Seherezádét ez mindenesetre aggasztotta. Ha a szobában kaotikus rendetlenség lenne, valószínűleg senkinek nem tűnne föl, hogy ő megbolygatott ezt-azt. De jó lett volna, ha így van, gondolta. Nagyon

óvatosnak kell lennie. Ugyanakkor azonban örömmel töltötte el, hogy a szoba tiszta, egyszerű, és gyönyörűen rendben van tartva. Annyira jellemző a fiúra!

Leereszkedett az íróasztal melletti székre, és egy darabig csak csendesen üldögélt. „Mindennap ugyanezen a széken ül, amikor tanul!” – a gondolatra erősebben vert a szíve. Sorban kézbe vette, végigsimította, megszagolta, megcsókolta az írószereket. A ceruzákat, az ollót, a vonalzó, a tűzőgépet, a naptárat, minden ilyesmit, egytől egyig. Pusztán attól, hogy a fiú tulajdonában állnak, ezek az egyébként jelentéktelen tárgyak különleges fényben ragyogtak.

Aztán egyesével kihúzogatta az íróasztal fiókjait, és részletesen megvizsgálta a tartalmukat. A legfelső fiókban apróbb írószerek, emléktárgyak voltak kis fakkokban. A második fiókban a fiú jelenleg használt füzetek sorakoztak, a harmadikban (ez volt a legmélyebb) pedig mindenféle iratok, régi füzetek, vizsgák megoldólapjai. Szinte mind a tananyaggal vagy az iskolai focicsapattal kapcsolatos papír. Semmi fontos. Seherezádé abban reménykedett, hogy egy naplót vagy leveleket fog találni, de semmi ilyet nem látott. Még csak egy fényképet sem. Ezt nagyon furcsállta. Ennek a fiúnak a tanuláson és a focin kívül talán semmi nincs az életében? Vagy az ilyesmit gondosan elzárta volna máshova, ahol idegenek nem találják meg egykönnyen?

Seherezádénak persze már pusztán attól csordultig telt a szíve, hogy a fiú íróasztalánál ül, és a kézírását követi a tekintete. A végén még teljesen elveszti az eszét. Felállt, hogy csillapítsa izgatottságát, és a padlóra telepedett. Felnézett a mennyezetre. Továbbra is csend volt körülötte. Egyetlen hangot sem lehetett hallani. És akkor azonosulni tudott a vízmélyi ingolával.

– Szóval annyi az egész, hogy bementél a szobájába, mindent végigtapogattál, majd csendben üldögéltél? – kérdezte Habara.

– Nem. Volt még más is – felelte Seherezádé. – Szerettem volna valamit a tárgyai közül. Haza akartam vinni valamit, amit gyakran használ vagy magán hord. Persze nem választhattam egy pótolhatatlan darabot. Mert rögtön észrevenné, hogy eltűnt, nem igaz? Szóval úgy döntöttem, egy ceruzát fogok ellopni.

– Egyetlen szál ceruzát?

– Igen. Egy megkezdett ceruzát. De aztán eszembe jutott, hogy az önmagában még nem elég, ha ellopok valamit. Hiszen az nem más, mint egyszerű betöréses lopás. Elvész a jelentés, hogy *én* tettem. Én, a szerelemtolvaj.

Szerelemtolvaj, ismételte el magában Habara. Tisztára, mint egy némafilm címe.

– Arra gondoltam, a ceruzáért cserébe hagyok egy *jelet* magam után. Bizonyítékot, hogy ott voltam. Deklarációt, hogy ez nem egyszerű lopás volt, hanem csere. De nem jutott eszembe semmi alkalmas, amit ott hagyhatnék. Kiforgattam gyorsan a hátzsisákomat meg a zsebeimet, de semmit nem találtam, ami megfelelt volna jelnek. Előre készülnöm kellett volna, de hát ilyesmire nem is gondoltam. Jobb híján egy tampont hagytam ott. Persze olyat, amit még nem használtam, és a csomagolásában! Hordtam magamnál, mert hamarosan meg kellett jönnie. Abból hagytam egyet a fiú íróasztalában, a legalsó fiók legmélyén, ahol nehéz megtalálni. És ez nagyon felizgatott! Már mint hogy a tamponom ott rejtőzik a fiókja mélyén. Talán mert annyira ráizgultam, hamarosan meg is jött a menstruációm.

Ceruza és tampon, gondolkodott Habara. Akár írhatná is a naplójába: „Szerelemtolvaj, ceruza és tampon”. Biztos senki nem jönne rá, hogy miről van szó.

– Szerintem negyedóránál többet nem töltöttem a házukban. Életemben először osontam be csak úgy egy idegen lakásba, végig azon idegeskedtem, hogy mi lesz, ha hirtelen hazaállít valaki, nem volt bátorságom hosszan időzni. Előbb körülméletem, aztán kisettenkedtem a házból, bezártam az ajtót, és visszatettem a kulcsot a szőnyeg alá, pontosan oda, ahol korábban volt. Utána bementem az iskolába. Kincsemmel, a fiú használt ceruzájával.

Seherezádé egy időre elhallgatott. Olyan volt, mint aki visszamegy az időben, és egyesével szemügyre veszi mindazt, ami elébe kerül.

– Utána vagy egy hétig olyan boldogságban teltek a napjaim, mint addig életemben soha – folytatta aztán Seherezádé. – Céltalanul firkáltam a füzetembe a ceruzájával. Megszagoltam, puszilgattam, az arcomhoz szorítottam, újra meg újra végigsimítottam a ceruzát. Néha szopogattam is. Minthogy írtam vele, egyre rövidebb lett, amit nagyon bántam, de nem tudtam nem használni. Ha annyira rövid lesz, hogy már nem lehet vele írni, hát akkor majd megyek, és hozok egy másikat. Így álltam hozzá. A

tolttartóban ott az íróasztalán nagyon sok megkezdett ceruza volt. Hogy most eggyel kevesebb van, arról neki fogalma sincs. Ahogy valószínűleg arról sincs, hogy a fiókja mélyén ott lapul a tamponom. Ez iszonyatosan felizgatott. Valami fura bizsergést éreztem az ölemben. Kénytelen voltam összedörzsölni a térdem az asztal alatt, hogy csillapítsam. Úgy éreztem, egyáltalán nem számít, ha a valóságban rám se néz, és lényegileg észre sem veszi, hogy létezem. Mert én titokban megszereztem belőle egy darabot, és ő nem is tud róla.

– Olyan, mintha valami vuduszertartásról beszélnél – jegyezte meg Habara.

– Hát igen, lehet, hogy bizonyos értelemben boszorkányság volt. Később véletlenül a kezembe került egy könyv erről a témáról, és volt, amiben magamra ismertem. De akkor még gimis voltam, ilyen mélyen nem gondoltam bele. Egyszerűen csak hajtott a vágyam. Erre bármelyik pillanatban nagyon ráfázhatok. Ha valaki rajtakap a házukban, valószínűleg kirúgnak az iskolából, sőt, talán a városban sem maradhatok, ha híre megy a dolognak. Ezt ezerszer is elmondtam magamnak. De hiába. Azt hiszem, nem működött az agyam.

Seherezádé tíz nappal később megint lógott az iskolából, és elindult a fiú háza felé. Délelőtt tizenegy volt. Pont, mint múltkor, kivette a kulcsot a bejárati ajtó elé terített szőnyeg alól, és besurrant a házba. Egyenesen az emelet felé vette az irányt. A fiú szobája persze most is kifogástalan rendben volt, és be is volt ágyazva. Seherezádé mindenekelőtt fogott egy megkezdett, de még hosszú ceruzát, és gondosan a tolttartójába süllyesztette. Aztán óvatosan végigfeküdt a fiú ágyán. Eligazgatta a szoknyáját, két kezét a mellére tette, és fölneézett a mennyezetre. Ő minden este ebben az ágyban alszik. A gondolatra majd kiugrott a szíve, levegőt is alig kapott. Nem jutott rendesen oxigén a tüdejébe. A toroka kapart a szomjúságtól, és minden lélegzetvételre fájt.

Aztán belátta, hogy ez nem tartható, felkelt, megigazította az összegyűrődött ágytakarót, és mint múltkor, most is leereszkedett a padlóra. Ismét fölneézett a mennyezetre. Az ágyára feküdni még korai, mondogatta magának. Túlságosan felkavar.

Ezúttal vagy fél órát időzött a szobában. Előszedte a fiú füzetait a fiókból, és mindet végiglapozta. Nacume Szószei *Kokoro* című regényéről⁴⁴ írt olvasónaplóját is elolvasta. Ezt kapták kötelező

olvasmánynak a nyári szünetre. Az olvasónapló fogalmazások számára elővonalazott papírra volt írva, jó tanulóhoz méltó, gyönyörűen formált írásjegyekkel, első pillantásra sehol egy tévesztés. Alatta „jeles” osztályzat. Még jó. Ha ilyen szépen írt szöveget kap a kezébe, biztos minden tanárnak kedve támad szó nélkül jelest adni, akár anélkül is, hogy elolvasta volna.

Seherezádé azután kihúzogatta a ruhásszekrény fiókjait, és sorban megvizsgálta a tartalmukat. A fiú alsóneműjét és zoknijait. Ingeit, nadrágjait. A focimezét. Minden szépen, pedánsan össze volt hajtogatva. Egyetlenegy ruhadarabon sem látszott folt vagy kopás.

A teljes gardrób akkurátusan rendben van tartva. Vajon ő hajtogatja össze a ruháit? Vagy az anyukája? Valószínűleg az anyukája. Hirtelen nagyon féltékeny lett az anyukára, aki mindezt mindennap megteheti a fiúért.

Seherezádé behajolt a fiókokba, és végigszagolta a ruhákat, egyesével az összeset. Gondosan mosott, a szabad levegőn szárított ruhanemű illata hatolt az orrába. Az egyik fiókból kivett egy sima szürke pólót, kiterítette, és hozzáértette az arcát. Gondolta, a hónaljánál érzik egy kicsit a fiú izzadságának szaga. De nem érződött. Azért így is hosszasan odaszorította hozzá az arcát, és mélyen beszívta az illatát. Nagyon szerette volna megszerezni azt a pólót. De ezzel valószínűleg túl nagy rizikót vállalna. Hiszen itt minden ruhadarabot rendkívül pedánsan rendben tartanak és felügyelnek. A fiú (vagy az anyukája) talán pontosan követi, hogy hány póló van a fiókban. És ha egy eltűnik, abból bizonyára kisebbfajta cirkusz lenne.

Seherezádé tehát végül letett róla, hogy magával vigye azt a pólót. Szépen visszahajtogatta, és betette a fiókba. Óvatosnak kell lennie. Nem keresheti a veszélyt. A ceruza mellett végül egy focilabda formájú kis kitűzőt vitt magával, amit az egyik fiók mélyén talált. Annak az ificsapatnak a kitűzője volt, amiben a fiú általános iskolás korában játszott. Jó régi, és ránézésre nem nélkülözhetetlen. A fiú valószínűleg észre sem fogja venni, hogy eltűnt. De ha észreveszi is, bizonyára nem egyhamar. Seherezádé egy füst alatt azt is megnézte, megvan-e még a legalsó fiók mélyén a tampon, amit legutóbb tett oda. Megvolt.

Seherezádé megpróbálta elképzelni, mi történne, ha a fiú anyukája megtalálná a fiók mélyén rejtőző tampont. Mit gondolna, amikor meglátná? Vajon kérdőre vonná a fiát? Hogy mégis mit keres nálad egy

tampon? Vagy magában tartaná az információt, és inkább komor feltételezésekbe bocsátkozna? Seherezádénak ötlete sem volt, hogy vajon mit lépne az anya. Mindenesetre úgy döntött, otthagyja a tampont. Hiszen az az első jel, amit maga után hagyott.

Második jelként ezúttal három hajszálát hagyta ott. Előző este kihúzta, nejlonba csavarta és apró borítékba zárta a három szál haját. Most kivette hátizsákjából az odakészített borítékot, és az egyik fiókban talált régi matematikafüzetbe csúsztatta. Nem túl hosszú, nem is túl rövid, egyenes fekete hajszálak. DNS-vizsgálat nélkül lehetetlen megállapítani, hogy kitől származnak. Az viszont egyetlen pillantásra látszik, hogy egy fiatal nőtől.

Aztán távozott, egyenesen az iskolába ment, az ebédszünet utáni órákon már részt vett. A rákövetkező tíz napot pedig ismét nagyon boldogan töltötte. Úgy érezte, most még többet megszerzett a fiúból. Ezzel persze nincs vége a történetnek. Ugyanis, amint Seherezádé rámutatott, az ember bizony *rákap*, hogy beosonjon mások üresen álló házába.

Mikor idáig ért a mesélésben, Seherezádé az ágy melletti órára pillantott. Mintha magát akarná meggyőzni, azt mondta, „na, lassan indulnom is kell”. Fölkelt, öltözködni kezdett. Az óra négy óra harminckét percet mutatott. Seherezádé fölvette szinte minden csicsától mentes, praktikus fehér bugyiját, bekapcsolta a hátán a melltartóját, gyorsan beleugrott a farmerjába, és magára kapta Nike logós sötétkék melegítőfölsőjét. A mosdóban alaposan megmosta a kezét szappannal, hajkefével pikkpakk megigazította a haját, majd eltűnt a kék Mazdával.

Habara ott maradt egymagában, és mivel nem tudta, mi egyebet kezdhethetne, eleségén kérődző szarvasmarha módjára egyesével végigrágott mindent, amit Seherezádé az ágyban mesélt. El sem tudta képzelni – mint a nő meséiről általában soha –, hogy milyen irányt vesz ezután a történet. Mondjuk már eleve Seherezádé sem jelent meg a lelki szemei előtt másodikos gimnazista leányzóként. Akkoriban talán még vékony volt? És matrózblúzos iskolai egyenruhát hordott, hozzá fehér zoknit, a haja meg copfban?

Még nem volt étvágya, folytatni akarta a könyvet, amibe belekezdett, de sehogy sem tudott odafigyelni. Mindig betolakodott fejébe a kép, ahogyan Seherezádé belopódzik abba az emeletes házba, vagy ahogyan arcához

szorítja a fiú pólóját, és telhetetlenül szaglássza. Minél előbb hallani akarta a folytatást.

Seherezádé legközelebb három nap múlva jelent meg a Házban, egy hétvége is közbeesett. Mint mindig, szortírozta a hatalmas papírzacskókban magával hozott élelmiszert, ellenőrizte a szavatossági időket, a hűtőben előre tette a régebben vásárolt ennivalót, felmérte a konzervkészleteket, megnézte, mennyi fűszer fogyott, összeállította a következő bevásárlólistát. Behűtött néhány üveg Perrier-t. Végül az asztalra halmozta a könyveket és DVD-eket, amiket most hozott.

– Kell még valami ezen kívül?

– Semmi nem jut eszembe – felelte Habara.

Aztán, mint mindig, ágyba bújtak és megejtették a szokásos szeretkezést. Elégséges mennyiségű előjáték után Habara óvszert húzott és behatolt (a nő megkövetelte, hogy elejétől a végéig rajta legyen az óvszer), majd megfelelő idő múltán ejakulált. A műveletsort nem éppen kötelességszerűen hajtotta végre, de nem is érzelmektől fűtve. A nő mintha mindig tartani látszott volna attól, hogy túl sok szenvedélyt lásson a férfin. Mint ahogy autós iskolák oktatói sem várják, hogy a tanulók óriási szenvedéllyel vezessenek.

Seherezádé, miután szakértő pillantással szemrevételezte az óvszer tartalmát, mesélni kezdett.

A második besettenkedés utáni jó tíz napot Seherezádé ismét nagy boldogságban töltötte. A focilabdás kitűzőt a tolltartójában rejtegette. Órák közben időnként végigsimította. A magával hozott ceruzát kicsit megrágcsálta, és a grafitot nyalogatta. Egyfolytában a fiú szobájára gondolt. Az íróasztalára, az ágyára, a ruháival teli szekrényre, egyszerű, hófehér alsóira, meg a tamponra és saját három szál hajára, melyek a fiú fiókjának mélyén rejtőznek.

Mióta rákapott, hogy beosonjon a fiú házába, alig tudott odafigyelni a tanulásra. Órák alatt vagy céltalan, méla ábrándozásba merült, vagy azon járt az esze, hogy a ceruzát meg a kitűzőt forgathassa ujjai között. Otthon meg nem volt kedve belekezdeni a házi feladatba. Seherezádé egyáltalán nem tanult rosszul. Nem tartozott az élmezőnybe, de az a típus volt, aki rendesen készül, az osztályzatai mindig jobbak voltak az átlagnál. Amikor tehát óra alatt fölszólították, és ő csak hebegett-habogott, a tanárai inkább

értetlen, mint dühös arcot vágtak. Szünetben a tanáriba is behívták, kérdezték, hogy „Mi történt? Talán valami baj van?“, de erre nem tudott mit válaszolni. Csak dadogott, hogy mostanában nem érzem jól magam... Azt mégse mondhatta, hogy szerelmes vagyok egy fiúba, napközben időnként beosonok a házukba, ceruzát meg egy kitűzött csórtam tőle, és más se jár a fejemben, mint hogy azokat fogdoshassam, és különben is csak rá tudok gondolni. Ezt a súlyos és sötét titkot muszáj volt magában tartania.

– Nem bírtam ki, hogy ne osonjak be hozzájuk újra meg újra – mondta Seherezádé. – Nyilván érted, milyen veszélyes volt ez. Kötéltánc, amivel nem lehet a végtelenségig kísérletezni. Ezt én is nagyon jól tudtam. Lebukhatok, és ha lebuktam, abból rendőrségi ügy lesz. Ijesztő gondolat volt. De hogy állítasz meg egy kereket, ami már gurul a lejtőn? A második „látogatásom” után tíz nappal a lábaim megint maguktól vittek a fiú háza felé. Úgy éreztem, másképp beleőrülök. Ha visszagondolok, azt hiszem, kicsit bele is voltam őrülve.

– És abból nem volt gond, hogy olyan gyakran hiányzol az iskolából? – kérdezte Habara.

– A családnak saját üzletet vitt, mindig rengeteg volt a munka, a szüleim nem nagyon tudtak rám odafigyelni. Addig soha nem volt velem gond, soha nem is feleseltem. Abban a hitben éltek, hogy ezzel a gyerekekkel nem kell foglalkozni, elvan szépen magától is. Igazolást meg simán hamisítottam. Anyám írásával firkantottam valami kis indokot, hogy miért hiányoztam az iskolából, aláírtam, ráütöttem anyám személyi pecsétjét. Az osztályfőnöknek előre bemagyaráztam, hogy betegeskedem, néha hiányozni fogok fél napot, mert kórházba kell járnom. Az osztályban volt néhány, úgynevezett iskolakerülő gyerek, a tanároknak inkább miattuk fájt a fejük, azzal senki nem törődött, hogy én időnként hiányzom fél napra.

Seherezádé ezen a ponton vetett egy pillantást az ágy mellett álló digitális kijelzőjű órára, majd folytatta:

– Most is kivettem a kulcsot a szőnyeg alól, kinyitottam az ajtót és beosontam. Ugyanolyan néma csend volt, mint mindig, de nem is, mert még a szokásosnál is némább. A hűtőszekrény időnként megszűnő, majd megint újratezdődő zúgása úgy hangzott a konyhából, mint egy hatalmas állat szuszogása, valahogy összeresztettem tőle. Amíg ott voltam, egyszer megszólalt a telefon. Olyan lármás, bántó hangon, hogy majdnem megállt

tőle a szívem. Levert a víz. Azt a telefont persze senki nem vette föl, vagy tízperces csörgött, és abbahagyta. Utána még mélyebb lett a csend.

Seherezádé ez alkalommal nagyon sokáig maradt hanyatt fekve a fiú ágyán. Ezúttal a szíve sem zakatolt annyira, mint múltkor, és levegőt is rendesen kapott. Még arra is volt érkezése, hogy elképzelje, oldalánál ott szundít a fiú, és egymás mellett alszanak. A keze, ha egy kicsit kinyújtaná, az ő erős karját érintené. Valójában persze nem fekszik ott a fiú. Mindez csak ködös ábrándozás.

Azután Seherezádé úgy érezte, be kell szívnia a fiú illatát. Fölkelt, kihúzta a ruhásszekrény fiókját, és átnézte a ruhákat. Az összes, tisztára mosott és napsütésben szárított póló szépen össze volt csavarva, mint egy piskótatekerics. Szennyeződések eltüntetve, szagok eltávolítva. Akár legutóbb.

És akkor Seherezádénak hirtelen támadt egy ötlete. Ez akár össze is jöhet! Lesietett a földszintre. A fürdőszoba kis öltözőterében rögtön megtalálta a szennyeskosarat, és levette a fedelét. A fiú, az édesanyja és a húga mosásra váró ruhái voltak benne, mi más? Seherezádé kikeresett közülük egy férfitól. Környakú, BVD márkájú, fehér póló. Megszagolta. Fiala férfi verítékének összetéveszthetetlen szaga hatolt az orrába. Fiú osztálytársai közelében korábban érezte már ezt az áporodott, kellemesnek nem igazán nevezhető izzadságszagot. Az övé azonban végtelenül boldoggá tette Seherezádét. Ahogy a póló hónaljához szorította az arcát és mélyen belelegezte a szagot, valósággal az az érzése támadt, hogy eltűnik a fiú két erős karjának ölelésében.

Fogta a pólót, fölvitte az emeletre, és megint végigfeküdt a fiú ágyán. A pólóba temette az arcát, és telhetetlenül, hosszasan szaglászta. És közben egyszerre csak bizsergést érzett az ölén. A mellbimbói is megkeményedtek. Talán megint meg fog jönni? De nem, az nem lehet. Ahhoz még túl korán van. Nem, ezt a vágy teszi, találgatta. De hogy mit kezdhetne ezekkel a tünetekkel, és hogyan kezelhetné őket, azt nem tudta. Vagyis inkább *itt* semmit nem kezdhet velük. Hiszen ez a fiú szobája, a fiú ágya.

Seherezádé mindenesetre úgy határozott, hogy hazaviszi azt a verítékszagú pólót. Ez persze veszélyes döntés volt. A fiú anyukája nyilván észre fogja venni, hogy eltűnt. Ha azt nem is feltételezi, hogy valaki ellopta, azon valószínűleg eltöpreng majd, hogy hova lett. Biztos,

hogy rendmániás, ha csak abból indulunk ki, hogy milyen tökéletes tisztaság és pedantéria uralkodik a házban. És az is borítékolható, hogy az egész házat föl fogja forgatni, hogy megkeresse, ami eltűnt. A Seherezádé hagyta nyomokra is rábukkan majd drága kisfia szobájában. De hiába volt tisztában mindezzel, Seherezádé nem akart megválni a pólótól. A feje nem tudta jobb belátásra bírni a szívét.

Eltöprengett, hogy mit hagyhatna itt cserébe. Eszébe jutott, hogy itt hagyhatná a bugyiját. Sima, viszonylag új, egyszerű darab volt, aznap reggel vette föl tisztán. Bedughatná a beépített tárolószekrény mélyére. Úgy ítélte meg, hogy igazán megfelelő cseredarab lenne. Csakhogy amikor levette, látta, hogy a bugyija átnedvesedett. A vágyam nyoma, gondolta. Megszagolta, de nem érzett semmit. De egy ilyen nemi vágy piszkolta holmit mégsem hagyhat a fiú szobájában. Lealázná saját magát. Visszabújít a bugyiba, úgy döntött, valami mást hagy ott. De mi legyen az?

Seherezádé itt elhallgatott. Jó ideig egy szót sem szólt. Lehunyta a szemét, csendesen, az orrán át vette a levegőt. Habara is csendben feküdt mellette, várta, hogy ismét megszólaljon.

– Habara úr – mondta végül, és kinyitotta a szemét. Először szólította a nevén Habarát. A férfi ránézett.

– Habara úr, csinálhatnánk még egyszer? – kérdezte.

– Szerintem igen – mondta a férfi.

Megint szeretkeztek. És nyilvánvaló volt, hogy Seherezádé teste egészen máshogy reagál, mint az imént. Elomló volt és nedves. A bőre üde és ruganyos. Habara megsejtette, hogy a nő előtt most világosan és élethűen leperregnek az osztálytárs fiú szobájában töltött, lopott pillanatok. Helyesebben, *ténylegesen* visszament az időben, és ismét tizenhét éves önmaga. Mintha egy előző életébe ment volna vissza. Seherezádé képes *ilyesmire*. Saját magára is ki tudja terjeszteni csodálatos mesemondó képességét. Mint kiváló hipnotizőr, aki tükörrel önmagát is meghipnotizálja.

Olyan hevesen szeretkeztek, mint eddig soha. Ráérősen, mégis szenvedélyesen. És Seherezádé orgazmusa félreérthetetlen volt a végén. Többször, hevesen beleremegett a teste. Az arca is teljesen elváltozott. Habara előtt, mintha apró réseken át leselkedne, néhány futó pillanatra földeregett, hogy milyen lehetett a tizenhét éves Seherezádé. És világosan tudta, hogy éppen egy problémás tizenhét éves kislányt tart a

karjaiban, aki véletlenül épp egy harmincöt éves, átlagos háziasszony testébe van zárva. És ez a kislány lehunyt szemmel, reszkető testtel, önfeledten szagolja egy fiú verítékáztatta pólóját.

Szex után Seherezádé ezúttal nem mesélt. Habara óvszerének tartalmát sem ellenőrizte, mint máskor. Csak feküdtek csendben egymás mellett. Seherezádé tágra nyitott szemmel bámult föl a mennyezetre. Ahogyan egy ingola néz a vízfénékről a csillogó felszín felé. Milyen szép is lenne, ha egy másik világban vagy egy másik időben ő is ingola lehetne – nem a Habara Nobujuki nevű, egyedi sajátosságokkal és korlátokkal bíró emberi lény, hanem egy névtelen ingola –, gondolta a férfi. Seherezádé meg ő, mindketten ingolák lennének, szívókorongjukkal egymás mellé tapadnának egy kőre, és lágyan ringatóznának a vízben, amint a felszín lesik, és szépen várják, hogy arra ússzon egy kövér pisztráng.

– És hagytál végül valamit a fiú pólójáért cserébe? – törte meg a csendet Habara.

A nő egy ideig még hallgatásba burkolódzott. Kicsit később szólalt meg:

– Végül nem hagytam semmit. Mert semmi nem volt nálam, ami fölért volna a pólóval, amin az ő illata érződik. Abban a pillanatban lett belőlem valódi besurranó tolvaj.

Tizenkét nappal később, amikor Seherezádé negyedszer is fölkereste a fiú házat, új zár volt a bejárati ajtón. Aranyszínben, rendkívül határozottan és büszkén fénylett a majdnem delelő nap sugaraiban. A szőnyeg alatt már nem volt ott a kulcs. Nyilván felkeltette az anya gyanakvását, hogy a szennyeskosárból hiányzik egy darab a fia fehérneműjéből. És ahogy mindenhol figyelmesen körülnézett, észrevette, hogy valami szokatlan történik a házban. Lehet, hogy valaki bejárkál, amíg ők nincsenek otthon. És a bejárati ajtó zárja máris lecserélve! Az anya végtelenül pontosan ítelt, és rendkívül gyorsan cselekedett.

Seherezádé természetesen csalódott volt, amikor meglátta az új zárat, ugyanakkor meg is könnyebbült. Úgy érezte, valaki mögéje került, és levett a válláról egy nehéz terhet. *Akkor többször nem kell beosonom ebbe a házba*, gondolta. Kétség sem fér hozzá, hogy ha nem cserélték volna le a zárat, újra és újra belopódzik, és minden alkalommal egyre jobban elragadtatja magát. Előbb-utóbb aztán beütött volna a katasztrófa. A ház egyik lakójának dolga akad, és váratlanul hazaugrik, miközben ő

főnt van az emeleten. Ebből a helyzetből nincs menekvés. Elfogadható magyarázat sem adható rá. És biztos, hogy valamikor bekövetkezett volna. Egyszóval sikerült elkerülnie a bukást. Lehet, hogy hálával tartozik a fiú sasszemű anyjának, akivel soha nem is találkozott.

Seherezádé lefekvés előtt minden este megszagolta a zsákmányolt pólót. Maga mellé fektette, úgy aludt. Mielőtt iskolába indult, papírba csavarta és biztonságos helyre rejtette. Vacsora után, mikor egyedül maradt a szobájában, elővette, simogatta és szagolgatta. Aggasztotta, hogy idővel nem gyengül-e meg, esetleg tűnik el teljesen a szag, de ilyesmitől nem kellett tartania. A fiú izzadságának szaga örökre beitta magát, mint egy soha nem múló, drága emlék.

A gondolat, hogy többé nem surranhat be a fiú házába (illetve nem kell besurrannia), lassanként visszaadta Seherezádénak az ép eszét. A tudata újra normálisan működött. Egyre kevesebbet álmodozott az órákon, és egyelőre csak szórványosan, de a tanárok hangja is eljutott a füléhez. Mégsem rájuk figyelt, hanem arra koncentrált, hogy mi van a fiúval. Fáradhatatlanul figyelte, hogy nincs-e valami szokatlan a viselkedésében, nem tesz-e ideges mozdulatokat. De a fiú pontosan úgy viselkedett, mint mindig. Önfeledten, teli szájjal nevetett, világosan, pontosan válaszolt a tanárok kérdéseire, tanítás után belevetette magát a fociedzésbe. Kiabált, ömlött róla a veríték. Egyáltalán nem tett olyan benyomást, mintha valami fura történe körülötte. Félelmetesen normális, adózott csodálattal Seherezádé. *Nincsenek árnyai.*

Azért én mégis tudok egy árnyáról, gondolta aztán. Valami *árnyszerűről*. Senki más nem tud róla, csakis én. (Meg talán még az anyukája.) Mikor harmadszor surrant be a szobájába, a beépített tároló mélyén talált néhány trükkösen elrejtett pornóújságot. Tele voltak pucér, széttárt lábú, nemi szervüket felfedő nők fotóival. Lehetetlen pózokban közösülő férfiakra és nőkre is voltak fényképek, a nők testébe dorongszerű pénisz hatolt. Seherezádé életében először látott ilyen képeket. Ott ült a fiú íróasztalánál, lapozgatta az újságokat, érdeklődéssel tanulmányozott minden egyes fotót. És feltételezte, hogy a fiú ezekre maszturbál. De ez nem váltott ki belőle ellenérzéseket. Csalódást sem érzett a fiú igazi arcának láttán. Tisztában volt vele, hogy a maszturbálás teljesen természetes. A termelődött ondónak valahogyan távoznia kell. A férfiak így vannak megalkotva (ez nagyjából olyan, mint hogy a nők menstruálnak). Ebben az értelemben a fiú is csak egy átlagos tinédzser. Se

nem szuperhős, se nem szent. És Seherezádét tulajdonképpen megnyugtatta ez a felismerés.

– Miután már nem mászkáltam be hozzájuk, fokozatosan, de azért alábbhagyott az iránta érzett óriási lelkesedésem. Mint ahogyan a tenger húzódik vissza az apállal tágas, lágyan lejtő partokról. Nem tudom, miért, de már nem a korábbi mohósággal szagolgattam a pólóját, és kevesebbszer kaptam magam azon, hogy önfeledten babrálok a ceruzáját meg a kitűzőjét. Elmúlt a láz, valósággal mintha lábadozni kezdtem volna egy súlyos betegség után. És azt hiszem, amit átéltem, nem is egyszerűen *olyan* volt, mint egy betegség, hanem *az* volt. A vele járó magas láz miatt egy darabig delíriumos állapotban voltam. Életemben egyszer talán mindenki átesik egy ilyen örült időszakon. De persze lehet, hogy az ilyen azért rendkívüli, és csak velem fordult elő. Veled például történt hasonló?

Habara elgondolkodott, de nem tudott hasonlót fölidézni.

– Nem, azt hiszem, velem nem történt ennyire különleges – felelte.

Seherezádé kissé csalódottnak tűnt.

– Aztán elvégeztük a középiskolát, és én, észre sem vettem, hogy mikor, de elfelejtettem őt. Tényleg olyan könnyen, hogy magam is meglepődtem. Szinte arra sem emlékeztem már, hogy mit szerettem benne olyan nagyon tizenhét éves koromban. Milyen fura az élet, nem? Vakítóan fényesnek és abszolútnak látunk valamit, készen állnánk mindent eldobni, csak hogy a mienk lehessen, aztán eltelik egy kis idő, vagy más szögből vizsgáljuk meg, és lám, megdöbbenően fakó. Nem értjük, mit is láttunk benne korábban. Ez az én történetem „besurranó tolvaj korszakomból”.

Jó, hogy nem Picasso „kék korszaka”, gondolta Habara. De azért pontosan értette, hogy mit akart mondani a nő.

Seherezádé az ágy mellett álló órára pillantott. Lassan indulnia kell. Jelentőségteljes szünetet tartott, aztán megszólalt:

– De az az igazság, hogy ezzel nincs vége. Négy évvel később, amikor másodikba jártam az ápolóképzőben, egy véletlen úgy hozta, hogy újra találkozunk. Akkor az anyukája is feltűnt a színen, az egész olyan volt, mint valami kísértettörténet. Nem tudom, hiszel-e majd nekem, de kíváncsi vagy a sztorira?

– Nagyon – felelte Habara.

– Akkor legközelebb elmesélem – mondta Seherezádé. – Hosszúra nyúlna, és lassan indulnom kell haza, hogy megcsináljam a vacsorát.

Fölkelt, visszavette a bugyiját, felhúzta a harisnyáját, magára kapta a kombinéját, végül belebújt a szoknyájába és a blúzába. Habara mélázva figyelte az ágyból ezt a műveletsort. Arra gondolt, lehet, hogy érdekesebb, amikor egy nő fölveszi a ruháit, mint mikor megszabadul tőlük.

– Van esetleg könyv, amit szívesen olvasnál? – kérdezte Seherezádé távozóban. Nem, különösebben nincs, felelte Habara. Csak a történeted folytatását szeretném hallani, gondolta, de nem mondta ki. Mert úgy érezte, ha kimondja, soha nem hallhatja a folytatást.

Habara aznap korán ágyba bújt, és Seherezádéra gondolt. Lehet, hogy a nő soha többé nem jön el. És ez aggasztotta Habarát. Hiszen ez könnyen előfordulhat. Kettejük között semmiféle egyezés nem létezik. A kapcsolatuk esetlegesen, valaki másnak a döntése alapján jött létre, és ha az illető kedve úgy tartja, bármelyik pillanatban véget is érhet. Úgy is mondhatjuk, hogy csupán egyetlen, vékony szál cérna fűzi őket össze. Egyszer talán, de nem is, mert egyszer *egészen biztosan* megszakad a kapcsolatuk, elvágják azt a cérnát. A kérdés csak az, hogy előbb vagy utóbb. És ha Seherezádé eltűnik, Habara többé nem hallhatja a történeteit. A mesék fonala megszakad, a sosem hallott, fura történetek, melyeknek el kellett volna mondatniuk, elmondatlanul vesznek a semmibe.

Meg az is lehet, hogy Habarát minden szabadságától megfosztják, és nem csupán Seherezádé, hanem minden más nő is elvész számára. Ennek megvan az esélye. És akkor soha többé nem hatolhat nedvesen kínálkozó testükbe. Nem érezheti finom remegésüket. A legsúlyosabb csapást azonban nem az jelentené számára, hogy esetleg magában az aktusban nem lehet többé része, hanem az, hogy nem juthat neki a nőekkel megosztott bensőséges pillanatokból. A nőket elveszíteni végső soron ennyit tesz. Hiszen az időnek ama különleges töredékeivel, amelyekben tökéletesen része volt a valóságnak, miközben tökéletesen ki is szakadt belőle, mindig a nők ajándékozták meg. Seherezádé pedig gazdagon és kimeríthetetlenül ajándékozott. Mindez, meg persze hogy erről előbb-utóbb talán le kell mondania, mindennél jobban elszomorította.

Habara becsukta a szemét, és már nem gondolt Seherezádéra. Helyette ingolákra gondolt. A kövekre tapadó, vízínövények közé rejtőző, lágyan ringatózó, állkapocs nélküli ingolákra. Egy lett közülük, várta, hogy arra üsszon egy pisztráng. De akármennyit várt, egyetlen pisztráng sem

bukkant föl. Se kövér, se sovány, se semmilyen. Végül lenyugodott a nap,
és mindent áthatolhatatlan sötétség burkolt be.

Kino

A férfi mindig ugyanoda ült le. A pult mellé, a legbelső székre. Persze, csak ha nem ült ott valaki más, de hát az a szék szinte mindig üres volt. Eleve soha nem volt telt ház, és az volt a legfélreesőbb hely, amit a tetejébe nehezen lehetett volna kellemesnek nevezni. Mögötte ott a lépcső, a mennyezet alacsony és ferde. Nagyon kell vigyázni, hogy az ember felálláskor be ne verje a fejét. A férfi jó magas volt, mégis ezt a kényelmetlen helyet kedvelte.

Kino nagyon jól emlékszik a figura első felbukkanására. Mindenekelőtt tökéletesen simára borotvált feje miatt (olyan kékesen fénylett, mint amin épp most mentek végig nullásgéppel), továbbá mert a fickónak vékony természetéhez képest széles válla volt, és szúrósan villant a tekintete. Kiálló pofacsont, magas homlok. A harmincas évei első felében járhat. Hosszú, sötét esőkabátot viselt, pedig nem esett az eső, de még csak esőre sem állt. Kino először egyenesen azt hitte, egy jakuzához van szerencséje. Kicsit ideges is lett, úgy érezte, jó lesz résen lenni. Április közepi, meglehetősen hűvös este volt, fél nyolc utánra járt az idő, az üzletben nem volt más vendég.

A férfi, miután kiválasztotta azt a bizonyos legbelső helyet a pult mellett, leült, majd levetette a kabátját és fölakasztotta egy falba vert kampóra, halkán kért egy sört, utána pedig végig egy vastag könyv olvasásába merült, egyetlen szót sem szólt. Az arckifejezéséből ítélve nagyon odafigyelt arra, amit olvasott. Úgy fél óra alatt végzett a sörrel, akkor kicsit fölemelte a kezét, intett Kinónak, és whiskyt rendelt. A kérdésre, hogy milyen márkát szeretne, azt felelte, nincs kifejezett kedvence.

– Lehetőleg rendes skót whisky legyen, dupla. Ugyanannyi vizet kérek hozzá, és egy kis jeget is tegyen bele!

Rendes skót whisky? Kino White Labelt töltött egy pohárba, hozzáadott ugyanannyi vizet, jégaprítóval jeget darabolt, kiválasztott két kisebb, szép formájúra sikerült tömböt, és a pohárba dobta. A férfi belekortyolt az italba, megízlelte, összehúzta a szemét. – Rendben van – mondta.

Megint olvasott vagy fél órát, végül felállt és fizetett, készpénzzel. Az aprót is kiszámolgatta, hogy ne kapjon visszajárót. Kino kicsit megkönnyebbült, amikor a férfi eltűnt. De hiába, hogy már nem volt ott, egy darabig még érezni lehetett a jelenlétét. Kino az ételek előkészítésével foglalatoskodott a pult mögött, de időnként hirtelen fölkapta a fejét, és odapillantott, ahol az imént a férfi ült. Olyan érzése volt, mintha valaki kicsit emelné ott a kezét, mert rendelni kíván valamit.

A férfi azután törzsvendég lett Kino üzletében. Hetente nagyjából egyszer, maximum kétszer jött. Sörrel kezdte, whiskyvel folytatta (White Label, hozzá ugyanannyi víz, egy kis jég). Ebből kért néha még egyet, de legtöbbször beérte eggyel. Olyan is előfordult, hogy megnézte a táblára kiírt napi ételajánlatot, és evett egy keveset.

Hallgatag ember volt. Gyakran felbukkant az üzletben, ettől azonban továbbra sem szólt egy szót sem azon kívül, hogy leadta a rendelését. Amikor meglátta Kinót, biccentett egy rövidet. Mintha azt akarná mondani, emlékszem magára. Esténként, viszonylag korai időpontban jelent meg, a pultra fektette a hóna alatt hozott könyvet, és belemerült. Vastag, keményfedeles könyvekkel jött. Kino sosem látta zsebkiadású könyvet olvasni. Ha belefáradt (mert valószínűleg belefáradt) az olvasásba, fölpillantott, és egyesével elnézegette a szemközti polcon sorakozó szakésüvegeket. Valósággal, mint aki távoli országból származó, különös, kitömött állatot vizsgál.

Mikor már megszokta ezt a férfit, Kino nem feszengett attól, hogy kettesben legyen vele. Ő maga is hallgatag természet lévén nem esett nehezére, hogy csendben legyen valaki társaságában. Amíg a férfi belefeledkezett az olvasásba, Kino ugyanúgy mosogatott, szószot kevert, lemezeket válogatott, vagy egy székre telepedve olvasta az újságot, egy füst alatt elejétől végig a reggeli és esti kiadást is, mint mikor egymagában volt.

Kino nem tudja a férfi nevét. A férfi tudja, hogy őt Kinónak hívják. Az üzlet neve is Kino. A férfi nem mutatkozott be, Kino meg minek is kérdezgette volna. Ez az ember nem több, mint törzsvendég, aki bejön, sört meg whiskyt iszik, csendben olvas, és a végén készpénzben rendezi a számlát. Senkit nem zavar. Mit kellene még tudni?

Kino tizenhét évig dolgozott egy sportszereket forgalmazó cégnél. Testnevelési főiskolás korában viszonylag tehetséges középtávfutónak

számított, harmadévesként azonban egy Achilles-ín-sérülés miatt letett arról, hogy csatlakozzon egy profi, szponzorált csapathoz, és diploma után ennél a bizonyos cégnél helyezkedett el, az edzőjétől kapott ajánlás segítségével. A munkahelyén elsősorban a futócipőkkel foglalkozott. Az volt a feladata, hogy minél több terméküket bejuttassa az ország területén működő sportboltokba, és minél több élsportolót rávegyen a cipőik kipróbálására. Stabílan közepes méretű cégük, melynek központja Okajama városban volt, egyáltalán nem volt olyan híres, mint a Mizuno vagy az Asics. Olyan tőkeerővel sem rendelkezett, mint a Nike vagy az Adidas, hogy hatalmas összegű, kizárólagos szerződéseket köthetett volna világhírű, kiváló sportolókkal. A cég még csak a versenyzők megvendéglésére sem áldozott. Ha Kino vacsorázni akart hívni valakit, akkor vagy kispórolta a kiküldetésre kapott illetményéből, vagy fizette a saját zsebéből.

A cég ugyanakkor gondos kézi munkával, a profitszemponthoz képest félretéve készítette cipőit élsportolók számára, akik közül jó néhányan nagyra értékelték ezt az odaadást. „A lelkiismeretes munka meghozza az eredményt” – volt az alapító-elnök filozófiája. Kino természetéhez pedig valószínűleg passzolt ez a szolid, az idők szavára oda se hallgató munkahelyi hangulat. Szótlán és nem kimondottan barátságos ember léte is meg tudott birkózni az értékesítői munkakörrel. Néhány (ha nem is túl sok) edző bizalmát és versenyző szimpátiáját éppen ezzel a természetével nyerte el. Minden egyes futó kívánságait figyelmesen meghallgatta, és nem mulasztotta el tájékoztatni róluk a gyártás vezetőjét. A munkáját éppen elég érdekesnek és értelmesnek találta. A fizetését nehéz lett volna jónak nevezni, de úgy érezte, hogy amit csinál, az pont neki való. Ő maga már nem futhatott, de nagyon szerette nézni, amint a most feljövőkben levő futók tökéletes tartással, fáradhatatlanul köröznék a pályán.

Nem azért mondott fel, mert elege lett a munkájából. Hanem azért, mert a házassága előre nem látott fordulatot vett. Kiderült, hogy a feleségének viszonya van az ő legkedvesebb kollégájával. Kino többet volt kiküldetésen, mint otthon Tokióban. Óriási sporttáskába csomagolt cipőmintákkal járta a sportszerüzleteket szerte az országban, és a helyi egyetemekre meg az atlétika-szakosztállyal rendelkező cégekhez is benézett. Azok ketten meg összejöttek, amíg ő messze járt. Kino nem az a típus, aki rögtön megérzi az ilyesmit. Abban a hitben élt, hogy működik a házassága, és a felesége szavában sem kételkedett egyszer sem. Lehet,

hogy soha nem is vesz észre semmit, ha akkor nem jön haza egy nappal korábban a kiküldetéséről.

Egyenesen haza, Kaszai negyedbeli lakásuk felé vette az irányt, és az ágyban ott találta feleségét meg azt a férfit, meztelenül. A háza hálósobájában, abban az ágyban voltak összebújva, ahol ő szokott aludni a feleségével. Félreérthetetlen helyzet volt. A felesége volt fölül, és ahogy Kino benyitott, összeakadt a tekintetük. Azt is látta, amint az asszony formás melle föl-le ugrál. Ő harminckilenc éves volt akkor, a felesége harmincöt. Gyerekük nem született. Kino elfordult, becsukta a hálósoba ajtaját, vállán a le sem tett, egyheti szennyesét rejtő útitáskával kiment a lakásból, és soha vissza sem tért. Másnap pedig beadta a felmondását.

Kinónak volt egy egyedülálló nagynénje. Az édesanyja nővére volt, szép arcú nő. Kino gyerekkorától fogva a nagynéni kedvence volt. Az asszonynak volt egy idősebb szerelme (pontosabb talán, hogy szeretője), aki mellett hosszú évekig kitartott, és ez a férfi olyan nagyvonalú volt, hogy megajándékozta őt egy kis aojamai házzal. Történet a régi szép időkből. A nagynéni az emeleten lakott, a földszinten meg egy cukrászdát vitt. A házhoz apró előkert tartozott, csodálatos fűz ingatta benne zöld levelekkel dús ágait. A ház egy sikátor mélyén volt a Nezu Múzeum mögött, vagyis vendéglátásra teljesen alkalmatlan helyen, a nagynéninek mégis volt valami bűvereje, amivel bevonzotta a vendégeket, és nem is ment rosszul a bolt.

A néninek hatvan után azonban tönkrement a dereka, és egyre nehezebben tudta egyedül ellátni az üzletet. Végül úgy döntött, hogy bezár, és átköltözik egy gyógyfürdővel is rendelkező üdülőtelepre az Izu Kógen felföldön. Ott a dereka rehabilitációjához szükséges intézmények is mind együtt vannak. Megkérdezte Kinót, hogy nem akarná-e majd átvenni a boltot, ha ő elköltözt. Ez három hónappal az előtt történt, hogy fény derült Kino feleségének hűtlenségére. A férfi akkor úgy válaszolt, hogy nagyon köszöni az ajánlatot, de pillanatnyilag nem gondolkodik ilyesmin.

Miután beadta a felmondását, Kino felhívta a nagynénit, és megkérdezte, elkelt-e már az üzlet. Meg van hirdetve eladásra, de egyelőre nem akadt komoly jelentkező, hangzott a felelet. Ha lehet, nyitna ott egy bárt, kivehetné-e havi bérleti díj fejében a helyiséget, kérdezte erre Kino.

- És mi lesz a munkahelyeddel? – érdeklődött a nagynéni.
- Ott nemrégem felmondtam.

- Nem reklamált a feleséged?
- Úgy néz ki, hamarosan elválunk.

Kino nem mondta, hogy miért, a nagynénje meg nem kérdezte. A vonal túlsó végén beállt egy kis csend. Aztán a néni megnevezte az összeget, amiért egy hónapra bérbe tudja adni az üzletet. Jóval szerényebb összeg volt, mint amire Kino számított. Szerintem annyit ki tudok fizetni, felelte.

– Valószínűleg kapok egy kis végkielégítést, pénzügyekben nem lesz velem gondod.

- Nem voltak ilyen aggodalmaim – felelte elvágólag a nagynénje.

Noha Kino meg a nagynénje soha nem beszélgettek túl sokat (Kino édesanyja nem nézte jó szemmel, hogy fia ezzel a nagynénivel barátkozik), furcsa mód mindig is jól megértették egymást. A néni tisztában volt vele, hogy Kino nem szegi meg csak úgy az adott szavát.

Kino megtakarításai felét arra költötte, hogy bárrá alakítsa át a cukrászda berendezését. Lehetőség szerint egyszerű bútorokat választott, vastag munkalapról hosszú pultot készített, felújította a székeket. Visszafogott színű tapétával borította a falakat, a világítást is úgy variálta át, hogy iszogatáshoz kellemes legyen a környezet. Elhozta otthonról és egy polcra sorakoztatta szerény kis lemezgyűjteményét. Volt egy elég tűrhető sztereóberendezése, Thorens lejátszóval és Luxman erősítővel. Na és JBL hangfalakkal. Még nőtlen korában vásárolta mindet, a lehetőségeit jócskán meghaladva. Mindig is szerette vinylemezen hallgatni régi idők dzsessz-számait. Ez volt szinte az egyetlen – és a környezetében senki más által nem osztott – hobbija. Diákkorában csaposként dolgozott egy ropongi kocsmában, a legtöbb koktélt *fejből* összedobta.

Az üzletnek a Kino nevet adta. Más, frappáns név ugyanis nem jutott eszébe. Az első héten egyetlen vendége sem volt. Számított rá, hogy így lesz, nem is idegeskedett különösebben. Az ismerősei közül senkinek nem szólt arról, hogy nyitott egy bárt. Hirdetéseket sem adott föl, feltűnő cégtáblát sem tett ki. Csupán megnyitott a sikátor mélyén, és türelmesen várta, hogy betérjenek a furcsa népek, akik rátaláltak erre az üzletre. A végkielégítéséből is volt még egy kicsi, és külön élő feleségének sem volt semmiféle anyagi követelése. Minthogy az asszony már összeköltözött Kino volt kollégájával, többé nem volt szükség Kaszai negyedbeli közös lakásukra. Úgy döntöttek, eladják, és elfelezik azt az összeget, ami a

lakáshitel még törlesztésre váró kamatainak levonása után marad. Kino a bár fölött, az emeleten lakott. Egy darabig meglesz valahogy.

Az üzletben, ahova egyáltalán nem jöttek a vendégek, Kino végre annyi zenét hallgathatott, amennyit csak akart, és végre olvashatta a könyveket, melyekre kíváncsi volt. Olyan természetességgel fogadta el a magányt, a csendet és az elhagyatottságot, ahogyan kiszáradt föld issza be az esőt. Sokat hallgatta Art Tatum zongoraszóló-lemezét. Ez a zene illett mostani hangulatához.

Volt felesége iránt, meg régi kollégája iránt, aki lefeküdt az asszonnyal, nem ébredt benne harag vagy gyűlölet. Először persze rettenetesen sokkolták az események, egy darabig tisztán gondolkodni sem tudott, végül azonban arra jutott, hogy nem tud mit csinálni. Neki bizonyára ez volt megírva. Semmit nem ért el az életben, semmi maradandót nem alkotott. Egy másik embert sem tud boldoggá tenni, és természetesen saját magát sem. Kezdjük ott, hogy elképzelése sem volt már, mi is az a boldogság. Fájdalom vagy düh, reménytelenség vagy beletörődés, meg hasonlók világos érzékelésére sem volt képes. Éppen csak annyi telt tőle, hogy összeeskábáljon egy helyet, ahova – hogy céltalanul el ne libbenjen valamerre – szorosan odakötözheti mélységét és súlyát vesztett lelkét. A Kino nevű, sikátormélyi kiskocsmá lett ez a konkrét hely. És ez a hely – persze ki tudhatta volna előre – meglepően megnyugtató térnek bizonyult.

Hogy a Kino megnyugtató hely, azt elsőnek egy szürke kóbor macska fedezte föl, maga mögé utasítva az emberiség képviselőit. Fiatal nőstény macska volt, pompás hosszú farkokkal. Megtetszett neki egy homorú ívű polc az üzlet sarkában, odagömbölyödött aludni. Kino, hacsak lehet, nem háborgatta. A macska nyilván azt szeretné, ha békén hagynák. Egy nap egyszer enni adott neki, és kicserélte a vizét. Ennél többet nem csinált. Vágott viszont egy kis nyílást, hogy a macska bármikor szabadon ki-be járhatson. Az valami okból mégis inkább az emberekkel együtt, a bejárati ajtón át szeretett közlekedni.

Lehet, hogy ez a macska hozta meg a jó szerencsét. Apránként, de végre jönni kezdtek a vendégek. Sikátormélyi ház, kicsi és alig észrevehető cégér, gyönyörű öreg fűz, hallgatag, középkorú tulaj, a lemezejátszón régi lemezek, mindössze két étel a napi menü, az üzlet sarkában békésen szundikáló szürke macska. Kialakult a vendégkör, amelyik szerette ezt a hangulatot, és újra meg újra betért. A régiek néha új vendégeket is hoztak

magukkal. Az üzlet messze nem ment még jól, de a bevételből Kino azért már ki tudta fizetni a havi bérleti díjat. És ez neki elegendő volt.

Az a bizonyos kopaszra borotvált fejű fiatalember úgy két hónappal a nyitás után kezdett az üzletbe járni. Azután további két hónap kellett hozzá, hogy Kino a nevét is megtudja. A fickót Kamitának hívták. A nevem Kamita. „Kami” az „isten” írásjegyével, és „ta” mint „rizsföld”. De nem Kandának olvassuk, pedig úgy is lehetne, hanem Kamitának, magyarázta. Bár történetesen nem Kinónak.

Aznap esett az eső. De csupán akkora eső, amiben az ember elbizonytalanodik, hogy akkor most kell-e esernyő vagy sem. Az üzletben Kamita üldögélt, meg két sötét öltönyös, együtt érkezett férfi. Az óra szerint fél hétre járt. Kamita, mint mindig, legfelül, a pulnál ült, egy könyvbe mélyedt, közben szokásos, vízzel kevert White Label whiskyjét kortyolgatta. A két férfi egy üveg Haut Médoc-i bort ivott egy asztalnál. Amikor megjelentek az üzletben, egy papírzacskóból előhúzták az üveget, és megkérdezték, hogy megihatják-e itt, amennyiben fizetnek ötezer jen dugódíjat. Ilyenre még nem volt példa, de Kinónak semmi oka nem volt nemet mondani, szóval rábólintott. Kibontotta az üveget, adott hozzá két borospoharat, mellé egy tányér rágsálnivalót. Ebbe aztán nem szakadt bele. A két férfi azonban egyik cigarettát szívta a másik után, és Kino, aki nem bírta a dohányfüstöt, így már nem igazán örült nekik. Tennivalója nem lévén, Kino egy bárszékre telepedett, és azt a Coleman Hawkins-lemezt hallgatta, amin a *Joshua Fit the Battle of Jericho* is rajta van. Major Holley bőgőszólója egyszerűen csodálatos.

A két pasas eleinte feltűnés nélkül, békésen iszogatót, de aztán összevitatkoztak valamin. Kino számára nem volt világos, hogy min, de némi véleménykülönbség keletkezett köztük, és minden jel szerint kudarcot vallottak a közös nevező megtalálására irányuló kísérleteik. Mindketten egyre indulatosabban viselkedtek, és az egyszerű kis összeszólalkozás éles hangú vitává fajult. Egy ponton egyikük föl akart állni, mire megbillent az asztal, a csikkekkal teli hamutartó meg az egyik pohár a padlóra esett, és a pohár rípiyára tört. Kino odasietett egy seprűvel, összetakarította a darabokat, és új poharat meg hamutartót hozott.

Egyértelmű volt, hogy Kamitát – Kino akkor még nem tudta a nevét – nagyon zavarja a két férfi arrogáns viselkedése. Az arcára nem ült ki ugyan a nemtetszése, de bal kezének ujjai apró mozdulatokkal jártak a

pulton, mintha egy zongorista próbálgatná újra meg újra a hangsort, amiben még bizonytalan egy kicsit. Valahogy rendet kell tennem, gondolta magában Kino. Itt neki kell határozottan fellépnie. Odament a két pasashoz, és udvariasan megkérte őket, hogy „elnevezést, de beszéljenek egy kicsit halkabban”.

Egyikük felpillantott rá. Vészjósló tekintettel. Aztán fölemelkedett a székéről. Kino egész eddig föl sem figyelt rá, hogy mekkora darab pasas. Magasnak nem magas, de tekintélyes körfogatú a mellkasa, izmos a karja. Ezzel a termettel elmehetne szumóbirkózónak is. Az a típus, aki már kisgyerekként sem és azóta sem maradt alul egy verekezésben, egyszer sem. Megszokta, hogy ő osztja az utasításokat. Azt viszont nem kedveli, ha őt utasítják. Kino testnevelési főiskolás éveiben látott pár hasonló fazont. Nem az az eset, akire hatnak az észérvek.

A másik férfi jóval kisebb termet volt. Sovány, betegesen sápadt és hihetetlenül ravasz képű. Olyan benyomást tett, mint aki óriási tehetséggel, rafináltan szed rá és használ ki másokat. Kimért mozdulatokkal ő is fölállt. Kino tehát kettejükkel nézett farkasszemet. Minden jel szerint úgy döntöttek, a helyzet apropóján elnapolják a vitatkozást, és együtt lépnek fel Kinóval szemben. Szinte bámulatra méltó volt, ahogy egymásra hangolódtak. Valósággal mintha titkon arra vártak volna, hogy ilyen fordulatot vegyenek az események.

– Mit pofázol te itt, mikor mások beszélgetnek? – szólalt meg a nagydarab pasas mély és fenyegető hangon.

Ránézésre mindkét fickó luxusminőségű öltönyt viselt, egy közeli, figyelmesebb pillantás alapján azonban már nehéz lett volna gondosan kivitelezettnek nevezni a ruhájukat. Nem igazi jakuzák, de talán valami hasonló. Mindenesetre nem úgy néznek ki, mintha tisztességes munkából élnének. A nagydarabnak tüsire volt nyírva a haja, a kisebbik pedig egész a feje tetején megkötött lófarokba fogta össze barnára festett haját. Kino felkészítette magát, hogy ebből lehet egy kis balhé. A hónalját előntötte a veríték.

– Elnézést – szólalt meg mögötte egy hang.

Megfordult: a pult melletti bárszékéről idetermett Kamita volt az.

– Kérem, ne a tulajdonossal veszekedjenek! – mondta Kamita, Kinóra mutatva. – Én kértem meg, hogy szóljon, mert önök hangoskodtak. Nem tudtam odafigyelni az olvasásra.

Kamita lágyabb hangon és kimértebb tempóban beszélt, mint egyébként. Mégis, érezni lehetett, hogy itt működésbe lépett valami, a szemnek nem látható.

– *Nem tudtam odafigyelni az olvasásra* – ismételte meg halkán, szó szerint a kisebb termetű pasas. Mint aki arról akar megbizonyosodni, hogy nincs nyelvtani elégtelenség a mondat szerkezetében.

– Nincs neked lakásod? – vetette oda Kamitának a nagydarab.

– De van – felelte Kamita. – Itt lakom a közelben.

– Akkor mér nem otthon olvasol?

– Itt szeretek.

A két pasas összenézett.

– Na, add csak ide a könyved! – mondta a kistermetű. – Majd én felolvasok neked!

– Csendben, egyedül szeretek olvasni – így Kamita. – És annak se örülnék, ha rosszul olvasna ki egy írásjegyet.

– Vicces gyerek vagy – mondta a nagydarab. – Nevetnem kell.

– És neved van? – kérdezte Lófarok.

– A nevem Kamita. „Kami” az „isten” írásjegyével, és „ta” mint „rizsföld”. De nem Kandának olvassuk, pedig úgy is lehetne, hanem Kamitának – felelte Kamita. Kino akkor tudta meg a nevét.

– Megjegyezzük – felelte a nagydarab.

– Jó ötlet. Az emlékek akármikor jól jöhetnek – nyugtázta Kamita.

– Miért nem megyünk ki? Ott jobban el tudnánk beszélgetni – mondta a kistermetű.

– Rendben – mondta Kamita. – Mehetünk akárhova. Csak előtte fizessük ki a fogyasztást, nem igaz? Úgy a bár tulajaja sem emelhet ellenünk kifogást.

– Tőlem aztán kifizethetjük – hagyta helyben a kisebb darab pasas.

Kamita kérte a számlát Kinótól, a saját részét apróra pontosan kiszámolta a pultra. Lófarok egy tízezrest húzott elő a tárcájából, és az asztalra hajította.

– A poharat is fizetem, így megfelel?

– Elég lesz – felelte Kino.

– Zsugori hely – jegyezte meg gúnyosan a nagydarab.

– Tartsa meg a visszajárót, és vegyen belőle normális borospoharakat – mondta Kinónak Lófarok. – A maga poharaiban a jó bornak is moslékíze van.

– Zsugori egy hely – ismételte meg a nagydarab.

– Úgy van, ez egy zsugori hely, ahova zsugori vendégek járnak – mondta Kamita. – Nem önöknek való. Pedig biztosan vannak más, önökhöz illő helyek. Bár fogalmam sincs, hogy hol.

– Tényleg vicces gyerek! – mondta a nagydarab. – Nevetnem kell.

– Akkor később ne felejtse el kinevetni magát! – mondta Kamita.

– A lényeg, haver, hogy te nem mondod meg nekünk, hova megyünk meg hova nem megyünk – mondta Lófarok. Aztán lassan végigjáratta hosszú nyelvét a szája szélén. Mint egy kígyó a zsákmánya fölött.

A nagydarab kinyitotta az ajtót és kiment, Lófarok meg követte. A macska megérezhette a levegőben a feszültséget, mert ő is kiszáguldott utánuk, pedig még esett az eső.

– Biztos nem lesz gond? – kérdezte Kino Kamitától.

– Aggodalomra semmi ok – felelte Kamita szája szögletében kis mosollyal. – Kino úr maradjon bent, és ne csináljon semmit, csak várjon! Nem tart sokáig.

Azzal Kamita kiment, becsukta maga után az ajtót. Az eső még mindig esett. Kicsivel erősebben, mint az imént. Kino leült egy bárszékre, és amint meghagyták neki, csak várta, hogy múltjon az idő. Nem úgy nézett ki, mintha számítani lehetne még vendégekre. Kint szinte baljós volt a *csend*, egy pissenés sem hallatszott. Kamita könyve, még mindig nyitva, úgy várta a pulton gazdája visszatérését, mint egy jól idomított kutya. Vagy tíz perc múlva feltárult az ajtó, és belépett Kamita, egymagában.

– Ha nem gond, kaphatnék egy törölközőt? – szólalt meg.

Kino adott neki egy tiszta törölközőt. Kamita megszárogatta vele vizes fejét. Aztán a nyakát, az arcát, végül mindkét kezét. – Köszönöm. Már minden rendben. Az a két fickó nem jön ide többször. És nem lesznek Kino úr terhére.

– De mégis mi történt?

Kamita csak megrázta kicsit a fejét. „Jobb azt nem tudni”, nyilván így érti. Aztán visszament a székéhez, megitta a whiskyje maradékát, és mintha mi sem történt volna, tovább olvasta a könyvét. Hazafelé indulóban fizetni akart, de Kino emlékeztette, hogy már rendezte a számlát. „Tényleg” – jött zavarba Kamita, majd fölhajtotta esőkabátja gallérját, fejébe nyomta kerek, karimás kalapját, és távozott.

Kamita távozása után Kino kiment, és körbesétálta a környéket. Az utakon azonban csend honolt. Sehol egy ember. Verekedésnek sem volt

nyoma, vértócsa sem látszott sehol. Mi történhetett itt? Kino visszament az üzletbe, várta, hogy jöjjenek a vendégek. De aznap már senki nem jött, és a macska sem tért vissza. Kitöltött egy dupla White Labelt, hozzáadott ugyanannyi vizet, két kisebb darab jeget, és megkóstolta. Semmi rendkívülit nem talált az ízében. Ez pontosan az, aminek hangzik. De az egyszer biztos, hogy akkor este muszáj volt innia valamit.

Még diákkorában Sindzsuku egy félreeső utcáján verekedni látott egy jakuza kinézetű pasast meg két fiatal vállalati alkalmazottat. A jakuza már-már véznának számító középkorú férfi volt, a két srác volt az erősebb testalkatú. Meg hát nem voltak már szomjasak, így aztán lebecsülték az ellenfelet. Aki viszont nyilván tudott bokszolni, egy ponton ugyanis ökölbe szorította a kezét, és egyetlen szó nélkül, a szemnek szinte követhetetlen sebességgel leterítette a két fickót. Ahogy ott feküdtek, néhányszor durván meg is taposta őket öltöncipős lábával. Valószínűleg néhány borda is eltörhetett. Gyanús reccsenéseket lehetett hallani. Aztán a pasas, mintha mi sem történt volna, továbbállt. Így bunyózik egy profi, gondolta akkor Kino. Fölöslegesen nem szövegel. Fejben előre megtervezi a mozdulatait. Gyorsan kiüti az ellenfelet, mielőtt annak ideje lenne felkészülni. És amint leterítette, habozás nélkül beviszi a végzetes ütést. Azonnal távozik. Egy amatőrnek semmi esélye ellene.

Kino elképzelte, amint Kamita pontosan így, néhány másodperc alatt leteríti azt a két pasast. Igaz is, Kamita megjelenésében volt valami, ami egy bokszolóra emlékeztetett. Kinónak azonban nem áll módjában kideríteni, hogy mi történt valójában azon az esős estén. Kamita meg nem szándékozik elmondani. Minél többet gondolkodott, annál jobban mélyült a rejtély.

Úgy egy héttel mindezek után Kino lefeküdt egy vendéggel. Ő volt az első nő, akivel Kino szexelt, mióta különváltak a feleségével. A nő nagyjából harmincéves lehetett vagy egy kicsit idősebb. Hogy a „szépség” kategóriába esik-e, az fogós kérdés, de hosszú, sima haja volt, pisze orra, és különleges, a tekintetet vonzó kisugárzása. A viselkedése és a beszédmódja egykedvűség benyomását keltette, nehéz volt megfejteni az arckifejezését.

Korábban is járt néhányszor az üzletben. Minden alkalommal egy vele nagyjából egyidős pasassal. A fickó teknőckeretes szemüveget viselt, és kis kecskeszakállat hordott, mint a régi beatnemzedék tagjai. Növesztette

a haját, és nem volt rajta nyakkendő, tehát valószínűleg nem vállalati alkalmazott. A nő mindig szűk egyrészes ruhában jelent meg, ami szépen kiemelte karcsú alakját. Helyet foglaltak a pultnál, és koktélt vagy cherryt ittak, időnként halkán váltottak néhány szót. Nem maradtak túl sokáig. Kino úgy sejtette, hogy itt isznak egyet szex előtt. Vagy utána. Ki tudja, melyik. De akármelyik, abban, ahogy ittak, volt valami, amiről az aktus jutott az ember eszébe. Egy lassú, ráérős szeretkezés. Mindkettejük arckifejezése már-már bámulatra méltóan szegényes volt, Kino a nőt például egyszer sem látta nevetni.

A nő időnként megszólította Kinót. Mindig arról a számról kérdezte, ami éppen szólt. Hogy ki az előadó, mi a szám címe, ilyesmi. Szerette a dzsesszt, azt mondta, neki is van egy kis lemezgyűjteménye. „Apám sokszor hallgatott otthon hasonló zenét. Én az újabb számokat szeretem, de ezek meg olyan sok emléket idéznek.”

Kino ebből nem tudta eldönteni, hogy az emlékek a zenére vonatkoznak-e vagy az apára. De inkább nem kérdezősködött.

Az igazat megvallva, Kino vigyázott, hogy inkább semmibe ne bonyolódjon bele ezzel a nővel. Úgy tűnt ugyanis, hogy a társaságában érkező pasas nem lelkesedik, ha ők ketten barátkozós hangnemet ütnek meg egymással. Egyszer kicsit hosszabban elbeszélgettek a zene kapcsán (tokiói használtlemez-üzletekről cseréltek információt, meg a lemezek karbantartásáról), azóta a fickó minden elképzelhető alkalommal gyanakvó, hideg tekintettel méregette Kinót. Ő azonban mindig is igyekezett lehetőség szerint távol tartani magát az ilyenfajta kényes helyzetektől. Az emberi érzések között talán nincs is olyan kezelhetetlen, mint a féltékenység meg a büszkeség. Kinónak pedig, ki tudja, miért, mindkettőnek köszönhetően bőven kijutott rémes élményekből. Néha arra gondolt, benne lehet valami, ami mozgásba hozza az emberek sötét oldalát.

Aznap este azonban a nő egyedül lépett be az üzletbe. Más vendég nem volt. Kint egyfolytában csak esett. Az ajtó nyílásával esőszagú esti légáramlat suhant be. A nő a pulthoz ült, rendelt egy konyakot, és megkérte Kinót, tegyen föl egy Billie Holiday-lemezt. „Minél régebbit, ha lehet.” Kino egy régi Columbia-kiadást választott, azt, amelyiken a *Georgia on My Mind* is szerepel. Végighallgatták kettesben, szótlánul. Hallgassuk meg a másik oldalt is, jó? – mondta a nő, Kino pedig tette, amire kérték.

A nő ráérősen megiszogatott három konyakot, és végighallgatott még néhány régi lemezt. Erroll Garner *Moonglow*-ját, Buddy DeFranco *I Can't Get Started*-jét. Kino először azt gondolta, hogy a szokásos pasassal beszéltek meg ide találkozózt, de az nem jelent meg, pedig már záróra felé járt az idő. Szóval a nő mégsem az ő érkezését várja. Egyszer sem nézett az órájára, ebből is lehetett sejteni. Csak a zenét hallgatta egymagában üldögélve, szótlánul töprengett és konyakozott. Nem látszott zavarni, hogy nem beszélgetnek. A konyak passzol a csendhez. Jól el lehet ütni az időt azzal, hogy lágyan lötykölgetjük, megvizsgáljuk a színét, beszívjuk az illatát. A nő rövid ujjú, fekete egyrészes ruhát viselt, fölötte könnyű kék kardigánt. Fülében apró hamis gyöngy fülbevaló volt.

– Ma nem jön az ismerőse? – szánta el magát Kino a kérdésre záróra közeledtével.

– Ma nem jön. Mert messze jár – azzal a nő fölállt a bárszékről, odament a békésen alvó macskához, és ujja hegyével gyengéden simogatta a hátát. A macska észre sem vette, csak aludt tovább.

– És úgy vagyunk vele, hogy nem is nagyon akarunk már találkozni – árulta el a nő. Bár elképzelhető, hogy a macskához beszélt.

Akárhogy is, Kino nem tudott mit válaszolni. Nem is mondott semmit, folytatta a rendrakást a pult mögött. Letakarította a vágódeszkát, elmosta és fiókokba tette a konyhai eszközöket.

– Hogy is mondjam... – a nő felhagyott a macska hátának simogatásával, magassarkúja most a pult felé kopogott – ...a mi kapcsolatunk nem nevezhető átlagosnak.

– Nem nevezhető átlagosnak – ismételte el Kino a nő szavait gépiesen, egy az egyben.

A nő kiitta poharából a maradék kis konyakot.

– Mutatnék valamit Kino úrnak.

Bármi legyen is az, Kino nem akarta látni. Mert nyilvánvalóan olyasmi, *amit nem szabad látnia*. Ezt azonnal tudta. A szavak azonban, amelyeket ott ki kellett volna mondania, eleve elenyésztek.

A nő levette és bárszékére tette kardigánját. Azután mindkét kezét a nyakszirtjéhez emelte, és lehúzta egyrészes ruhájának cipzárját, majd háttal Kino felé fordult. A fehér melltartója alatti bőrfelületen néhány apró folt látszott. Színük mint a kifakult széné, szétszóródó, szabálytalan elhelyezkedésük a téli égbolt csillagképeit idézte. Sötét, kihunyt csillagok

csoportját. Lehet, hogy egy fertőző betegség hagyta kiütések nyomai. Vagy sebhelyek lennének?

A nő egy szót sem szólt, csak hosszasan mutatta lemeztelenített hátát Kinónak. Vadonatújnak tűnő alsóneműjének friss fehérsége meg a foltok sötétje baljós ellentétpárt alkottak. Kino szótlanul bámulta a nő hátát, mint valaki, akinek feltettek ugyan egy kérdést, de magát a kérdést sem fogja föl. Képtelen volt elfordítani a tekintetét. Végül a nő fölhúzta ruhája cipzárját, és szembefordult a férfival. Visszavette a kardigánját, és hogy átvészeljék a pillanatot, a haját rendezgette.

– Égő cigaretta nyomai – mondta tömören.

Kino egy ideig szóhoz sem jutott. Mégis muszáj volt mondania valamit.

– Ki művelte ezt? – kérdezte kongó hangon.

A nő nem válaszolt. Nem is érződött rajta, hogy válaszolni akarna. És hát különösebben Kino sem ragaszkodott hozzá, hogy választ kapjon.

– Kaphatnék még egy konyakot? – kérdezte a nő.

Kino töltött a poharába. A nő ivott egy kortyot, és figyelte, ahogy nyelvcsövén lassan végigér a meleg.

– Kino úr...

Kino fölemelte fejét és a nőre nézett, megállt a poharat törölgető keze.

– Máshol is vannak rajtam – mondta a nő kifejezéstelen hangon. – És nem túl publikus helyeken.

Kino nem tudja felidézni, hogy mi mozdult meg benne, ami rávette, hogy aznap este összekeveredjen azzal a nővel. Az első perctől fogva érezte, hogy a nő nem átlagos. *Valami* súgva kapacitálta az ösztöneit. Hogy semmibe sem szabad belebonyolódnod vele. Ráadásul ott vannak a hátán azok a cigarettanyomok. Kino alapjában véve óvatos ember. Ha mindenképpen le akar feküdni egy nővel, elintézheti egy profinál. Fizet, és a kérdés meg van oldva. Ehhez a nőhöz ráadásul nem is vonzódott.

Csakhogy aznap este a nő nyilvánvalóan rettentően akarta, hogy egy férfi – történetesen Kino – ölelje. Tekintete kiürült, pupillája furán kitágult, visszakozásnak teret nem engedő elszánás csillogott benne. Kino nem tudott ellenállni ennek a lendületnek. Ennyi erő nem lakik benne.

Bezárta a boltot, és fölmentek a lépcsőn. A nő a hálószoza lámpájának fényében gyors mozdulatokkal megszabadult a ruhájától, levetette fehérneműjét, és feltárta testét. Megmutatta Kinónak azokat a „nem túl publikus” helyeket. A férfi önkéntelenül is elfordította tekintetét. Aztán

mégsem tudott nem odanézni. Nem bírta, de nem is akarta megérteni a férfit, aki ilyen kegyetlenségre képes, és a nőt, aki újra és újra elvisel ekkora fájdalmat. Ez egy kopár bolygó vad látképe volt, fényévekre a világtól, melyben Kino élt.

A nő kezébe fogta Kino kezét, és végigvezette az égésnyomokon. Sorban mindegyikhez odaérintette, egyikhez a másik után. Közvetlenül a mellbimbója mellett is, a vaginája mellett is voltak sebek. Kino ujjhegye engedelmesen követte a nő kalauzolását, és végigjárta a sötétre keményedett sebhelyeket. Mint aki beszámozott pontokat köt össze ceruzával, hogy végül kirajzolódjon egy ábra. És az az ábra mintha hasonlított volna valamire, aztán mégsem derült ki, mire. Azután a nő levetkőztette Kinót, és a tatamis padlón szeretkeztek. Egy szó nélkül, előjáték nélkül, anélkül, hogy érkezésük lett volna eloltani a villanyt vagy kiteríteni az ágyneműt. A nő mohó nyelve Kino torkáig hatolt, tíz körme a hátába mélyedt.

A hideg villanyfényben, mint két kiéhezett vadállat estek a másik vágyott testének, újra meg újra. Mindenféle pózban és módon, szinte pihenés nélkül. Kint már pirkadt, mikor a paplan alá bújtak, és úgy aludtak, mint akiket magába rántott a sötétség. Kino kicsivel dél előtt ébredt, a nőnek akkor már nyoma sem volt. A férfi úgy érezte, hogy valami borzasztóan élethűt álmodott. Persze nem álom volt. Hátán ott voltak a mély körömnyomok, a péniszében tompa fájdalmat érzett, mintha megszorongatták volna. A fehér párnán néhány hosszú fekete hajszál tekergett, a lepedőből átható szag áradt, Kino sohasem érzett még ilyet.

A nő vendégként azután is felbukkant néhányszor az üzletben. A szokásos kecskeszakállas fickóval. A pulthoz ültek, halkán beszélgettek kettesben, ittak pár koktélt, majd távoztak. A nő röviden eltársalgott Kinóval, főleg zenéről. Teljesen normál, érzelemmentes tónusban, mintha egyáltalán nem emlékezne arra, ami egy este kettejük között történt. Tekintete mélyén azonban feneketlen vágyakozás sugárzott. Kino látta. Kétségtelenül ott volt, mint koromsötét alagút legmélyéről világító lámpás fénye. És az a határozott fénysugár világosan Kino eszébe idézte a hátába vájó körmök okozta fájdalmat, a szorítást a pénisze körül, a mohón tekergő hosszú nyelvet, meg az ágyneműben maradt fura, átható szagot. Tudtára adta, hogy te mindezt nem fogod elfelejteni.

Mialatt a nő meg Kino váltottak pár szót, a nő társaságában érkezett férfi figyelmesen és aprólékosan kutatta Kino arcát és gesztusait, olyan szemmel, mint egy könyvmoly, aki kiválóan olvas a sorok között. A férfi és nő között valami nyúlósat és ragadósat lehetett érezni. Olyanok voltak, mint akik csendben osztoznak egy csakis számukra érthető, súlyos titkon. Kino továbbra sem tudta eldönteni, hogy vajon aktus előtt vagy utána keresik-e föl a bárját. De az egyszer biztos, hogy valamelyik a kettő közül. És furcsának éppen furcsa volt, hogy egyikük sem dohányzott, egyáltalán nem.

A nő megint el fog jönni egyedül, bizonyára egy olyan estén, amikor odakint eső szemerkél. Amikor a kecskeszakállas pasas valahol „messze jár”. Kino tisztában volt vele. Elárulta a nő tekintetének mélyén rejtőző fénysugár. Leül majd a pulthoz, csendben elkortyolgat pár konyakot, megvárja, hogy Kino bezárja az üzletet. Aztán kettesben fölmennek az emeletre, leveszi a ruháját, feltárja testét a lámpafényben, és megmutatja újonnan szerzett sebhelyeit. Aztán valószínűleg megint olyan féktelenül esnek majd egymásnak, mint két vadállat. Egészen pirkadatig, anélkül, hogy bármin is érkezésük lenne gondolkodni. Kino nem tudja, hogy ez mikor fog bekövetkezni. De *valamikor* be fog. Ebben a nő dönt. Kino toroka kiszáradt a gondolatra. Olyan szomjúságot érzett, amit a világ összes vize sem enyhített.

Nyár végén hivatalosan is kimondták végre a válasukat, akkor Kino meg a felesége találkoztak. Maradt néhány ügy, amit kettejüknek kellett megbeszélniük és elrendezniük, és mint Kino feleségének képviselője közölte, az asszony közvetítők nélkül, kettesben kívánt találkozni Kinóval. Abban maradtak, hogy Kino bárjában találkoznak, nyitás előtt.

Az elintézendő ügyeken gyorsan túlestek (Kino az előterjesztett feltételek egyikével szemben sem támasztott kifogást), aláírták és lepecsételték a papírokat. Kino felesége új kék ruhát viselt, a haja rövidre volt vágva. Az arckifejezése is derűsebb volt, mint régen, és jól nézett ki. A vállá környékére és karjára rakódott fölösleget is szépen leadta. Egyszóval új, nyilván teljesebb életet kezdett. Körülnézett az üzletben, és azt mondta, milyen kellemes hely. Csendes, tiszta, nyugodt, pont, mint te magad. Aztán elhallgatott egy kicsit. *De nincs benne semmi izgalmas...* Nyilván ezt akarta mondani, feltételezte Kino.

– Kérsz valamit inni? – kérdezte aztán.

– Egy kis vörösbort, ha van.

Kino elővett két borospoharat, és napai Zinfandelt töltött. Csendben itták. Arra csak nem koccinthatnak, hogy hivatalosan kimondták a válasukat. Megjelent a macska, és bár nem volt szokása, most magától felugrott Kino ölébe. A férfi megsimogatta a füle mögött.

– Tartozom egy bocsánatkéréssel – szólalt meg Kino felesége.

– Miért is? – kérdezte Kino.

– Mert megbántottalak – mondta az asszony. – Egy kicsit azért megbántottalak, nem?

– Hát igen – felelte Kino kis szünet után. – Én is emberből vagyok. De hogy kicsit bántott vagy nagyon, azt nem tudom megmondani.

– Azért akartam találkozni, hogy bocsánatot kérhessek.

Kino bólintott:

– Te bocsánatot kértél, én elfogadtam. Szóval többet nem kell ezzel foglalkozni.

– Őszintén el akartam mondani, még mielőtt ez lett volna belőle, de nem tudtam, hogy kezdjek bele.

– Mindegy, milyen úton, ugyanoda jutottunk volna, vagy nem?

– De, azt hiszem, igen – felelte a nő. – Csak addig halogattam, annyira nem tudtam kinyögni, hogy aztán a lehető legrosszabb módon derült ki.

Kino némán a szájához vitte a poharat. Igazság szerint szinte már teljesen elfelejtette, ami *akkor* történt. Nem tudta felidézni, milyen sorrendben követték egymást az események. Mintha szerteszét szóródott tárgymutató kártyák lettek volna.

– Ezért senki sem hibás. Nem kellett volna egy nappal korábban hazamennem. Vagy szólhattam volna előre. Akkor az egész nem történik meg.

A felesége nem válaszolt.

– Mióta voltatok együtt? – kérdezte Kino.

– Azt hiszem, jobb, ha erről nem beszélünk.

– Úgy érted, jobb, ha nem tudom?

A felesége hallgatott.

– Hát igen, talán igazad van – ismerte el Kino. Tovább simogatta a macskát. Az hangosan dorombolt. Ez sem fordult még elő.

– Talán nincs jogom ezt mondani – szólalt meg a nő, aki korábban Kino felesége volt. – De azt hiszem, legjobb lenne, ha mindent mihamarabb elfelejtenél, és találnál magadnak egy új társat.

– Fene tudja – mondta Kino.

– Biztos, hogy van valahol egy nő, akivel jól kijönnétek. Szerintem nem lenne olyan nehéz megtalálni. Én nem tudtam ez a nő lenni, és kegyetlenül bántam veled. Ezt nagyon sajnálom. De mi ketten már a legelején félre voltunk gombolva. Kell lennie valakinek, akivel csak úgy egyszerűen boldog lehetsz.

Félre voltunk gombolva, gondolta Kino.

Ránézett a nő új, egyrészes kék ruhájára. Szemben ültek egymással, nem láthatta, hogy cipzáras vagy hogy gombos-e a ruha. Nem tudta azonban megállni, hogy el ne képzelje, mit látna, ha lehúzná a cipzárt vagy kigombolná a gombokat. Az a test már nem az övé. Nem láthatja és nem is érintheti meg. Csak a képzeletét engedheti el. Ahogy lehunyta a szemét, számtalan sötétbarna égésnyomot látott élő kukacok tömegeként tekergőzni és mindenfelé elmászni az asszony sima fehér hátán. Hogy elűzze a baljós látomást, néhányszor megrázta kissé a fejét. Úgy tűnt, a felesége félreértette a mozdulatot.

Gyengéden Kino kezére tette a kezét. „Ne haragudj”, mondta. „Tényleg ne haragudj.”

Beköszöntött az ősz, és először eltűnt a macska, majd megjelentek a kígyók.

Beletelt egy kis időbe, míg Kino észrevette, hogy a macska eltűnt. Ez a nőstény macska ugyanis – neve nem volt – csak akkor járt az üzletbe, amikor kedve tartotta, és előfordult, hogy egy darabig egyáltalán nem bukkant föl. A macskák sokra tartják a szabadságot. Kino ráadásul úgy sejtette, hogy ezt a macskát máshol is etetik. Nem is törődött vele, ha egy hétig vagy tíz napig nem látta. Amikor azonban már több mint két hete nem jelent meg, Kinót elfogta az aggodalom. Csak nem érte baleset? Amikor aztán a macska már három hete nem jött elő, Kino ösztönösen ráérezett, hogy többé nem tér vissza.

Szerette azt a macskát, és úgy tűnt, a macska is rábizza magát. Kino enni adott neki, helyet biztosított, ahol alhat, és ha nem volt muszáj, nem háborgatta. Ezt a macska úgy hálálta meg, hogy barátságosan viselkedett, illetve nem viselkedett ellenségesen. Úgy tűnt továbbá, hogy a Kino bár talizmánjának szerepét is betölti. Amíg a macska békésen szundikál az üzlet sarkában, addig nem történhet nagy baj. Kinónak ez volt a meggyőződése.

A macska eltűnésével nagyjából egyszerre Kino kígyókat kezdett látni a ház körül.

Először egy fakó barna kígyót látott, meglehetősen hosszút. Az előkertre árnyékot vető fűzfa alatt tekergett tova komótosan. Kino akkor vette észre, amikor a bejárati ajtót nyitotta, kezében élelmiszerekkel teli papírzacskóval. Tokió közepén kígyót látni ritkaságszámba megy. Kino meg is lepődött egy kicsit, de aztán nem foglalkozott vele különösebben. A ház végében ott van a Nezu Múzeum óriási, zöldellő kertje. Nincs rajta mit csodálkozni, ha abban kígyók is élnek.

Csak hogy két nappal később, valamivel dél előtt, mikor nyitotta az ajtót, hogy bevegye az újságot, egy másik kígyót vett észre, a múltkorival nagyjából azonos helyen. Ez most egy kékes színű példány volt. Kisebb, mint az előző, és valahogy nyálkásnak tűnt. Ez a kígyó mozdulatlaná dermedt, mikor meglátta Kinót, kissé fölemelte a fejét, és Kino arcát fürkészte (vagy úgy látszott, mintha az arcát fürkészné). Míg Kino tétovázott, hogy most mit csináljon, a kígyó lassan leeresztette a fejét, majd gyorsan beleveszett az árnyékba. Kino önkéntelenül is megborzongott. Mert az a kígyó valósággal mintha *ismerte volna* őt.

A harmadik kígyót rá három napra pillantotta meg, megint szinte ugyanott, az előkert fűzfájának tövében. Ez a példány sokkal rövidebb volt, mint az előző kettő, és feketés színű. Kino nem ért a kígyókhöz. De az eddigiek közül ez tűnt számára a legveszélyesebbnek. Mérges kígyónak vélte, bár ebben nem lehetett biztos. Ezt a kígyót csak egyetlen pillanatra látta. Az ugyanis, amint megérezte Kino jelenlétét, valósággal berobbant a növények közé. Egy hét alatt három kígyó mindenképpen túl sok. Lehet, hogy a környéken történik valami.

Kino felhívta a nagynénjét Izuban. Mondott magáról pár szót, majd megkérdezte, látott-e a néni valaha kígyót az aojamai ház körül.

– Kígyót? – a nagynéni meglepetten emelte föl a hangját. – Csúszómászó állatot, úgy érted?

Kino beszámolt róla, hogy a ház előtt gyors egymásutánban három kígyóval találkozott.

– Sokáig laktam ott, de nem emlékszem rá, hogy valaha egyetlen kígyóval is találkoztam volna – felelte a néni.

– Akkor nem normális, hogy egy hét alatt hármat is láttam a ház körül, igaz?

– Igaz. Szerintem ez nem normális. Egy óriási földrengés előjele lehet, vagy hasonló. Mert az állatok előre megérik, ha valami szokatlan készülődik, és máshogy viselkednek, mint egyébként.

– Ha így van, esetleg föl kellene készülnöm tartós élelmiszerrel – tűnődött Kino.

– Szerintem jó ötlet. Tokióban úgyis lesz előbb-utóbb egy nagy földrengés.

– És a kígyók olyan érzékenyek lennének a földrengésre?

– Azt én sem tudom, hogy mire érzékenyek a kígyók – felelte erre a nagynéni. Ezt természetesen Kino sem tudta.

– De nagyon okos állatok ám! – tette hozzá a néni. – A régi mítoszokban gyakran az emberek kalauzaiként szerepelnek. Meglepő, de ez a világ minden mitológiájában azonos motívum. Csakhogy amíg nem indulsz el utánuk, nem tudhatod, hogy jó irányba vezetnek-e vagy rosszba. Illetve, ami felé visznek, az legtöbbször egyszerre jó és rossz.

– Kétértelmű – mondta Kino.

– Bizony, a kígyók eleve kétértelmű lények. A mítoszok szerint a legnagyobb és legokosabb pedig, hogy ne lehessen elpusztítani, valami testén kívüli helyre rejti a szívét. Ha meg akarod ölni ezt a kígyót, be kell surrannod a rejtekhelyre, mikor senki se vigyázza, majd meg kell találnod és ketté kell hasítanod a dobogó szívét. Ami persze nem egyszerű feladat.

Kino elámult, hogy mi mindent nem tud a nagynénje.

– Múltkor az NHK-n^[5] láttam egy műsort, amiben a világ mondanaköreit hasonlították össze, abban magyarázta ezt egy professzor valamelyik egyetemről. A tévében hasznos műsorok mennek ám, kár lenne lebecsülni. Ha ráérsz, te is tévézhetnél egy kicsit.

Egy hét leforgása alatt három különböző kígyót látni a ház körül nem nevezhető normálisnak – ez mindenesetre kiderült a nagynénivel folytatott beszélgetésből.

Kino éjfélkor zár, majd fölmege az emeletre. Akkor megfürdik, olvasgat egy kicsit, és kettő előtt villanyt olt. És Kinónak az az érzése támadt, hogy kígyók veszik körül abban az időpontban. Hogy megszámlálhatatlanul sok kígyó gyűlt a ház köré. Érezni lehetett, hogy ott lappanganak. Késő éjjelente csend borul a környékre, a mentőautók időnként felsivító szirénáján kívül egyetlen hangot sem hallani. Talán még a kígyósiklás nesze is kivehető lenne. Kino ezután bedeszkázta a macskának vágott nyílást. Hogy a kígyók ne juthassanak be a házba.

A kígyók, legalábbis egyelőre, semmit nem látszanak tervezni ellene. Csupán csendben, kétértelműen körbekerítik ezt a kis házat. Lehet, hogy a szürke nőtény macska is ezért maradt el. Egy ideje a sebhelyes hátú nő sem járt erre. Kino félté, lelke mélyén azonban titkon kívánta is, hogy a nő egy esős estén megjelenjen a bárban, egyes-egymagában. Igen, ez is egy kétértelműség.

Egy este, tíz előtt beállított Kamita. Kért egy sört, ivott egy dupla White Labelt, sőt, édes töltött káposztát is evett. Az is szokatlan volt, hogy ilyen későn keresi fel a bár, és az, hogy ilyen sokat marad. Időnként felpillantott a könyvéből, és meredten nézte a falat maga előtt. Nagyon gondolkodott valamin. Kivárta a zárórát, meg azt, hogy más vendég ne legyen már az üzletben.

– Kino úr – szólalt meg hivatalos hangon, miután rendezte a számlát. – A magam részéről borzasztóan sajnálom, hogy így alakult.

– Hogy érti, hogy *így alakult*? – kérdezett vissza önkéntelenül Kino.

– Hát hogy kénytelen bezárni az üzletet. Ha csak átmenetileg is.

Kino szóhoz sem jutott, csak bámult Kamita arcába. Hogy bezárni az üzletet?

Kamita körbejáratta tekintetét az üres bárban. Aztán Kinóra nézve mondta:

– Úgy látom, még nem érti, miről beszélek.

– Azt hiszem, tényleg nem értem, miről van szó.

Kamita úgy válaszolt, mint aki egy titkot oszt meg:

– Nagyon kedveltem ezt a helyet. Csend volt az olvasáshoz, és a zene is tetszett. Örültem, hogy megnyitott itt. Sajnos azonban sok minden *hiányzik* belőle.

– Hiányzik? – visszhangozta Kino. Nem értette, konkrétan mire utal ez a szó. Csak egy teáscsésze jutott eszébe, aminek hiányzik egy darab a pereméből.

– A szürke macska nem jön vissza – mondta Kamita, válasz nélkül hagyva Kino iménti kérdését. – Egyelőre legalábbis nem.

– Mert ebből a helyből *hiányzik* valami?

Kamita nem felelt.

Kino, akár az imént Kamita, figyelmesen körbejáratta tekintetét a bárban, de semmi a szokásostól eltérőt nem látott. Csak éppen mintha

üresebbnek, energia- és színehagyottabbnak érezte volna, mint egyébként. Zárás után egyébként is kihalt az üzlet, de most még inkább annak tűnt.

Kamita megszólalt:

– Kino úr nem olyan ember, aki képes lenne szánt szándékkal helytelenül cselekedni. Ezzel tisztában vagyok. De előfordul, hogy az még nem elég, ha pusztán csak *nem teszünk* rosszat. Mert vannak, akik arra használják ezt az ürt, hogy elsurranjanak benne. Érti, mire gondolok?

Kino nem értette. Mondta is, hogy nem nagyon érti.

– Gondolkodjon csak el – nézett Kamita egyenesen Kino szemébe. – Lényeges kérdés, alaposan meg kell fontolni. Noha válasz nem adódik majd rá egykönnyen.

– Úgy érti, hogy egy súlyos probléma adódott, de nem azért, mert valami helytelent tettem, hanem mert *nem tettem* a helyeset? Probléma, ami az üzletet érinti vagy talán személyesen engem?

Kamita bólintott.

– Ez a helyzet, ha sarkítani akarjuk. De akkor sincs szándékomban egyedül Kino úrra hárítani a felelősséget. Nekem is hamarabb észre kellett volna vennem. Az egész a saját elővigyázatlanságomnak is köszönhető. Az az érzésem, hogy ez a hely nemcsak rám, hanem *mindenkire* megnyugtatóan hatott.

– És nekem mit kell most tennem? – kérdezte Kino.

Kamita hallgatott, esőkabátja zsebébe dugott kézzel. Aztán megszólalt:

– Zárjon be egy időre, és menjen el valahova jó messzire. Mászt pillanatnyilag nem tehet. Ha ismer kiváló buddhista szerzetest, tanácsos lenne elmondatnia egy szútrát, és megkérni, hogy ragasszon amuletteket a házra. Mostanában azonban nem könnyű ilyen embert találni. Szóval legjobb lesz, ha elindul, még a következő hosszú esők előtt. Nem akarom megsérteni, de van elég pénze egy hosszabb utazásra?

– Attól is függ, hogy milyen hosszúra, de egy darabig ki fog tartani – felelte Kino.

– Akkor jó. Ami meg ezután jön, azt csak ezután tudjuk végiggondolni.

– Mondja, ön mégis kicsoda?

– Én egyszerűen csak Kamita vagyok – mondta Kamita. – „Kami” mint „isten” és „ta” mint „rizsföld”. Kamita, nem Kanda. Régóta itt lakom.

Kino erre elhatározta magát, és megkérdezte:

– Mondja, Kamita úr, látott valaha ezen a környéken kígyót?

Kamita ezt válasz nélkül hagyta.

– Megértette, ugye? Messzire utazik, és amilyen sűrűn csak lehet, helyet változtat. És még valami. Minden hétfőn és csütörtökön feltétlenül küldjön képeslapot! Abból tudni fogom, hogy jól van.

– Képeslapot?

– Bármilyen megteszi, az a környék legyen rajta, ahol éppen jár.

– De hova címezzem?

– Izuba, a nagynénjének. Semmit nem szabad írnia rá, se a feladó nevét, se egy sor üzenetet. Csakis a címet. Ez nagyon fontos, jól vésse az eszébe!

Kino meglepetten pillantott Kamitára.

– Ismeri a nagynénémet?

– Igen, nagyon jól ismerem. Az igazat megvallva, jó előre megkért, hogy legyek résen, hogy önt ne érje semmi baj. Nagyon úgy tűnik, hogy nem voltam méltó a bizalmára.

Mégis ki ez az ember? Kinónak nem áll módjában megtudni, ha egyszer Kamita nem árulja el magától.

– Amikor biztos leszek benne, hogy már visszatérhet, értesíteni fogom. Addig ne is gondoljon a visszaútra! Megértette, Kino úr?!

Kino még aznap este összecsomagolt az utazáshoz. *Legjobb lesz, ha elindul, még a következő hosszú esők előtt.* Ez volt még csak a hirtelen felszólítás! Magyarázat sem volt hozzá, az is rejtély, hogy mi ebben a logika. Kino mégis egy az egyben elfogadta, amit Kamita mondott. Elég mellbe vágó volt a történet, de Kino valamiért mégsem érzett kételkedést. Kamita szavaiban fura, az észérveket meghaladó meggyőző erő rejlett. Kino ruhái és tisztálkodószerei befértek egyetlen, közepes méretű válltáskába. Mikor még a sportszergyártónál dolgozott, ugyanezzel a táskával járt a kiküldetésekre. Nagyon jól tudta, hogy mi szükséges egy hosszú útra és mi nem.

Virradatkor kirajzszögezett az ajtóra egy papírt, „Elnézést kérünk, határozatlan ideig zárva tartunk” felirattal. *Messzire*, mondta Kamita. Kinónak azonban ötlete sem volt, hogy konkrétan merre induljon el. Még csak azt sem tudta, hogy északnak forduljon-e vagy délnek. Úgy döntött tehát, hogy jobb híján pontosan azt az útvonalat fogja követni, amit futócipőügynök korában olyan gyakran bejárt. Távolsági busszal elment Takamacuba. Úgy tervezte, hogy tesz egy kört Sikokun, utána meg átmegy Kjúsúra.

Egy szerény üzleti hotelben szállt meg Takamacu állomás közelében, három napot töltött ott. Céltalanul kószált a városban, megnézett pár filmet. Mindegyik mozi kongott az ürességtől a nappali időpontokban, és mindegyik film unalmas volt. Napnyugtával visszament a szállodába, és bekapcsolta a tévét. Főleg ismeretterjesztő műsorokat nézett, amint a nagynénje ajánlotta. Használhatónak tűnő információt azonban egyáltalán nem sikerült nyernie. A Takamacuban töltött második napja csütörtökre esett, egy éjjel-nappaliban vásárolt tehát egy képeslapot, felbélyegezte, és elküldte a nagynénje címére. Ahogy Kamita meghagyta, csak a néni nevét és címét írta a lapra.

Harmadnap este valami hirtelen sugallatra lefeküdt egy prostituálttal. Egy taxisofőrtől kapta a telefonszámot. A nő húsz év körüli, fiatal lány volt, ruganyos, gyönyörű testtel. A szex azonban sivár volt vele, elejétől a végéig. Semmi több nem volt, mint a nemi vágy kielégítése, de még csak igazi kielégülésül sem szolgált, ha már itt tartunk. Pont hogy csak fokozta a szomjúságot.

„Gondolkodjon csak el”, mondta Kamita. „Lényeges kérdés, alaposan meg kell fontolni.” De akármilyen alaposan gondolkodott, Kino nem tudott rájönni, mi jelenti itt a problémát.

Aznap éjjel esett az eső. Nem valami nagy zuhó volt, viszont az az igazi, hosszú őszi eső, semmi jele nem volt, hogy egyszer el akarna állni. Mint valami ismétlésekkel teli, monoton vallomás, se szünetek nem voltak benne, se változatosság. Kino utóbb még csak azt sem tudta felidézni, hogy mikor kezdett rá. Az eső hűvös és párás erőtlenséget hozott. Kino ahhoz sem érzett kedvet, hogy fogja az esernyőt, és kimenjen valahova vacsorázni. Akkor inkább lemond az evésről. A párnája felőli üvegtablakot apró vízcseppek borították, mindig újabbak, majd még újabbak jöttek a régiek helyére. Kino mélán figyelte az ablaküvegen kirajzolódó minta apró változásait. A mintán túl céltalanul terpeszkedett a sötét város. Zsebflaskából whiskyt töltött egy pohárba, felhígította ugyanannyi ásványvízzel, ezt iszogatta. Jég nélkül. Ahhoz sem volt kedve, hogy kimásson a folyosóra, a jéggéphez. Az ital langymelege meg pont passzolt saját bágyadtságához.

Kino Kumamoto állomás közelében, egy olcsó üzleti hotelben szállt meg. Alacsony mennyezet, keskeny ágy, kicsi tévé, kicsi fürdőkád, miniatűr hűtőszekrény. A szobában minden, de minden kisméretű volt.

Valósággal úgy érezte, mintha ormóttan óriássá nőtt volna. Mégsem zavarta a szoba szűkösége, egész nap ott kushadt. Azért is persze, mert esett az eső, de azon kívül, hogy lement a közeli éjjel-nappaliba, egyszer sem tette ki a lábát. Az éjjel-nappaliban vette a zsebflaskás whiskyt meg az ásványvizet, hozzá még kekszet, rágcsálnivalónak. Az ágyban heverészett és olvasott, ha elunta az olvasást, tévét nézett, ha elunta a tévénezést, olvasott.

Kumamotoi tartózkodásának harmadik napján történt. A számláján még bőven volt pénz, tűrhetőbb szállodában is megszállhatott volna, ha úgy tartja kedve. Csakhogy úgy érezte, mostani önmaga számára pontosan ez a megfelelő környezet. Ha nyugton van ezen a szűk helyen, olyasmiken sem kell gondolkodnia, amiken úgyis fölösleges, meg aztán szinte minden itt van karnyújtásnyi távolságban. Nem is hitte volna, hogy milyen hálás lesz ezért. Ha még zenét is hallgathatna, igazán egy szava se lenne, gondolta. Időnként borzasztóan szeretett volna régi dzsesszt hallani, Teddy Wilsont, Vic Dickensont, Buck Claytont. Biztos technika, egyszerű akkordok, a zenélés mesterkéletlen öröme, és az a sugárzó optimizmus. Kinónak jelen pillanatban ilyen, ma már nem létező típusú zenére lett volna szüksége. Lemezgyűjteménye azonban nagyon messze volt. Elképzelte a bezárt, sötét, *néma* csendbe burkolózó Kino belsejét. Egy sikátor mélye, óriási fűzfa. Megérkeznek a vendégek, meglátják a zárva tartásról értesítő papírt, földadják, sarkon fordulnak. És mi lehet a macskával? Ha visszajött is, bedeszázva találta a kis nyílást, biztosan elkedvetlenedett. Na és a titokzatos kígyók továbbra is bekerítik vajon a házat, nesztelen?

Kino hetedik emeleti ablakából egyenesen egy irodaépület ablakára látott. Csak ránézésre is olcsó pénzből felhúzott, keskeny épület volt. Kino szobája ablakából elnézegethette a pontosan szemközti emeleten, reggeltől késő délutánig dolgozó embereket. Itt-ott le voltak húzva a rolók, csak töredékesen látta a történéseket, nem is tudta megállapítani, hogy milyen munka folyik ott. Nyakkendős férfiak járkáltak ki-be, a nők a számítógép billentyűzetét verték, telefonokra válaszoltak, iratokat rendeztek. Az egész nem volt különösebben érdekfeszítő látvány. A munkájukat végző emberek arca is, ruhája is szokványos volt, egységesen mindegyiküké. Kino csakis azért figyelte őket sokáig és állhatatosan, mert semmi más dolga nem akadt. Legváratlanabb megfigyelése pedig az volt, illetve azon lepődött meg leginkább, hogy ezeknek az embereknek az arcán időnként nagyon örömteli kifejezés jelent meg. Egyesek kitátott szájjal hahotáztak. De

vajon miért? Hogyan érezhetik magukat ilyen kellemesen, mikor egész nap egy ocsmány irodában gürcölnek valami érdektelen munkán (Kino nem tudta másnak látni). Netán valami döntő jelentőségű titok rejlik itt, amit ő felfogni is képtelen? A gondolatra Kinót egy kis bizonytalanság fogta el.

Lassan tovább kellene mennie, a következő helyre. Amilyen sűrűn csak lehet, változtasson helyet! – Kamita erre intette. Kino azonban valami okból nem tudott továbbállni abból a nyomasztóan szűk kumamotoi szállodából. Egyáltalán nem jutott eszébe olyan hely sem, ahova szívesen menne innen, és olyan táj sem, amit szívesen megnézne. A világ tájékozódási pontokat nem kínál, hatalmas tenger volt, Kino pedig térképét és vasmacskáját vesztett kis hajó. Mikor kiteregette Kyúsú térképét, hogy keressen rajta egy helyet, ahova innen mehetne, enyhe, tengeribetegségre hasonlító hányinger fogta el. Kino az ágyban heverészett és olvasott, időnként felpillantott, és elnézte a szemközti irodaépületben dolgozó embereket. Úgy érezte, az idő múlásával teste fokozatosan súlyát veszti, bőre pedig kezd átlátszóvá válni.

Az előző nap hétfő volt, Kino tehát a szálloda ajándékboltjában vett egy, a kumamotoi várat ábrázoló képeslapot, és golyóstollal ráírta nagynénje nevét és izui címét. Fel is bélyegezte. Aztán fogta a képeslapot, és sokáig, önfeledten bámulta a vár képét. Igazán képeslapra való, példaszerű tájfotó. A vártorony büszkén magasodik a kék ég és a fehér gomolyfelhők háttére előtt. „*Páfrányfenyős vár* néven is ismert. A három leghíresebb japán vár egyike”, árulta el a magyarázat. Akármennyit nézte, Kino nem tudott rájönni, hogy mi köze neki ehhez a várhoz. Hirtelen indíttatásból megfordította a lapot, és az üres helyre üzenetet írt a nagynénjének.

„Remélem, jól vagy. Hogy van a derekad? Én még mindig utazgatok egymagamban. Néha olyan érzésem támad, hogy félig átlátszó vagyok. Mintha a belső szerveimet is látni lehetne, mint egy frissen kifogott tintahalét. Ettől eltekintve nagyjából megvagyok. Majd benézek hozzád Izuba! Kino”

Kino nem tudná fölfejteti, mi vitte rá, hogy ezt leírja. Hiszen Kamita szigorúan megtiltotta. A címzésen kívül egyáltalán semmit ne írjon a lapra! Meg ne feledkezzen erről, ezek voltak a szavai. Kino azonban képtelen volt már visszafogni magát. Valahogy muszáj kötődnie a valósághoz. Mert ha nem, én többé nem leszek önmagam. *Sehol sem levő* ember lesz belőlem. Keze szinte önműködően töltötte meg vékony,

szögletes írásjegyekkel a képeslap üres felületét. Hogy aztán meg ne gondolja magát, gyorsan be is dobta a lapot egy postaládába a szálloda közelében.

Mikor felriadt, fejénél a digitális kijelzőjű óra kettő óra tizenöt percet mutatott. Valaki kopogtatott az ajtón. Nem voltak erős koppanások, de olyan célratörő keménységgel és határozottsággal szóltak, mint kiváló ácsmester ütései, melyekkel a szögeket veri be. És az a kopogtató *valaki* tisztában volt vele, hogy Kino füléhez igenis eljutnak a hangok. Hogy kirángatják mély éjszakai álmából, könyörületet hozó, arasznyi kis pihenéséből, és tudatát már-már kegyetlenül tökéletesen kitisztítják.

Kino tudta, hogy ki az, aki kopogtat. Az a kopogtatás azt kívánja, hogy ő keljen föl és nyissa ki az ajtót. Erősen, konokul kívánja. Annak a valakinek ahhoz nincsen elég ereje, hogy benyisson. Az ajtót Kinónak kell kinyitna, saját kezűleg.

Kino ismét rádöbrent, hogy ez a látogatás volt az, amit mindennél jobban kívánt, egyben mindennél jobban félt. Bizony, a kétértelműség végső soron nem más, mint ragaszkodás egy üres lukhoz félúton két szélsőség között. „Egy kicsit azért megbántottalak, nem?” – kérdezte a felesége. „Én is emberből vagyok” – felelte erre ő. De ez nem igaz. Legalább felerészben hazugság. *Amikor fájnia kellett volna, akkor nem éltem meg eléggé, hogy fáj*, látta be. Amikor annak volt itt az ideje, hogy valódi fájdalmat érezzek, akkor eltompítottam a legfontosabb érzéseimet. Nem akartam elfogadni az elevenembe vágó tényeket, úgy lavíroztam, hogy ne kelljen szembenézni az igazsággal, és meg is van az eredménye: üresen kongó szívvel kell élnem. Az a hely pedig már a kígyóké, oda akarják rejteni hidegen lüktető szívüket.

„Az az érzésem, hogy ez a hely nemcsak rám, hanem mindenkire megnyugtatóan hatott” – mondta Kamita. Kino csak most értette meg, mit akart mondani.

Magára húzta a paplant és becsukta a szemét, majd két kezét a fülére tapasztotta, bemenekült saját szűk világába. Aztán egyre csak mondogatta magának: semmit nem láatsz, semmit nem hallasz. Azt a hangot azonban nem lehetett megszüntetni. Akár agyaggal is bedughatja mindkét fülét, az a kopogás üldözni fogja, amíg csak él, amíg akár csak pislákol a tudata. És a kopogtatás nem a szállodaajtón szól. Hanem az ő szívének ajtaján.

Ember nem menekülhet előle. Virradatig pedig – ha egyáltalán van még virradat – hosszú idő tornyosul.

Mennyi idő telhetett el? Már csak azt vette észre, hogy elhallgatott a kopogtatás. Olyan csend volt körülötte, mint a hold túloldalán. Kino akkor sem mozdult, a paplan továbbra is rajta. Nem lehet elővigyázatlan. Úgy tett, mintha ott sem lenne, hegyezte a fülét, próbálta kihallani a csendből a baljós utalásokat. Nem létezik, hogy az a *valami* az ajtó előtt olyan egyszerűen föladná. Sietségre semmi oka. A hold sem jött még föl. Az égen csak kihunytt csillagképek feketéllenek. A világ egy ideig még az övék. És nekik rengeteg módszerük van. Kérni is többféleképpen tudnak. A sötét gyökerek mindenhova elérnek a földben. Türelmesen, időt nem kímélve kitapogatják a gyenge helyeket, a legkeményebb kősziklát is felmorzsolják.

Végül persze ismét felhangzott a kopogtatás. Ezúttal azonban más irányból. Máshogyan rezgett a hang. Jóval közelebből szólt, mint az imént, szó szerint Kino füle mellől. Az a *valaki* most közvetlenül a Kino párnája felőli üvegablak előtt áll. Feltehetőleg odatapad a nyolcszintes, magas épület falához, arcát az ablakhoz nyomja, és *kop-kop*, egyre zörget az esőáztatta üvegen. Máshogy nem is lehet elképzelni.

A kopogtatás mindig ugyanabban az ütemben szólt. Kettő. Megint kettő. Kis szünet, és megint kettő. Ez ismétlődik a végtelenségig. Alig észrevehetően erősödve, majd ismét lehalkulva. Mint különleges, érzelmekkel felszerelt szívdobogás.

Az ablak előtti függöny ki van húzva. Kino elalvás előtt az ablakra rajzolódott esőcsepp-mintákon bambult. Nagyjából el tudta képzelni, mit látna a homályos ablaküveg túloldalán, ha most kidugná arcát a paplan alól. De nem, nem tudja elképzelni. Magát a képzelőerő funkciót is száműznie kell a fejéből. A lényeg, hogy nekem *azt* nem szabad látnom. Bármennyire üres, ez itt egyelőre az én szívem. Ha kevéske is, azért maradt benne emberek hagyta meleg. Néhány emlék, mint tengerparti cölöpre tekeredett vízinövény, némán várja a dagályt. Néhány érzés, ha elválnák őket, vért folytatna. Most még nem engedhetem valami ismeretlen helyen tévelyegni a szívemet.

A nevem Kamita. „Kami” az „isten” írásjegyével, és „ta” mint „rizsföld”. De nem Kandának olvassuk, pedig úgy is lehetne, hanem Kamitának. A közelben lakom.

– Megjegyezzük – felelte a nagydarab pasas.

– Jó ötlet. Az emlékek akármikor jól jöhetnek – nyugtázta Kamita.

Lehet, hogy Kamita valamilyen módon ahhoz az öreg, az előkertben álló fűzhöz kapcsolódik, villant be hirtelen Kinónak. Az a fűz magát Kinót is védelmezi, meg azt a kis házat is. Nem nagyon találta ebben a logikát, de mióta beugrott ez a gondolat, Kino úgy érezte, apránként minden összeáll.

Felidézte, hogy néz ki a dúsan zöldellő ágait majdnem a földig lógató fűz. Nyáron hús árnyékot vetett a szerény kis kertre. Esős napokon számtalan ezüstös vízcsöpp tündökölt puha ágain. Szélcsendes napokon mélyen, csendesen töprengett, szeles napokon céltalanul ingatta nyugtalan ágszívét. Kismadarak érkeztek, átható csivitelés közben, ügyesen helyet foglaltak a kecsesen *meghajló* ágakon, hogy aztán ismét felröppenjenek. A fűz ágai egy ideig jókedvűen lengtek ide-oda a kismadarak távozása után.

Kino bogár módjára összegömbölyödött a paplan alatt, szorosan becsukta a szemét, és csakis a fűzre gondolt. Sorban, konkrétan felidézte, milyen volt a színe, a formája, hogyan mozdultak az ágai. És imádkozott, hogy jöjjön el a virradat. Nincs más, türelmesen ki kell várnia, hogy világosodni kezdjen, felébredjenek a kismadarak meg a varjak, és belekezdjenek napi rutinjukba. Csak annyit tehet, hogy bízik a világ madaraiban. Minden szárnyas, csőrös madárban. Addig egyetlen pillanatra sem ürítheti ki a szívét. Az üresség, az ott keletkező vákuum idevonzza *azt*.

Mikor a fűz már nem bizonyult elegendőnek, Kino a vékony, szürke nőstény macskára gondolt, mire eszébe jutott, hogy a macska szívesen ette a pirított moszatlevelet. Aztán a pult melletti helyén, elmerülten olvasó Kamitára gondolt, az atlétikapályán kegyetlen repetíciós edzésüket végző fiatal középtávfutókra gondolt, Ben Webster csodás szólójára gondolt a *My Romance*-ból (közben kétszer ugrik a lemez). *Az emlékek akármikor jól jöhetnek*. Aztán rövid hajú, új kék ruhát viselő volt feleségére gondolt. Kino azt kívánta, hogy történjék bármi, ő boldogságban és egészségben éljen az új helyén. Remélhetőleg soha nem szerez sebeket a testére. A szemembe nézett és bocsánatot kért, én meg elfogadtam a bocsánatkérését. Nekem nem csak a felejtést, a megbocsátást is meg kell tanulnom.

Az idő múlása azonban nem éppen igazságosan volt beállítva. A vágy véráztatta súlya, a megbánás rozsdás vasmacskája megakadályozta, hogy az idő úgy múljon, ahogy valójában kellene. Az idő már nem volt egyenesen előre repülő nyíl. Az eső egyre csak esett, az óramutató folyton megtorpant, a madarak még mindig mélyen aludtak, arctalan postások

képeslapokat válogattak némán, Kino feleségének formás melle hevesen rázkódott, valaki továbbra is konokul kopogtatott az ablaküvegen. Végtelenül szabályosan, mintha sejtetésekkel teli labirintusba invitálná Kinót. *Kop-kop, kop-kop.* És megint *kop-kop.* Egy hang azt súgta a fülébe, hogy ne fordulj el, nézz ide rám. Mert így néz ki a te szíved.

A fűz ágai egyre csak lengedeztek a kora nyári szellőben. Legbelül Kinóban, egy sötét kis szobában valakinek a keze kinyúlt a keze felé. Kino még mindig szorosra zárt szemmel az érintés melegére gondolt, puhaságára gondolt. Erről korábban hosszú időre megfeledkezett. Elég hosszú időre el volt tőle vágva. *Igenis fáj, méghozzá nagyon,* mondta magának Kino. És sírt. Abban a sötét, csendes szobában.

Azalatt szakadatlanul esett az eső, hűvösre áztatva a világot.

Samsa szerelmes

Amikor felébredt, Gregor Samsává változva találta magát ágyában.

Háton feküdt, és a mennyezetet bámulta. Beletelt egy kis időbe, amíg szeme megszokta a szoba félhomályát. Ahogy elnézte, teljesen szokványos mennyezet volt. Eredetileg valószínűleg fehérre vagy halvány krémszínűre festették. Csakhogy az idővel rárakódott por és kosz miatt mostanra az erjedni készülő tejre hasonlít a színe. Díszítés sincs rajta, és különösebb ismertetőjeggyel sem rendelkezik. Semmit nem állít, semmit nem üzen. Funkcióját hiánytalanul betölti, ám ennél többre törekvés nem fedezhető fel benne.

A szoba egyik falában (tőle balra) volt egy magas, belülről lezárt ablak. A függönyt, ami eredetileg bizonyára ott lógott előtte, leszedték, és vastag deszkákat szögeztek az ablakkerethez. A deszkák között – nem világos, hogy szándékosan-e – mindenhol hagytak egy pár centis rést, a réseken beszűrődött a reggeli napfény, és párhuzamosan futó, vakító csíkokat húzott a padlóra. Nem tudni, miért zárták le ennyire hermetikusan azt az ablakot. Hogy valaki ne juthasson be a szobába? Vagy hogy valaki ne juthasson ki innen? (És ez a valaki netán ő maga lenne?) Esetleg hatalmas vihar vagy tornádó közeledne?

Továbbra is a hátán fekve, csak a szemét meg a fejét forgatva óvatosan, felmérte a szoba belsejét.

A szobában semmiféle, bútornak nevezhető berendezési tárgy nem akadt az ágyon kívül, melyben feküdt. Se szekrény, se asztal vagy székek. A falakon nem lógnak képek, óra vagy tükör. Lámpát sem vesz észre. Ameddig belátja a szobát, szőnyeg sem borítja a padlót. Csak a fapadló csúfoskodik csupaszon. A falon régi, kifakult, apró mintás tapéta, ám a szegényes fényviszonyok miatt – bár talán világosban sem lenne más a helyzet – a mintát szinte lehetetlen kivenni.

Az ablakkal szemközti, neki jobb kéz felől eső falban van egy ajtó. Az ajtón egy itt-ott elszíneződött réz gömbkilincs. Ezt a szobát eredetileg normál lakószobaként használhatták. Érezni lehet a hangulatán. Mostanra azonban maradéktalanul megfosztatott mindentől, ami egy lakó jelenlétére

utalna. Csupán az ágy, amiben ő fekszik, álldogál magányosan a szoba közepén. Az ágy azonban nincs megvetve. Se lepedő, se paplan, se párna. Mindössze egy régi, huzatlan matrac van rádobva.

Samsának fogalma sincs, hogy hol van és mihez kellene most kezdenie. Mindössze annyit képes fölfogni nagy nehezen, hogy ő most a Gregor Samsa nevű *ember*. Vajon honnan tudja *ezt*? Valaki talán titokban a fülébe súgta, míg aludt. Hogy „a neved Gregor Samsa”.

Na de akkor mégis ki volt ő, mielőtt Gregor Samsa lett? Mégis *mi* volt?

Csakhogy amint elkezdett ezen töprengeni, nyomasztóan elnehezült a tudata. Koponyája mélyén sötét szúnyogfelhő kavarodott föl. És az a felhő fokozatosan egyre sűrűbbre és áthatolhatatlanabbra dagadt, tompán zúgva vándorolt az agyveleje felé. Samsa akkor felhagyott a töprengéssel. Jelen állapotában bizonyára túlságosan megterhelő számára mélyen eltöprengeni valamely kérdésen.

Azt viszont mégiscsak muszáj megtanulnia, hogy a tagjait hogyan mozdítsa meg. Nem feketet itt örökké, hogy tétlenül nézegesse a plafont. Így túlságosan védtelen. Ha ilyen állapotban összeakad egy ellenséggel – például ragadozó madarak támadnak rá –, esélye sincs a túlélésre. Először is megmozgatta ujjait a kezén. Jobb és bal kezén öt-öt, összesen tíz hosszú ujja van. Bennük számtalan ízület, műveleti kombinációik bonyolultak. Samsa ráadásul egész testét zsibbadtnak érezte (mintha sűrű, nyúlós folyadékba lenne áztatva), és képtelen volt tényleges erőt vinni a végtagjaiba.

Mégis, ahogy lehunyt szemmel koncentrált és türelmesen próbálkozott újra meg újra, mindkét kezén egyre simábban tudta mozgatni az ujjait. Lassan, de azért arra is ráért, hogyan mozdulnak az ujjpercei. És amint mozogni kezdtek az ujjhegyei, fokozatosan enyhülésnek indult és visszavonult az egész testét megbénító zsibbadás is. Csakhogy mintha annak helyét akarná betölteni – valósággal, mint mikor baljós, sötét szikla dugja ki fejét az apállyal –, egyre erősödő, heves fájdalom kezdte gyötörni.

Beletelt némi időbe, míg rájött, hogy a fájdalmat az éhség okozza. Olyan, szinte letaglózó erejű éhség, amelyet eddig sohasem érzett, vagy legalábbis nem emlékezett rá, hogy valaha érzett volna. Mintha egy hete egyetlen morzsányi ennivalót sem vett volna a szájába – ilyen érzés volt. Teste középpontjában vákuum keletkezett. Csontjai megcsikordultak, izmai összefacsarodtak, szervei begörcsöltek.

Samsa képtelen volt elviselni a fájdalmat, mindkét könyökét a matracba mélyesztette, és apránként fölemelte felsőtestét. Gerince többször is ijesztően *megreccsent*. Mégis mennyit feketett ezen az ágyon? Minden porcikája kiabálva tiltakozott a felkelés ellen, jelenlegi testhelyzetének megváltoztatása ellen. Azért elviselte valahogy a fájdalmat, minden erejét összekaparta, fölemelkedett, és ülő helyzetbe küzdötte magát az ágyon.

De hogy micsoda formátlan test ez! – volt kénytelen megállapítani Samsa, amint a pillantása végigfutott saját meztelen idomain, keze pedig megérintette azokat a részeit, melyeket nem látott be. És nem pusztán csak formátlan. Hihetetlenül védtelen is. Sima fehér bőrfelület (némi rajta szerénykedő szőrzettel), teljesen fedetlen, puha hasi rész, elképzelhetetlenül fura formájú szaporítószerv, mindössze két-két vékony kar és láb, kék vonalakként kidagadó, sérülékeny erek, hosszú és instabil, igen törékenynek tűnő nyak, óriási és torz fej. Annak tetején kemény szálú, gubancos, hosszú szőrszálak, meg jobbra és balra kagylószerűen kimeredő fül. *Valóban ez lennék én?* Túl lehet vajon élni a világban egy ilyen észszerőtlen és ránézésre igen sérülékeny testtel (melyhez sem védőpáncél, sem támadófegyver nem jár)? Miért nem lettem inkább hal? Vagy napraforgó? Abban lett volna valami logika. Annál feltétlenül több, mint Gregor Samsává változni. Sajnos kénytelen volt így gondolni.

Azért mégis elszánta magát, leeresztette két lábát a földre, talpát a padlóhoz érintette. A csupasz padló sokkal hidegebb volt, mint feltételezte, hirtelen a lélegzete is elakadt. Majd fájdalmasan félresikerült próbálkozások sorozata után, melyek közben ide is, oda is beütötte magát, végül meg tudott állni a két lábán. Fél kézzel az ágy támlájába kapaszkodott, és egy darabig csak állt ott. De ahogy mozdulatlanul álldogált, elkezdte furcsán súlyosnak érezni a fejét, képtelen volt egyenesen tartani a nyakát. A hóna alatt folyt a veríték, a szélsőséges mértékű stressztől összetöppedt a szaporítószerve. Többször is mély levegőt kellett vennie, hogy ellazítsa feszültségtől merev tagjait.

Amint a teste megszokta valamennyire a padlón álldogálást, a járás elsajátítása van soron. A két lábon járás azonban már-már kínzással felérő gyötrelmeknek bizonyult, minden mozdulat erős fizikai fájdalmat okozott. Az, hogy jobb és bal lábának felváltott elmozdítása által haladjon előre, bárhonnan is nézte, természetellenes és logikátlan művelet volt, az pedig, hogy a nézőpontja magas és labilis pozícióba került, elbizonytalanította. Eleinte rettenetes nehézséget jelentett számára a csípőcsontja és a

térdízülete közötti kapcsolat átlátása, és a kettő egyensúlyba hozása. Térde minden egyes előre megtett lépésnél belereszketett a félelembe, hogy elesik, és mindkét kezével a falhoz kellett tapadnia.

Ettől azonban még nem maradhat örökké ebben a szobában. Ha nem talál valahol rendes ennivalót, és nem eszik, akkor ez a kínzó éhség hamarosan felőrli és megsemmisíti.

A falba kapaszkodva botorkált előre, hosszú időbe telt, míg eljutott az ajtóig. Sem az idő mértékegységét, sem mérésének módszerét nem ismeri. De *az egyszer biztos*, hogy hosszú időbe telt. Ezt világosan tudta a ránehezedő gyötrelmek összességéből. Mégis, mialatt helyet változtatott, apránként ráérezett, hogyan kell használnia izomzatát és ízületeit. Egyelőre még lassú, mozdulatai esetlenek. Támaszra is szüksége van. Mozgásában korlátozott, de azért elboldogul valahogy.

Rátette kezét a gömbkilincsre, és maga felé húzta. Az ajtó meg sem moccan. Akkor sem, amikor tolni próbálta. Utána megpróbálta jobbra fordítani a gömbkilincset. Az ajtó apró nyikordulással kinyílt, a szoba felé. Nincs kulcsra zárva. Samsa kidugta egy kicsit a fejét az ajtó résén. A folyosón embernek nyoma sem volt. Olyan csend honolt, mint a tenger mélységes mélyén. Samsa először is bal lábát dugta ki a folyosóra, majd fél kézzel egyre az ajtófélfába kapaszkodva fél oldalát is utánatolta, végül jobb lábbal is kilépett. Aztán kezét szorosan a falnak tapasztva mezítláb botorkált a folyosón.

A folyosóról, beleszámítva annak a szobának az ajtaját, mely mögül ő maga előbújt, összesen négy ajtó nyílt. Kinézetre ugyanolyan, sötét árnyalatú faajtók. Mi lehet vajon mögöttük? Talán emberek is? Samsa nagyon szeretné kinyitni az ajtókat, és benézni mögéjük. Úgy talán a saját felfoghatatlan helyzetére is nyerne némi magyarázatot. Talán rájönne, honnan kezdje kibogozni ezt a csomót. Mégis továbbhaladt az ajtók előtt, vigyázva, hogy léptei ne üssenek zajt. A kíváncsisága csillapításánál előbbre való az éhsége csillapítása. Minél hamarabb meg kell töltenie valami tartalmassal a szörnyű üreget, ami befészkelte magát a testébe.

És Samsa már tudta, merre vegye az irányt, hova kell elérnie, hogy megszerezze azt a *tartalmassat*.

Ezt az illatot kövesd, gondolta szimatolva. Ez meleg ennivaló lesz. A főtt étel illata apró részecskék formájában, némán terjengett a levegőben. Azok a részecskék örülten ingerelték az orrnyálkahártyáját. A

szaginformáció egy pillanat alatt eljutott az agyába, aminek következtében az élénk előérzet meg a vad vágyakozás gyakorlott eretnekvallató módjára facsarták mindig kicsit erősebben az emésztőszerveit. Szájában összefutott a nyál.

Ahhoz azonban, hogy eljusson az illat forrásához, először le kell ereszkednie a lépcsőn. Számára még sík terepen is megterhelő feladat az előrehaladás. Az összesen tizenhét meredek lépcsőfokon lejutni maga a rémálom. Mindkét kezével görcsösen a korlátba kapaszkodott, úgy indult az alsó szint felé. Testsúlya minden megtett lépcsőfoknál vékony bokájára nehezedett, alig bírt egyensúlyozni, többször is majdnem legurult a lépcsőn. Valahányszor természetellenes pózba görnyedt, minden csontja és izma feljajgatott.

A lépcsőn lefelé haladtában Samsa eszében legfőképpen a halak és a napraforgók jártak. Ha hal vagy napraforgó lenne, valószínűleg nem kellene ilyen lépcsőkön föl-le mászkálnia, és nyugalmasan telt volna el az élete. De akkor neki meg miért kell efféle természetellenes és végtelenül veszélyes műveletekbe bonyolódnia? Ebben nincs semmi logika.

Mikor nagy nehezen lejutott végre a tizenhét lépcsőfok aljára, Samsa újra felegyenesedett, összeszedte minden maradék erejét, és elindult arra, amerről az étel illata szállt. Átvágott a magas mennyezetű előcsarnokon, és a nyitott ajtón át belépett az ebédlőbe. Ott a hatalmas, ovális étkezőasztalon ételekkel teli tálak sorakoztak. Az asztal körül öt szék állt, emberek azonban sehol. A tálakból egy kis fehérítő gőz szállt fölfelé. Az asztal közepén virágváza állt, benne vagy egy tucat fehér liliommal. Négy személyre terítettek, de nem látszott nyoma, hogy használták volna az evőeszközöket meg a fehér szalvétákat. Minden elkészült a reggelihez, és amikor az emberek most már aztán igazán nekiláttak volna, hirtelen beütött valami előre nem látott esemény, mire mindannyian fölálltak és azonmód eltűntek valamerre – ez a hangulat lengedezett az asztal felett. Az esemény bekövetkezte óta még nem telt el sok idő.

Vajon mi történhetett? Vajon hova tűnhettek az emberek? Vagy hova hurcolhatták őket? És vajon visszatérnek majd, hogy megreggelizzenek?

Samsának azonban nem volt érkezése sokat töprengeni ilyesmin. Ráomlott egy közeli székre, és kés, villa, kanál vagy szalvéta használata nélkül, kézzel tömte magába az asztalon sorakozó ételeket. A kenyérből csak tépett és tuszkolta is a szájába, se vajat, se lekvárt nem kent rá, a vastag kolbászt egy az egyben befalta, a főtt tojásba héjastul harapott bele,

meghámozni sem lévén türelme, a savanyúságokat marokkal szedte. A meleg krumplipürét kézzel vitte a szájához. A szájában aztán egybeőrölte a különféle ételeket, amit meg nem tudott megrágni, azt a kancsó vizével küldte a torka mélyére. Az ízek nem számítanak. Azt sem tudná megmondani, hogy amit eszik, finom-e vagy rossz ízű, csípős-e vagy savanyú. Mindenekelőtt be kell tömnie azt a testében keletkezett űrt. Valósággal mintha az idővel versenyezne, eksztázisban evett. Olyannyira, hogy amikor le akart nyalni valami kezére ragadt maradékot, véletlenül teljes erővel beleharapott a saját ujjába. Ételmorzsák záporoztak az asztalra, egy nagy tál leesett és ripityára tört a padlón, de az ilyesmi el sem jutott hozzá.

Az étkezőasztalra ránézni is rémes volt. Mintha egy hatalmas csapat varjú repült volna be a nyitott ablakon, hogy versenyt dúljon az ott sorakozó ételek között, majd fogja magát és továbbrepüljön. Samsa annyit falt, amennyit csak bírt, majd végre megpihent – az asztalon addigra szinte egyáltalán nem maradt étel. Egyedül a váza liliomai voltak érintetlenek. Ám ha az asztalon nem lett volna oly buja bőségű ennivaló, esetleg még a liliomok virága is elfogyasztásra kerül. Samsa ilyen rettenetesen éhezett.

Utána sokáig révedten üldögélt ugyanott, az étkezőasztal melletti széken. Mindkét kezét az asztalra fektette, föl-alá járó vállal lihegett, félig csukott szemmel az asztal közepén álló fehér liliomokat bámulta. Lassan, ahogyan tengervíz árasztja el a partot dagálykor, elérte a jóllakottságérzet. Érezte, amint apránként megtelik benne az az üreg, és egyre kisebb területre szorul vissza az üresség.

Aztán felemelte az asztalon álló fémkannát, és kávé telt egy fehér porceláncsészébe. A kávé *határozott*, erős illatáról beugrott neki valami. Nem egy közvetlen emlék. Hanem egy közvetett, több fázison átjutva bekúszó. Az idő fura kettősséggel bírt: mintha jelenleg átélt élményeit emlékeiként szemlélné a jövőből. Úgy látszik, élményei és emlékei zárt körforgásban keringenek és járkálnak oda-vissza. Jó nagy adag tejszínt tett a kávéjába, elkeverte az ujjával, és megitta. A kávé kihülőben volt, de azért még volt benne némi melegség. Belekortyolt, és kis várakozás után, óvatosan és apránként küldte a torka mélyére. A kávé valamennyire csillapította idegességét.

Akkor hirtelen fájni kezdett. Csak úgy vacogott. Addig túlságosan kínzó volt az éhsége, arra nyilván nem futotta az erejéből, hogy testének egyéb

jelzéseivel is törődjön. Most azonban, hogy végre elverte éhségét, hirtelen rádöbbsent, milyen hűvös a reggeli levegő. A kandallóban sem égett már a tűz, hideg volt. A tetejébe Samsa teljesen pucér volt.

Valamit magamra kell vennem, *tudatosult* Samsában. Így azért mégiscsak fázik egy csöppet. A megjelenése továbbá arra sem nevezhető alkalmasnak, hogy emberek közé menjen. Bármelyik pillanatban megjelenhet valaki a bejárati ajtónál. Azok az emberek, akik nem sokkal ezelőttig itt voltak – azok, akik reggelizni készültek –, talán hamarosan visszatérnek. És ha ő akkor még mindig így néz ki, abból feltételezhetően adódik majd némi probléma.

Ezzel valami okból tisztában volt. Nem feltételezés volt ez vagy ismeret, hanem pusztán felismerés. Hogy ez a felismerés hogyan és milyen utakon jutott el hozzá, Samsa nem sejti. Talán ez is keringő emlékeinek egy darabja.

Samsa fölemelkedett a székről, kiment az ebédlőből, át az előcsarnokba. Egyelőre igencsak esetlenül, és csak szép komótosan, de azért már képes volt felegyenesedve, két lábon járni anélkül, hogy bele kellett volna kapaszkodnia valamibe. Az előcsarnokban volt egy vas esernyőtartó, abban a paraplék mellett néhány sétatálcát is tároltak. Kiválasztott egy fekete tölgytálcát, és kinevezte járási segédeszközének. Megnyugtatta és bátorította a markolat biztos érintése. A pálca talán még fegyvernek is beválk, ha madarak támadnának rá. Aztán odaállt az ablakhoz, és egy ideig a kinti világot figyelte a fehér csipkefüggöny résein keresztül.

A ház előtt egy utca húzódik. Nem túlságosan széles. Az utcán alig jár valaki, szinte nyomasztóan kihalt. Mindazok azonban, akik időnként sietős léptekkel átvágtak arra, hiánytalanul fel voltak öltözve. Különböző színű és formájú ruhákba. Szinte mindannyian férfiak voltak, de egy-két nő is akadt. A férfiak meg a nők másfajta ruhát viselnek. A lábukon meg erős bőrből készült cipőt hordanak. Néhányan alaposan kifényesített csizmát. A csizma sarka kopp-kopp, gyorsan és keményen kopogott a kerek kövekkel kirakott úton. Mindenki viselt fejfedőt. Egytől egyig, mindannyian magától értetődő természetességgel jártak felegyenesedve, két lábon, és senki sem tette közzemlére a szaporítószervét. Samsa odaállt az előcsarnokba főszerelt, egész alakos tükör elé, és összehasonlította az utcán járók megjelenését a sajátjáéval. Ő ott a tükörben rendkívül szájalmasnak és gyengének látszott. A hasára pecsenyeszaft és szósz

folyt, fanszörzetére bolyhokként tapadtak a kenyérmorzsák. Ezeket a szennyeződések mind letörölte a kezével.

Fel kell öltöznöm, gondolta újfent.

Még egyszer kinézett az utcára, azt kutatta, nincsenek-e valahol madarak. Egyetlenegyét sem látott.

A földszint előcsarnokból, ebédlőből, konyhából meg nappaliból állt. Ruhának kinéző tárgyon azonban sehol nem akadt meg a tekintete. Szóval a földszint valószínűleg nem öltözködésre van fönntartva. A ruhákat valahol az emeleten tarthatják, egy helyen.

Elszánta magát, és megint elindult a lépcsőn, föl az emeletre. A lépcsőkön fölfelé haladnia meglepetésére sokkal könnyebbnek bizonyult, mint lefelé. A korlátba kapaszkodott, és ha útközben néha kifulladt is, félelmet vagy fájdalmat különösebben nem érzett; viszonylag rövid idő alatt feljutott a tizenhét lépcsőfok tetejére.

Bizonyára szerencsés körülménynek kell neveznünk, hogy egyik ajtó sem volt bezárva. Ha jobbra fordította és befelé nyomta a kilincsüket, feltárultak. Az emeleten összesen négy szoba volt, és annak a bizonyos csupasz, hideg szobának a kivételével, melyben ő felébredt, mindegyik kellemesen be volt rendezve. Tiszta ágyneművel megvetett ágy, szekrény, íróasztal is volt bennük, lámpát is főszereltek, a padlót bonyolult mintázatú szőnyeg borította. A szobákban pedáns rend volt és tisztaság. A polcokon tetszetős rendben sorakoztak a könyvek, a falakon bekeretezett olajfestmények lógtak. Mindegyik kép tengerpartot ábrázolt fehér sziklával, a mélykék égen úszó, habos fehér felhőkkel. Üveg virágvázában üde színű virágok ékeskedtek. Az ablakokat pedig nem zárták le durva deszkák. Az előttük lógó csipkefüggönyön túlról csendesen szikráztak be az áldott napsugarak. Az ágyakon látszott, hogy nemrégén még feküdt bennük valaki. A hatalmas fehér párnákon ki lehetett venni a fej hagyta mélyedést.

A legnagyobb szoba gardrójában talált egy méretben éppen rá illő köntöst. Ezt valahogy csak magára tudja venni. Hogy a többi ruhát hogyan kell felölteni, milyen kombinációban szükségeltetik viselni, az olyan bonyolult volt, hogy elképzelni sem tudta. Gombból is túl sok volt, továbbá nem tudta megállapítani, hogy melyik a ruhák eleje és háta, alsó és felső része. Alsónemű és felsőruházat között sem tudott különbséget tenni. A ruhafélékről rengeteget kell még tanulnia. A köntös a többihez képest sokkal egyszerűbben és praktikusabban volt megalkotva, díszítő

elem is kevés volt rajta, úgy nézte, ezt még ő is könnyedén magára tudja öltetni. Puha és könnyű, kellemes tapintású anyagból készült. Sötétkék színű volt. Talált egy nyilván hozzáillő, azonos színű papucsot is.

Felöltötte meztelen testére a köntöst, számtalan próbálkozás után az övét is sikeresen megkötötte elől. Azután köntösben és papucsban a teljes alakját mutató tükör elé állt. Annál feltétlenül jobb, mintha teljesen pucéron mászkálna föl-alá. Ha majd alaposabban megvizsgálja a körülötte levők megjelenését, bizonyára arra is rájön apránként, hogy a normál ruhaneműket hogyan kell helyesen felöltetni. Addig kénytelen lesz ebben a köntösben átvészelni. Ami melegnek egyáltalán nem nevezhető, de amíg itt van bent a házban, valamennyire elviseli benne a hideget. Samsa számára azonban az jelentette a legfőbb megnyugvást, hogy puha, csupasz bőre nincs védtelenül kitéve a madaraknak.

Amikor a csengő megszólalt, a legtágasabb hálószoza ágyában (ami egyben a ház legnagyobb ágya volt) bóbiskolt a paplan alatt. A pehelypaplan meleg volt, már-már olyan kellemesen érezte magát benne, mintha tojásbélye ölelné körül. Álmodott. Arra nem emlékszik, hogy mit. De kellemes benyomást hagyó, biztató álmot látott. Csakhogy akkor az egész házat felverte a bejárati ajtó csengőjének sívítása, tovarúgta azt az álmot, és visszarántotta Samsát a hideg valóságba.

Kikecmergett az ágyból, megkötötte köntöse övét, belebújt a sötétkék papucsba, kezébe kapta a fekete lakk sétapálcát, és a korlátba kapaszkodva lassan leereszkedett a lépcsőn. Lefelé is sokkal könnyebben haladt már a lépcsőfokokon, mint először. Annak veszélye azonban, hogy leesik, továbbra is fennállt. Nem lankadhat a figyelme. Óvatosan, minden lépésére odafigyelve haladt lefelé, lépcsőről lépcsőre. A csengő ezalatt is szüntelenül, lármásan és fülsértően berregett. Aki a csengőt nyomja, türelmetlen, egyben konok természetű ember lehet.

Mikor végre leért a lépcső aljára, Samsa bal kezébe szorította a sétapálcát, és kinyitotta a bejárati ajtót. Jobbra fordította és maga felé húzta a gömbkilincset, mire feltárult az ajtó.

Odakint egy kicsi nő álldogált. Egy nagyon kicsi nő. Csoda, hogy elérte a csengőt. Ám egy figyelmesebb pillantás elárulta, hogy a nő tulajdonképpen nem is kicsi. Görbe a háta, és mélyen előregörnyed. Ettől látszik kicsinek. Azonban szó sincs róla, hogy kis termetű lenne. A haja hátra volt gumizva, hogy ne lógjon az arcába. Haja sötét gesztenyeszínű,

meglehetősen dús. A bokáját is takaró, hosszú, bő szoknyát viselt, hozzá kopott tweedzakót. A nyaka körül csíkos pamutvászon kendő. Fejfedő nincs rajta. Cipője strapabíró fonott cipő, életkorát tekintve a húszas évei elején járhat. Még van benne valami kislányos. A szeme nagy, az orra apró, szája féloldalasan legörbül, mint a fogyó hold. Szemöldöke fekete és egyenes, ami kételkedő árnyalatot kölcsönöz az arcának.

– Ez a Samsa-ház, ugye? – nézett fel oldalra billentett fejjel Samsára. Aztán furcsán rángva óriásit csavart a testén. Olyan volt, mintha óriási földrengés reszkettetné meg a földfelszínt.

Samsa némi bizonytalankodás után elszánta magát, és rámondta, hogy „igen, ez”. Ha egyszer ő Gregor Samsa, akkor ez minden bizonynal a Samsa-ház. Csak nem lesz belőle baj, ha ezt mondja.

Ám a nőnek nem igazán tetszett, ahogyan Samsa válaszolt. Kissé grimaszolt. Valószínűleg mert kihallotta a válaszából az árnyalatnyi bizonytalanságot.

– Most akkor ez *tényleg* a Samsa-ház? – kérdezte élesen. Ahogy sokat látott portás szorít sarokba szegényes külsejű idegent.

– Gregor Samsa vagyok – felelte Samsa, amilyen higgadtan csak tudta. Ez kétségtelen tény.

– Hát, akkor jó – mondta a nő. Felemelte a lábánál várakozó, hatalmas, kinézetre igen nehéz fekete vászontáskát. A táskát hosszú évek óta koptathatták, itt-ott ki volt szakadva az anyaga. A nő örökölhette valakitől.
– Akkor megnézném.

Azzal választ sem várva, fürgén belépett a házba. Samsa becsukta utána az ajtót. A nő megállt ott, hitetlenkedő pillantással tetőtől talpig végigmérte a köntösben és papucsban feszítő Samsát. Majd metsző hangon megjegyezte:

– Úgy látom, álmából ébresztettem.

– Ó, kérem, ne törődjön vele – felelte Samsa. A nő sötét pillantása alapján elérte, hogy a ruhanemű, amit visel, jelen helyzetben nem igazán megfelelő.

– Elnézését kérem a megjelenésemért, bizonyos körülmények kényszerítettek rá – mentegetőzött.

A nő erre semmit nem szólt, csak élesre szorította a száját. – Nos akkor?

– Nos akkor? – ismételte el Samsa.

– Nos akkor merre van az a bizonyos zár?

– Zár?

– Az elromlott zárról beszélek – a leányzó erőfeszítést sem tett a hangjába türemkedő ingerültség elrejtésére. – Arról volt szó, hogy jöjjenek ki, mert elromlott egy zár.

– Aha – mondta Samsa. – Szóval az elromlott zár.

Kétségbeesetten töprengett. Csakhogy amint egyetlen kérdésre koncentrált a tudatát, koponyája mélyén megint érezte felkavarodni a fekete szúnyogfelhőt.

– Én semmit nem tudok a zárról – vallotta be. – Valószínűleg valamelyik emeleti ajtóról lehet szó.

A nő hatalmasat grimaszolva, fejét megbillentve nézett fel Samsára:

– Valószínűleg? – hangja az iméntinél is metszőbb volt. Egyik szemöldöke a homlokáig szaladt. – Valamelyikről?

Samsa érezte, hogy elpirul. Nagyon szégyellte, hogy egyáltalán semmit sem tud a rossz zárról. Zavartan krárogott, de utána sem tudott megszólalni.

– Samsa úr! Nincsenek itthon a szülei? Szerintem jobb lenne, ha személyesen velük beszélnek.

– Dolguk akadt, elmentek valahova – felelte Samsa.

– Elmentek valahova? – ismételte meg a leányzó elképedten. – És mégis mi dolguk volt ennek az egésznek *a kellős közepén*?

– Azt nem tudom, de amikor reggel felkeltem, senki nem volt itthon – felelte Samsa.

– Na, ez jó – mondta a leányzó. Aztán nagyot sóhajtott. – Pedig direkt szóltam előre, hogy reggel, ebben az időpontban jövök megjavítani a zárat.

– Elnézését kérem.

A nő lebiggyesztette a száját. Aztán lassan visszaeresztette helyére az imént felhúzott szemöldökét, és a Samsa bal kezében szorongatott fekete lakk sétapálcára nézett. – Valami baj van a lábával, Gregor úr?

– Igen, valami – adott kétértelmű választ Samsa.

A nő, még mindig előregörnyedve, ismét óriásit csavart a testén. Samsa nem értette a mozdulatsor jelentését és célját. Annyi azonban bizonyos, hogy ösztönös tetszés ébredt benne a bonyolult mozdulat láttán.

A leányzó hangjában feladással mondta:

– Hát, mit lehet tenni. Azért mindenesetre megnézem a zárat azokon az emeleti ajtókon. Ebben a zűrzavarban jöttem el direkt idáig, átvágtam az egész városon, meg a hídon. Lényegében az életem kockáztatásával.

Nem fordulhatok vissza dolgom végezetlenül, hogy „Ő tényleg, nincsenek itthon? Rendben, viszlát!”. Nem gondolja?

Ebben a zűrzavarban? Samsa nem értette, miről van szó. Miféle zűrzavar? Mégis úgy döntött, hogy erről nem kérdezősködik. Okosabb lesz, ha jobban már nem árulja el a tájékozatlanságát.

A leányzó továbbra is kétrét görnyedve, jobb kezében a nehéznek látszó fekete táskával haladt felfelé a lépcsőn, valósággal mintha egy bogár mászna. Samsa a korlátba kapaszkodva, lassan követte. Nosztalgikusan ismerős érzéseket idézett benne a nő járása.

A leányzó megállt az emeleti folyosón, és végignézett a négy ajtón. – Szóval a rossz zár *valószínűleg* ezek közül *valamelyiken* van, igaz?

Samsa megint elpirult. – Úgy van. Ezek közül valamelyiken – felelte. Aztán habozva hozzátette:

– Ööö... Elképzelhető, illetve az az érzésem, hogy a bal oldali, legutolsó ajtón lehet.

Ez annak a bútorozatlan, csupasz szobának az ajtaja volt, melyben Samsa aznap reggel felébredt.

– *Az az érzése* – mondta egy kialudt máglyát idéző, kifejezéstelen hangon a leányzó. – *Elképzelhető* – fordult meg, és fölpillantott Samsára.

– Halványan – felelte Samsa.

– Gregor Samsa úr, magával beszélgetni kész öröm. Gazdag a szókincse, pontosan fogalmaz! – mondta a nő szárazon. Aztán ismét felsóhajtott, és tónust váltott: – Na, mindegy. Akkor először lássuk azt a bal utolsó ajtót!

Odament az ajtó elé, elfordította a kilincset. Utána befelé tolta az ajtót. Az ki is nyílt, a szoba felé. A szoba pontosan úgy néz ki, mint mikor Samsa előjött belőle. Mindössze egyetlen bútordarab van benne, az ágy. Pontosan a szoba közepén árválkodik egymagában, mint tengeráramok övezte magányos sziget. Csupán egy tisztának nem igazán nevezhető, huzatlan matrac van rajta. A férfi ezen a matracon ébredt Gregor Samsaként. És ezt nem álmodta. A padló hideg és csupasz. Az ablakra bizony oda vannak szögelve a deszkák. A leányzón azonban nem látszott különösebb meglepetés. Úgy reagált, mintha az ilyesmi igazán mindennapos lenne ebben a városban.

Előregörnyedt, kinyitotta a fekete táskát, előhúzott belőle egy darab krémszínű flanelanyagot, és a padlóra terítette. Aztán kiválasztott néhány

szerszámot, és szép sorban a flanel anyagdarabra fektette őket. Mintha tapasztalt, precíz kénváltató készítené össze baljós eszközeit a szerencsétlen áldozat előtt.

A nő először fogott egy közepes vastagságú drótot, bedugta a kulcslyukba, és gyakorlott mozdulatokkal forgatta ide-oda. Résnyire szűkült szemmel, figyelmesen dolgozott. A hangokra is nagyon fülelt. Majd egy eggyel vékonyabb fémszálat vett a kezébe, és megismételte az iménti műveletet. Mire ajka elégedetlen grimasszal egy kínai kard hidegen mindentudó formájára görbült. Fogott egy nagy elemlámpát, és rendkívül szigorú tekintettel, részletekbe menően vizsgálta a zárat.

– Megvan vajon ennek a kulcsa? – kérdezte Samsától.

– Fogalmam sincs, hogy hol lehet a kulcsa – felelte ő őszintén.

– Áááhh, Gregor Samsa úr, néha kedvem lenne meghalni – mondta a leányzó a plafonnak.

Többet azonban nem törődött Samsával, hanem ezúttal egy csavarhúzózt vett kezébe a flanelanyagon sorakozó szerszámok közül, és elkezdte lecsavarozni magát a zárat. Lassan és óvatosan, hogy meg ne sértse a menetet. Közben időnként megpihentette dolgozó kezét, és rángatózva óriásit csavart a testén.

Amint ezt a *csavaros* mozdulatot figyelte a leányzó háta mögött, Samsa testében különös reakció indult be. Apránként ki tudja honnét érkező melegség tört rá, és érezte kitágulni az orrlyukait. Szája kiszáradt, és belecsengett a füle, ha nyelt. Valamiért viszketni kezdett a fülcimpája. Szaporítószerve pedig, amely egész addig csak lustán csüngött lefelé, vastaggá és hosszúvá keményedett, és fokozatosan fölemelkedett. Ennek köszönhetően köntöse elején kerek kitüremkedés keletkezett. De hogy mindez mégis mit jelenthet, arról Samsának fogalma sincs.

A leányzó kezében az ajtóról leszerelt zárszerkezettel az ablakhoz ment, és alaposan szemügyre vette a deszkák között beszűrődő napfényben. Komor arckifejezéssel, görbe ívű száját összeszorítva piszkálgatta a zár belsejét egy vékony fémszállal, jól meg is rázta, és a hangját fülelte. Azután hatalmasat emelkedő vállal levegőt vett, és Samsa felé fordult.

– Teljesen tönkrement a belseje – jelentette ki. – Samsa úr, jól mondta. Ez volt a rossz zár.

– Jaj de jó – felelte Samsa.

– Annyira azért nem jó – mondta a leányzó. – Nem tudom itt helyben, azonnal megjavítani. Ez elég speciális fajta termék. Nincs más, muszáj

hazavinnem, hogy megmutassam apámnak vagy a bátyáimnak. Ők talán meg tudják javítani. Az én képességeimet ez meghaladja. Még tanonc vagyok, csak egészen egyszerű zárat tudok megjavítani.

– Értem – felelte Samsa. Szóval ennek a leányzónak apja és több bátyja is van. És mindenki lakatos a családban.

– Úgy volt, hogy apám vagy valamelyik bátyám jön, de hát tudja, kitört ez a *balhé*. Szóval engem küldtek maguk helyett. És hát a város tényleg tele van ellenőrzőpontokkal.

Ismét felsóhajtott, egész teste beleremegett:

– De hogy lehet ilyen lehetetlenül elrontani egy zárat? Nem tudom, kinek a műve, de szerintem csakis valami speciális eszközzel tehették tönkre a belsejét.

Majd a leányzó megint izegni-mozogni kezdett, és óriásit csavart a testén. Amint kicsavarta tagjait, két karja látványosan forgott körbe-körbe, valósággal mintha különleges úszásnem tempóit mutatná be. Samsát pedig valami okból ámulatba ejtették és feldúlták ezek a mozdulatok.

– Lehetne egy kérdésem? – szedte össze bátorságát Samsa.

– Kérdése? – ismételte el a leányzó gyanakvó pillantással. – Nem tudom, mi lehet az, de rajta!

– Miért csavarja ki így a testét újra meg újra?

A leányzó enyhén eltátott szájjal nézett Samsára.

– Kicsavarom? – aztán egy kicsit elgondolkodott a kérdésen. – Erre gondol? – és bemutatta azt a bizonyos rángatózó-tekeredő, kicsavarodó mozdulatot.

– Erre – felelte Samsa.

A leányzó jó darabig egy pár parittyakőre emlékeztető tekintettel méregette Samsa ábrázatát. Aztán minden érdeklődés nélkül mondta:

– Hát mert kényelmetlen a melltartóm. Ennyi.

– Melltartó? – mondta utána Samsa. Ez a szó a benne fellelhető emlékek egyikével sem kapcsolódott össze.

– Igen, melltartó. Tudja, mi az, nem? – vetette oda a leányzó. – Vagy... Mi van, maga szerint egy púpos nő csak ne hordjon melltartót? Mert hogy van hozzá pofája?

– Púpos? – ismételte el Samsa. Ezt a szót is elnyelte tudatának bizonytalan, üres tartománya. A leghalványabb sejtelve sem volt, hogy miről beszél a leányzó. Az viszont biztos, hogy válaszolnia kell valamit.

– Nem, semmi ilyet nem gondolok – mentegetőzött halkán.

– Na ide figyeljen, nekem is van ám mellem, még hozzá kettő, amit szépen melltartóba kell tenni. Nem vagyok én tehén, hogy himbáljam járás közben.

– Magától értetődik – értett egyet Samsa, bár fogalma sem volt, hogy mivel.

– A testem olyan, amilyen, nem passzol rám rendesen a melltartó. Kicsit más a testfelépítem, mint egy átlagos nőé. Szóval néha muszáj így fészkelődnöm, hogy helyére igazítsam a melltartóm. Nőnek lenni sokkal nehezebb, mint azt maga képzei. Mindenféle tekintetben. Talán élvezi, ha a hátam mögül bámulhatja az ilyesmit? Izgatja, vagy mi?

– Nem, nem arról van szó, hogy izgat. Csak hirtelen kíváncsi lettem, hogy miért csinálja.

A melltartó tehát az az eszköz, ami megtartja a mellet, a púpos pedig ennek a nőnek a sajátos testfelépítését jelenti, találgatta Samsa. Tényleg rengeteget kell még tanulnia erről a világról.

– Mondja, maga gúnyolódik velem? – szólalt meg a leányzó.

– Egyáltalán nem gúnyolódom önnel!

A leányzó félrebillentette a fejét, és Samsára pillantott. És megértette, hogy Samsának valóban nem áll szándékában gúnyolódni vele. Rosszindulat sincs benne. Csak nem nagyon vág az esze, állapította meg magában a nő. Azért jól neveltnek tűnik, és elég jóképű is! Harminc körül járhat. Akárhonnan nézzük, túl sovány, lapátfüle van, és elég sápadt, de meg kell adni, tisztelettudó.

Ám akkor a nő észrevette a merészen emelkedő domborulatot Samsa köntösének alsó részén.

– Ez meg mit jelentsen? – kérdezte hihetetlenül metsző hangon. – Ez a *dudor* meg mégis micsoda?

Samsa lepillantott a köntöse elején kidomborodó területre. Annak alapján, ahogyan a nő mondta, ez feltételezhetően nem olyan jelenség, amit mutogatni lehet mások előtt.

– Vagy úgy. Szóval az izgatja, milyen lehet egy púpos csajjal baszni? – köpte oda a leányzó.

– Baszni? – mondta Samsa. Ez a szó sem rémlik.

– Miért, nem arra gondol, hogy milyen könnyen betehetné hátulról, ha egyszer úgymint mindig előregörnyedek? – mondta a leányzó. – Elég sok az ilyen perverz disznó! És a szemetek mind azt hiszik, hogy engem majd

könnyen megkaphatnak. Hát a legnagyobb sajnálatomra, ez nem így működik!

– Sajnos nem teljesen értem – szólalt meg Samsa –, de nagyon sajnálom, ha megbántottam. Elnézését kérem. Bocsásson meg! Semmiféle rossz szándékom nincsen. Egy ideig betegeskedtem, sok mindent nem értek még világosan.

A leányzó most is felsóhajtott:

– Ááh, felejtjük el. Nem gond – mondta. – Magának kicsit *lassú* a felfogása. A farka, az viszont jó erőben van. Mit lehet tenni?

– Elnézést kérek – mentegetőzött Samsa.

– Jól van, na – adta föl a leányzó. – Négy rémes bátyám van, több ilyet láttam, mint szerettem volna, már kicsi koromban is. Azzal szórakoztak, hogy mutogatták. Nem tudják, hol a *határ*. Szóval mit mondjak, hozzá vagyok szokva.

Azzal leguggolt, és elkezdte egyesével elcsomagolni a padlón sorakozó szerszámokat, a rossz zárat belecsavarta a krémszínű flaneldarabba, és gondosan a szerszámok mellé süllyesztette a fekete táskába. Végül felállt, kezében a táskával.

– A zárat hazaviszem. Mondja meg a szüleinek! Hogy vagy meg tudjuk javítani otthon, vagy muszáj lesz vadonatújra cserélni. Bár lehet, hogy egy darabig nehéz lesz majd újat szerezni. Ha megjöttek a szülei, adja át nekik az üzenetem! Érti? Meg tudja jegyezni?

– Meg tudom – felelte Samsa.

A leányzó előrement, és lassan megindult lefelé a lépcsőn, Samsa óvatosan követte. Feltűnő kontrasztot alkotott, ahogyan lefelé haladtak kettesben. Egyikük jószerivel négykézláb, másikuk természetellenes ívben hátradőlve járt, mégis szinte azonos tempóban tartottak a lépcső alja felé. Samsa végig nagyon igyekezett eltüntetni valahogy azt a „dudort”, de az nem és nem volt hajlandó visszavonulót fújni. Samsa szíve csak úgy kalapált, különösen amint hátulról figyelte a leányzó lépéseit. Bőven áradó, friss, forró vére konokul fenntartotta azt a „dudort”.

– Már mondtam, hogy igazából apámnak vagy valamelyik bátyámnak kellett volna jönnie – szólalt meg a leányzó a kijáratnál. – De a városban nyüzsögnek a felfegyverzett katonák, mindenfelé elállják az utat a dög nagy tankjaikkal. Minden híd tele van ellenőrzőpontokkal, és rengeteg embert elhurcolnak. Szóval a családom férfi tagjai nem bújhattak elő otthonról. Mert ha egyszer felfigyelnek rájuk és elviszik őket, nem tudni,

mikor kerülnek haza. Borzasztó veszélyes. Ezért jöttem én. Egyedül vágtam át Prágán. Mert velem biztos senki nem törődik. Néha még én is jó vagyok valamire.

– Tankok? – ismételte meg bizonytalanul Samsa.

– De még mennyi! Ágyúkkal meg géppuskákkal – mondta a leányzó, és közben a Samsa köntöséből kiemelkedő *dudorra* bökött. – A maga ágyúja se rossz, de azok nagyobb, keményebb és veszélyesebb szerszámok. Remélem, a maga családja is épségben hazaér. Maga igazából nem is tudja, hova lettek, ugye?

Samsa megrázta a fejét. Nem tudja, hova lettek.

– Nem láthatnám önt megint? – szedte össze magát Samsa a kérdéshez.

A leányzó lassan feléje fordította a fejét, és gyanakodva fölbámult az arcába.

– Maga megint látni akar engem?

– Igen, szeretném újra látni.

– Ugyanígy álló farokkal?

Samsa ismét lepillantott a dudorra.

– Nem tudom jól elmagyarázni, de azt hiszem, ennek semmi köze ahhoz, amit érzek. Szerintem ez valami szívprobléma lehet.

– Nahát – mondta a leányzó, mint aki most elcsodálkozott. – *Szívprobléma*. Na, ez egy érdekes közelítés. Most hallom először.

– Nem direkt csinálom!

– És semmi köze a baszáshoz, azt mondja?

– Nem gondolok a baszásra. Tényleg nem.

– Szóval *azt* csak a szíve teszi, a baszás eszébe sem jut! Ezt akarja mondani?

Samsa bólintott.

– Istenre esküszik? – kérdezte a leányzó.

– Isten – mondta Samsa. Ez a szó sem rémlett. Egy időre elhallgatott.

A leányzó erőtlenül megrázta a fejét. Utána megint furán ficeregve, kicsavarodva helyére tornázta a melltartóját.

– Áááh, istent inkább hagyjuk! Isten néhány napja távozott Prágából. Nyilván fontos dolga akadt. Őt felejtjük is el!

– Láthatom még önt? – ismételte el Samsa.

A leányzó fölhúzta az egyik szemöldökét. Arcán olyan kifejezés jelent meg, mintha távoli, ködös tájat figyelne.

– Szóval megint látni akar?

Samsa némán bólintott.

– Minek?

– Szeretnék nyugodtan elbeszélgetni önnel.

– Például miről? – kérdezte a leányzó.

– Mindenféléről, sok mindenről.

– Csak beszélgetni akar?

– Nagyon sok kérdésem van önhöz – mondta Samsa.

– Miről?

– Arról, hogy hogyan működik ez a világ. Önről. Magamról.

A leányzó ezen töprengett egy ideig.

– Szóval nem arról van szó, hogy csak *azt* akarja bedugni a helyére?

– Nem arról van szó – jelentette ki Samsa. – Egyszerűen csak úgy érzem, hogy nekünk rengeteg beszélőnk lenne egymással. Tankokról, istenről, melltartóról, zárakról.

Mély csend ereszkedett közékük. Behallatszott, amint valaki elhúzza a ház előtt egy kocsit. Nyomasztó, baljós hang volt.

– Hát, nem is tudom – szólalt meg a leányzó, közben lassan ingatta a fejét. Hangjában azonban nem volt annyira metsző az él, mint korábban. – Maga hozzám képest túl jó családból származik. Biztos a szülei sem örülnének, ha a drága fiuk egy olyan lánnyal keveredne össze, amilyen én vagyok. A város meg ráadásul épp tele van idegen tankokkal és katonákkal. Senki nem tudja, hogy mi lesz ezután, és mi készül itt.

Azt természetesen Samsa sem tudja, hogy mi lesz ezután. Még szép, hogy fogalma sincs a jövőről, hiszen a jelenből sem, a múltból sem ért szinte semmit. Még csak azt sem tudja, hogyan kell felöltözni.

– Pár nap múlva úgyis megint jövök magukhoz – mondta a leányzó. – A zárral. Elhozom, ha sikerült megjavítani, de akkor is beadom, ha nem. A kiszállási díjat is el kell számolnunk. Ha maga akkor itthon lesz, biztos találkozunk. Azt mondjuk már nem tudom, lesz-e időnk nyugodtan megbeszélni a világ működését. Egyébként pedig jobban teszi, ha azt a dudort elrejt a szülei elől. A kinti világban nem jár érte dicséret, ha csak úgy mutogatja.

Samsa bólintott. Ötlete sem volt, hogyan rejthetné el a dudort, de ezen később is ráér gondolkodni.

– Milyen fura – töprengett a leányzó. – Összeomlóban a világ, erre vannak, akiket egy rossz zár érdekel, és olyan is van, aki gondosan kiszáll megjavítani a zárat. Kész örület. Nem gondolja? Habár talán pont így van

jól. Még az is lehet, hogy ez a helyes megoldás. Talán úgy tudjuk megőrizni az ép eszünket, ha gondosan rendben tartjuk magunk körül az ilyen apróságokat, akkor is, ha éppen összeomlóban a világ.

Azzal a leányzó megbillentette a fejét, és fölnézett Samsára. Egyik szemöldöke a homlokáig szaladt.

– Lehet, hogy nem tartozik rám, de mondja, mire használták azt az emeleti szobát? Miért tettek a szülei ilyen erős zárat egy szobára, ami be sincs rendezve, és miért csináltak olyan nagy ügyet belőle, hogy elromlott a zár? És azok az ablak elé szögezett masszív deszkalapok, azok minnek? Talán bezárva tartottak valamit abban a szobában?

Samsa hallgatott. Ha valakit vagy *valamit* bezárva tartottak abban a szobában, az csakis ő lehet, senki más. De vajon miért kellett őt bezárva tartani?

– Ááá, magától biztos hiába is kérdem – mondta a leányzó. – Na, én lassan megyek. Otthon aggódnak, ha sokáig elmaradok. Imádkozzon, hogy gond nélkül átjussak a városon! Hogy a katonák oda se nézzenek a szegény púpos leányzóra. És hogy egy se legyen köztük, aki a perverz baszásért van oda. Mert éppen elég, hogy ezt a várost megbasszák.

Imádkozom, felelte Samsa. Bár fogalma sem volt, mit jelent a perverz baszás, vagy mit jelent imádkozni.

A leányzó pedig kilépett az ajtón, kétrét görnyedve, kezében a nehéz fekete vászontáskával.

– Találkozunk még? – kérdezte Samsa megint, utoljára.

– Ha kitartóan vágyunk a találkozásra valakivel, akkor előbb-utóbb biztosan találkozunk vele – mondta a leányzó. Mostanra némi kedves zöngé vegyült a hangjába.

– Vigyázzon a madarakkal! – mondta a leányzó görbe hátának Gregor Samsa.

A leányzó megfordult, bólintott. Féloldalasan legörbülő száján mintha egy kis mosoly játszott volna.

Samsa a függöny rései közül figyelte, amint a lakatos leányzó kétrét görnyedve távolodik a kerek kövekkel kirakott úton. Első pillantásra esetlenné tűnt a járása, ám nagyon is tempósan haladt. Samsa minden egyes mozdulatát vonzónak találta. Valósággal mintha egy keringőbogár futná sima íveit a vízfelszínen. Akárhogy is nézte, így járni sokkal

természetesebbnek és észszerűbbnek tűnt, mint felegyenesedve, két lábon egyensúlyozni.

Röviddel azután, hogy eltűnt szeme elől a leányzó, szaporítószerve puhulni és zsugorodni kezdett. Egyszer csak eltűnt a *dudor*. Most ernyedten és védtelenül csüngött a lába között, mint valami ártatlan gyümölcs. Heréi is békésen pihentek a zacskójukban. Újra kötötte köntöse övét, leült egy székre az ebédlőben, és megitta a maradék, hideg kávé.

Az emberek, akik itt voltak, elmentek valahova. Nem tudja, milyen emberek, de valószínűleg a családtagjai lehetnek. Valami okból hirtelen eltűntek innen. Lehet, hogy soha vissza sem jönnek. Összeomlóban a világ – hogy ez mit jelent, Gregor Samsa nem tudja. Elképzelése sincs. Idegen katonák, ellenőrzőpontok, tankok... Minden csupa rejtély.

Csak azt tudta, hogy újra látni akarja azt a púpos leányzót. *Nagyon*. Beszélgetni akar vele, kettesben, amennyi csak jólesik. Szép apránként, vele kettesben szeretné megfejteti ezt a világot. Mindenféle szögből látni akarja azt az izgő-mozgó, látványos csavarást, mellyel helyére igazgatja a melltartóját. És ha lehetséges, szeretné mindenhol megérinteni a testét. Kezén akarja érezni bőre érintését és teste melegét. És mellette akar föl-le járni a világ összes lépcsőin.

Ahogy a leányzón gondolkodott és maga elé képzelte, melegséget érzett a mellkasában. És megörült, hogy ő nem hal vagy napraforgó. Két lábon, felegyenesedve járni, felöltözni, késsel-villával enni rendkívül fárasztó, ehhez kétség sem fér. Meg aztán ebben a világban túlságosan sok a tanulnivaló. Csakhogy ha ő nem ember lenne, hanem hal vagy napraforgó, valószínűleg nem érezné ezt a különös melegséget a szíve táján. Valami ezt súgta.

Samsa hosszasan üldögélt ott, nyugodtan, lehunyt szemmel. Csendesen, egyedül ízlelgette azt a melegséget, mintha máglya tüzénél ülne. Majd elhatározta magát, fölállt, fogta a fekete lakk sétapálcát, és megindult a lépcső felé. Gyerünk megint föl az emeletre, és lássuk, hogyan kell rendesen felöltözni! Ez volt most a legfontosabb feladata.

Ez a világ pedig várja, hogy tanuljon.

Férfiak nő nélkül

Éjjel egy után a telefon csörgésére ébredek. Minden késő éjszakai telefoncsörgés erőszakos. Úgy hallik, mintha valaki gyilkos szerszámmal szét akarná verni a világot. Mint az emberiség egy tagjának ezt meg kell akadályoznom. Kimászom tehát az ágyból, átbotorkálok a nappaliba, és fölemelem a kagylót.

Mély férfihang adja tudtomra, hogy egy nő örökre távozott ebből a világból. A hang tulajdonosa a nő férje. Legalábbis annak nevezi magát. Aztán folytatja. Hogy a feleségem múlt szerdán öngyilkos lett, úgy gondoltam, erről feltétlenül értesítenem kell önt. *Feltétlenül*. Amennyire ki tudtam venni, egyetlen csepp érzelem sem keveredett a hangjába. Mintha egy táviratszöveget olvasott volna be. A szavak szinte megszakítás nélkül sorjáztak egymás után. Egyszerű tájékoztatás. A pusztá tények. Pont.

Mit válaszoltam vajon? Nyilván mondtam valamit, de nem emlékszem, mit. Akárhogy is, utána kis csend állt be. Olyan csend, mintha az út közepén nyílt mély gödörbe bámulnánk kettesben, a gödör két széléről. Majd a férfi egyszer csak szó nélkül letette a telefont. Úgy, mint aki törékeny műtárgyat helyez óvatosan a padlóra. Egy darabig még álldogáltam, és tanácstalanul szorongattam a kagylót. Fehér pólóban, kék bokszeralsóban.

Fogalmam sincs, honnan ismerhetett ez a férfi. Talán a felesége árulta el neki a nevem, mint „exbarátját”? Ugyan miért tette volna? És hogy nyomozta ki ez az ember az itthoni telefonszámom? (Merthogy a telefonkönyvben nincs benne.) De mindenekelőtt: *miért pont én?* Miért tartotta fontosnak a férj, hogy direkt felhívjon, és közölje az asszony halálhírét? Azt teljesen elképzelhetetlennek tartom, hogy a nő ilyesmire kérte volna a végakaratóban. A mi kettőnk viszonya nagyon régi történet. És amióta szakítottunk, egyetlenegyszer sem találkoztunk. Még csak telefonon sem beszéltünk.

De ez mindegy is. A probléma az, hogy a férfi semmiféle magyarázatot nem adott. Úgy gondolta, közölnie kell velem, hogy a felesége öngyilkos

lett. Megszerezte valahonnan az itthoni telefonszámomat. Viszont úgy ítélte meg, hogy ennél több információt nem szükséges adnia. Valósággal mintha szándékosan hagyott volna félúton tudás és nemtudás között. Vajon miért? Talán azt akarta, hogy gondolkodjam el *valamin?*

Például min?

Fogalmam sincs. Csak a kérdőjelek szaporodnak. Úgy, mint mikor egy kisgyerek telenyomkodja füzetét a játékpecsétjével.

Így tehát továbbra sincs információm arról, miért és hogyan vált meg életétől a nő. És eszközeim sem lennének, ha ki akarnám nyomozni. Sejtelmem sincs, hol lakott, és ha már itt tartunk, még csak arról sem volt tudomásom, hogy férjhez ment. Természetesen a férjezett nevét sem tudom (a férfi nem mutatkozott be a telefonban). Mennyi ideje lehetett vajon házas? Volt(ak)-e vajon gyereke(i)?

Azt azonban, amit a férj elmondott a telefonban, az utolsó szóig elhittem. Nem voltak kételyeim. Az asszony nyilván azután is élte tovább az életét, hogy szakítottunk, szerelmes lett (feltételezhetően), hozzáment a szerelméhez, és múlt szerdán ki tudja, miért, ki tudja, hogyan, megvált az életétől. *Feltétlenül*. A férfi hangjában kétséget kizáróan volt valami, ami a túlvilágról szólt. Az éjszaka csendjében ki tudtam venni a nyers lüktetést. A szakadni készülő cérna feszülését, éles villanását is megláttam. Ebben az értelemben – és mindegy, hogy átgondolta-e előre vagy sem – helyes döntés volt a férj részéről, hogy éjjel egykor telefonált. Délután egykor biztos nem így ment volna.

Mikor végre letettem a kagylót és visszamentem aludni, már a feleségem is ébren volt.

– Ki volt az? Meghalt valaki? – kérdezte.

– Senki nem halt meg. Rossz számot hívott – feleltem. Szándékoltan álmos hangon, elnyújtva.

A feleségem persze egy szavamat se hitte. Mert bizony az én hangomon is érezni lehetett a halott jelenlétét. Egy friss halálesettel járó megrendülés fertőző erejű. Apró reszketésként továbbterjed a telefonkábelben, megváltoztatja a szavak csengését, saját rezgésszámára hangolja a világot. A feleségem mégsem kérdezett többet. Elnyúltunk a sötétben, hallgattuk a csendet, és ki-ki saját gondolataiba merült.

Ez a nő a harmadik, aki valaha volt barátnőim közül az öngyilkosságot választotta. Ha belegondolok, bár persze különösebb gondolkodás nélkül is

tudom, ez nagyon magas halálozási arány. Számomra alig hihető. Hozzátenném ugyanis, hogy nem volt olyan sok barátom. Teljességgel felfoghatatlan, hogy miért dobták el fiatalon az életüket, egyikük a másik után, hogy miért *kellett* eldobniuk. Csak remélni tudom, hogy nem az én hibám. Csak remélni tudom, hogy semmi közöm mindehhez. Azt is remélem, hogy tanújuknak vagy krónikásuknak sem tekintettek. Őszintén, szívemből remélem. Meg aztán, hogy is mondjam csak, ő – a harmadik nő (elég kényelmetlen ez így, hogy nincs neve, ezért a továbbiakban M-nek hívom) – akárhonnán nézzük, nem volt szuicid típus. Nem bizony, hiszen mindig óvták és vigyázták a földkerekség keménykötésű tengerészei.

Hogy M ki volt, hogy mikor és hol ismerkedtünk meg, és mi mindent csináltunk együtt, arról nem beszélhetek nyíltan. Sajnálom, de sok probléma származna belőle, ha felfedném a körülményeket. Valószínűleg a (még) élő érintettek sem vennék szívesen. A magam részéről itt tehát arra kell szorítkoznom, hogy korábban egy ideig rendkívül bensőséges viszonyban voltunk, ám később bizonyos okokból elszakadtunk egymástól.

M-re igazság szerint úgy tekintek, mint egy tizennégy éves koromban megismert nőre. Valójában nem akkor ismertem meg, az alábbiakban legalábbis feltételezzük mégis ezt! Tizennégy évesen, egy középiskolai osztályteremben találkoztunk. Ha jól rémlik, biológiaórán. Ammoniteszek, bojtosúszójú halak, szóval ilyesmik társaságában. Mellettem ült. Odafordultam hozzá, hogy „elfelejtettem radírt hozni, ha neked van fölösleges, tudnál kölcsönadni?”, mire kettétörte a radírját, és nekem adta az egyik felét. Közben mosolygott. Én pedig szó szerint egy pillanat alatt beleszerettem. Ő volt a legszebb lány, akit életemben láttam. Akkor legalábbis egész biztosan így gondoltam. Nos, én így szeretnék M-re tekinteni. Mármint hogy először egy középiskolai osztályteremben találkoztunk. Ammoniteszek, bojtosúszójú halak és társaik diszkrét, de határozott közbenjárására. Mert így sokkal könnyebben összeáll a kép.

Tehát tizennégy éves voltam, makulátlan, mint aki most jött le a gyártószalagról, és ha rám fújt a langyos nyugati szellő, persze már állt is a farkam. Ez bizony egy ilyen életkor. De M-re sohasem állt föl. Mert ő lazán felülmúlt mindenféle nyugati szellőt. És nem is csak a nyugati szellőt: olyan csodálatos volt, hogy az összes irányból fújó, összes szelet elállította. Hát hogy kerüljön az ember ziláltan, álló farkokkal egy ennyire tökéletes nő elé? Életemben először éreztem így egy lány iránt.

Úgy *érzem*, így ismerkedtünk meg M-mel. Valójában nem, de ha mégis így tekintjük, akkor logikusan összekapcsolódnak a történet szálai. Én is tizennégy éves voltam, ő is tizennégy. Mindketten a vadonatúj találkozások életkorában voltunk. *Igazából* így kellett volna megismerkednünk.

Utána azonban M egyszer csak eltűnik. Hova lett vajon? Szem elől tévesztem. Míg valami okból egy pillanatra máshova figyelek, ő fel is kerekedik. Az imént még itt volt, aztán már csak azt veszem észre, hogy se híre, se hamva. Egy számító kis tengerész csábíthatta magával Marseille-be vagy Elefántcsontpartra. Csalódásom mélyebb a legmélyebb tengernél, melyen átkeltek. Mélyebb az óriás tintahalakat és tengeri szörnyeket rejtő mélységeknél. Utálom magam. Semmiben nem tudok hinni. Hogy történhetett ez? Mikor annyira szerettem őt. Mikor annyira fontos volt nekem. Mikor olyan nagy szükségem volt rá. Hogy figyelhettem máshova?

De meg is fordíthatjuk: M azóta mindenhol ott van. Mindenhol megpillantom. A legkülönfélébb helyekben, időkben, emberekben rejtőzik. Világosan tudom. Annak a radírnak a felét mindig nagy gondosan magammal hordtam egy műanyag tasakban. Mint valami amulettet. Mint egy iránytűt, ami segít a tájékozódásban. Hittem benne, hogy ha semmi más, de az a radír ott van a zsebemben, előbb-utóbb rátalálok M-re valahol a világban. Egyszerűen csak megtévesztették egy tengerész simulékony, hízalgó szavai, utána föltették egy hatalmas hajóra, és elvitték valami messzi vidékre. Mert M olyan ember volt, aki mindig hinni akart valamiben. Mert olyan ember volt, aki habozás nélkül kettétörte vadonatúj radírját, hogy nekem adja a felét.

Mindenféle forrásból, mindenféle embertől próbálok hírmorzskákat gyűjteni róla. De ezek persze csupán morzsák. Összegyűlhet akármennyi, a morzsa az csak morzsa. M lényege mindig káprázatként tűnik tovább. A horizont pedig végtelen. De én csak kergetem, egyre futok utána. Bombaybe, Cape Townba, Reykjavíkba, meg a Bahamákra. Minden kikötővárosban megfordulok. De mire odaérek, M már tovatűnt. Testének melegét érezni még a bevetetlen ágyban. Örvénymintás sálja, melyet viselt, a szék támláján hagyva csüng. A könyv, melyet olvasott, kinyitva és lefelé fordítva hever az asztalon. A mosdóban ott lóg kimosott, félig még vizes harisnyája. Ő azonban már sehol. A világ éber tengerészei kiszimatolják, hogy közeledem, villámgyorsan továbbviszik, és elrejtik. Én addigra persze elmúltam tizennégy éves. Napcserzettebb vagyok és

keményebb. A borostám is sűrűbb, metafora és hasonlat között is különbséget tudok tenni. Mégis, egy részem változatlanul tizennégy éves. És örökké hozzám tartozó tizennégy esztendő önmagam kitartóan várja, hogy a lány nyugati szellő megsimogassa ártatlan nemi szervemet. M-nek ott kell lennie, ahol ez a nyugati szellő fúj.

Számomra ez volt M.

Nem olyan nő, aki nyugton marad egy helyben.

De olyan sem, aki önként megválk az életétől.

Magam sem tudom, hogy tulajdonképpen mit is akarok mondani. Bizonyára a tényeket nem fedő lényegről akarok írni. A tényeket nem fedő lényegről írni annyi, mint a Hold túloldalára szervezni a találkozókat valakivel. Vaksötét van, sehol egy tájékozódási pont. Ráadásul végtelen a tér. Amit mondani akarok, az az, hogy mindenképpen M volt az a nő, akibe tizennégy éves koromban *kellett volna beleszeretnem*. Valójában azonban csak jóval később estem vele szerelembe, és addigra ő (sajnos) már elmúlt tizennégy. Nem a megfelelő időben talákoztunk. Mint akik eltévesztették a találkozó napját. Az időpont és a hely stimmel. A nap viszont nem.

Ugyanakkor azonban M-ben is lakott még egy tizennégy éves kislány. És teljes valójában – egyáltalán nem csak bizonyos vonatkozásokban – volt ott benne. Ha figyelmesen néztem, néha megpillanthattam azt az M-ben ide-oda járkáló kislányt. Mikor szeretkeztünk, hol borzasztóan megöregedett a karjaimban, hol visszatért kislányba. Mindig a saját, egyéni idejében járt-kelt. Én pedig így szerettem őt. Ilyenkor magamhoz szorítottam, annyira, hogy fájts neki. Lehet, hogy túl erősen öleltem. De muszáj volt. Mert senkinek sem akartam odaadni.

Persze mégis eljött a pillanat, amikor újra szem elől tévesztettem. Hiszen nyomában voltak a földkerekség összes tengerészei. Egyedül nem tudtam megvédeni. Mindenkivel előfordul, hogy nem figyel oda egy pillanatra. Hiszen aludni is kell, a vécére is ki kell menni. A kádat is ki kell mosni. Hagymát is aprítunk, a zöldbab *végét* is lecsipegetjük. Meg a légnyomást az autónk gumijában, azt is muszáj ellenőrizni. Így aztán elszakadtunk egymástól. Pontosabban ő elhagyott. A háttérben persze ott derengett a tengerészek árnyéka. Magányos, a házak oldalán fölkúszó, súlyos, önjáró árny. És a fürdőkád, a hagyma meg a gumiabroncs légnyomása mindössze metaforamorzsák, melyeket rajzszögként szór szét az az árny.

Hogy mennyire kínlódtam, és milyen mély szakadékba zuhantam, amikor M eltűnt, arról senkinek fogalma sem lehet. Honnan is lehetne? Hiszen én magam is alig tudom felidézni. Hogy mennyire szenvedtem? Hogy mennyire fáj a szívem? Jó lenne, ha létezne ezen a világon valami műszer, amivel könnyedén és pontosan mérhető lenne a fájdalom. Akkor kijött volna egy szám, amit följegyezhettem volna. És ha ez a műszer elérne a tenyeremben, végképp egy szavam sem lenne. Minden alkalommal, amikor a légnyomást mérem az autóm gumijában, ez jut eszembe.

Aztán végül M meghalt. Az éjszaka befutó telefonhívásból tudom meg. Tették helyét, eszközét, okát és célját nem ismerem, de mindenesetre M elhatározta, hogy véget vet az életének, és elhatározását végre is hajtotta. Majd (feltételezhetően) csendesen távozott az itteni valós világból. Immár a földkerekség összes tengerésze, és az ő összes rafinált hízélgésük is kevés hozzá, hogy kimentse – netán kiédesgesse – a feneketlen túlvilágról. Ha késő éjszaka nagyon fülel, bizonyára ön is meghallja a tengerészek távolból duruzsoló siratódalát.

Az az érzésem, hogy M halálával tizenégy esztendő önmagamat is örökre elvesztettem. Mint mikor egy baseballcsapat visszavonult egy mezsámot, az életemből mindenestül eltávolították a tizenegyedik évem. Feltörhetetlen széfbe tették, a széft bonyolult lakattal látták el, és a tenger fenekére süllyesztették. Az eljövendő egymilliárd évben valószínűleg nem is tárul föl az ajtaja. Némán örködnek felette az ammoniteszek meg a bojtosúszójú halak. A kellemes nyugati szellő is teljesen elállt. A földkerekség tengerészei pedig teljes szívükből siratják M-et. És a földkerekség ellentengerészei is mind.

Mikor meghallom M halálhírét, a világ második legmagányosabb férfiának érzem magam.

A legmagányosabb férfi a világon pedig egészen biztosan M férje. Ezt a pozíciót fenntartom neki. Nem tudom, milyen ember. Semmiféle információm nincs az életkoráról, vagy arról, hogy mivel foglalkozik és mivel nem. Egyetlenegyed tudok, azt, hogy mély hangja van. Ami persze semmilyen konkrétumot nem árul el róla. Vajon tengerész? Vagy a tengerészek vetélytársa? Ha az utóbbi, az azt jelenti, hogy a szövetségesem. Ha az előbbi... nos, akkor is együtt érzek vele. És arra gondolok, bárcsak a segítségére lehetnék valamiben.

Csakhogy nincs módomból fölkeresni. A nevét sem tudom, és azt sem, hogy hol lakik. Az is lehet, hogy már a nevét és a helyét is elvesztette. Hiszen ő a legmagányosabb férfi a világon. Séta közben leülök az egyszarvú szobra elé (ha sétálok, mindig útba ejtem a parkot, ahol az egyszarvú szobra áll), elnézem a hús vizű szökőkutat, és erre a férfira gondolok. A magam módján megpróbálom elképzelni, hogy milyen lehet a legmagányosabbnak lenni a világon. Azt már tudom, hogy milyen a második legmagányosabbnak lenni. Azt azonban még nem, hogy mit érez a legmagányosabb. A világ legnagyobb és második legnagyobb magánya között szakadék tátong. Valószínűleg. Nemcsak mélységesen mély, hanem félelmetesen széles is. Fenekén hegyként tornyosul az egyik pereméről a másikra reptükben kifulladás és erejük fogytán a mélybe hulló madarak teteme.

Ön egy nap váratlanul bekerül a nő nélküli férfiak közé. Ez a nap a legcsekélyebb bejelentés vagy utalás nélkül, hirtelen keresi majd fel, sejtés vagy baljós előérzet, kopogtatás vagy figyelmeztető torokköszörülés sem jelzi az érkezését. Ön befordul egy sarkon, és megérti, hogy hiszen már ott is van. Csakhogy visszaút már nincs. Ha egyszer befordult a sarkon, az ön számára ez az egyetlen világ marad. És ön ebben a világban egyike lesz a nő nélküli férfiaknak.

Hogy nő nélküli férfivá válni mekkora keserűség, mekkora fájdalom, azt csak ezek a férfiak értik. Elveszteni a kellemes nyugati szellőt. Örökre – hiszen egymilliárd év az örökléthez közeli idő – megfosztani tizennégy éves önmagunktól. A távolból hallani a tengerészek bánatos, fájdalmas dalát. A tenger sötét mélyére süllyedni ammoniteszek és bojtosúszójú halak társaságában. Éjjel egy után odatelefonálni valakihez. Éjjel egy után telefonhívást kapni valakitől. Tudás és nemtudás közötti, esetleges ponton találkozni egy sosem látott ismeretlennel. Könnyeket hullatni a kiszáradt földre, míg az autógumink légnyomását mérjük.

Az egyszarvú szobra előtt mindenestre azon imádkozom, hogy az a férfi majd talpra álljon. Kívánom, hogy csak azt ne felejtse el, ami valóban fontos – azt, amit véletlenül „lényegnek” nevezünk –, és képes legyen elfelejteni az egyéb, mellékes és járulékos igazságok legnagyobb részét. Azt hiszem, legjobb lenne, ha még azt is elfelejtené, hogy elfelejtette őket. Őszintén így hiszem. Rendes dolog, nem? A világ második legmagányosabb férfiája törődik a világ legmagányosabb férfiájával (akit sose látott), és imáiba foglalja.

De miért hívott föl éppen engem? Eszem ágában sincs kritizálni, pusztán csak most is bennem van ez a tulajdonképpen alapvető kérdés. Honnan ismer engem? Miért törődött velem? A válasz valószínűleg egyszerű. M bizonyára beszélt rólam, *valamiről* velem kapcsolatban a férjének. Mást nem tudok elképzelni. Hogy mit mesélhetett, arról sejtelmem sincs. Miféle értékem, miféle jelentőségem lehetett nekem mint régi szerelmének, hogy arról muszáj volt beszélnie (és egyenesen a férjének)? Olyan súlyú tény volt talán, aminek a halálához is köze lehetett? Valami módon szerepet játszottam a halálában? Meglehet, elmondta a férjének, milyen szép formájú a péniszem. Kora délutánonként gyakran szemrevételezte az ágyban. Gyengéden a tenyerére fektetve, mintha indiai királyi koronáról származó, legendás ékkövet becézgetne. „Formás” – nyilatkozott róla. Hogy tényleg így van-e, az számomra persze talány.

Talán ezért hívott föl a férje? Éjjel egy után, azért, hogy gratuláljon a péniszem formájához? Ugyan már. Nem létezik. Ráadásul, akárhonnán nézzük, nem is olyan nagy cucc a farkam. Maximum átlagosnak mondható. Ha belegondolok, M esztétikai érzékében régen is gyakran kételkedtem. Másokétól meglehetősen eltérő, fura értékrendje volt.

Valószínűleg (persze csak feltételezni tudom) azt mondhatta el a férjének, hogy abban a középiskolai osztályteremben nekem adta a radírja felét. Minden hátsó szándék vagy rosszindulat nélkül, egyszerű kis emlékeként számolt be róla. Mondani sem kell azonban, hogy ezzel féltékennyé tette a férjét. Ha M-nek addigi életében két buszra való tengerésszel lett is volna dolga, az a fél darab radír, amit én kaptam tőle, nyilván *sokkal* keserűbb féltékenységet ébresztett a férjében. Egyértelmű, nem? Mit számít kétbusznyi keménykötésű tengerész? Hiszen ő is, én is tizennégy évesek voltunk, és nekem akkoriban már attól is állt a farkam, ha ráfújt a nyugati szellő. Ha egy ilyen fickóval megfelezed a vadonatúj rádiórod, hát, annak megvannak a következményei. Olyan, mintha hatalmas tornádónak kínálnál fel egy tucat öreg kalyibát.

Azóta valahányszor elhaladok az egyszarvú szobra előtt, leülök ott egy kicsit, és eltöprengek a nő nélkül maradt férfiakra. Miért pont ott? Miért pont az egyszarvúnál? Nos, lehet, hogy az az egyszarvú is egyike a nő nélkül maradtaknak. Nem azért, de én még életemben nem láttam egyszarvúpárt. Ez a fiú is – biztos, hogy *fiú* – mindig egymagában böki hegyes szarvát az égnek. Lehet, hogy ki kellene neveznünk a nő nélküli

férfiak képviselőjének, és meg kellene tennünk az általunk cipelt magány jelképének. Lehet, hogy mellünkön meg kalapunkon egyszarvú alakú kitűzővel csendes felvonulást kellene tartanunk a világon mindenhol. Zene nélkül, zászló nélkül, konfetti nélkül. Valószínűleg. (Túl sokat használok a valószínűleg szót. Valószínűleg.)

A nő nélküli férfiak közé kerülni nagyon egyszerű. Elég, ha nagyon szeretünk egy nőt, és ő eltűnik. Legtöbbször (mint tudják) fortélyos tengerészek ragadják magukkal. Ügyes szavakkal csábítják, és már viszik is, Marseille-be vagy Elefántcsontpartra, akárhova. Ez ellen szinte semmit sem tehetünk. Vagy előfordul, hogy függetlenül a tengerészekről, a nők megválnak az életüktől. És ez ellen sem tehetünk szinte semmit. De még a tengerészek sem.

Mindegy is, melyik módon, ön így lép be a *nő nélküli férfiak* táborába. Az egész egy szempillantás. És ha egyszer nő nélküli férfivá vált, magánya színe a testébe ivódik. Mint halvány árnyalatú szőnyegbe a vörösborfolt. Rendelkezzen bár a legszélesebb körű háztartástani ismeretekkel, ezt a foltot rettenetesen nehéz művelet lesz eltávolítani. Idővel fakul talán valamit, de feltehetően ott marad foltnak, míg ön utolsót nem lélegzik. Felhatalmazása van foltnak lenni, folt mivoltában időnként hivatalos véleménynyilvánításra is jogosult. Önnek pedig nincs más választása, mint hogy együtt éljen színének alig érzékelhető változásaival és sokértelmű körvonalával.

Ebben a világban máshogy szól a visszhang. Máshogy szárad ki a torok. Máshogy nő a borosta. Máshogy viselkednek a Starbucks alkalmazottai. Clifford Brown szólója is máshogy cseng a fülnek. Máshogy záródnak a metróajtók. Sőt, egészen más távolságot kell legyalogolni Omote Szandó és Aojama Iccsóme között. Ha ezután megismerkedik is nőkkel, lehetnek bármilyen csodálatosak azok a nők (illetve, minél csodálatosabbak, annál inkább), önnek az lesz az első gondolata, hogy mit érez majd, amikor elveszíti őket. Elbizonytalanítja a tengerészek ólálkodó árnyéka, meg az általuk beszélt idegen nyelv (görög? észt? tagalog?) csengése. Retteg a világ egzotikus nevű kikötőitől. Mégpedig azért, mert már tudja, mit jelent a nő nélküli férfiak közé tartozni. Ön halvány árnyalatú perzsaszőnyeg, a magány pedig kimoshatatlan, bordeaux-i bor hagyta folt. Így érkezik a magány Franciaországból, így köszön be a sebfájdalom a Közel-Keletről.

A nő nélküli férfiak számára a világ hatalmas, mardosó egyveleg, egy az egyben a Hold túloldala.

M-mel úgy két évig tartott a kapcsolatunk. Ez nem olyan hosszú idő. Mégis súlyos két év volt. Úgy is mondhatjuk, hogy mindössze két év. De úgy is, hogy két hosszú év. Ez természetesen nézőpont kérdése. A *kapcsolatunk* alatt pedig csak azt kell érteni, hogy havonta kétszer vagy háromszor találkoztunk. Neki is megvoltak a maga körülményei, nekem is a magaméi. Meg hát, akkor sajnos nem voltunk már tizennégy évesek. És az a mindenféle körülmény végül ellehetetlenítette a kapcsolatunkat. Ölelhettem M-et akármilyen erősen, hogy nem adom. A tengerészek sötét, súlyos árnyéka szerteszét szórja a hegyes metafora-rajzszögeket.

M-ről az a legfőbb, most is őrzött emlékem, hogy nagyon szerette a „liftzenéket”. Vagyis az olyan zenéket, amelyek gyakran szólnak háttérzeneként liftekben, például Percy Faith, Mantovani, Raymond Lefèvre, Frank Chacksfield, Francis Lai, a 101 Strings Orchestra, Paul Mauriat, Billy Vaughn és társaik. Végzetesen odavolt az ilyen (ha engem kérdeznek) ártalmatlan zenékért. Végtelenül elegáns vonósok, lágyan bekapcsolódó fafúvósok, tompítóval felszerelt rézfúvósok, a szívet simogató hárfafutam. Elragadó, soha meg nem törő dallam, cukorkaédességű harmónia, pont megfelelően adagolt echo hatás a felvételeken.

Ha egyedül ültem a kocsiban, legtöbbször rockot vagy bluest hallgattam. Derek and the Dominost, Otis Reddinget, a Doorst, ilyesmit. M azonban *soha* nem hagyta, hogy ezeket tegyem föl. Egy papírzacskóban egy jó tucat liftzenés kazettát hordott magával, azokat rakta be, egyiket a másik után. Gyakran autózgattunk jószerivel céltalanul erre-arra, útközben Francis Lai *White Lovers* című számát duruzsolta, finoman mozdult az ajka. Az a halványan rúzsozott, szép vonalú, szexis ajka! Tényleg volt vagy tízezer liftzenés kazettája. Valamint óriási tudása a világ összes ártatlan kis zenéiről. Akkora, hogy megnyithatta volna a Liftzenemúzeumot.

A szex sem volt kivétel! Akkor is mindig liftzene szólt a háttérben. Vajon hányszor hallhattam Percy Faith *Summer Place*-ét, M-mel a karjaimban! Szégyellem bevallani, de ha meghallom azt a számot, még most is felizgulok. Gyorsabban veszem a levegőt, kipirulok. Feltehetőleg én vagyok az egyetlen férfi a világon, aki felizgul Percy Faith *Summer*

Place-ének bevezető taktusaira. Illetve várjunk, mert talán még M férje is. Itt azért engedjük neki helyet! Helyesbítsünk! Feltehetőleg (engem is beleszámítva) két férfi van a világon, aki felizgul Percy Faith *Summer Place*-ének bevezető taktusaira. Így már jó lesz.

Tér.

– Megmondom, miért szeretem az ilyen zenét – mondta egyszer M. – A tér miatt.

– A tér miatt?

– Ahogy hallgatom, egy üres és tágas térben érzem magam. De tényleg nagyon tágas, semmi sem tagolja. Se falak, se mennyezet. És abban a térben semmin nem kell gondolkodnom, semmit nem kell mondanom, semmit nem kell tennem. Elég, ha ott vagyok. Elég, ha lehunyom a szemem, és sodortatom magam a vonósokkal. Se fejfájás, se rossz vérkeringés és hideg végtagok, se menstruáció, se peteérés. Minden egyszerűen csak szép, nyugodt, sehol semmi zavaros. És senki nem vár tőlem semmit, *egyáltalán semmit*.

– Mintha a mennyországban lennél?

– Igen – felelte M. – Szerintem a mennyországban biztosan Percy Faith zenéje szól a háttérben. Nem simogatnád még egy kicsit a hátam?

– Dehogynem.

– Nagyon jól tudsz hátat simogatni.

Összenézünk Henry Mancinivel, úgy, hogy M meg ne lássa. Szánk sarkában apró mosoly.

Természetesen a liftzenéket is elvesztettem. Mindig eszembe jut, ha egyedül ülök az autóban. És arra gondolok, de jó lenne, ha a pirosnál hirtelen feltépné az ajtót egy ismeretlen lány, beugrana mellém, és egyetlen szó nélkül, egyetlen rám vetett pillantás nélkül, ellentmondást nem tűrve betenne egy kazettát, rajta a *Summer Place*-szel. Előfordul, hogy ezt álmodom. De persze nem történik meg. Először is az autóban már nem lehet kazettát lejátszani. Vezetés közben most már USB-kábellel csatlakoztatott iPodról hallgatok zenét. Azon meg persze nem Francis Lai- és 101 Strings-számok vannak. Hanem Gorillaz és Black Eyed Peas.

Ennyit tesz egy nő elvesztése. És van, hogy egyetlen nő elvesztése az összes nő elvesztését jelenti. Így lesz belőlünk nő nélküli férfi. Továbbá Percy Faith-t, Francis Lait meg a 101 Stringset is elveszítjük. Meg az ammoniteszeket és a bojtosúszójú halakat is. Persze a nő hátának csábító

íve is oda. Olyan sokat simogattam M hátát a Henry Mancini vezényelte *Moon River* lágy hármás ütemére. *Szállunk könnyedén, a szivárvány ölén, Hold-folyó és én...* De ez mind-mind tovatűnt. Csak egy régi, fél darab radír, meg a tengerészek távolban zengő bús dala maradt. No és persze az egyszarvú a szökőkút mellett, ahogy magányosan az ég felé fordítja szarvát.

Azt hiszem, M most a mennyországban – vagy egy ahhoz hasonló helyen – van, és a *Summer Place*-t hallgatja. Remélem, gyengéden körülöleli a falak nélküli, távlatokkal teli zene. Bízom benne, hogy nem a Jefferson Airplane szól (de Isten nem lehet ennyire kegyetlen, én legalábbis erre számítok). Jó lenne, ha M, míg a *Summer Place* hegedűpizzicatóit hallgatja, néha rám is gondolna. De nem kívánok ilyen sokat. Imádkozom, hogy ha nélkülem is, de M napjai boldogan, nyugalomban teljenek ott, az örökkévaló liftzene társaságában.

Mint egyike a nő nélküli férfiaknak, szívből imádkozom ezért. Azt hiszem, mást nem tehetek. Jelenleg legalábbis nem. Valószínűleg.

Tartalom

[Vezess helyettem](#)

[Tegnap](#)

[Önműködő szerv](#)

[Seherezádé](#)

[Kino](#)

[Samsa szerelmes](#)

[Férfiak nő nélkül](#)

^[1] Vagyis Miszaki nevéhez nem tartozik jelentést hordozó, fogalomíró írásjegy, egyszerűen csak a hiragana szótagírás mi-sza-ki olvasatú írásjegyeivel írja a nevét. Ez nem példátlan, de ritka, a gyerekek nevéhez általában választanak jelentést hordozó írásjegye(ke)t is – a ford.

^[2] Makai Imre fordítása

^[3] A Szansiró nevű fiatalember Nacume Szószeki azonos című regényének (1908) hőse. Kjúsú szigetéről érkezik Tokióba, hogy megkezdje egyetemi tanulmányait, Tokióban pedig számos, addigi értékrendjével szembemenő tapasztalatot szerez – a ford.

^[4] Nacume Szószeki egyik legismertebb regénye (1914) – a ford.

^[5] Japán közszolgálati televíziós csatorna

Table of Contents

[Murakami Haruki](#)

[A mű eredeti címe:](#)

[Vezess helyettem](#)

[Tegnap](#)

[Önműködő szerv](#)

[Seherezádé](#)

[Kino](#)

[Samsa szerelmes](#)

[Férfiak nő nélkül](#)

[Tartalom](#)